

Government Oriental Library Series.

EDITED BY PANDITS UNDER THE SUPERVISION OF THE
CURATOR, GOVT. ORIENTAL LIBRARY, MYSORE.

KANNADA SECTION—No. III.

THE
MAHABHARATA
The PAULOMA and ASTIKA Parvas
BY
SADANANDA-YOGINDRA

ಮಹಾಭಾರತಂ

ಸದಾನಂದ ಯೋಗೀಂದ್ರ ವಿರಚಿತ
ಪಾಲೋಮ ಅಸ್ತಿಕ ಪರ್ವಗಳು

EDITED BY
V. SYAMACHARYA,
Pandit, Govt. Oriental Library, Mysore.

PUBLISHED UNDER THE AUTHORITY OF THE GOVERNMENT
OF HIS HIGHNESS THE MAHARAJA OF MYSORE

MYSORE:
PRINTED AT THE GOVERNMENT BRANCH PRESS
1911

ಅವತರಣಕೆ .

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಪೌಲೋಮಪರ್ವ ಅಸ್ತೀಕಪರ್ವಗಳ ಕಥಾವಿವರಣರೂಪವಾದ ಕನ್ನಡಪದ್ಯಕಾವ್ಯವು ಅಡಗಿದೆ. ಈಕಾವ್ಯವು ಶ್ರೀಕುಮಾರವ್ಯಾಸಕವಿಯಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಹಾಭಾರತಮಂಜರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶದವಾಗದೇ ಇರುವ ಭಾಗವನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಭಾಮಿನೀಷಟ್ಟದಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದೇ ಪುಸ್ತಕಲೇಖಕರಿಂದ ಬಹುಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಕವಿಯ ಭಾರತದೊಡನೆ ವಿಭಾಗವು ತಿಳಿಯದಂತೆ ಸೇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸುವ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈಗ್ರಂಥವು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಕವಿ ಕೃತವಲ್ಲವೆಂತ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಗ್ರಂಥಭೇದಜ್ಞಾನಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬೇರೇ ಪುಸ್ತಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಪ್ರಚುರಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಕವಿ ಕೃತಿಗೆ ಇದೊಂದು ಉಪೋದ್ಘಾತವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸುವೆವು.

ಈಗ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಯಾವ ಕವಿಯಿಂದ ಯಾವ ಕಾಲದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ ಯೆಂಬುದು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಕವಿಯ ಕಾಲದೇಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟಪ್ರಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸರಿಯಾದ ಸಾಧನಗಳಾವುವೂ ದೊರೆಯುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈಗ್ರಂಥದ ಪ್ರತಿಸಂಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮ' 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣ' 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮಪದುಮದೃಶ' ಈರೀತಿಯಾಗಿ ಅಂಕನವು ಇರುವಂತೆಯೇ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಧ್ಯಾಂತ್ಯಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣ' 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮ' 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮಪದುಮದೃಶ' 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮಕೃಷ್ಣ' 'ನಿತ್ಯಾತ್ಮಗೋಪಿನಾಥ' ಇವು ಮೊದಲಾದ ಅಂಕನಗಳಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನಾದ ಕವಿಯು ಭಾಗವತಪ್ರಣೇ

ತೃವಾದ ಕವಿಯೂ ಬಬ್ಬನೇ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಬಂದೇವಿಧವಾದ ಪ್ರಾಸ, ಸಂಧಿ, ಅಪ್ರಯುಕ್ತಶಬ್ದಗಳೂ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಉಭಯಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎರಡು ಗ್ರಂಥಗಳ ಕರ್ತರೂ ಬಂದೇ ಎಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಭಾಗವತಪ್ರಣೇತೃ ಕವಿಯ ಜೀವಿತಕಾಲವು ಕ್ರೈಸ್ತವಸಂವತ್ಸರಗಳ ಹದಿನಾರನೆಯ ಶತಕದ ಅಂತ್ಯಭಾಗವೆಂದು ಕೆಲವರು ಶೋಧಕರು ಊಹಿಸಿರುವರು. ಅಂತಹ ಊಹೆಗೂ ತಕ್ಕ ಸಾಧಕಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಕವಿಯು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕೇವಲ ಸಮಾಪದೇಶದವನಲ್ಲವೆಂದುಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಕವಿಯು ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಗ್ರಂಥಾಂತಪದ್ಯಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ “ಚಾಟು ವಿಠಲನಾಥ” ನೆಂದು ಈ ಕವಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ಅದೂ ಒಂದು ಬಿರುದು ಎಂದು ನಮಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಭಾಗವತದಶಮಸ್ಕಂಧದ ಉಪಾಂತ್ಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ

“... ಯೋಗೀಂದ್ರನಖಿಳೋದಿತಸದಾನಂದ
ಮುದದಲಭಿವರ್ಣಿಸಿದಂ ”

ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ‘ಸದಾನಂದಯೋಗೀಂದ್ರ’ ನೆಂದು ಈತನ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದು ಯುಕ್ತವು. ಇದರಿಂದಲೇ ಈತನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆಂದೂ ಭಾಗವತಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನೆಂದೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಹೆಸರುಗಳು ಭಾಗವತಸಂಪ್ರದಾಯದ ಗುರುಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇರುವುದೆಂಬುದು B78 ನೆಯ ನಂಬರುಳ್ಳ ‘ಭಾಗವತಾಹ್ನಿಕ’ ವೆಂಬ ಈ ಕೋಶಾಗಾರದ ಲಿಖಿತಪುಸ್ತಕದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಯೋಗೀಂದ್ರನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ತನ್ನ ಗುರುವಿನ ಹೆಸರನ್ನು ‘ಅಚ್ಯುತಾರಣಾಖ್ಯ ಯತಿರಾಯ’ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದೂ ಈತನು ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಈ ಕವಿಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪರ್ವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಭಾಗವತವನ್ನೂ ಕನ್ನಡಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ ‘ವಿದಗ್ಧಚೂಡಾಮಣಿ’ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕೂಡ ರಚಿಸಿದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳಿದ ಗ್ರಂಥವು ದೊರೆತಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಈಕವಿಯು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ಣಾಟಕಭಾಷೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವೆವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಯು ಆಯಾ ದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯಜನಗಳ ಮೂಲದಿಂದ ವ್ಯವಹಾರನಿರ್ವಾಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು, ಆಯಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ರಾಜರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನಕ್ಕೆ ವಶರಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಪಂಡಿತರುಗಳು ಆಯಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣ, ಛಂದಸ್ಸು, ನಿಘಂಟು, ಅಲಂಕಾರಶಾಸ್ತ್ರ, ಇವೇವೊಂದಾದವುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ರಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ದೇಶಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಶಬ್ದಪುಷ್ಪವಿವೇಕವು ಕಾವ್ಯಗುಣದೋಷವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಉಂಟಾಗಿರುವುದು ಸರ್ವರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವಷ್ಟೆ? ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹುಪ್ರಚೀನ ಶಾಸನಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಕಂಡುಬರುವ, ಈಗ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವ ವ್ಯಾಕರಣಾದಿಗಳ ಸಹಾಯಗಳಿಂದ ನಿಷ್ಪಾದಿಸಲು ಅಶಕ್ಯವಾದ ಶಬ್ದಗಳುಳ್ಳ ಭಾಷೆಗೆ “ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡ” ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ನೃಪತುಂಗನಾಗವರ್ಮ ಕೇಶಿರಾಜ ಭಟ್ಟಾಕಳಂಕ ಮೊದಲಾದವರ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಾಗಿ ಜೈನವೈಷ್ಣವಶೈವಕವಿಗಳಿಂದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಶಬ್ದಗಳುಳ್ಳ ಭಾಷೆಗೆ “ಹಳಗನ್ನಡ” ಎಂದು ಹೆಸರು. ಅಲ್ಲಂದೀಚೆಗೆ ಕಾಲಕ್ರಮದಿಂದೂ ಮತ್ತು ನಾನಾದೇಶದ ಜನಗಳ ಸಮಾವೇಶದಿಂದೂ ಆಯಾಯಾ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಮುಖ್ಯಪುರುಷರ ಸ್ವವಂಶದೇಶಭಾಷಾಭಿಮಾನಮೂಲಕಸಹಾಯದಿಂದೂ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ವ್ಯಾಕರಣಾದಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಬಳಸಡದ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಪ್ರಚುರವಾಗಿ

ರಚಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾ ಬಂದ ಗ್ರಂಥಗಳ ಭಾಷೆಯು “ಹೊಸಕನ್ನಡ” ವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವುದು.

ಪ್ರಕೃತ ಈ ಕವಿಯು ತನ್ನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೊಸಕನ್ನಡವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹೊಸಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ಅನೇಕ ಮತದ ಪಂಡಿತರಿಂದ ಆಯಾಮತಗಳ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆದಿ (ಸ್ಫುಟಾರ್ಥಕಶಬ್ದ) ಗಳಿಂದ ಸಾಧಾರಣಜನಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಪಟ್ಟದಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಗಳಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ತರಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಭಾಷೆಗೆ ಹಳಗನ್ನಡದ ವ್ಯಾಕರಣಾದಿಲಕ್ಷಣಗ್ರಂಥಗಳ ವಿರೋಧವು ದೂಷಣವಲ್ಲವೆಂದು ಆದಿತ್ಯಪುರಾಣವೆಂಬ ಗ್ರಂಥದ 1ನೆಯ ಸಂಧಿಯ 36ನೆಯ ಪದ್ಯದಿಂದ ವಿಶದವಾಗುವುದು.

ಶಬ್ದ ಸುಣಿಮೊದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರದ |

ಹೊದ್ದಿಕೆಯು ಸಾಹಿತ್ಯಕಲ್ಲಿದೆ |

ಹೃದ್ಯಪಟ್ಟದಿಹಾಡುಗಬ್ಬಳಿಗೆ ಬೇಡೆಂದು ||

ಸಿದ್ಧಿ ನೂತನಕವಿಗಳಸುರಿದ |

ಪದ ತಿಯೊಳೆಡಹಿ ಬೀಳುತ |

ಬುದ್ಧಿಯಣಿವೆಂತೊರೆವೆಸಿದ ಬೆಳ್ಳುಡಿಯ ಬೆರಕೆಯಲಿ ||

ಹೀಗೆಂಬುವುದರಿಂದ ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸುಶಬ್ದಾಪಶಬ್ದವಿವೇಕವಿಲ್ಲದೇ ಕವಿಗಳು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೂಡದು. ಹಳಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದಿಂದ ಯಥಾಶುತ ಕ್ರಮದಿಂದ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾಗದೇ ಯಿದ್ವಾದ್ಯಾಗ್ಯ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ನ್ಯಾಯಗಳ ಸಾಮ್ಯದಿಂದ ಹೇಗೋ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಾದ ರೂಪಸಿದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಗ್ರಾಮ್ಯರಲ್ಲದ ಜನಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದಿದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಯುಕ್ತವು. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣಾರೂಪವಾಗಿ ಈ ಕವಿಯು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಪದಗಳ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವೆವು.

ಈ ಗ್ರಂಥದ 11ನೆಯ ಸಂಧಿಯ 20ನೆಯ ಪದ್ಯದ ಉತ್ತರಾರ್ಧವು ಈಕೆಗೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಅಪ್ಪಮೂರುತಿ ಕಡೆಗೆ ಹಣೆಗಣ |

ದೃಷ್ಟಿಯಲಿ ಹೋಮಿಸುವನಿದನು |

ತೃಪ್ತಮತಿ ಮಿಡುವನದಾವನು ತಂದೆಗಳಿರಂದ ||

‘ಹಣೆಗಣ’ ಎಂಬ ಪದವು ದೃಷ್ಟಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಿಷ್ಪಾದನಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಪ್ತಮಾಸಮರ್ಥವಾದ ಹಣೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಮೇಲೆ ‘ದಿಕ್ ಬಾಧಣಃ’ ಎಂಬ (ಪುಟ 201 ಸೂತ್ರ 421) ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನಪ್ರಕಾರ ಅಣ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಷ್ಟೆ? ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಅನುಪಪತ್ತಿಗಳಿವೆ. ಒಂದನೆಯದು—‘ಹಣೆ’ ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಮೂಡ, ತೆಂಕ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಶಬ್ದಗಳಂತೆ ದಿಗ್ವಾಚಕವಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು. 2 ನೆಯದು—ಸಪ್ತಮಾಸಮರ್ಥವಾದ ‘ಹಣೆ’ ಶಬ್ದದ ಮೇಲೆ ಅಣ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ‘ಹಣೆಯಣ’ ಎಂತಲೇ ರೂಪವು ಸಿದ್ಧಿಸಬೇಕೆಂಬುದು. ಇದರಲ್ಲಿ 1ನೆಯ ಅನುಪಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹಣೆಯ ಪ್ರದೇಶವು ನೇತ್ರದ ನಿಜಸ್ಥಳದಕಿಂತಲೂ ಉರ್ಧ್ವಪ್ರದೇಶವಾದಕಾರಣ ವೈವಕ್ಷಿಕದಿಕ್ಕು ಬದ್ಧವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಏನೋ ಒಂದು ಬಗೆಯಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರರು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಸಾಮ್ಯದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು. 2ನೆಯ ಅನುಪಪತ್ತಿಗೆ ‘ಹಣೆಯಣ’ ಎಂದೇ ಆಗಲಿ ‘ಹಣೆಗಣ’ ಎಂದಾಗಲಿ ಪಾಠಶೋಧನೆ ಮಾಡುವುದು ಪರಿಹಾರವು. ‘ಹಣೆಗಣ’ ಎಂದು ಶೋಧನೆ ಮಾಡುವಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ‘ಘಣಿಕಾ’ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತಶಬ್ದದಿಂದ ‘ಹಣೆಗೆ’ ಎಂಬ ಅಪಭ್ರಂಶವು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದರಿಂದ ಸಪ್ತಮಾಸಮರ್ಥವಾದ ಆ ಶಬ್ದದ ಮೇಲೆ ಅಣಪ್ರತ್ಯಯ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ರೂಪವು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ‘ಬಂದಿನ’ ಎಂಬ ಪದವು ಪ್ರಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ 13 ನೇ ಸಂಧಿಯ 33 ನೆಯ ಪದ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ.

ಇರೆ ವಂಜರತ್ಕಾರು ವೊಂದಿನ |

ಭರದಲೈದಿದರಣ್ಯವೆ ಗಿರಿಶಿ |

ಖರವಲಿ ಮುದದಿ ನಿಂದು ವಿಜನವಿದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ||

ನಿತ್ಯಾ ಸಮಾಸೇ ವಾಕ್ಯೇ ತು ಸಾ ವಿವಕ್ಷಾಮಪೇಕ್ಷತೇ ”
ಎಂದು ವಾಕ್ಯಸಂಧಿಯು ಕವಿಯ ವಿವಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುವುದರಿಂದ ಅದೂ ದೋಷವಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ಕವಿಯು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ವೈತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥವೆಲ್ಲವೂ ಭಾಮಿನೀಪಟ್ಯದೀ ವೈತ್ಯರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಮೂರು ಮೂರು ಪಾದಗಳುಳ್ಳ ಎರಡು ಅರ್ಧಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ‘ಪಟ್ಯದಿ’ಯೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲೆರಡು ಪಾದಗಳು ಸಮವಾಗಿಯೂ ಮೂರು ಆರನೆಯ ಪಾದಗಳು ವೊಂದೆರಡರಕಿಂತ ವಿಷಮವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ ಈ ವೈತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಾತ್ರಯಾತ್ಮಕವಾದ ಗಣವು ವಿಷಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತ್ರಾಚತುಷ್ವಯಾತ್ಮಕವಾದ ಗಣವು ಸಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರಥಮ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ನಾಲ್ಕು ಗಣಗಳು ಅಂದರೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರಗಳು, ತೃತೀಯ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಆರು ಗಣಗಳು ಒಂದು ಗುರು ಅಂತು ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೂರು ಮಾತ್ರಗಳು ಇರುತ್ತಿವೆ. ಸಮಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಾತ್ರಾಚತುಷ್ವಯಾತ್ಮಕವಾದ ಗಣವು ಜಗಣಭಿನ್ನವಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು. ಮಾತ್ರಾತ್ರಯಾತ್ಮಕಗಣವು ಗುರುಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಗುರ್ವಕ್ಷರಾದಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ದೃಷ್ಟಿಪಡಿಸಿಟ್ಟು ರಚಿಸಿದರೇನೇ ಈ ವೈತ್ಯವು ಪ್ರಾವೃವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಕೇವಲ ಮಾತ್ರಾಸಂಖ್ಯಾದೃಷ್ಟಿ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಗಣನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಕೆಲವರು ರಚಿಸಿರುವ ಈ ವೈತ್ಯದ ಪದ್ಯಗಳು ಶ್ಲಾಘ್ಯವೆಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಮುದ್ರಣಾರಂಭಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಕಿದ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ವೈತ್ಯಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲವು ಪಾಠಗಳು ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕವಿಯೇ ಹಾಗೆ ರಚಿಸಿರಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಕೆಲವುದೂರ ಮುದ್ರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ದೊರೆತ ಪುಸ್ತಕಾಂತರಗಳನ್ನು ನೋಡಲಾಗಿ ಲಕ್ಷಣವಿರುವ

ವೆಲ್ಲದ ಪಾಠಗಳು ಕಂಡು ಬಂದುದರಿಂದ ಆ ಶೋಧನಗಳನ್ನು ಶೋಧನೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಕವಿಯು ಛಂದೋಲಕ್ಷಣದ ಮುಖ್ಯಾಂಶವಾದ 'ಪ್ರಾಸ' ಅಂದರೆ ದ್ವಿತೀಯಾಕ್ಷರ ನಿಯಮ, ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಣಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವನು. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ, ಆದಿ ಪಾದದ ದ್ವಿತೀಯಾಕ್ಷರವೇ ಆಗಲಿ ಆದಿಪಾದದ ದ್ವಿತೀಯಾಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ದಿಂದ ಬರುವ ವರ್ಗಾಕ್ಷರವಾಗಲಿ ಪ್ರಾಸಾಕ್ಷರವೆನಿಸುವುದಲ್ಲವೆ? ಹೀಗೆ ರುವಾಗ ಈಕವಿಯು ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರವು ದ್ವಿತೀಯ ವಾದಾಗ ಈನಿಯಮವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸದೆ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಯಾವದಾದರೊಂದು ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರದ ಸಂಬಂಧಮಾ ತ್ರದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಸಪೂರ್ತಿಯಾದಂತೆ ಭಾವಿಸಿರುವನು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಈ ಕವಿಯು ಒಬ್ಬನೇ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಪಟ್ಟದಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕವಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಏಕೈಕವರ್ಣಾಸು ಗಮದಿಂದ ಪ್ರಾಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿರುವುದಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ತೋರಿಸುವ ಅವರ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಘವಾಂಕಕವಿಯು ತನ್ನ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ (13—4)

ಇನ್ನೇನ ಕಾಣಲಿರ್ದಪೆ ನರಸ ಕೇಳಿದೊಡೆ |

ನಿನ್ನ ಮಗನಂ ಕೊಂದ ಪಾಪಿಯಾನೆಂದಾಡಿ |

ಯನ್ಯಾಯದಿಂ ಸಾವನೆನುತ ಬರಲೋಲಗದ ಕಳಕಳವೆ

[ನೇನೆಂಬನು ||

ಅದೇ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ (6—29)

ಮೃತ್ಯುರೂಪಿನ ಪಂದಿ ಕಾನನದೊಳೊಕ್ಕಲಿ |

ಕ್ಕಿತ್ತು ನೆಚಿ ಸುತ್ತಿ ಬೆಂಬತ್ತಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಮನ !

ನೆತ್ತಿ ಯುರಿಯುತ್ತ ತಿರುಗುತ್ತ ಹಿರಿಯುತ್ತ ಬೆದರು

[ತ್ತೆಯೆ ಬಲವೆಲ್ಲವೆ ||

ಭಾಸ್ಕರಕವಿಯು ತನ್ನ ಜೀವಂಧರ ಚರಿತೆಯಲ್ಲಿ (3—23)

ಭ್ರಷ್ಟನೋ ತಾನಾಗಿ ಪುರುಷರ

ಮುಟ್ಟುವುದು ಸತಿಯರಿಗೆ ಹೀನವೆ

ನಿಪ್ಪವೆನಗಾಯ್ತೆಂದು ಬೆರಗಾದಳು ಸರೋಜಾಕ್ಷಿ ||

ಆದ್ರ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ (೩-24)

ಮುಗ್ಧಿಯರೊಳಿತಿ ಹೀನವೆಂದು

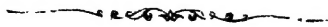
ದೊಡ್ಡ ನೋಡುವ ಮರೆದು ಮಲಗಿರೆ

ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯೊಳದ್ದು ಕಾಪ್ತಾಂಗಾರಸೈವರಿದ || "

ಈರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಕವಿಸಾಧಾರಣಗಳಾದ ರೀತಿಯಿಂದಲೇ ಈಗ್ರಂಥವು ರಚಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಇತರಗ್ರಂಥಗಳಂತೆ ಉಪಾದೇಯವೆಂದು ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಈಗ್ರಂಥದ ಶೋಧನವು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರತಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ನಡೆದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರತಿಗಳು ತಾಳಪತ್ರಾತ್ಮಕಗಳು, ಒಂದುಮಾತ್ರ ಕಾಗದದ್ದು. ತಾಳಪತ್ರದ ಪ್ರತಿಬಿಂದು, ಕಾಗದದ ಪ್ರತಿ ಬಿಂದು ಸಹ ಬಂದೇ ಮೂಲಪ್ರತಿಯಿಂದ ಒರೆಯಲ್ಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ಪಾಠಾದಿಯುಕ್ತವಾಗಿ ಇರುವುವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡುಪ್ರತಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಮುದ್ರಣ ಆರಂಭಿಸಿ ಕೆಲವು ದೂರ ಸಾಗಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆರಡು ಪ್ರತಿಗಳು ದೊರೆತದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಭಾಗವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಶೋಧಿತವಾಗಲವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತು. ತತ್ಪೂರ್ವಭಾಗವನ್ನು ಈ ಎರಡು ಪ್ರತಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದೂ ಶೋಧಿಸಿ ಶೋಧನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿರುವೆವು. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಶೋಧನಪತ್ರಿಕೆಯು ಸ್ವಲ್ಪಬೆಚ್ಚಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಭೇದದಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದ ಪಾಠಭೇದಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಪುಟಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವೆವು. ಅಯುಕ್ತವಾದ ಪಾಠಭೇದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವೆವು. ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರಶೋಧನೆಯೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು.

ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಭಿಜ್ಞರೂ ಮತ್ತು ಗುಣಗ್ರಾಹಿಗಳೂ ಆದ ವೆರಲ್ಲರೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದು ಆನಂದಿಸುವರೆಂದು ನಂಬಿರುತ್ತೇವೆ.

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ .

ವಿಷಯ.	ಪುಟ.
ಇಷ್ಟಪ್ರಾರ್ಥನೆ	1
ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	2
ಭೃಗುವಂಶ	3
ಭೃಗುಚರಿತ್ರೆ	4
ಭೃಗುಪತ್ನಿ ಪುಲೋಮೆಯ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ	5
ರಾಕ್ಷಸ ಪುಲೋಮಾಗಮನ	7
ಅಗ್ನಿ ಪುಲೋಮರ ಸಂವಾದ	8
ಪುಲೋಮೆಯ ಹರಣ	9
ಗರ್ಭಚ್ಯವನದಿಂದ ಪುಲೋಮನ ನಾಶ	10
ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಭಯೋಕ್ತಿ	11
ಭೃಗುಪುಲೋಮೆಯರ ಸಂವಾದ	12
ಅಗ್ನಿಗೆ ಭೃಗುಶಾಪ	14
ಅಗ್ನಿ ಅಡಗಿದುದರಿಂದ ಆದ ಬಾಧೆ	16
ಋಷಿಸಹಿತ ದೇವತೆಗಳು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದುದು	17
ಬ್ರಹ್ಮನು ಅಗ್ನಿಯಂ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುಪಿಕೆ	19
ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಅಗ್ನಿಯ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿ	20
ಚ್ಯವನಸಂತತಿಯಲ್ಲಿ ರುರುವಿನ ಜನನ	21
ಮೇನಕೆಯೆಂ ಪ್ರಮದ್ವರೆಯ ಜನನ	22
ರುರುವಿಗೆ ಪ್ರಮದ್ವರೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಲಾಷೆ	23
ಪ್ರಮತಿರುರುಗಳ ಸಂವಾದ	24
ಪ್ರಮತಿಯು ಪ್ರಮದ್ವರೆಯಂ ರುರುವಿಗೆ ಘಟನೆಮಾಡಿದುದು	25
ವಿವಾಹವಾಗುವಿಕೆ	26
ರುರುಪ್ರಮದ್ವರೆಯ ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯವರ್ಣನೆ	27
ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಪಾಂಶದಿಂದ ಪ್ರಮದ್ವರೆಯ ಮೃತಿ	28
ಪ್ರಮದ್ವರೆಯಂ ನೋಡಿ ರುಷಿಗಳು ಶೋಕಿಸಿದುದು	29
ರುರುವಿನ ಪ್ರಳಾಪ	30

ವಿಷಯ.	ಪುಟ.
ರುರುವಿನ ಬಳಿಗೆ ದೇವತೆಗಳ ದೂತಪ್ರೇಕ್ಷಣ	29
ರುರುದೇವದೂತರ ಸಂವಾದ	30
ರುರು ತನ್ನ ಆರ್ಥಾಯುವವನ್ನು ಸತಿಗೆ ಕೊಡುವಿಕೆ	32
ದೇವತೆಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಯಮನು ಬದುಕಿಸುವಿಕೆ	33
ಬಳಿಕ ಋಷಿಗಳು ಸಂತೋಷಿಸಿದುದು	35
ಪ್ರವೃದ್ಧರೆಯು ಪತಿಗೃಹದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವಿಕೆ	35
ರುರು ಡುಂಡುಭನನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂಹರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದುದು	36
ರುರುವನ್ನು ನೋಡಿ ಡುಂಡುಭನು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು	36
ರುರುವು ಡುಂಡುಭನನ್ನು ನೀನಾರೋ ಕೇಳಿದುದು	37
ಡುಂಡುಭನು ತನ್ನ ಪೂರ್ವವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ	39
ಡುಂಡುಭನು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಸರ್ಪಾರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದುದು	39
ಸರ್ಪಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳದೆ ಅದೃಶ್ಯನಾಗುವಿಕೆ	40
ರುರು ತಂದೆಯನ್ನು ಸರ್ಪಾರ್ಥದ ವೃತ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿದು ಕೇಳುವಿಕೆ.	40
ಸರ್ಪಾರ್ಥದ ಕಥೆಯ ಉಪೋದ್ಘಾತ	41
ಪೌಲೋಮಸರ್ಪದ ಫಲಕಥನ	41
ಸೂತನು ಅಸ್ತೀಕಸಂಭವವ ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸುವಿಕೆ	43
ಕದ್ರುವಿನತೆಯರಿಗೆ ಕಶ್ಯಪರಿಂದ ವರದಾನ	44
ಕದ್ರುವಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಪೋತ್ಪತ್ತಿ	45
ವಿನತೆಗೆ ಪುತ್ರಜನನದ ವಿಲಂಬದ ಅನುತಾಪ	46
ಜನಿಸಿದ ಮಗನ ಅಂಗವೈಕಲ್ಯದಿಂದ ಚಿಂತೆ	48
ಸೂರ್ಯನು ಅರುಣನನ್ನು ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಿಕೆ	49
ಉಚ್ಚೈಶ್ವರವಂ ಕಂಡು ಕದ್ರುವಿನತೆಯರ ವಿವಾದ	50
ಅಶ್ವದ ಬಾಲವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣಲು ಉಪಾಯಚಿಂತನ	51
ಆ ಉಪಾಯವನ್ನು ನಡೆಸಲೊಪ್ಪದವರಿಗೆ ಶಾಪ	52
ಆ ಉಪಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಆಚರಿಸಲು ವಿನತೆಯು ದಾಸಿಯಾಗುವಿಕೆ	54
ವಿನತೆಗೆ ಆದ ಶುಭಸೂಚನೆ	55
ಹರ್ಷದಿಂದಡವಿಗೆ ಬಂದು ಗರ್ಭವಂ ಕಾಣದೆ ಚಿಂತಿಸುವಿಕೆ	55
ಆಗ ಉದಯಿಸಿದ್ದ ಗರುಡನ ದರ್ಶನ	56
ಸುರರು ಗರುಡನ ತೇಜೋರಾಶಿಯಿಂದ ಘನಿಸುಟ್ಟು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಮರೆಹೊಕ್ಕುದ್ದ	56

ವಿಷಯ.	ಪುಟ.
ಅಗ್ನಿಯ ಅಭಯಪ್ರದಾನ	..
ಸುರರ ಸ್ತುತಿಗೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಗರುಡನು ಅಭಯವಂ ಹೇಳುವಿಕೆ	57
ವಿನತೆಗೆ ನಮಿಸಿ ತಾನು ಮಗನೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಕದ್ರುವಿನ ಮನೆಗೆ ಸೇರುವಿಕೆ.	58
ಕದ್ರುವಿನತೆಯರ ಸಂವಾದ	59
ಕದ್ರುವಿನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಹೊತ್ತು ತಾಯಿಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಯ್ಯುವಿಕೆ	60
ಸೂರ್ಯನ ತಾಪದಿಂದ ಕದ್ರುಪುತ್ರರು ಕೆಂಗೆಡುವಿಕೆ	..
ಅದನ್ನು ಬೇಡರರ ವಚನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಕದ್ರು ಮಹೇಂದ್ರನು ಮರಹೋಗುವಿಕೆ.	61
ಇಂದ್ರನ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ವೃಷ್ಟಿಯಾಗಲು ಕದ್ರುಪುತ್ರರ ದುಃಖನಾಶ	62
ಗರುಡನು ಕದ್ರುಪುತ್ರರಿಗೆ ಗೂಢಿ ನಾಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಂತೋಷ ಪಡುವಿಕೆ.	64
ಕದ್ರುಪುತ್ರರ ಅಧಿಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಗರುಡನು ತಾಯಿಯಿಂದ ದಾಸ್ಯಕಾರಣವನ್ನು ಅರಿಯುವಿಕೆ	..
ಬಳಿಕ ಕುಖಿತನಾದ ಗರುಡನಿಗೆ ದಾಸ್ಯವನ್ನು ಕಳೆಯುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ	66
ಕದ್ರು ಬೇಡಿದ ಅವೃತವನ್ನು ತರಲು ಗರುಡನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ	68
ಗರುಡನಿಗೆ ವಿನತೆಯ ಶುಭಾಶಾಸನ	..
ಆಗ ವಿನತೆಯನ್ನು ಆಹಾರ ಬೇಡುವಿಕೆ	..
ಸಮುದ್ರಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬೇಡರನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸೆಂದು ವಿನತೆಯು ಹೇಳುವಿಕೆ.	69
ಹೊರಟು ಬೇಡರನ್ನು ತಿನ್ನುವಿಕೆ	..
ಆಗ ವಿನತೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸುಡುವಿಕೆ	70
ಅವನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಧಾಸ್ಯಹೊಡನೆ ಬಿಡುವಿಕೆ	71
ಆಹಾರ ಸಾಲದೆ ಕರ್ಕಸರನ್ನು ಯಾಚಿಸುವಿಕೆ	..
ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಗಜಕಚ್ಛಪರನ್ನು ತಿನ್ನುಲು ಕರ್ಕಸನಾಚ್ಛ	72
ಗಜಕಚ್ಛಪಜನಕ್ಕೆ ಕಾವಣ	..
ಗರುಡನು ಕರ್ಕಸರು ಕೇಳಲು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ	74
ಕರ್ಕಸರ ಶುಭಾಶಾಸನ	75
ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಗರುಡನಿಗೆ ಗಜಕಚ್ಛಪರ ದರ್ಶನ	76
ಅವುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗದಿಂದ ಅಂಬಾತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ....	76
ಆಗ ತದ್ವಿನಾಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮರದ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಬರುವಿಕೆ.	77

ವಿಷಯ.	ಪುಟ.
ಅವರವು ತನಗೆ ಸ್ಯಾಗತವನ್ನು ನಡೆದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾಗಿ ಕೂಡುವಿಕೆ.	78
ಆಗ ತಾನು ಕುಳಿತ ಶಾಖೆಯು ಮುರಿಯಲು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ವಾಲಖಿಲ್ಯರನ್ನು ನೋಡಿ ಚಿಂತಿಸುವಿಕೆ	79
ಏನೂ ತೋರದೆ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಕಚಿ ಕೊಂಡು ಅಂತರಹೃದದಲ್ಲಿ ತಿರುಗುವಿಕೆ.	80
ಆಗ ಸುರಮುನಿಗಳ ಸ್ತುತಿಯನಂಗೀಕರಿಸಿ ಗಂಧಮಾಧನಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ.	81
ಕರ್ಕಸರು ಅದಂ ಕಂಡು ಶಾಖೆಯಂ ಬಿಡಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	82
ಬಾಲನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಹುಮ್ಮಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಕರ್ಕಸರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ .	83
ಆಗ ಅವರು ಅಭಯವಂ ಕೊಡುವಿಕೆ	84
ಕರ್ಕಸರಿಂದ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಬಿಡುವಸ್ಥಳವನ್ನು ತಿಳಿಯುವಿಕೆ	85
ಅಪ್ರಕಾರ ಹಿಮಗಿರಿಯ ಪಾರ್ವತದ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಖೆಯಂ ಬಿಡುಟು ಗಜಕಚ್ಛ ಪಂಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವಿಕೆ	86
ಅಪಾರದಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹಪಡುವಿಕೆ	87
ಅವ್ಯತಾಕರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಗರುಡನು ಹಾರುವಿಕೆ	88
ಆಗ ಸುಗಂಧೋಕ್ತದಲ್ಲಿ ಚಿಂತಾಕರವಾದ ಅಪರಕುನಗಳು	89
ಇಂದ್ರನು ಬ್ರಹ್ಮಹಸ್ತತ್ಯಾಚಾರ್ಯರಂ ಕರೆಸಿ ಯೋಚಿಸುವಿಕೆ	90
ಗರುಡನು ಅಜೇಯನೆಂದು ತಿಳಿದು ದಿಕ್ಪಾಲರನ್ನು ಬೆಸಸುವಿಕೆ	91
ಯುದ್ಧಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗುವಿಕೆ	92
ಆಗ ಗರುಡಾಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲು ಗರುಡನ ಬರುವಿಕೆ	93
ಇಂದ್ರನ ಬರುವಿಕೆ	94
ಇಂದ್ರನ ಸ್ವರ್ಧಾವಚನವು ಉಭಯರ ಪರಾಕ್ರಮವು	95
ಇಂದ್ರನ ರಥವನ್ನು ಆವರಿಸಿದ ಧೂಳಿಯನ್ನು ವಾಯು ತೊಲಗಿಸುವಿಕೆ.	96
ಬಳಿಕ ಯುದ್ಧಾರಂಭ	97
ದೇವತೆಗಳ ಪಲಾಯನ	98
ಅವ್ಯತಘ್ನನಕ್ಕೆ ಗರುಡನು ಬಂದಾಗ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದ ಭೂಮನನ್ನು ನೋಡುವಿಕೆ	99
ಅಲ್ಲಿ ಉಜ್ವಲನಾದ ಅಗ್ನಿಯಂ ಕಂಡು ಮಾರ್ಗವಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಿಕೆ	100
ಅಗ್ನಿಯು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಒಲಿಯದಿರಲು ನದೀತಟಾಕಾದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಕಾಲಲಾಗಿ ಅಗ್ನಿ ಶಮನ	101
ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಾಗಿ ಶಸ್ತ್ರಮಾರ್ಗದ ನಿವಾರಣೆ	102
ಚಕ್ರವಂ ಕಂಡು ಅಣುರೂಪದಿಂದ ಅದರ ನಾಭಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವಿಕೆ.	103

ವಿಷಯ.	ಪುಟ.
ಅದರ ಕೆಳಗಿರುವ ಸರ್ಪಗಳಂ ಕಂಡು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಅವ್ಯುತಕಲಶ	
ವನ್ನು ಹರಿಸುವಿಕೆ	99
ಅವ್ಯುತಕರಣದಿಂದ ದುರ್ಗತಿಯನ್ನು ಸುರರು ಹರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವಿಕೆ.	100
ಹರಿ ಅಭಯವಂ ಕೊಟ್ಟು ಅಮರಾವತಿಗೆ ಬರುವಿಕೆ ...	101
ಆಗ ಗರುಡನು ಹರಿಯಂ ಕಂಡು ಸೀನಾರಂದು ಕೇಳಲು ಹರಿಯ ಉತ್ತರ.	102
ಹರಿಯು ವರವಂ ಕೇಳಿನಲು ಗರುಡನ ಅನಾದರಕ್ಕೆ ಹರಿಯ ಅಪಹಾಸ .	103
ತಿರುಗಿ ಉಭಯರ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ವಾಹನನಾಗೆಂದು ಕೇಳುವಿಕೆ	104
ಅದಕ್ಕೊಪ್ಪಲು ಹರಿಯು ನೀನು ವರವಂ ಬೇಡಿನಲು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ	"
ಅವ್ಯುತವನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಬಿಡೆಂದು ಹೇಳಲು ತಾಯಿ ಸರೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಒಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	105
ಹರಿಯು ಶುಭಾಶಾಸನ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಲು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನೊಡನೆ ಸಂವಾದ	
ಆಗ ಇಂದ್ರನ ವಜ್ರಪ್ರಯೋಗ	106
ಅದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಲು ಗರುಡನ ಅಪಹಾಸ	"
ಮೃದೂಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಗರುಡನೊಂದಿಗೆ ಇಂದ್ರನ ಸ್ನೇಹ	108
ಗರುಡನು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಿಕೆ	"
ಇಂದ್ರನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಗರುಡನು ಸ್ವಾಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸುವಿಕೆ	109
ವಿಸ್ಮಿತನಾದ ಇಂದ್ರನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗೆಂದು ಬಿಡಿಸುವಿಕೆ	110
ಬಳಿಕ ಅವ್ಯುತವು ದುಷ್ಕರಿಗೆ ಭೋಗ್ಯವಾಗದಂತೆ ಆಲೋಚನೆ	"
ಇಂದ್ರನಿಂದ ಸರ್ಪಗಳು ತನಗಾಹಾರವಾಗುವ ವರವಂ ಪಡೆದು ತಾಯಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	111
ತಾಯಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಸರ್ಪಗಳಿಗೆ ಅವ್ಯುತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಬನ್ನಿರೆನ್ನುವಿಕೆ....	"
ಆಗ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ದರ್ಭೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸುಧೆಯನ್ನು ಇಂದ್ರನು ಅಪಹರಿಸುವಿಕೆ	112
ತಿರುಗಿ ಅವ್ಯುತಸೃಳಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅವ್ಯುತವಂ ಕಾಣದೆ ಸರ್ಪಗಳ ದುಃಖ.	"
ಗರುಡನು ತಂದ ಅವ್ಯುತವು ಸರ್ಪಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಸೇರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶೌನಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ	113
ವಿನತೆಯ ದಾಸ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಿಕೆ	114

ವಿಷಯ.	ಪುಟ.
ಗರುಡನು ವಿತಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸರ್ಪಗಳನ್ನು ನುಂಗುವಿಕೆ	115
ಆಗ ಸರ್ಪಮುಖ್ಯರು ಗರುಡನಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕಪ್ಪವಂ ಕೊಡಲೊ	
ಪ್ಪಲು ಕೊಲೆ ಬಿಡುವಿಕೆ	”
ತಾಯಿ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇನ್ನೇನಪ್ಪಣೆಯನಲು ತನ್ನ ಮನೋರಥ ಸಂಪೂರ್ಣ	
ವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	116
ಗರುಡನ ಪರಾಕ್ರಮಾದ್ಯಂತಿಕೆಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಪ್ರಶ್ನೆ	117
ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕರ್ಕಸರ ಯಾಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಮಿತ್ತು ಶಾದಿಗಳನ್ನು ತರಲು	
ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವಿಕೆ	”
ಆಗ ಇಂದ್ರನು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ವಾಲಖಿಲ್ಯರಂ ಕಂಡು ಪರಿಹಾಸ	
ಮಾಡಿ ದಾಟಿ ನಡೆಯುವಿಕೆ	118
ಆಗ ಇಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ವಾಲಖಿಲ್ಯರ ಕೋಪ	119
ಬೇರೆ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂತ ಯಾಗವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವಿಕೆ	”
ಸರ್ವವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನಕಿಂತ ಅಧಿಕನಾದವನು ಜನಿಸಬೇಕೆಂದು ಆಹುತಿ	
ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಿಕೆ	120
ಯಾಗಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕರ್ಕಸರ ಪ್ರಶ್ನೆ	121
ಇಂದ್ರಗೆ ಶತ್ರುವಂ ಪಡೆಯಲೆನ್ನುಲು ಇಂದ್ರನಪರಾಧವೇನೆಂದು ಕೇಳುವಿಕೆ. ,	
ಐಶ್ವರ್ಯಮದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋದುದೇ ಎಂದುತ್ತರ ...	”
ಅಂತಹ ಯಜ್ಞವು ಬೇಡೆಂದು ಕರ್ಕಸರ ವಚನ ...	122
ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ದರದಲ್ಲಿಯೇ ಮಗನು ಜನಿಸಲೆಂದು	
ಋಷಿಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ...	123
ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾತಿಕೃತನು ಮಾಡಬೇಡವೆಂದು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ತಂದೆಯ ಬುದ್ಧಿವಾದ. 124	
ಆಗ ಋಷಿಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಜನನವೇ ಗರುಡನ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು	
ಹೇಳುವಿಕೆ ..	”
ತಾಯಿ ಶಾಪದಿಂದ ಸರ್ಪಗಳು ಬಂತಿಸುವಿಕೆ	126
ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಷದೇವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುಷ್ಟ ಸರ್ಪಗಳ ಸಂಗವಂ ಬಿಟ್ಟು	
ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುವಿಕೆ	127
ಈಗಲಿ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಶೇಷದೇವರ ಬಳಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನ ಆಗಮನ	129
ಬ್ರಹ್ಮನಂ ಕಂಡು ಶೇಷಕೃತಸ್ತುತಿ	139
ರಕ್ಷಿಸೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಬ್ರಹ್ಮನು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಲುತ್ತರ. ,	

ವಿಷಯ.	ಪುಟ.
ತಾಯ್ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಸಹೋದರರು ಶ್ವೇತ್ಯಗೊ ಭೀತಿಸುಟ್ಟು ತಪವು ಮಾಡುವೆ ನೆನಲು ಬ್ರಹ್ಮನ ಆಭಯಪ್ರದಾನ ವರಪ್ರದಾನ ...	131
ವರದಾನವನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪೊರೆಯಲು ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಂದು ಬ್ರಹ್ಮನಾಜ್ಞೆ ...	133
ಶೇಷನ ಭೂಭಾರವಹನವರ್ಣನೆ....	134
ಇತರಸರ್ಪಗಳು ತಾಯ್ ಶಾಪದಿಂದ ಚಿಂತಿಸುವಿಕೆ ...	136
ಶಾಪಪರಿಹಾರೋಪಾಯವನ್ನು ಒಬ್ಬ ರೂಬರು ಹೇಳುವಿಕೆ	138
ವಾಸುಕಿಯು ಪೂರ್ವಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆ	140
ಜರತ್ತಾ ರುವಿನ ಕಥಾ	142
ಜರತ್ತಾ ರುವಿಗೆ ಕನ್ಯೆಯಂ ಕೊಡಲು ಸರ್ಪಗಳ ನಿಶ್ಚಯ	144
ಜರತ್ತಾ ರುವಿಗೆ ವಿವಾಹ	146
ಆಸ್ತೀಕನ ಜನನ	151
ಪರೀಕ್ಷಿತನ ಆಶ್ಚರ್ಯನ	151
ಪರೀಕ್ಷಿತನು ಬೇಟೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಋಷಿಗಳ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮೃತಸರ್ಪ ವನ್ನು ಹಾಕುವಿಕೆ	152
ಆದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವು ವುಗನ ಶಾಪ ..	153
ತಕ್ಷಕನು ಕಚ್ಚಲು ಬರುವಾಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಸಂದರ್ಶನ	155
ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ತಕ್ಷಕನು ಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವಿಕೆ.	157
ರಾಜನ ಬಳಿ ವಿಶ್ರವೇಷದಿಂದ ಫಲಪಾಣಿಗಳಾಗಿ ಸರ್ಪಗಳ ಆಗಮನ	158
ಫಲದಲ್ಲಿ ಹುಳುವಾಗಿದ್ದು ತಕ್ಷಕನು ರಾಜನನ್ನು ಕಚ್ಚುವಿಕೆ ...	159
ಉದ್ದಾಲಕನು ಉಪಮನ್ಯುವೊ ಧೌವ್ಯರಿಗೆ ಶಿಷ್ಯರಾಗಲು ಬರುವಿಕೆ....	154
ಗುರುವಿನ ಆಪ್ತತೆಯಂತೆ ಇರಲು ಗುರುವಿನ ವರದಾನ	156
ಉಪಮನ್ಯುವಿಗೆ ಗೋರಕ್ಷಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಗುರುಗಳ ಆಪ್ತತೆ	157
ಗುರುವಿನ ಆಪ್ತತೆಯಂತೆ ಅರ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ತಿಂದುದರಿಂದ ಬಂದ ರೋಗಪರಿಹಾರ	158
ಪಾಂಡವರು ರಾಜಸೂಯ ಮಾಡಿದ ಕಥೆ ...	169
ಉದಂಕಮುನಿಯು ಸರ್ಪಾಧ್ಯರ ಮಾಡೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	170
ಅದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಪ್ರಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ನುಲಭವೆಂದುತ್ತರ	171
ಭೃಗುವಿನ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ	172
ಆಗಸ್ಟ್ಯರ ಕಥೆ ...	172

ಪುಟ	ಪದ್ಧತಿ	ಅಕುಧ	ಕುಧ
—	—	—	—
”	20	ಬಿಡುಬಿಡು	ಬಿಡು
20	13	ಚರಿತ್ರವ	ಚರಿತವ
21	6	ಆಲೆತಂದನೀ	ಆಲೆತಂದ
22	5	ರಾಜ್ಯ	ರಾಜ್ಯ
23	16	ನುಚಿತ್ತದಿ	ನುಚಿತ್ತದಿ
25	5	ಸಿದಂವವದಾಯ್ತಂ	ಯಿನುವದಾಯಿತದಂ
”	”	ಸಹಿತವೂ	ಸಹಿತವ
”	”	ಛಲಿಛಾಯೆಶಶಿಯು	ದುಛಾಯೆಶಶಿಯನು
26	17	ಗಡೆಗಳು	ಗಡೆಗಳು
”	21	ಹುವಿನ	ಹೂವಿನ
”	”	ಜಂಗನೆ	ಜಗ್ಗನೆ
27	9	ದರ್ಧಕ್ಕೆ	ದರ್ಧಕ್ಕೆ
28	12	ನಾವೆಯೆ	ನಾವೆಯು
”	14	ಪೊಡವಟ್ಟ	ಪೊಡವಟ್ಟ
29	4	ಕೂರಮಿಗಸಾಧ್ಯ	ಕೂರಮಿಗಳಿಗಸಾಧ್ಯ
30	17	ವೆಂದನಿಸುವ	ವೆಂಬುದ
”	”	ಆಟರೆತ್ವಾ	ಆಟರೇ
31	1	ತನ್ನ	ತನ್ನರು
”	”	ನೊಂದಳತೆ	ನೊಳಗೊಂದಳತೆ
”	24	ವನಿ	ವನ್ನು
32	18	ತನ್ನಾಯುಷಾರ್ಥವನು	ತನ್ನಾಯುಷ್ಯದರ್ಧ
”	25	ವೇಗತ	ವೇಗವ
33	22	ತಿರ್ದುದಾ	ತಿರ್ದುದಂದಾ
34	9	ಗ್ರಹಕ್ಕೆ	ಗ್ರಹಕ್ಕೆ
”	18	ತೊರದ	ತೊರದ
”	19	ಹೊರವ	ಹೊರವ
”	21	ದಲ್ಲಿ	ದಲಾ

ಪುಟ	ಪದ್ಯಕ್ರಮ	ಅನುವಾದ	ಕುವೆಂಪು
35	5	ಕೊಯ್ಯುವನಲ್ಲ	ಕೊಯ್ಯದಿರನ್ನ
37	3	ಸಾಹಸ್ಯ	ಸಹಸ್ಯ
„	21	ಸಾಸ್ರವ್ಯದ	ಸಾಸ್ರಮಾಡಿದ
„	22	ಜನ್ಮ	ಜನನ
38	7	ನಿಂದನೀಕ್ಷೆ	ನಿಂದಿರಲೀಕ್ಷೆ
„	11	ಯನ್ನೊಡನೆ	ಯೆನ್ನೊಡನೆ
„	17	ದಲೆನ್ನ	ದೆನ್ನನು
„	20	ಕಾರುಣೀಕನೆ	ಕಾರುಣಿಕನೇ
39	11	ನೆನೆಪಿ	ನೆನೆಪಿ
„	16	ದಾತನನು	ದಂದಾತನನು
40	8	ಧರಾ	ಭೂಮ್ಯ
„	23	ನನಿಯನು	ನವನಿಯನು
41	5	ಮಾಡಿ	ಮಾಡಿ
41	6	ಕೊಲ್ಲು	ಕೊಲ್ಲು
42	10	ದಲ್ಲಿ	ದಲಿತ್ತಿ
„	15	ನೆಕೇಳಿ	ನೆಪಿಕ್ಕೇಳಿ
47	8	ಕಡದ	ಕೆಡೆದ
„	18	ತಾನಂಜದಿರುದ್ದುಕಳ	ನಂಜದಿರುಬಂದುಕಳಲಬೇಡೆಂದ
„	24	ವೀರನು	ವೀರನಹ
„	„	ವಿಲ್ಲಂ	ದಲಂ
48	20	ಲರುಣ	ಲುವರುಣ
49	15	ತುರಗವಿದು	ರತುವು
„	„	ಗವಿನತೆ	ಗಾವಿನತೆ
„	19	ನಗುವವಳು	ನಗುವವಳ
50	3	ಬಿಡಿ	ಬಿಡಿದ
51	15	ವಿಡಿಂ	ವಿಡಿಂ
52	14	ಮಾಡುವ	ಮಾಡುವು

ಪುಟ	ಪದ್ಯಕ್ರಮ	ಅನುವಾದ	ಶುದ್ಧ
53	25	ಕದು	ಕದ್ದು
53	1	ಇಂತ	ಇಂತು
53	12	ವೃತ್ತವ	ದೃಷ್ಟವ
53	20	ಯಜೆ	ಯಜೆ
54	17	ಮುನ್ನಡವಿಯಲಿಂ ಸಿದಗರ್ಭವ	ಮುನ್ನಿ ರಿಸಿದಡವಿಯಗರ್ಭವನು
55	5	ದವೇ	ದವೇ
55	6	ನುತ್ತ	ನುತ
55	6	ಬಾಯ	ಬಾಯ
55	6	ಭರೆ	ಭರೆಗೆ
55	11	ನಿನಿಚುವ	ನಿನಿಚುವ
55	15	ಗಗಣ್ಯ	ಗಣ್ಯ
55	15	ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತ	ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತದ
55	22	ಯಿಂದು	ಲಿಂದು
56	1	ಕಾಣುತ್ತ	ಕಾಣುತ್ತ
56	10	ತಾನೆನುತ	ತಾನೇನೆನುತ
56	11	ತಾಶನ	ತಾಶ
56	11	ಹೊಯಿಲನು	ಹೊಯಿಲುಗಳ
56	16	ಕೇಡಿನಂದಿನವೊಲುನೀ ಘಾಸಿ	ಕೇಡಿನಂದದದಿನದವೊಲುನೀ
56	17	ಮಾಡಿದೆ	ರೂಡಿಮಾಡಿದೆ
56	17	ಕಳುಹೆ	ಕಳುಹಿ
56	18	ವೋಡು	ಓಡು
56	20	ಕವಿವೃತ್ತಿದೆ	ಕವಿವೃತ್ತಿದೆ
56	24	ಯೋಗುವದು	ಯೋಗುವುದು
57	8	ದನದಲಿಸಂಸ್ಕೃತಯನು	ದನದಲಿಸಂಸ್ಕೃತಯನ್ನು
59	4	ಕಂಕುಳಲಿ	ಕೊಂಕುಳಲಿ
59	8	ಗಾಟಕೆ	ಗಾಟಕೆ

ಪುಟ	ಪಂಕ್ತಿ	ಅನುವಾದ	ಕುದ್
,,	21	ತೊತ್ತ	ಹೆತ್ತ
62	20	ಮಹೇಂದ್ರ	ಮಾಹೇಂದ್ರ
,,	,,	ಸ್ತುತಿಸಿ	ನುತಿಸಿ
,,	23	ತಟಕಿಟಿ	ತನಿಡೆ
,,	,,	ಸೂರಿಯನಿಚಿವಂತೆ	ಸೂರ್ಯನಿಚಿವಂದದಲಿ
63	19	ನಾಕಾನನಕೈದಿ	ನಾನದಲೈದಿದ
64	12	ಸಲ್ಲಲಿತ	ಲಲಿತದ
,,	17	ಇತ್ತಿದುದು	ಇಟಿದು
,,	,,	ಮತ್ತೆ	ಮತ್ತಾ
,,	18	ಖಿಳ	ಖಿಳ
,,	,,	ವುಮದೆಲ	ಕರದೆಲ
,,	20	ಜಲನಿಧಿಯತಾನಲ್ಲಿ	ಜಲನಿಧಿಗೆತಾನಂದು
65	3	ವನಿತೆ	ವಿನುತೆ
,,	6	ತುರಗವನುವು	ತುರಗವನುನೆಟ್ಟಿ
,,	9	ವಗಡಿಸಿಕೇಳೆ	ವಗಡಿಸುತಕೇಳಿದರೆ
,,	,,	ಹೇಟಿದನುನಾ	ಹೇಟಿದ
66	1	ವಿಧಿಯುತನ್ನ	ವಿಧಿಯನ್ನ
67	24	ಜೀವಿಸಿ	ಜೀವಿಸಿಯೆ
,,	,,	ಮರಳುವುದೇ	ಮರಳುವುದೆ
68	9	ಹರಿಸಿ	ಹರಸಿ
,,	19	ವೆನುನೀನು	ವೆನೀನೇ
69	2	ಯೆಂದೆನೆ	ನೀನೆನೆ
,,	11	ನಣಿಯ	ನಣಿಯೆ
70	9	ದಲ್ಲವೆ	ದಲ್ಲವೆ
,,	10	ಪೊಡೆ	ಪಡೆ
,,	15	ವಡೆಯ	ವಡೆದ
,,	,,	ಯವಳೊವಳನೆಡೆ	ಯಳೊವಳನಧೆಡೆ

ಪುಟ	ಪಂಕ್ತಿ	ಅನುವಾದ	ಕುದ್ಧ
71	6	ದೀಕೆಯನು	ದೀಕೆಯ
„	„	ಕಾವುದನೆ	ಕಾವುದನಲು
72	6	ಯೋಜನದನೀಳದಿಹನು	ಯೋಜನನೀಳದಿರುವನು
73	5	ಮಾತಿನಿಂದೇ	ಮಾತಿಂದಮೇ
74	21	ಟ್ಟನ್ನು ವುದು	ಟ್ಟನ್ನ ವದು
75	12	ಚಿ	ಚಿಹ್ನ
76	19	ಧಿಕ್ಕ ರಸಿಕರದಸುಪ್ಪ	ಧಿಕ್ಕ ರಸಿಕರದಸುಪ್ಪೆ
77	12	ನಿಲ್ಲದಲಂಬಮೆಂಬ	ನಿಲ್ಲದಲ್ಲಂಬಾಶ್ಯ
„	21	ಗಿದವು	ಗಿದುವು
„	22	ಣಗಿದವ	ಣಗಿದುವೆ
78	17	ಮೇಣ	ಮೇಣು
79	7	ಮುಜುದು	ಮುಜುದುದದು
„	19	ಶಾಖೆಯತಾಖ	ಶಾಖೆಯನುತಾ
„	20	ಚಿಕ್ಕಿ ರಸಿದೊಡೆಶಾಪವುತನ್ನ	ನಿಕ್ಕಿ ದೊಡೆಶಾಪಾಗ್ನಿ ಯೆನ್ನ ನ
80	14	ಗಡೆಯ	ಗಡಿಯ
„	17	ಕಳೇವರವುನಕ	ಕಳೇವರವನಿಕ್ಕ
82	14	ಕೈಗಾಯ್ವ	ಕೈಗಾಯ್ವು
„	17	ದೋಷವನೀವು	ದೋಷವನುನೀವ
84	16	ಹೆಮ್ಮರದಕೋಟಿವುಡೆಯ	ಹೆಮ್ಮರಕಡೆಯೆಲುಡಿಯಲು
85	9	ಮಲವುಡ	ಮಲವುಡೇ
„	„	ವಳಿಗೆ	ವಳಿ
„	10	ಯೆಂದೆ	ಗೆಂದೆ
86	12	ಹೊಯ್ದು	ಹಾಯ್ದು
„	13	ಆಪ	ಅಪ
87	3	ಸುರಪ	ಸುರಪವಸು
„	„	ಗಣದ	ಗಳ
88	5	ಭಾಹ	ಭಾರ

ಪುಟ	ಪಾಠ್ಯ	ಅನುವಾದ	ಕುರು
,,	15	ನುನವ	ಘನ
,,	,,	ವೀರಮಹಾ	ವೀರ್ಯವಿಕ್ರಮ
,,	17	ಯಾದವಹ	ಯಾಹವದಿ
89	3	ಕನಬಲವುಂಟೆನಗೆ	ಕನದಬಲದಿಂದವೆ
91	7	ನೋಡುವೆವೈ	ನೋಡುವೆವು
,,	,,	ಯೆನು	ಯೆನುತಿರ
,,	8	ತತ್ತ	ಲತ್ತ
93	4	ನವೊಂದೇ	ನದೊಂದೇ
,,	21	ರೊಬರು	ರೊಬರು
,,	22	ಅದಟ	ಅದಟ
95	9	ವೊಂದ	ನೊಂದ
,,	,,	ತೆಜೆಯ	ಕೆಜೆಯ
100	13	ಕೊಂಡೊ	ಕೊಂಡ
,,	18	ರಯ	ರಿದೆ
101	9	ನನಗದು	ನನಗದು
102	14	ಲಯದಿ	ಲಯಕೆ
103	6	ಲಕ್ಷ್ಮೀ	ಲಕ್ಷ್ಮೀಯು
,,	7	ಲೋಚನ	ಲೋಚನೆ
,,	,,	ಭವರೇ	ಭವಭವ
,,	8	ಸಪು	ಸುಪು
,,	9	ಸುರರಲಿ	ಸುರರೇ
,,	24	ವೈರಿ	ವೈರಿ
105	20	ತೋಟಿಸು	ತೋರಿಸು
101	13	ಕೆಯಿಂದ	ಕೆಂದ
112	3	ಲ್ಲವೆಯಲ್ಲ	ಲ್ಲವೆಯು
,,	4	ಅಲ್ಲ	ಸ್ನಲ್ಲ
,,	5	ರಹ	ರಹ

ಪುಟ	ಪಾಠ್ಯ ಅನುಬಂಧ	ಶ್ಲೋಕ
114	18 ತತ್ತ್ವ	ತತ್ತ್ವ
115	18 ವಿಡಿಯನುಡಿ	ವಿಡಿಯ
„	19 ದರು	ನುಡಿದರು
„	„ ಕೊನ್ನೆ	ಕೊನ್ನೆಮ್ಮ
119	12 ತವೋ	ತವೋಗ್ನಿ
„	14 ಸುರಿದನೆ	ಸುರಿದನೆ
„	15 ಗಾಲ	ಗಾಲಿ
125	11 ದುರಿತಾಘ	ದುರಿತಾಘ
134	6 ಹೆಮ್ಮ ಗಂಡನು	ಹೆಮ್ಮ ಗೊಳ್ಳನು
145	22 ವೆಸಗಿ	ನೆಸಗಿ
146	7 ಬೆಸಿತು	ಬೆಸಿತು
148	3 ವೆತ್ತಣ	ಲೆತ್ತಣ
„	23 ವದ	ವುದ
150	8 ಬಳ	ಬಳ
„	9 ಬಳ	ಬಳ
160	13 ಭೂಪನನು	ಭೂಪನದ
„	14 ಬುದನು	ನಿಂದನು
158	23 ರೂಪಕ	ರೂಪಕನೆ
192	18 ಮುನಿಸು	ಮುನಿಯು
193	6 ವಯೋಧ	ವಯೋಧ
211	20 ಸುವ	ಸುವೆ
224	23 ಪದ	ಪರಿ
„	24 ದಿಂದ	ಯಿಂದ

ಗ. ಪುಸ್ತಕಪಾಠ

ಪೇಜ್	ಪದ್ಯಸಂಖ್ಯೆ	ಪಾದ
137	3	3
ವೆಂದೆನಿಸಿ ನೀವಿದನು ಕಾಣದೆ ಘೋರತರಭಯವ		

೩

ಶುಭಮಸ್ತು

ಮಹಾಖಾರತ ಆದಿಪರ್ವ.

ಮೊದಲನೆಯ ನಂದಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಸೂತನಭಿವರ್ಣಿಸಿದನಮಲ

ಖ್ಯಾತಪಾಲೋಮವನು ತತ್ಕುಲ

ಜಾತಶನಕಮುಖ್ಯಮುನಿಸಭ ಮುಚ್ಚ ಲೋಲವಿನಲಿ ||

ಇಷ್ಟಪಾರ್ಥನೆ.

ಶ್ರೀಮದಮರಪ್ರವರಮಕುಟ

ಸ್ತೋಮಮಣಿಗಣಕಿರಣಕೀರಣೀ

ದ್ವಾಮನವ್ಯಪದಾಬ್ಜ ಪೀಠನನಂತಗುಣನಿಳಯ |

ಭೂಮಿಭೂಸುರಗೋಸುಧರ್ಮ

ಸ್ತೋಮಕಾರಣಮೂರ್ತಿಯಹ ಲ

ಕ್ಷುರಮನೋರಮ ನಿಲಗೆ ಯಮಗಿಷ್ಠಾರ್ಥ¹ಸಂಪದವ ||

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

ನೈಮಿಶದಲೋಂದಾಯುತ ಸುಜನ

ಸ್ತೋಮ ಶನಕಮುಖ್ಯರೆನೆ ಸು

1 ' ಸೀಯಮಗೆ ಯಷ್ಟಾರ್ಥ ' ಕ. ಖ.

ಪುಣ್ಯವೀಯಾಶ್ರಮವು ಮೆಖವಿದು
 ಪುಣ್ಯವೆಲ್ಲಿಂಮೇಲೆ ಪುಣ್ಯಕೆ
 ಪುಣ್ಯದಂತಿರೆ ಬಂದೆ ಭಾಗ್ಯಾಧಿಕನೆ ಮನವೊಲಿದು |
 ಪುಣ್ಯಕಥೆಯನು ಕೇಳುವೀಬಿಡು
 ಪುಣ್ಯವೊಡಗೂಡಿದರೆ ಜಗದಲಿ
 ಪುಣ್ಯವೆಂತರದಾರು ತಮ್ಮಂತೆಂದನಾಮುನಿಪ ||

೬

ಎನಲು ನುಡಿದನು ಸೂತನಾಮುನಿ
 ಜನಕೆ ನಿಮಗಿದ ವರ್ಣಿಸುವೆನೆನು
 ತನುಪಮಿತರುತ್ತಮೆಭೃಗೂದ್ವಹರಮೇಳರನ್ವಯವೆ |
 ಅನುಸರದಲಿಂತೆಂದನಾವರ
 ಮುನಿಪತಿ ಪರಿಕಿಸಲು ಕಣ್ಣೆ ಜಿಡು
 ವನಜನಾಭನ¹ನೆನೆದು ನುಡಿದನು ಶೌನಕಾಧ್ಯಾಪಿಗೆ ||

೭

ಮುನ್ನ ವೇದವ್ಯಾಸಮುನಿ ಕರು
 ತಾರ್ಣವನು ಕೃಪೆಮಾಡಿದನಲ್ಲೆ
 ತನ್ನ ಪಿತೃಮುಖದಲ್ಲಿ ತನಗಧ್ಯಯನವಾಯ್ತೆಂದ |
 ಮಾನ್ಯರಿರ ನಿಮಗದನು ತಾನಭಿ
 ವರ್ಣಿಸುವೆನುತ್ತಮೆಭೃಗೂದ್ವಹ
 ರನ್ವಯವ ಚಿತ್ತಾನುಸಾರದಲೆಂದನಾಮುನಿಪ ||

೮

ಭೃಗುವಂಶ.

ನಿಗಮನಿಷ್ಠ ನೆ ಕೇಳು ಶೌನಕ
 ಜಗದಧೀಶ್ವರನಿಕರಪೂಜಿತ
 ಭೃಗುಕುಲಾಮಲಚರಿತವನು ಬಹುಪುಣ್ಯಫಲದವನು |
 ಜಗದುದರನುದರೋದ್ಭವನಲಾ

1 'ನನುಪಮವನಜನಾಭನ ಚರಣಕಮಲವ' ಕ. ಖ.

ಸಿಗಮಗರ್ಭನ ತನುಜತನುಜನು
 ಭೃಗು ತದಾತ್ಮಜನಾಚ್ಯವನಸಂಜ್ಞ ತನು ಕೇಳೆಂದ ||
 ಚ್ಯವನನಿಂದಾಪ್ರಮತಿ ಕೇಳುದು
 ಭವಿಸಿದನು ಬಳಿಕಾಪ್ರಮತಿಸಂ
 ಭವನು ರುರು ರುರುವಿಗೆ ಶುನಕನು ಶುನಕನೆಂಬವೆಗೆ |
 ಭುವನನುತ ಶುನಕನು ನೀನುದು
 ಭವಿಸಿದೆಯಲಾ ತಂದೆ ಭೃಗುವಂ
 ಶವಿದ ಸಂಕ್ಷೇಪದಲಿ ನಿನಗಿಂತೊರೆದೆ ತಾನೆಂದ ||

F

೧೦

ಭೃಗುಚರಿತ್ರೆ.

ಹವಣಿಸಿದಿರೆಲೆ ಸೂತ ಹೇಚ್ಚೆ
 ಚ್ಯವನನೆಂದೆಂತಾಯ್ತು ಹೆಸರೆಂ
 ಮವರ ಕುಲಪಾವನಮಹಾಭೃಗುಮುನಿಯ ತನಯಂಗೆ |
 ವಿವರಿಸೈ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಪುಣ್ಯ
 ಶ್ರವಣವಲ್ಲೆ ಕಥನವಿದು ದುರಿ
 ತನು ದುವಾಸ್ವಾಸುವುದೇನುಂಟೆನ್ನು ಹೇಚೆಂದ ||

೧೧

ಆದೊಡವಧರಿಸೆಲೆ ಮುನಿಪ ಭಾ
 ಗ್ಯೋದಧಿಯಲಾ ನೀನು ನಿನ್ನಂ
 ತಾದರಿಸುವವರಾರು ಪುಣ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಥೆಗಳನು |
 ಮೇದಿನೀಪಾವನರು 1ಮೊದಲಲಿ
 ಭೂದಿವಿಜರವರೊಳಗೆ ವೈಷ್ಣವ
 ರಾವ ನಿನ್ನಂತವೆ2 ರಲಿಕೆನ್ನವುದರಿದೆಂದ ||

೧೨

ಭೃಗುಪತ್ನಿ ಪುಲೋಮೆಯ ಗರ್ಭಧಾಣಿ.

ಕೇಳು ಶುನಕ ಸಕಲಮುನಿಗಳು
 ಕೇಳಿರೈ ಭೃಗುಮುನಿವರನ ವಧು

1 ಪಾಲಕರು, ಕ. ಖ.

2 ನಿನ್ನಂದದಲಿ, ಕ. ಖ.

ನಿಗಮಗರ್ಭನ ತನುಜತನುಜನು
 ಭೃಗು ತದಾತ್ಮ ಜನಾಚ್ಯವನಸಂಜ್ಞಿತನು ಕೇಳೆಂದ || ೯
 ಚ್ಯವನನಿಂದಾಪ್ರಮತಿ ಕೇಳುಮು
 ಭವಿಸಿದನು ಬಳಿಕಾಪ್ರಮತಿಸಂ
 ಭವನು ರುರು ರುರುವಿಗೆ ಶುನಕನು ಶುನಕನೆಂಬವಗೆ |
 ಭುವನನುತ ಶುನಕನು ನೀನುದು
 ಭವಿಸಿದೆಯಲಾ ತಂದೆ ಭೃಗುವಂ
 ಶವಿದ ಸಂಕ್ಷೇಪದಲಿ ನಿನಗಿಂತೊರೆದೆ ತಾನೆಂದ || ೧೦

ಭೃಗುಚರಿತ್ರೆ.

ಹವಣಿಸಿದಿರಲೆ ಸೂತ ಹೇಚ್ಚೆ
 ಚ್ಯವನನೆಂದೆಂತಾಯ್ತು ಹೆಸರೆಂ
 ಮವರ ಕುಲಪಾವನಮಹಾಭೃಗುಮುನಿಯ ತನಯಂಗೆ |
 ವಿವರಿಸ್ಯ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಪುಣ್ಯ
 ಶ್ರವಣವಲ್ಲ್ಯ ಕಥನವಿದು ದುರಿ
 ತನು ದುರ್ವಾಳಸುಪ್ರದೇನುಂಟನ್ನು ಹೇಚೆಂದ || ೧೧

ಆದೊಡವೆಧರಿಸಲೆ ಮುನಿಪ ಭಾ
 ಗ್ಯೋದಧಿಯಲಾ ನೀನು ನಿನ್ನಂ
 ತಾದರಿಸುವವರಾರು ಪುಣ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಥೆಗಳನು |
 ಮೇದಿನೀಪಾವನರು 1 ಮೊದಲಲಿ
 ಭೂದಿವಿಜರವರೊಳಗೆ ವೈಷ್ಣವೆ
 ರಾವ ನಿನ್ನಂತವರ 2 ರಲಿಕಿನ್ನಾವುದರಿಂದ || ೧೨

ಭೃಗುಪತ್ನಿ ಪುಲೋಮೆಯ ಗರ್ಭಧಾಣೆ.

ಕೇಳು ಶುನಕ ಸಕಲಮುನಿಗಳು
 ಕೇಳಿರೈ ಭೃಗುಮುನಿವರನ ವೆಧು

1 ಪಾಲಕರು, ಕ. ಖ.

2 ನಿನ್ನಂದದಲಿ, ಕ. ಖ.

ಲೋಲಲೋಚನೇ ರೂಪಗುಣಸಾಭಾಗ್ಯವರವನಧಿ |

ಶೀಲವಂತೆ ಪುಲೋಮೇ ಯೆಂಬಳು

ಹೋಲಿಸುವಡಾಲಕ್ಷ್ಮೀಯೆಂಬಳು

ಗೇಳುಮಡಿ ಪತಿಭಕ್ತಿ ಭಾವಿತಚಿತ್ತ ಸುಚರಿತ್ರೆ ||

೧೩

ಧರಿಸಿದಳು ಗರ್ಭವನು ಮುನಿಪನ

ವರತಪಸ್ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಯ

ಧರಿಸುವಂತಿರೆ ಧರ್ಮರತೆ ವರವನಿತೆ ನಿಜವನಿತೆ |

ತರುಣಿ ತರುಣಮೃಗಾಕ್ಷಿಯಂತೆಸೆ

ದಿವಲು ತನ್ನಯ ಗೃಹಕೆ ಪರಮಾ

ಭರಣದಂತಿರಲಾದ ಹದನನು ವಿವರಿಸುವೆನೆಂದ ||

೧೪

ರಾಕ್ಷಸ ಪುಲೋಮಾಗಮನ.

ಬಂದುದಿನ ಮುನಿನಾಥನಾನಿಜ

ಮಂದಿರವ ಹೊಲುವಂತು ಮನೆಯೊಳ

ಗಿಂದುಮುಖಿ ಯಿರಲೊಬ್ಬಳ ಸ್ನಾನವನು ರಚಿಸುವೊಡೆ |

ಸಂದನತ್ತಲು ಸಲಿಸನ್ನಿಧಿ

ಗೆಂದು ರಾಕ್ಷಸನೊಬ್ಬ ನಿತ್ತಲು

ಬಂದನಾಕ್ಷಣದೊಳಗೆ ಬಾಲಮೃಗಾಕ್ಷಿಯಿದ್ದೆಡೆಗೆ ||

೧೫

ಮೆರೆಸಿ ನಿಜವೇಷವನು ದುರ್ಮತಿ

ಬರಲದನು ಕಾಣುತ್ತ ದೂರದ

ಲಿರದೆ ಕಮಲದಳಾಕ್ಷಿ ವಿಪ್ರಸನುತ್ತು ಸತ್ಕರಿಸಿ |

ಬರವಿದೆತ್ತಣದೊನು ಕುಳ್ಳಿರು

ಧರಣಿಯಮರ ಯೆನುತ್ತ ಸತಿಯುಪ

ಚರಿಸಿದಳು ಚಪಲನನು ಚೂರುಮೃದುಸ್ಮಿತೋತ್ತಿಯಲಿ ||

೧೬

ಕೇಳುತ್ತಲೆ ನುಡಿಗಳನು ಕಿವಿಗಳು

ಕೋಳುವೋದವು ಕಂಗಳಬಲೆಯ

ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಬಿಗಿದುದಂತಃಕರಣವೆಂಗನೆಯ |
 ತೋಳ ಕೈ ಕೊಂಡುದು ಮನೋಗತಿ
 ಹೇಟಲೇಹಂಗಜನ ಹೊಂಗರಿ
 ಗೋಲು ಮರುವೊನೆಗಂಡುಬಾಳನೊಡಲು ಕಂಪಿಸಿತು || ೧೩

ನಟ್ಟ ದಿಟ್ಟಯ ದೃಢತೆಯಲಿ ಮರ
 ವಿಟ್ಟದೊಡಲು ದುರಾತ್ಮ ನಿರ್ದನು
 ನಟ್ಟ ಕಂಬದವೋಲು ನಯಸಪ್ರೀತಿರಸ ಮಿಗಲು |
 ನಟ್ಟಮೂರೈ ಯನರಡುಘಳಿಗೆಗೆ
 ಬಿಟ್ಟು ¹ಧೃತಿಯನು ಮನ್ಮಥನ ಸರ
 ಳಟ್ಟ ಸುಡುತಿರೆ ನೋಡಿದನು ಕೆಲಬಲನನಮರಾರಿ || ೧೪

ತಿರುಗಿ ಕಂಡನು ವಿಜನದೊಳಗಾ
 ತರುಣಿ ಯೊಬ್ಬಳ ಯಿಡುದನೆನಗವ
 ಸರವಿದಹುದಬಲೆಯನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯೆನು ನಿಜಾಲಯಕೆ |
 ನಿರುತವಿವಳಾರಂಗನೆಯೊ ಹರ
 ಹರ ಮಹಾಸತಿ ತಾನು ಮುನ್ನವೆ
 ವರಿಸಿದವಳವಳಾಗಬೇಕೆಂದನು ಬಳೋತ್ತಮನು || ೧೫

ಇತ್ತು ತನಗೀಕೆಯನು ಪೂರ್ವದ
 ಶಿತ್ತನಾಭೈಗುವಿಂಗೆ ಕಾಂತೆಯು
 ಹೆತ್ತವನು ತನ್ನವನು ನಂಬಿಸಿ ಹುಸಿದ ನಾದ್ವಿಜನು |
 ಸತ್ಯವಿದು ಸಂದೇಹವಲ್ಲಿದು
 ಮತ್ತಕಾಶಿಸಿ ತನ್ನ ವನಿತೆ ಭೃ
 ಗೂತ್ತ ಮನ ಸತಿಯಹಳ ಯೆಂದನು ರಾಕ್ಷಸನು ನೋಡಿ || ೧೬

ಅಗ್ನಿ ಪುಲೋಮರ ಸಂವಾದ.

ಎನುತ ಕಂಡನು ತಿರುಗಿ ಭೃಗುವಿನ
ಮನೆಯ ಯಜಮಾನನ ವೋಲುಜ್ವಲ
ನೆನಿಪ ಪಾವಕನೊಡನೆ ನಿಶಾಚರನು ಯಿಂತೆಂದ |
ತನಗೆ ಹೇಚ್ಚೆ ನೀನು ಭೃಗುವಿನ
ವನಿತೆ ಯಹಳೇ ಯಾಮಹಿಳ ಯಿವ
ಳನಹುಯೆನುಳ್ಳವನೇ ಮಹಾತ್ಮ ಹೇಳು ನೀನೆಂದ || ೨೦

ನೀನಲಾ ಸಕಲಾತ್ಮಕನು ಪವ
ಮಾನಸಖನೆಂದೆನಿಸಲೇ ವೈ
ಶ್ವಾನರಾಚ್ಯೆಯಲಿ ನೀನಖಳ ಜಠರಸ್ಥನೆಂದೆನಿಪ |
ನೀನು ಜೀವಾಧಾರನಲ್ಲ
ನೀನುಳಿಯಲಳಿವುದು ಜಗತ್ತಯ
ಭಾನುವಂತನೆ ಹೇಳು ಸತ್ಯವನೆಂದನಾದನುಜ || ೨೧

ತನ್ನ ಸತಿ ಪೂರ್ದದಲಿ ತಾನದ
ನಿನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲೇಕೆ ಕೊಟ್ಟನು
ತನ್ನ ವಂಚಿಸಿ ಬಾಲಿಕೆಯನೀಬಾಲಿಕೆಯ ಪಿತನು |
ಬನ್ನ ವನು ಹೇಳುವೊಡೆ ನಾಚಿಕೆ
ತನ್ನ ಮನದೊಳಗಾಗುತ್ತದೆ ನೀ
ನನ್ನಿಯುಳ್ಳವನುಳ್ಳದನು ಹೇಟಾರ ವಧುವೆಂದ || ೨೨

ಸತ್ಯಸಂಧನೆ ಹೇಳು ಭೃಗುವಿನ
ಚಿತ್ತ ವಲ್ಲಭೆ ಯಾದಡೀಕೆಯ
ಹೊತ್ತುಕ್ಕೊಂಡೊಯ್ಯನು ನಿಜಾಲಯಕೆಂಬ ಮನವೆನಗೆ |
ಹತ್ತಿದಕೆ ಮುನಿದವನೆ ಹೇಳು ಮೆ
ಹೊತ್ತ ಮನೆ ಹೇಟನುತ ಪಾವಕ
ನತ್ತಲಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಿಂದನು ಕರಗಳನು ಮುಗಿದು || ೨೩

ಇರಲು ಖಳನುಕ್ತಿಯನು ವೈಶ್ವಾ
ನರನು ಕೇಳುತ ಭೀತಿವಿಹ್ವಲ
ಕರಣನಾಗುತ ಭರ್ಮಸಂಕಟವಾಯ್ತುಲಾ ಯೆನುತ |
ನಿರುತವನು ಹೇಳಿದರೆ ಮುನಿಪತಿ
ಕೆರಳಿ ಶಾಪವ ನೀವನನ್ಯತವ
ನೊರವೆನೆಂತೆನುತಲಾಕ್ಷ್ಮಣ ಚಿಂತಿಸಿದನಳವಳಿದು || ೮೫

ಶಾಪವಾಗಲಿ ವರವೆ ಯಾಗಲಿ
ಕೋಪಿಸಲಿ ಮುನಿ ಮೇಣು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ
ಶೋಷವನು ತಾ ಮಾಡಲಂಜುವೆನೆಂದು ಭೃಗುಮುನಿಗೆ |
ಓಪಳಂದಡುಹುವೆನು ಬಳಿಕಂ
ದಾಪುಲೋಮೆಯನೆಂದ ಖಳಗಾ
ದೀಪಶಿಖೆಯನು, ಶಲಭನುಪಭೋಗಿಸಲು ಹಿಡಿವೆಂತೆ || ೮೬

ಪುಲೋಮೆಯ ಹರಣ.

ಸಿಕ್ಕಿ ದೆಯಲಾ ಯೆನುತ ಹಿಡಿದನು
ರಕ್ತ ಸನು ಮುಂದಲೆಯನಂಗನೆ
ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿರಿದಳುತಿರಲು ಮಿಗೆ ಕರೆಕರೆದು ಕಾದಲನ |
ಅಕ್ಕಟಾರೋ ಗತಿ ಮಹಾಸತಿ
ಸೊಕ್ಕಿ ದಸುರನ ಕಂಕುಳೊಳಗ
ಲಕ್ಕುಳಿಸಿ ಕುಣಿಯಮೆಲೆಯವೊಲಿರೆ ಬೆದಲು ಮೃಗನಯನೆ || ೮೭

ಹಾ ಪತಿಯೆ ಹಾ ಗತಿಯೆ ಹಾ ಹಾ
ರೂಪ ದೋಷಿ ಯದೇಕೆ ತನ್ನ ನು
ಕಾಪಟಗನೇಳದೊಯ್ದು ನಿರದೆಬಲೆಯನನಾಥೆಯನು |
ಗೋಪರಲ್ಲದ ಪಶುವೆ ಹೆಬ್ಬುಲಿ

ಕೋಟಿನಲಿ ಹಿಡಿದಂದವಾಯ್ತಿ
 ನ್ನಾ ಪಥವನಾರಜುವರೆಂದೊಳಿಡಳು ಲಲಿತಾಂಗಿ || ೨೮
 ಬಡೆಯರಿಲ್ಲದ ಮನೆಯೊಳಗೆ ನಾಯ್
 ತುಡುಕಿ ಹವಿಯನು ತಿಂದ ತೆಪ್ಪಿನಾ
 ಯ್ತಡವಿಯಲಿ ಪತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹೊತ್ತೆನ್ನ ನೀಕುನ್ನಿ |
 ಹಿಡಿದವನೆಯೆ ¹ಹಂದಿಯಾದನು
 ಕೊಡಹಿ ವಿಪ್ರಾಕ್ರಮ ಸಿವನನು
 ತಡೆಯಲಾರಿರೆ ತರುಗಳಿರ ನೀವೆಂದಳಬುಜಾಕ್ಷಿ || ೨೯

ಗರ್ಭಾಶ್ಯವನಿಂದ ಪುಲೋವನ ನಾಕ.

ಕೊಡಹಿ ಕೈಕಾಲ್ಗಳನು ತನುಬಲ
 ವುಡುಗಿ ಬಸವಳಿದಲೆ ಕಂಬನಿ
 ಗಡಲ ವೊಪ್ಪದವೊಲು ತನಿಗಿಡದಸುರನಂಗದಲಿ |
 ಮಿಡುಕುತಿರಲಾಕ್ಷಣಕೆ ಸಲೆ ಬಸು
 ಷೊಡೆದು ಬಿದ್ದು ದು ಗರ್ಭವವನಿಗೆ
 ಮೃಡನಪರರೂಪಿನಲು ದುರ್ಧರತೀವ್ರತೇಜದಲಿ || ೩೦
 ಬಿದ್ದ ಗರ್ಭದ ತೇಜದಲಿ ಬಳ
 ನೆದ್ದು ಭಸ್ತುಭೂತನಾದನು
 ಬಿದ್ದು ತತಿಕ್ಷಣದೊಳಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಮಹಾವತಿವ್ರತೆಯ |
 ಬಿದ್ದು ಹೋಗರೆ ಬಲ್ಲಿರೇ ನಿರ
 ವದ್ಯರನು ಬಾಧಿಸುವ ಬಳರೆನು
 ತಿರ್ಮದಂಬರದೊಳಗೆ ಸುರಮುನಿನಿಕರ ಹರುಷದಲಿ || ೩೧

ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಭಯೋಕ್ತಿ.

ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಡೆಗಣ್ಣಿದರಂದು
 ತ್ಪಲ್ಲಮುಖಿಯಂಗದಲಿ ಕಮಲಜ

¹ ಹಿಡಿದೆಯೆ ಯವ, ಕ. ಖ.

² ಬಿದ್ದನಾ, ಕ. ಖ.

ನಲ್ಲಿಗೆಯ್ತುಂ¹ದನಖಿಸುಮನಸರ ಮುನೀಶ್ವರರ |
 ಸಲ್ಲಲಿತಸಂಸ್ತುತಿಗಳಸೆಯಲು
 ಸೂಲ್ಲಸೂಸಿದನಂಗನೆಗೆ ಬಲು
 ಪುಳ್ಳವಳು ಪತಿಭಕ್ತಿಯಲಿ ನೀನೆಂದನಬುಜಭವೆ || ೩೨

ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಾಶಿಶುವನಂಗದ
 ಮುತ್ತ ನಮ್ಮ ನ್ವಯದ ತೇಜದ
 ಬಿತ್ತವನೆ ನೀಂ ತಳಿಸು² ಹಾ ಹಾ ವನಿತೆ ಶುಭಚರಿತೆ |
 ಮೈತ್ಯುಮೈತ್ಯುವೆ ಕಂಡಡಂಜದಿ
 ರುತ ಮೊಂಗನೆ ಭೀತಿ ಬೇಡೆನು
 ತೆತ್ತಿದನು ಪದಕಮಲಸನ್ನತೆಯನು ಸರಾಗದಲಿ || ೩೩

ತೊಡೆದನಬಲೆಯ ಕಂಬನಿಯನೆಲೆ
 ಯೊಡತಿ ತಾಯೆ ಮಹಾಸತಿಯೆ ಸಾ
 ಕೊಡಲ ಕಂಪವ ಬಿಡು ನಿರಾಮಯವಿನ್ನು ನಿನಗೆನುತ |
 ಸುಡಿದನೀಕಂಬನಿಯ ಹೆಗ್ಗಡ
 ಲಡವಿಯಲಿ ನದಿಯಾಗಿ ಹರಿಯಲಿ
 ಪೂಜವಿಪಾವನವಾಗಲಿಂತಿದು ತೀರ ವಹುದೆಂದ || ೩೪

ಕಂಬನಿಯ ಕಡಲಿದು ವಧೂಸರ
 ವೆಂಬ ಹೆಸರಲಿ ಸಕಲಭುವನಕ
 ದಂಬದಲಿ ಕೆಸರಾಗಿ ಹರಿಯಲಿ ಸಾಗರಪ್ರಾಂತ³ |
 ಕೆಂಬುವೆ ಜನರಿದಲಿ⁴ ಮೀವುದು |
 ಸಂಬಿಹುದು ಬಹುಪ್ರಣವೆಂದೆಂ
 ದಂಬುಜಾಸನದೇವನಾಥೋಪಿಸಿದನಭಿಜನಕೆ || ೩೫

1 ಗಿಳಿತಂದ, ಕ. ಖ. 2 ವೆನೆತಳಿಸುವೆ, ಕ. ಖ. 3 ಸಾಗರಾಂತವೆನೆ, ಕ. ಖ.

4 ಗೊಂಬುದನಿದರೊಳಗೆ, ಕ. ಖ.

ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಚ್ಯವನನೊಡನೆ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ.
 ತಾಯೆ ನಡೆ ಸುಖಿಯಾಗೆನುತ್ತವೆ
 ಮಾಯೆಯನು ಕೈಕೊಂಡನತ್ತಲು
 ಜೇಯ ಭಾವು ಕೃಪಾಂಬುನಿಧಿ ಯಿಂದಲಿಜನ ಹೋಗಬೇ |
 ಹಾ ಯೆನುತ ಹರುಷದಲಿ ಕಮಲದ
 ಳಾಯತಾಕ್ಷಿ ನಿಜಾತ್ಮಭವನನು
 ಬಾಯಬಿಡುತಿರಲೆತ್ತಿಕೊಂಡಳು ಬಂದಳಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ |

೩೬

ಚ್ಯವನನೆಂಬಭಿಧಾನವಾಯ್ದು
 ಭವಿಸಿದಾಶಿಶುವಿಗೆ ಗರ್ಭ
 ಚ್ಯವನದಿಂದಲೆ ಮುನಿಸ ಬಳಕಾಶಿಶುವನೊಡಗೊಂಡು |
 ಭವನಪೂಜಿತೆ ಬಂದಳಾನಿಜ
 ಭವನದಲ್ಲಿಗೆ ಕೋಪಮೂರ್ಛಿತ
 ಭವನಪರಮೂರ್ತಿಯವೊಲಿದಾರ್ ತನ್ನ ಪತಿಯೆಡೆಗೆ ||

೩೭

ಭೃಗು ಪುಲೋಮೆಯರ ಸಂವಾದ.

ಹೋದೆಯೆಲ್ಲಿಗೆ ಕಾಂತೆ ಮಸಣಕೆ
 ಹೋದೆಯೆನ್ನಯಮಾತದೇಕೆಂ
 ಬಾದಿ¹ಯನು ಬೆಸಗೊಂಬರಾರೇನಾದಳೆಂಬುದನು |
 ಆದರಿಸುವೊಡನಾಥೆಯಾದೆನು
 ಪಾದಸೇವಕೆಯಾದಕಾರಣ
 ಕಾದುದಿದು ನಿಮ್ಮೊಲುಮೆ ಯೆನುತಳವೆಡೆದಳಾಕಾಂತೆ ||

೩೮

ಹತ್ತಹದನನು ಹೇಳಲೆಲ್ಲವೆ
 ಚಿತ್ತವಿಸುಂತೆಂದನನ್ನಯ
 ಮತ್ತಕಾಶಿನಿಯೆಂದು ನಿನ್ನ ನದಾರು ಹೇಳಿದರು |

ವೃತ್ತವಿರಹಿತೆ ಹೇಡೆನಲು ದು
 ರ್ವೃತ್ತೆ ಯಲ್ಲದನಖಿಯಿರೆನ್ನೆಯ
 ವೃತ್ತವನು ನೀವೆನುತ ಕಂಬನಿದುಂಬಿದಳು ತರಳ || ೩೯

ಬಹುದೆ ನಿಂದೆನ್ನ ಬಲೆ ಯೆಂಬುದ
 ನೊರೆದರನು ತಾ ಹೇಳು ಕೋಪದ
 ಹೊಣೆಯನಿಳುಹುವೆನಾತನಲಿ ಹೇಳುವೊಡೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ||
 ಹೊಣಿಗಣವರಾರೊಬ್ಬ ರಲ್ಲದೆ
 ಬಹುದೆ ಬಳಲಿಸಬೇಡೆನಲು ಮುನಿ
 ಗುಣುವ ಮಾನಿನಿ ತೋಡಿದಳು ಕೈನೀಡಿ ಪಾವಕನ || ೪೦

ಅಗ್ನಿಗೆ ಭೃಗುಶಾಪ.

ಹೋ ಹೊ ಬದುಕಿದೆ ಕಾಂತೆ ಕಂಗಳು
 ಕಾದು ಕಾಸಿದುವಂಗವಟ್ಟವು
 ಮೇಹುಗೊಂಡುದು ಮೋಣಮಾಣಿನ್ನಂಜಬೇಡೆನುತ |
 ದೇಹದೊಳಗಿದೇವೊ ಹವಿಗಳ
 ವಾಪಸನೆ ವಿಪರೀತಕರ್ತವೆ
 ನೂಹಿಸಿದೆ ದುಷ್ಟಾತ್ಮಯೆಂದನು ಭೃಗು ಹುತಾಶನಗೆ || ೪೧

ಕನಲುತಿತ್ತನು ಸರ್ವಭಕ್ಷಕ
 ನೆನಿಸು ಹೋಗಿದೆನುತ ಶಾಪವೆ
 ನೆನಲದನಾಲಿಸುತ್ತ ಹೋ ಹೋ ನಿರಪರಾಧಿಯನು |
 ಮುನಿಪತಿಯೆ ಶಪಿಸಿದೆಯಲಾ ನಾ
 ನನ್ಯತಘಾಷಿತನಲ್ಲ ನಿನ್ನನು
 ಮುನಿದು ಶಪಿಸಲು ಬಲ್ಲ ನೂಮೈಗೆ ಸೈರಿಸಿದನೆಂದ || ೪೨

ಮಾನ್ಯರಲ್ಲ ವಿಪ್ರರದಣಿಂ
 ಮನ್ನಿಸಿದನೆಂದುದನು ಸಾಕ್ಷಿಗೆ

ವೆದ್ದಿ ಯನು ಹೇಳುವುದು ಧರ್ಮವಲಾ ವಿಚಾರಿಸಲು ||
 ನನ್ನಿ ಯನು ಹೇಳಿದರೆ ನರಕಮು
 ಹಾರ್ಣವದಲಾಚುವರೆ ನಿನಗಾ
 ನೆನ್ನೆ ನೀ ಸರ್ವಜ್ಞ ನೆಂದನು ಪಾವಕನು ಮುನಿಗೆ ||

೪೩

ಕಂಡುದನು ಕೇಳು ದನು ಮುಂಜಿಸ
 ಗೊಂಡುದನು ವುಸುರದ ಮಹಾತ್ಮರು
 ದಿಂಡುಗಡವರು ನರಕದಲಿ ಬಲ್ಲುದನು ವಂಚಿಸಲು |
 ಪಂಡಿತನೆ ನೀನೆಂದುದಕೆ ಕೈ
 ಕೊಂಡು ನಾನಾನಾಮರೂಪದ
 ನುಂಡುದಕೆ ಸರ್ವವನು ಪಾತಕವಿಲ್ಲ ತನಗಿಂದ ||

೪೪

ಎನಲು ಲೇಸಫವಿಲ್ಲ ಕೇಳಂ
 ದನುಪಮನು ಮನ್ನಿಸಿದನಗ್ನಿಯ
 ಮುನಿಪನನಿಲನು ಪುತ್ರನನು ಮನ್ನಿಸಿದನೆಂದೆನಲು |
 ವನಿತೆಯನು ತನಯನನು ಕರುಣಾ
 ವನಧಿ ತೆಗೆದಪ್ಪಿದನು ನಿಂದನು
 ಮನಗೊಳಗೆ ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನ ಭಾವಿಸುತ ||

೪೫

ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಹೇಡಿದನು ಭಾರ್ಗವನಿನಿಪ ಸುವಿ
ಶಾಲನಹ ರುರುನಿಜಚರಿತ್ರವೆ
ಪಿಲನಿಧಿಶೌನಕಗೆ ಸೂತನು ಸಾಮನಸ್ಯದಲಿ ||

ಶೌನಕಪ್ರಶ್ನೆ.

ಸೂತ ದೇಶೈ ಸಕಲಭುವನ
ಖ್ಯಾತನಹ ಪಾವಕಗೆ ಬಂದುದು
ಪಾತಕವಲಾ ಶಾಪವಾವಂದಲಿ ತತ್ಪಲವೆ |
ಘಾತಿಸಿದನದನೊರೆವುದೆಮಗಾ
ಜಾತಭೃಗುಕುಲಮುಖ್ಯಚರಿತವೆ
ನೋತು ವಿವರಿಸಬೇಡುನೆಲಿಂತೆಂದನಾಸೂತ ||

ಅಗ್ನಿ ಅಡಗಿದುದಜಿಂವ ಆದ ಬಾಧೆ.

ಕೇಳು ಶಾಪವನಿತ್ತ ಮುನಿಯದ
ಮೇಳಿಯಲಿ ಧರಿಸುತ್ತ ಸಂಶಯ
ಲೋಲನಾದನು ದೇವಪಿತೃತುಷ್ಟಿಯಲಿ ತನಗಿನ್ನು |
ಪಾಲಿಸುವಪರಿಯೆಂತು ಸುಡು ಸುಡು
ಹೇಟಲಾಗದು ಸತ್ಯವನು ತಾ
ಹೇಟ ಕೆಟ್ಟನಲಾಯೆನುತ ಚಿಂತಿಸಿದನಳವೇಡಿದು ||

ತನ್ನ ಮುಖದಲಿ ಹವ್ಯಕವ್ಯವೆ
 ರಾನ್ನವನು ಭೋಗಿಸುವರಲ್ಲೆ
 ಮನ್ನಣೆಯ ಸುರವರರು ಪಿತ್ಯಗಳು ಸಹಿತ ಮುಖಗಳಲಿ |
 ಉನ್ನತ ಶ್ರಾದ್ಧಾಧಿಕದಲಾ
 ನಿನ್ನ ಸಲುವೆನು ಸರ್ವಭಕ್ಷಕ
 ನೆನ್ನ ಹೋಲುವಘಾತ ರಾರಂದಳಲಿ ಬಿಸುಸುಯ್ದು || ೩

ಏನಿದಕೆ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬುದ
 ನಾನುನಿಯೆನೆಂದೆನುತದೃಶ್ಯ
 ಸ್ಥಾನವನು ಗಮಿಸಿದನು ಪಾವಕನಡುಗಿ ನಿಜತನುವ |
 ಏನಿದೆಂಬೆನು ಜಗವಿದಗ್ನಿವಿ
 ಹೀನವಾದುದು ತೀರ್ದುವೆಮಳವಿ
 ಧಾನಯಜ್ಞ ಕ್ರಿಯೆಗಳದ್ವಲಿಯಾಯ್ತು ಕಂಡಗಳು¹ || ೪

ಊದಿನೋಡಿದರೊಲೆಯೊಳಗೆ ಬಣಿ
 ಬೂದಿಯುಚಿದುದು ಯಜ್ಞ ವಾಟದ
 ವೇದಿಗಳು ಬಿಸಿಯಾಣುವವು ಬೀಸಿದರೆ ಕದಣಿದರೆ |
 ಹೋದುದುದರಕ್ಕನು ಜೀರ್ಣಿಸ
 ದಾದುದುಂಡುದ ಲೋಕ ಶೋಕಮೆ
 ಹೋದಧಿಯ ಬಲುಗಡಲೊಳಿದ್ದು ನಿಮಿಷವಾತ್ರದಲಿ || ೫

ಹಸಿಯ ಫಲವನು ಮೆದ್ದಡದು ಜೀ
 ರ್ಣಿಸದೆ ಬಿದ್ದುದು ಹೊಟ್ಟೆಯನು ಹೊಸೆ
 ಹೊಸೆದು ಕಾಣಿದರಖಿಧರಣೀ ಭುಜನಿವಾಸಿಗಳು |
 ಮಸಗಿ ಕಾಪ್ಪಂಗಳಲಿ ಕಾಣರು
 ಬಿಸಿಯನಾಯ್ತು ಚರಾಚರಕೆ ಬಂ
 ಣಿಸಲದೇತಕವಸಾನವಾವಮಾನಸಖನಡಗೆ || ೬

1 ನಿಮಿಷದಲಿ, ಕ. ಖ.

2 ಜನಭೂ, ಕ. ಖ.

ಖುಷಿಸಹಿತ ದೇವತೆಗಳು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿದುದು.

ಸುಯುಧ ಚಿಂತಿಸಿ ಕ್ರತುವಿಹೀನರು
ಬಯ್ಯ ರಾಭ್ಯಗುಮುನಿಯನೀತನೆ
ಕೊಯ್ದ ನೆಲ್ಲರ ಕೊರಳನಕಟಕಟೆತ್ತು ಶಾಪವನು |
ಮೆಯೆ ಗದಸದಜುಂದನಲನನು
ತೆಯೆ ನೆರೆದುದು ಖುಷಿನಿವಹ ನಭ
ವೆಯು ದೆನೆ ನಡದಮರರಿಗೆ ಹೇಳಿತವರು ಬೇಗಡೆಯ || ೩

ಅಮರರಮರಾಧಿಪಸಹಿತರಾ
ಕ್ರಮವಿದೇನೆಂದೆನುತ ಹೋದರು
ಕಮಲಸಂಭವನಲ್ಲಿಗಾಖುಷಿನಿವಹದೊಡಗೂಡಿ |
ನಮಿಸಲವರನು ನೋಡಿದನು ಸಂ
ಭ್ರಮಿಸುವಿರಿ ನೀವೇಕೆ ಶೀಘ್ರದಿ
ಗಮನಕಾರಣವೇನನುತ ಬೆಸಗೊಂಡನಬುಜಭವ || ೪

ಭೃಗು ಮುನಿದು ಶಾಪವನು ಕೊಟ್ಟೊಡೆ
ತೆಗದು ನಿಂದನು ವಡ್ಡು ಕೆಟ್ಟುದು
ಬಗೆಯೆ ¹ಜೀವವ್ರಾತವೆಂದೀ ಖುಷಿಗಳಮೊಡನೆ |
ಸಿಗಮಗರ್ಭಗೆ ಹೇಳಿದೆಮ್ಮಲಿ
ಮುಗಿವುದಲ್ಲೆಂದೆನುತ ಬಂದೆವು
ಬಗೆವುದೊಡೆಯರು ಮೇಲೆಕಾರ್ಯವೆನೆಂದುದಮರಗಣ || ೫

ಧಾರುಣಿಯ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಹಾ ಹಾ
ಕಾರವಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯವಾಮದು
ಭೂರಿಜಗವಿದು ಯಜ್ಞ ಭಾಗವಿಹೀನವೆಂದೆಸಿಸ |
ವಾರಿಜಾಸನ ಹೇಳು ಕೆಟ್ಟೆವು

ಬೇಬಿ ಗತಿ ತಮಗಾವುದೆಂದಾ

ಕಾರವನು ತೋಪಿನಂತ ಬಿನ್ನಹಮಾಡಿದರು ಸುರರು || ೧೦

ಬ್ರಹ್ಮನು ಸುರರಿಗೆ ಅಭಯವಂ ಕೊಟ್ಟು ಅಗ್ನಿಯಂ
ಸಮಾಧಾನಮಾಡುವಿಕೆ.

ಅಂಜದಿರಿ ಸುರವರರೆ ಮುನಿವರ

ರಂಜದಿರಿ ಶಾಪಕ್ಕೆ ತಡೆದು ಧ

ನಂಜಯನು ಜಾಪಿದನು ಕೈಮೀಪಿದನೆ ಸುರವರರ |

ಸಂಜನಿಸಿತೇ ಪ್ರಳಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ

ಕಂಜನಾಭನ ಪದವಲಾ ಪವಿ

ಪಂಜರವು ನಮಗೆನುತ ಕರೆದನು ಪವ್ಯವಾಹನನ || ೧೧

ಎಲೆ ಹುತಾಶನ ಭೂತಭಾವನ

ಎಲೆ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಜೀವನ

ಎಲೆ ಚರಾಚರಜಠರವಾಸಿ ಪವಿತ್ರಗುಣರಾಶಿ |

ಎಲೆ ನವೀನನೆ ಲೋಕಪಾಲನೆ

ಹೊಳಹುದೋಪು ಮಹಾತ್ಮಯೆನುತಾ

ನಳಿನಭವನಭೈರಿ ಸಲ ಮೈದೋಪಿದನು ವೆಚ್ಚ || ೧೨

ಬಂದು ಚರಣದಲೆಹಿಗಲಂಬುಜ

ನಂದನನು ಮೈದಡವಿ ಕರುಣದ

ಲೆಂದನೇನೆಲೆ ಮಗನೆ ಮಾಡಿದೆ ಲೋಕ ನಿಷ್ಕಲವ |

ತಂದೆ ನೀನಿಲ್ಲದಿರೆ ಜೀವಿಸು

ವಂದವೆಂತಿದು ಜಗಕ್ಕೆ ದೇವಮು

ಕುಂದನಾಚಾ ವೆತ್ತಿಗಳು ನಾವೆಂದನಬುಜಭವ || ೧೩

ದೇವಪಿತೃಮರ್ತ್ಯರಿಗೆ ನೀನೇ

ಜೀವನವಲಾ ಸಕಲಜೀವದ

ಜೀವಭೂತನು ನೀನಲಾ ಜಠರಸ್ಥನೆಂದೆನಿಸಿ |

ಕಾಯ್ವ ಜಗವನು ಮಗುಬೆ ಕಡೆಯಲಿ
 ಸೋವೆ ಸಂವರ್ತನನ ರೂಪದ
 ಲಾವಣ್ಯ ಸಿನ್ನವನು ಪರಿಭವಿಸುವನು ಜೇಡೆಂದ || ೧೪

ಅಂಜಬೇಡಲೆ ಮಗನೆ ಪಾಪದ
 ಪುಂಜ ಸಿನ್ನನು ಹೊದ್ದಲರಿಯದು
 ಮಂಜು ಮುಸುಕಲು ಬಲ್ಲದೇ ಮಾರಾಂಡಮಂಡಲವೆ |
 ಕಂಜನಾಭನ ಕರುಣವುಳ್ಳವ
 ರಂಜುವರೆ ಬಂದುದಕೆ ಬೆದರಿದಿ
 ರಂಜಲಿಸದಪಕ್ಕಿರಿ ನಿನ್ನನು ಚಿಂತೆ ಬೇಡೆಂದ || ೧೫

ರವಿಕರಂಗಳು ಶುದ್ಧವಹ ವೆ
 ಸ್ತುವನು ಮೇಣಂಂಡಾಲಗೃಹವನು
 ಕವಿದು ಬೆರಸವೆ ಬಂದಭಂಗವದೇನು ಭಾನುವಿಗೆ |
 ಜವವೆಚಿಯದಿರು ಜರುಗದಿರು ಮೊ
 ಧವನ ಮನದೊಲವಿನ ಕಟಾಕ್ಷದ
 ಕವಚರಕ್ಷಿತರಾವು ನಮಗಿನ್ನಾವ ಭಯವೆಂದ || ೧೬

ವಾಯು ಬೆರಸದೆ ಜಗದಮೇಧ್ಯನಿ
 ಕಾಯವನು ಚಂಡಾಲಗೃಹವನು
 ಬಾಯಬಿಟ್ಟನೆ ನಿನ್ನವೋಲೆ ದೈವದಲಿ ಬಂದುದಕೆ |
 ಆಯುವಂತನೆ ನಾವಲಾ ನಾ
 ರಾಯಣಾಜಾ ವೆರಿಗಳು ತ
 ತ್ತಾಯವೀತೋಪವ ಜಗತ್ತಯವೆಂದನಬುಜಭವ || ೧೭

ಅಪ್ಪಗಳು ಲೋಕದ ಸಮಸ್ತವೆ
 ನೊಪ್ಪುಗೊಳವೇ ನೆಣಿ ಪವಿತ್ರತೆ
 ತಪ್ಪಿಹೋದುದೆ ಮಿಂದು ಪಾವನವಾಗದೇ ಲೋಕ |

ಸರ್ಪರಾಜಮಹಾಶಯನನೊಲಿ
ದೊಪ್ಪುಗೊಂಡ ಮಹಾತ್ಮರೊಲಿದಂ
ತಿಪ್ಪರೆಂದಣಿ ತದ್ವಿಧಾಪಿತವೃತ್ತರಾವೆಂದ ||

೧೪

ಹೊಸಿದಳ ಧರೆ ಸಲೆ ಶುಭಾಶುಭ
ವಾಸನೆಗಳಿಗೆ ನಿನ್ನವೊಲೆಲೆ
ಭಾಸುರಾಂಗನೆ ಮೀಡುವೆಡೆ ಮೇಣ್ಣಿನ್ನ ತನ್ನಳವೆ |
ವಾಸುದೇವನ ಸೂತ್ರ ನೀ ನಿ
ದೊಡ್ಡನ ನಿಜಮುಖದಿಂದ ಸುರರು ಹು
ತಾಸನವ ಕೈಕೊಳಲಿ ಪಿತೃಗಳು ಸಹಿತ ಕೇಳೆಂದ ||

೧೫

ನಿನ್ನ ಮುಖವೇ ಮುಖವೆನಗೆ ಕೇ
ಳ್ಳಿನ್ನ ಮುಖವೇ ಮುಖವು ಸುರರಿಗೆ
ನಿನ್ನ ಮುಖವೇ ಸಕಲಪಿತೃಮುಖ್ಯರಿಗೆ ಮುಖವೆಂದ |
ನಿನ್ನ ಮುಖವೇ ಭಾವಿಸುವೊಡೆ ಜ
ಗನ್ನಿ ವಾಸನ ಮುಖವು ಹವಿಯನು
ಮುನ್ನ ನೀ ಕೊಳಲಧ್ವರಂಗಳವೆಂದನ ಬುಜಭವ ||

೨೦

ಸೋಕೆ ನಿನ್ನನು ರವಿಯ ರಶ್ಮಿಯ
ಪಾಕಕರ್ತವೆ ಜಲವನವನಿಯು
ಲೋಕಪಾವನವಾಗಲಶುಚಿದ್ರವ್ಯಚಯಸಹಿತ |
ಏಕೆ ನಿನಗೆ ಶುಚಿತ್ವವೆಂಬೀ
ಶೋಕ ಬಿಡುಬಿಡು ಸಂಶಯವನೆಂದಾ
ಲೋಕಕಾರಣಮೂರ್ತಿ ಸಂತಯಿಸಿದನು ಪಾವಕನ ||

೨೧

ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಅಗ್ನಿಯ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿ.

ಎನೆ ಹಸಾದವೆನುತ್ತ ಪಾವಕ
ನನುನಯವ ಕೈಕೊಂಡು ನಿರ್ಮಳ

ಮನದಲಬುಜಭವಂಗೆ ಕರಗಳ ಮುಗಿದು ತಲೆವಾಗಿ |
 ಅನಿಮಿಷದೇ ಸುರವರು ಸಹಿತಂ
 ದನಲನ್ನೈದಿದ ನಾಕವಾಸವೆ
 ನನುಪಮನೆ ಕೇಳಾಯ್ತು ಮಂಗಳವೀ ಜಗಂಗಳಲಿ || ೮೦

ಸಂತವಾದುದು ಸುರರಿಗಾಖುಷಿ
 ಸಂತತಿಗೆ ಪರಿತೋಷವಾದುದು
 ಚಿಂತೆ ಬಿಟ್ಟುದು ಸಕಲಲೋಕ ಪ್ರಾಣಿಜೀವನದ |
 ಅಂತರಾಯವಪಾಯಗಂಡುದು
 ತಂತಮುಗೆ ಜನ ಸಕಲಸಪ್ತಸು
 ತಂತುಗಳ ಸಾಗಿಸಿತು ಭೋಗಿಸಿ ಶಿಷ್ಟವಹ ಸುಖವ || ೮೨

ಚೈವನಸಂತತಿಮಲ್ಲಿ ರುರುವಿನ ಜನನ

ಅವಧರಿಸಿದ್ದೆ ಮುನಿಪ ಶೌನಕ
 ಪವನಸಖನ ವಿಚಿತ್ರಚರಿತ್ರವೆ
 ನವನಿಪಾವನವನಿಪ ಪುಣ್ಯಾಖ್ಯಾನಸಂಗತಿಯ |
 ಅವಧರಿಸು ಮೇಲಾದಮುನಿಭಾ
 ರ್ಗವಚರಿತ್ರವ ನಾನೊರವೆ¹ ನೈ
 ಚೈವನನವನತರಕ್ಷಕನು ತಾನೆನಿಸೆ ಧರಣಿಯಲಿ || ೮೪

ಭುವನನುತನು ಮಹಾತ್ಮನೆನಿಪಾ
 ಚೈವನಮುನಿಗೆ ಸುಕನ್ಯೆಯಲಿ ಸಂ
 ಭವಿಸಿದನಲಾ ಪ್ರಮತಿ ಬಳಕಾಪ್ರಮತಿಯೆಂಬವಗೆ |
 ದಿವಿಜವಸಿತೆ ಘೃತಾಚಿಯಲಿ ಸಂ
 ಭವಿಸಿದನು ರುರುವೆಂಬವನು ತ
 ಚೈವನು ಶುನಕನಲಾ ಪ್ರಮದ್ವರೆ ಯಾತ್ಮ ಭವನೆಂದ || ೮೬

¹ ನೂಹಿಸಿದ, ಕ, ಬ.

ನೀನಲಾ ಮುನಿನಾಥ ಶುನಕನ
 ಸೂನು ನಿನ್ನ ಪಿತಾಮಹನು ತಾ
 ನೇನ ಮಾಡಿದನೆಂಬುದನು ಕೇಳಿದುಭುತದ ಕಥೆಯ |
 ಮೇನಕೆಯ ಮಗಳಾಪ್ರಮದ್ವರೆ
 ತಾನು ಮರಣವನ್ನೈದಿ ಮಗುಬಾ
 ಸ್ಥಾನದಲಿ ಜೀವಿಸಿದಳಲೆ ತಂದೆ ನೀ ಕೇಳೆಂದ¹ ||

೨೬

ಮೇನಕೆಯಿಂ ಪ್ರಮದ್ವರೆಯ ಜನನ.

ಬಂದುದಿನ ಗಂಧರ್ವರಾಜನು
 ಬಂದು ಕಂಡನು ಮೇನಕೆಯನವ
 ಳೆಂದೆ ಸಲೆ ವಿಶ್ವಾವಸುಸಮಾಹ್ವಯನು ಕಡುನೋಂದು |
 ಇಂದುಮುಖಿಯನು ಕೂಡಿದನು ಬಚಿ
 ಕಂದು ಗರ್ಭವ ತಳದು ಬಿಸುಟಳು
 ಸಂದ ವಿಪಿನಾಂತರದಲೆಲೆ ಮುನಿನಾಥ ಕೇಳೆಂದ ||

೨೭

ಸೂಲಕೇಶಾಹ್ವಯಮಹಾಮುನಿ
 ಯಾಲಯದ ವೆಳೆಯದಲಿ ಬಿದ್ದುದು
 ಲೋಲಲೋಚನ ಬಿಸುಟ ಗರ್ಭವದೊಂದು ವರನದಿಯ |
 ಕೂಲದಲಿ ಜನಿಸಿದಳು ಕನ್ನಿಕೆ
 ಭಾಳನೇತ್ರನ ವಧುವೋ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೋ
 ಹೇಚೆನಲು ತೋಳತೋಳಗಿ ಬೆಳಗಿದಳಲಿಕ್ಕಿಟ್ಟವ ||

೨೮

ಕಂಡನಾ ಮುನಿನಾಥನೀ ಭೂ
 ಮಂಡಲಕೆ ತೊಡವೆನಿಸ ಕನ್ಯಾ
 ಮಂಡಲಮಹಾರತ್ನವನು ತನ್ನಾಶ್ರಮಕ್ಕೊತ್ತಿದು |
 ಕೊಂಡುಹೋದನು ಸಲಹಿದನು ತನು.

ಗೊಂಡಲಾವಣ್ಯದವೊಲೆಲಾ
ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಿಯರಿಗಧಿಕೆಯೆನಿಪ್ಪ ಬಾಲಿಕೆಯ || ೨೯

ಪ್ರಮದೆ ತಾನೆಲ್ಲರಿಗೆ ತಾನು
ತ್ತಮೆಯೆನಿಸುವದಿಂದು ಮುನಿಸತಿ
ಕಮಲಮುಖಿಗೆ ಪ್ರಮದ್ವರಾಜ್ಯೆಯನಧಿಕಮೋಹದಲಿ |
ಸುಮತಿ ರಚಿಸಿದನಿಂತು ಬಳಿದಳು
ವಿಮಲಪಕ್ಷದ ವಿಧುವಿನಂತಿರೆ
ರಮಣಿ ರಕ್ಷಾಮಣಿಯೊಳಿರ್ದಳು ವರಮನೋಭವನ || ೩೦

ರುರುವಿಗೆ ಪ್ರಮದ್ವರೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನ.

ಮುನಿಸ ಕೇಳೊಂದುದಿನ ಕಂಡನು
ಮನುಮಥನ ಮಸೆದಲಗನಾರುರು
ವನದೊಳೊಬ್ಬಳಯಾಡುತಿರಲಾಲೋಲನೇತ್ರೆಯನು |
ಮನವನಾವರಿಸಿತ್ತು ತತ್ಕೃತ
ಘನತರಜ್ವರ ಕಂಗಳಬಲೆಯು
ತನುವಿನೊಳಗಿಹಿದವು ತತ್ಪ್ರತಿಕಾರದಾಪಧವ || ೩೧

ತನಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆನುತ್ತ ಮನದಲಿ
ವನಿತೆಯನು ನೆನೆವುತ್ತು ದುಗುಡದ
ಲನುಪಮನು ನಡೆತಂದು ಹೊಕ್ಕನು ರುರು ನಿಜಾಯವ |
ಜನಿಸದಾದುದು ನಿದ್ರೆ ವಿಗತಾ
ಶನನು ಕೃಶತರಗಾತ್ರನಾಗಿರೆ
ತನಯನನು ಬೆಸಗೊಂಡನಂದಾಪ್ರಮತಿ ಶಂಕಿಸುತ || ೩೨

ಪ್ರಮತಿರುರುಗಳ ಸಂವಾದ.

ಏನಿದೇನೈ ಮಗನೆ ಚಿತ್ತ
ಗಾ ನಿ ನಿನಗೆಲೆ ತಂದೆ ಹೇಡೆನೆ

ತಾನು ಹೋದನು ತಂದೆ ಕಂಡನು ಕಮಲಲೋಚನೆಯ |
 ಕಾಸನದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯಾ ಧರಿತ್ರಿಗೆ
 ತಾನು ಸುಳದಾಗಿರಿಜೆಯೋ ಮಿಗೆ
 ಮಾನವಾಂಗನೆಯಲ್ಲ ಸೋತುದು ತನ್ನ ಮನವೆಂದ || ೩೩

ಮೆಚ್ಚಿಯದೆನ್ನೀ ಮನವಿದ¹ ಬಲೆಯ
 ಸೆಜಿಗು ಸೋಂಕುವೊಡಂಜಿ ಬಂದನು
 ಬಣಿಮನದ ಬಾಹಿರನ ಬೆಸಗೊಳಲೇಕೆ ಮುನಿನಾಥ |
 ಸೆಜಿಗೆ ನೂಕಿದಳನ್ನವಿಂತೆನ
 ಲಜಿವೆನದನಾನೆನುತ ಹೋದನು
 ಮೆಚ್ಚುಗಿಸುವ ಮಾನಿನಿಯದಾರೆನುತಾಶ್ರಮಕೆ ಬಂದ || ೩೪

ಪ್ರಮತಿಯು ಪ್ರಮದ್ವರೆಯಂ ರುರುವಿಗೆ ಘಟನೆಮಾಡಿದುದು.

ಕಂಡನಾಮುನಿ ಯಾಶ್ರಮದಲಾ
 ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಿಯನು ಕಾಮನ
 ಖಂಡೆಯದ ನೊರೆಗಳದು ಹೊಗರಿಟ್ಟಂತರಂಜಿಸಲು |
 ದಂಡದಂತಿರೆ ನಮಿಸಲಾ ಮುನಿ
 ಕಂಡನೀತನನು ಚಿತ್ತದಿನಿದಿ
 ರೊಂಡು ತೆಗದಪ್ಪಿದನು ಕುಶಲೋಕ್ತಿಯಲಿ ಬೆಸಗೊಂಡ || ೩೫

ಹೇಟಿದೇನೈ ಬಂದೆ ನೀನೆ
 ಮ್ಮಾಲಯಕೆ ಕಾರ್ಯವನು ಹೇಟೆನೆ
 ಹೇಟಿದನು ಬಾಲಿಕೆಯ ಬಲೆಯಲಿ ಬಿದ್ದ ಸುತನಿರವ |
 ಮೇಲೆ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆಯೆನೆ ಸಮ
 ಶೀಲನಾದನೆನುತ್ತು ಕೊಟ್ಟನು
 ಲೋಲಲೋಚನೆಯನು ಮಹಾಮುನಿ ವರಮುಹೂರ್ತದಲಿ || ೩೬

ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಚಿತ್ತವಿಸು ಶೌನಕ ಪ್ರಮದ್ವರೇ
ಮೃತ್ಯುಮುಖದಲಿ ಬಿದ್ದು ಮೆಗುಡೆ ಸು
ವೃತ್ತೆ ತಾ ಜನಿಸಿದಂದವದಾಯೆಂದ¹ ನಾ ಸೂತ ||

ರ:ರುಪ್ರಮದ್ವರೆಯರ ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯವಣಿ ನೆ.

ಕೇಳು ಶೌನಕ ರುರು ಸಮಗ್ರಗು
ಣಾಲಯನು ತಾನೆನಿಸಿ ಪುಣ್ಯವೆ
ಮೇಳವಿಸಿದನು ಯಜ್ಞ ದಾನತಪೋವ್ರತಂಗಳಲಿ ||
ಶೀಲನಿಧಿ ಗುಣನಿಧಿ ದಯಾನಿಧಿ
ಬಾಲಿಕೆ ಪ್ರಮದ್ವರೇ ಸಹಿತ ಪೂ
ರಾ ಲಯದೊಳಸೆದಿದನು ತಮ್ಮಕರ್ಮ ಸಿದ್ಧಿಯಲಿ ||

ಹರಿಪದಾಂಬುಜಭಕ್ತನುನ್ನತ
ಗುರುಪದೋಪಾಸಕನುಪಾಶ್ರಿತ
ಸುರಪಿತೃದ್ವಿಜಚರಣ ಭೃಗುಕುಲಕುಮುದುಮುಕಿರಣ ||
ಶರಣಜನರಕ್ಷಕನಹಿಂಸಾ
ಪರನನಾರತಧರ್ಮ ಪರತ
ತೃಪ್ತನನಿಸಿ ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯದಲಿ ಪರಿತುಪ್ಪನಾಗಿದ್ದ ||

1 ಜನಿಸಿದಂದವನೆಂದ, ಕ. ಖ

ವರಪತಿವ್ರತೆ ಸತ್ಯರತೆ ಸ
 ಚ ರತೆ ಸ್ಫುಭಗ್ನಯುತೆ ¹ ಶೀಲಾ
 ಭರಣಿ ವೆಂಶೋದ ರಣಿ ಯಘಾಕುಲನಿಕರಸಂಹರಣಿ |
 ಪರಮಪಾವನೇ ಪುಣ್ಯಭಾವನೇ
 ಸುರಪಿತೃದ್ವಿಜಭಕ್ತ ಭುವನೋ
 ತ್ತರಮಹಾಗುಣಯುಕ್ತ ಯಸದಳು ಸತಿ ಭೃಗೂದ್ವಜನ || ೩

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಪದಂಶನಿಂದ ಪ್ರಮದ್ವರಯ ಮೃತಿ.

ಬಂದುದಿನ ವರವಸಿತೆ ಕೆಳದಿಯ
 ರೆಂದು ಎರಮುನಿಗಳ ² ವಧೂಜನ
 ವೃಂದಸಹಿತಾಡುತ್ತ ತದ್ವಿಪಿನಾಂತರದಲೊಲಿದು |
 ಮುಂದೆ ಕಾಳೋರಗನು ಬಿದ್ದಿರ
 ಲಿಂದುಮುಖಿ ನೋಡದೆ ಮಹಾವಿಷ
 ದಿಂದ ಸಂಪನ್ನನನು ಮೆಟ್ಟಿದಳಗ್ರಪಾದದಲಿ || ೪

ಮೆಟ್ಟಿಂಗಳ ಕೆರಳ ಕೋಪಾ
 ವಿಷ್ಣುಕಾಯನು ಕಾಂತಿಯನು ನಸು
 ಮುಟ್ಟಿದನು ವಿಷಪೀರ್ಯದಾರ್ಥರ ದಂಜೆ ³ ಯಗ್ರದಲಿ |
 ಕೆಟ್ಟುಬೋಡಲ ಏವಿ ಏಯೆ ಶಶಿಯ ⁴
 ಮುಟ್ಟಿದಂತಿರೆ ಜೀವಧರಣವ ⁵
 ಬಿಟ್ಟುಳ್ಳಲ್ಲಿಯೆ ಬಾಲೆ ಬದಲಿದುದಾ ವಧೂನಿವಹ || ೫

ಪ್ರಮದ್ವರಯ.೦ ನೋಡಿ ಋಷಿಗಳು ಶೋಚಿಸಿದುದು.

ದಿಂಡುಗಡೆಗಳು ಧರಗೆ ಹುಟ್ಟಿನ
 ದಂಡೆಯನು ಬಿಸುಟಂತೆ ಕೆದಕಿದ
 ಮಂಡೆಯಲಿ ಬಿಡುಮುಡಿಯ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಸೂಸುವನೆಯಲಿ |

¹ ಭಾಗ್ಯದ ಭರಿತೆ, ² ಮುನಿವಧೂಜನ, ಬಿ. ³ ದಾಡೆ, ಬಿ.

⁴ ಭವಿಷ್ಯಾಂಕನ, ಕ. ಬಿ.

⁵ ಹರಣವ, ಬಿ.

ಕಂಡು ಕೆಳದಿಯರೊಡಲಿದರು ಖುಷಿ
ಮಂಡಲವದೇನೆನುತ ಕೇಳುತ
ಪುಂಡರೀಕದಳಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರಾಕ್ಷಣಕೆ ||

೬

ಕೇಳುತಲೆ ಹರಿತಂದನಂದಾ
ಸ್ಥೂಲಕೇಶನು ಮಗಳ ಮರಣ
ಜ್ವಾಲೆಯಲಿ ಮುಖಗಿದನು ರುರುವಿನ ಮನವ ದುಸ್ಥಿತಿಯ |
ಹೇಳಬೇಕಾಪ್ರಮತಿ ಯೊಡಲಲಿ
ಬಾಳಕೊರದಂತಾಯ್ತು ವರಮುನಿ
ಜಾಲ ಜಂಗನೆ ಜರಿದುದಂಗನೆಯಿರವನೀಕ್ಷಿಸುತ ||

೭

ಬಂದನಾತ್ರೇಯನು ಮಹಾಸತಿ
ಹೊಂದಿದಳ ಹಾ ಯೆನುತ ಕುಳಿತನು
ಬಂದನಖಲಿದನಾಪ್ತಿ ಒಪ್ಪೇಣನು ದೀರ್ಘಜಾನುಕನು |
ಬಂದನಲ್ಲಿಗೆ ಕೋಣಕುತ್ಸನು
ಬಂದನಾಗೌತಮನು ಕೇಳಿ
ಯ್ತಂದನಿರದಾಶಂಖಮೇಖನಾಭರದ್ವಾಜ ||

೮

ಬಂದುದಾಮುನಿನಿವಹವವರಿವ
ರೆಂದು ಬಣಿ ಸಲೇಕೆ ಕಾಣು
ತ್ತಿಂದುಮುಖಿಯನು ರಾಹುವಿಂ ಸದ್ಧರ್ಮ ಮುಗಿದಂತೆ¹ |
ಅಂದು ಘೋರೋರಗದ ವಿಷದಲಿ
ಹೊಂದಿದಬಲೆಯನೀಕ್ಷಿಸುತ ಘೋ
ಹೆಂದು ಬಾಯನು ಬಿಟ್ಟು ದಿಳ ಬಿರಿವಂತೆ ದುಃಖದಲಿ ||

೯

ರುರುವಿನ ಪ್ರಳಾಪ.

ಪದುಮಮುಖಿಯನು ಪರಿಹರಿಸಿ ದುಗು
ಡದಲಿ ಮುನಿಸಭೆ ಕುಳ್ಳಿರಲು ನಿಜ

¹ ರಾಹು ಸದ್ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮುನಿದಂತೆ, ಕ. ಖ.

ಸುದತಿಯನು ಕಾಣುತ್ತ ರುರು ರೋದನಕೆ ಲಜ್ಜೆ ಸುತ |
 ಸದನವನು ಹೊಪ್ಪಿವೆಂಟು ಕಡು ವಿಜ
 ನದಲಿ ಭೋರಾರಣ್ಯವನು ಹೊ
 ಕೊದಪ್ಪದನು ಕೆದಪ್ಪದನು ತದ್ವನವಾಸಿಖಗವ್ಯಗವೆ || ೧೦

ಏಕೆ ಕಂಡೆನು ಪೂರ್ದದಲಿ ಭುವ
 ನೈಕರತ್ನ ವೆನಿಪ್ಪ ಸತಿಯನು
 ಸೋಕಿ ಕಂಗಳು ಕೋಳುವೋಗದದೇಕೆ ಭಾಮಿನಿಗೆ |
 ಲೋಕದಲಿ ಹೋಲುವಳದಾರೆ
 ನ್ನಾಕೆಯನುಸಮರೂಪಗುಣಶೀ
 ಲಾಕೃತಿಯನಾನೆಂತು ಮೆಚ್ಚಿಯುವೆ ¹ ನೆಂದು ಹಚ್ಚಿವೆಸಿದೆ || ೧೧

ಎಲೆ ವಿಧಾತ್ರ ವೈಧಾವಿಯೋಗದ
 ಬಲೆಯ ಬೀಸಿದೆ ಕಾಯದರ್ಧಕ್ಕೆ
 ತಳುವಿದೇಕೀಯ ² ಧವನು ನಿನ್ನಗೈದೆ ಸಾಧಿಸಲು |
 ಹೊಳೆಯ ನಡುಗಡಲೊಳಗೆ ನಾವೆಯೆ
 ಮುಖಗಿಸಿದೆ ಮುಂಡಪ್ಪಿಯದವರನು
 ವಲವರವಿದೇಕೆಮ್ಮ ದೇಹದಲೆಂದು ಹಚ್ಚಿವೆಸಿದೆ || ೧೨

ಕೊಂಡುಹೋಗಿನ್ನವನು ಬಿಡು ಮೇ
 ಣ್ಣುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಿಯನು ಕಾಯವೆ
 ಖಂಡಿತವೆ ಕೈಗಾದುದೇನುಂಟಯ್ಯ ಫಲವಿದಕೆ |
 ಉಂಡುಹೋಗಲಿ ಕರ ವೆಂಬೊಡೆ
 ಪಂಡಿತನು ತಾನಲ್ಲ ಪಿತ್ತಮುಣ
 ಕೊಂಡು ಮುಖಗಿತು ನರಕಕೂಪದಲೆನ್ನ ನಕಟಿಂದ || ೧೩

ಅಪ್ಪದಿಗುಪಾಲರಿರ ವಿರಚಿಸಿ
 ದಿಪ್ಪವುಳ್ಳೊಡೆ ಪೂರ್ವವುಳ್ಳೊಡೆ

ಶಿಷ್ಯಜನಸಮ್ಮತನು ತಾನೆಂದೆನಿಸುವೊಡೆ ತನ್ನಾ |
 ದೃಷ್ಟಿಮೋಹನಮೂರಿಯನು ಪರಿ
 ಶಿಷ್ಯ ಯನು ಮಾಡುವುದು ಕರುಣಾ
 ದೃಷ್ಟಿಯಲಿ ನೀವೆನುತ ಕೈಗಳ ಮುಗಿದು ಪೊಡವೆಂಟ || ೧೪

ಉತ್ತಮರ ವಂಶದಲಿ ಜನಿಸಿದ
 ವೃತ್ತವಂತನು ತಾನೆಂದೊಡೆ ನಿಜ
 ಮತ್ತಕಾಶಿನಿ ತನ್ನ ಮೆಚುಗಿಸದಂತೆ ಮಾಡುವುದು |
 ವೃತ್ತರಿಪುಮುಖ್ಯರಿಗೆ ತಾ ಕೈ
 ಯೆತ್ತಿದನು ಪೊಡವೆಟ್ಟು ಪಿತ್ತಗಳ
 ಮೊತ್ತವನು ಮೆಚುಹೊಕ್ಕು ನಂದನು ವಿಪ್ರನಭಿನಮಿಸಿ || ೧೫

ಶ್ರೀನಿವಾಸಪದಾಬ್ಜಯುಗಳವ
 ತಾನು ನಂಬಿದ ಭಕ್ತನಾದೊಡೆ
 ಮಾನಿನಿಯ ಮರಣವನು ಮೋಸಿ ಕೊಡುವುದೆಮೆಗೊಲಿದು |
 ನೀನಲಾ ಜಗದುದುಭವೊ ತಿ
 ಹಾನಿಸಮ್ಮತಕರ್ತೃ ನಿನಗಿ
 ನ್ನೀನಸಾಧ್ಯವು ದೇವ ಕೃಪೆಮಾಡೆಂದನಾ ವಿಪ್ರ || ೧೬

ರುರುವಿನ ಬಳಿಗೆ ದೇವತೆಗಳ ಮೂತಪ್ರೇಕ್ಷಣ.

ಎಂದು ತಲೆವಾಗಿರಲು ಸುರಪಿತೃ
 ವೃಂದವೆದನಾಲಿಸುತ ಕರುಣಾ
 ಕಂದಳತಕಮನೀಯಹೃದಯರು ತಮ್ಮೊಳ್ಳೊಂದಾಗಿ |
 ಎಂದರಾದ್ವಿಜವರನ ಹುಯ್ಯಲು
 ಬಂದುದಿದಕಿನ್ನೇನು ಗತಿ ಮತಿ
 ಯೆಂದುಮುಖಿಯನು ಮಗುಣೆ ಬದುಕಿಸಬಲ್ಲರಾರೆನುತ || ೧೭

ಇಲ್ಲ ಸತಿಗಾಯುಷ್ಯ ಜೀವಿಸ
 ಬಲ್ಲರಾರಬಲೆಯನು ಲಕ್ಷ್ಮೀ

ವೆಲ್ಲಭನು ಹೊರಗಾಗಿವಾರ್ಕಂಡೇಯಗಂತಕನ |
 ಪಲ್ಲನೊದೆಯನೆ ಹಲವುಯುಗ ತರಿ
 ಸಲ್ಲದೇ ತತ್ಪಾದಭಕ್ತರು
 ಬಲ್ಲಿದರು ನೋಡುವೆವುಸಾಯವನೆಂದುದಮರಗಣ ||

೧೪

ತಿಳಿಹಿ ನೋಡುವೆವೆನುತ ದೂತನ
 ಕಳುಹಿದರು ವಿಪ್ರೋತ್ತಮನ ಹೊರೆ
 ಗಿಟವನಾತನು ಕಂಡನಾದ್ವಿಜವರನನಟವಿಯಲಿ |
 ಅಜಲಜೇಡಲೆ ವಿಪ್ರವರ ನಿಜ
 ಲಲನೆಗಿಲ್ಲಾ ಯುಷ್ಯನಾರಿಗೆ
 ಪಲುವಿದೊಡೆ ಫಲವೇನು ಯೋಚಿಸುವೆಂ ¹ ದನಾದೂತ ||

೧೫

ರುರು ದೇವದೂತರ ಸಂವಾದ.

ಆರು ಹೇಟೆಳ್ ತಂದೆ ಕಳುಹಿದ
 ರಾರು ನಿನ್ನನು ತನ್ನ ಜತರದ
 ಕೂರಲಗಿನುಪಟಳವನುಪಶಮಿಸುವರದಾರಿನ್ನು |
 ನಾರಿಗಿಲ್ಲಾ ಯುಷ್ಯ ಗಡ ನೀ
 ನಾರು ಹೇಳುವೊಡನು ದೈವದ
 ಕೂರಮಿಗಸಾಧ್ಯವೆಂದಿನಿಸುವದಾವುದುಂಟೆಂದ ||

೨೦

ಭೂವಿಬುಧವರ ಕೇಳು ದೂತನು
 ದೇವಸಂತತಿಗಾನು ಕಳುಹಿದ
 ರೀವಿಲಾಪವ ಕೇಳಿ ನಿನ್ನಲಿ ಕರುಣವನು ಮೂಡಿ |
 ಬೂವಿಗಿಪ್ಪಾಪೂರ್ದಚೇತರು
 ದೈವನಶವಾಕರ್ಮವಿದು ತಾ
 ನಾವನನು ಮಿಾತಿಲು ಸಮರನು ವಿಪ್ರ ಕೇಳಂದ ||

೨೧

ಆಱರೆ ತಾನ್ ಸುರವರರು ತನ್ನ
 ನಾರಿಯನು ಬದುಕಿಸದೊ ¹ಡಕಟಾ
 ತೋಱಿಲೇತಕೆ ಕರುಣವನು ತಾನವರಿಗವರೆಸಗೆ |
 ಬೇಟೆ ದೂತನ ಕಳುಹಲೇತಕೆ
 ದೂಟುವನು ತಾನಲ್ಲ ತನಗೀ
 ಡೇಱಿದಿವರೆ ಬಂದಪಥದಲಿ ಹೋಗು ನೀನೆಂದ ||

—೨

ಎಂದೊಡೆಂದನು ದೇವದೂತನು
 ತಂದೆ ತಪ್ಪಿಸಲರಿದು ವಿಹಿತವೆ
 ದಿಂದುಮೌಳಿಗೆ ಬಹುವಿ ಜರಿಯದಿರಮರಪತಿಗಳನು |
 ಬಂದು ² ಪಾಯವ ಹೇಳುವೆನು ಸುರ
 ರೆಂದುದು ನಿಜಮತಕೆ ಬಹೊಡೆ ನಡೆ
 ಯೆಂದನಾದ್ವಿಜಮುಖ್ಯಗಧಿಕಮನೋನುರಾಗದಲಿ ||

—೩

ಹೇಳು ಹೇಟೆಲೆ ತಂದೆ ಹೇಟೆ
 ನ್ನಾಳಿಯನು ನೆನೆಯದಿರೆ ತನ್ನಯ
 ಲೋಲಲೋಚನ ಜೀವಿಸುವ ಪರಿ ಯೆಂತುಪಾಯವನು |
 ಹೇಳು ಬಲ್ಲರೆ ಬಾಂಧವನೆ ಕರು
 ಣಾಳುಗಳಲಾ ದೇವರವರೆನೆ
 ಹೇಟಿದನುಪಾಯವನು ಪಾವನಕೀರ್ತ್ತಿಗೊಲವಿನಲಿ ||

—೪

ಬುದ್ಧಿವಂತನೆ ನಿಜಮನೋರಥ
 ಸಿದ್ಧಿಯನು ಬಯಸುವೊಡೆ ಮನದಲಿ
 ಕ್ರುದ್ಧನಾಗದಿರಾಯುವಂತನೆ ಕೊಡು ನಿಜಾಯುಷ್ಯದ |
 ಅದ್ವವನು ಸತಿ ಜೀವಿಸುವಳು ನಿ
 ಬದ್ಧವದು ತನಗಿಷ್ಟವಾಯ್ತೆನ
 ಲುದ್ಧವಾದನು ಮುನ್ನಿನೊಂದಳ ³ ತೆ ಮುನಿನಃಥ ||

—೫

ಹೇಳು ಹೇಳಿನ್ನೊಮ್ಮೆ ತಡೆಯದೆ
 ಬಾಲೆಯ ಬದುಕಿಸಿದೊಡೆ ನಿನ್ನಯ
 ಕಾಲಿಗಿಟಗುವೆನಿತ್ತು ಬಾ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಾ ತನ್ನ |
 ಬಾಲೆ ಬದುಕುವುಪಾಯವನು ನೀ
 ಹೇಳಿದಾವಂದದಲಿ ಕೊಡುವೆನು
 ಮೇಲಣಾಯುಷದರ್ಥವನು ವಿಧಿಕೋವಿದನೆ ಯೆಂದ || ೮೬

ಎಲ್ಲವನು ತಾನೀವೆನ್ನಯ
 ವಲ್ಲಭೆಗೆ ಮೇಣಧರ್ವೆಂದೆನ
 ಗಲ್ಲಿ ಸಂಕಯವಿಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟೆನು ಕೊಟ್ಟೆನೆಂದೆನಲು |
 ಬಲ್ಲಿದನು ನೀನಹೆ ಸಮಂತ್ರಕ
 ವಲ್ಲದಾಗದು ತವಕವುಳ್ಳರ
 ಬಲ್ಲವನೆ ಬಹಿಮಾತಿನಲಿ ಫಲವೇನು ಕೇಳಂದ || ೮೭

ಮುನ್ನ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯಮುನಿ ದು
 ಗ್ರಾಣವಾಲಯನೊಲವಿನಲಿ ಸಂ
 ಪನ್ನ ಮೃತ್ಯುವೆ ಗೆಲಿದವೋಲು ತದೀಯಕರುಣದಲಿ |
 ನನ್ನ ನೀ ಮೃತ್ಯುವನು ಗೆಲ್ಲೆಂ
 ದುನ್ನ ತಾಯುಷ್ಯಾರ್ಥದಲಿ ತಾ
 ಮನ್ನಿಸಿದೆನುತ ಸಜಲಾರ್ಪಣವೆ ನೀ ಮಾಡೆಂದ || ೮೮

ರರು ತನ್ನ ಅರ್ಧಾಯುವನ್ನು ಸತಿಗೆ ಕೊಡುವಿಕೆ.
 ಕೃತಿವಿಹಿತವೆಲೆ ತಂದೆ ಕೊಡುವುದು
 ಸತಿಗೆ ಪತಿಯಾ ಪತಿಗೆ ಸತಿ¹ ಮೇ
 ಣ್ಣತಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವುದಾಯುಷಾರ್ಥವೆನುತ್ತ ಮಂತ್ರದಲಿ |
 ಹಿತವಿದನೆ ನೀ ಬೇಗ ಮಾಡೆನ
 ಮತಿಯುತನು ಮಂತ್ರದಲಿ ಕೊಟ್ಟೆನು
 ಸತಿಗೆ ತನ್ನಾಯುಷಾರ್ಥವನು ಸಹೋದ² ಕವನೆನಲು || ೮೯

¹ ಸತಿಯಾ ಪತಿಗೆ ಸತಿ, ಕ. ಖ.

² ವಸೋದ, ಕ.

ದೇವತಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಯಮನು ಬದುಕಿಸುವಿಕೆ.

ಏಷೀತಕೇ ಯೆನ್ನ ಸತಿ ಯೇನಿ
ಹೇಲುನೆನು ತಾನೆನುತ ಪೋದನು
ಕಾಲನಲ್ಲಿಗೆ ದೂತನಾಗಂಧರ್ವಪತಿಸಹಿತ |
ಹೇಡಿದರು ಕಾಲಂಗೆ ಪರಮೇಶ್ವ
ಪಾಲಯಗೆ ಬಿನ್ನ ಹದ ಹದನನು
ಕೇಳಿ ಕಾರುಣ್ಯವನು ಮುಖ್ಯದು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆನುತ || ೩೦

ಅವಧರಿಸು ರುರುವೆಂಬ ವಿಪ್ರನ
ಯುವತಿ ಮಡಿಗಳು ಹೊಕ್ಕ ನಾತನು
ದಿವಿಜಪತಿಗಳ ಮುಖಿಯನಾ ನಿಜಸುಕೃತವನು ತೋಣಿ |
ಅವಿತಥವಲಾ ವಿಪ್ರವಚನವ
ದೇವಗಸಾಧ್ಯವದೆಂದುಪಾಯವ
ಹವಣಿಸಿದವಾಯುಷ್ಯದರ್ಧವನಿತ್ತೊಡಹುದೆಂಧು || ೩೧

ಇತ್ತನಾ ದ್ವಿಜವರನು ಕೇಳಿದು
ಚಿತ್ತವಲ್ಲಭೆಗರ್ಧಜೀವವೆ
ನೆತ್ತಿ ಕೊಡು ಬಾಲೆಯನು ಸುರರಭ್ಯರ್ಥಿಸಿದರೆನಲು |
ಇತ್ತೆನಾನೆನಗೇನು ಗಂಧ
ರೋತ್ತಮನೆ ಹೇಳುನೈಲಿ ವಿಬು
ಧೋತ್ತಮರಿಗಾನೆನುತ ¹ ಕೊಟ್ಟನು ಸತಿಯ ಜೀವನವ || ೩೨

ಬಳಿಕ ಋಷಿಗಳು ಸಂತೋಷಿಸಿದರು.

ಕೊಟ್ಟನೆನ್ನದ ಮುನ್ನ ಜೀವವೆ
ತೂಟ್ಟಳಂಗನೆ ವಿಷದ ವೆಗ್ರತೆ
ಮೆಟ್ಟ ನೆಣಿ ನಿದ್ರಾವಸಾನದಲೇಳುವೆಂದದಲಿ |

1 ವಿಬುಧೋತ್ತಮರಿಗಾನೆನುತ, ಕ. ಖ.

ಬಿಟ್ಟ ಮೂರೈಯಲೆದ್ದಳರಳಿತು
 ದೃಷ್ಟಿ ಚೇತರಿಸಿತ್ತು ತನು ಗುಡಿ
 ಕಟ್ಟ ಕುಣಿದುದು ವನದ ಸುಜನಸ್ತೋಮವೊಲವಿನ್ನಲಿ || ೩೩

ಎದ್ದಳಾ ಸತಿ ರುರುವಿನಳಲನು
 ಕದ್ದಳೋ ಕಾಲನ ಭಯವ ನೆಣೆ
 ಗೆದ್ದಳೋ ಗುಣವೃಷ್ಟವರಲಾ ಸುರಪತಿಗಳನುತ |
 ಹೊದಿದರು ಬಾಲಿಕೆಯನವನಿಯ
 ಲಿದ ವಿಧಿಯಂತಾದಳಂಗನೆ
 ಭದ್ರ¹ ವಾಯು ನುತಿರ್ದುದಾ ಸಕಲಮುನಿನಿವಹ || ೩೪

ಮಾಡಿದರು ವೈವಾಹಿಕವನೊಡ
 ಗೂಡಿ ಕನ್ಯಾವರರ ಪಿತೃಗಳು
 ನೋಡಿ ಸುಮುಹೂರ್ದಲಿ ಪುನರಪಿ ಪುಣ್ಯಕಾಲದಲಿ |
 ನೋಡಿ ಸಂತಸಬಿಟ್ಟುದಭಿಜನ
 ಪಾಡಿದರು ಮಂಗಳವನಾದುದು
 ಕೂಡದಲೆ ಮುಸಿನಾಥ ದೈವಸುಸಿಷ್ಟ ತರಿಗೆಂದ || ೩೫

ವರತಪಸ್ವಿಗಳಿಗೆ ದುರ್ದ ಭ
 ತರಮಾಪ್ತರು ದೇವತುಪಿಪಿತ್ಯ
 ವಿರಚಿತಾನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬಾಧಕವ್ರಂಟೆ ಪರಿಕಿಸಲು |
 ತೊರದ ವಸು ದೂರಕಿರಡೆ ವೋಲಾ
 ಪರಮಪಾವನಚರಿತವನು ನೆಣೆ
 ಹೊರವನಾನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನು ಕರುಣದಲಿ || ೩೬

ಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಡುಂಡುಭನ ರುರುವಿನ ಚರಿತ್ರವೆ
ಪಂಡಿತೋತ್ತಮನೊರೆದನಾ ಮುನಿ
ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ¹ ಶೌನಕಂಗಾ ಸೂತನೊಲವಿನಲಿ ||

ಪ್ರಮದ್ವರೆಯು ಪತಿಗೃಹದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇರುವಿಕೆ.

ಕೇಳು ಶೌನಕಮುನಿಪ ರುರುವಿನ
ಲೋಲಲೋಚನೆಯಾ ಪ್ರಮದ್ವರ
ಕಾಲನನು ಕಡೆಗೊದೆದು ಪಾತಿವ್ರತ್ಯಶಕ್ತಿಯಲಿ |
ಮೇಲೆ ಮುನಿಪನ ವರತಪೋಜಂ
ಘಾಳಸಾಮರ್ದ್ರದಲಿ ಬದುಕಿ ನಿ
ಜಾಲಯದಲೆಸದಿದ್ಧಿಗಳಧಿಕಮನೋನುರಾಗದಲಿ ||

೧

ರುರು ಡುಂಡುಭನನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂಹರಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದುದು.

ಅಂದು ಮೊದಲಾ ರುರು ಮಹೋರಗ
ವೃಂದವನು ತನ್ನ ಬಲೆಯನು ನೆಜಿ
ಕೊಂದವೈರವ ನೆನೆಯುತವೆ ಬಂದನು ಸರಾಗದಲಿ |
ಸಂದ ವಿಪಿನಾಂತರಗಳಲಿ ಬರು
ತೊಂದುದಿನ ಮುನಿವರನು ಕಂಡನು
ಮುಂದೆ ಭೀಕರರೂಪದಲಿ ಕೆಡದಿದ್ದ ಡುಂಡುಭನ ||

೨

ಕಾಣುತಲು ಕಿಡೀಗೊಂಡನುರಗ¹
 ಶ್ರೇಣಿ ಹಗೆ ತನಗನುತ ವಿಗತ
 ಪ್ರಾಣನು ಮೊಡುವೆನು ತಾನೀ ವಿಪದರಸನುತ |
 ಹೂಣಿಗನು ಹರಿತರಲು ಭೂಗೀ
 ರಾಜನನು ಕಾಣುತ್ತ ಸಲೆ ಸಂ
 ಜ್ಞೇಷ್ಯೈರ್ಯನು ಬೆದಲು ನುಡಿದನು ವಿಪ್ರವರನೊಡನೆ ||

೩

ರುರುವನ್ನು ನೋಡಿ ಡುಂಡುಭನು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು.

ಕೊಲ್ಲದಿರು ಕೊಲ್ಲದಿರು ಕೊಲ್ಲದಿ
 ರಲ್ಲ ತಾನಪರಾಧಿ ಬಣಿದೇ
 ಬಿಲ್ಲನೇಜಿಸಲೇಕೆ ಹಸುವಿಗೆ ಹಾರುವನೆ ನಿನ್ನ |
 ಎಲ್ಲಭೇಗಲವೋ¹ ಮುನಿದವನು ತಾ
 ನಲ್ಲ ಸತ್ತು ಲಸಂಭವನು ಮೇ
 ಣಲ್ಲ ತನ್ನನು ಕೊಂದಡೇನು ಹಿತಾರ್ಥ ನಿನಗೆಂದ ||

೪

ಪಾವನನೆ ಭೂಸುರನೆ ಹಿಂಸೆಯು
 ತಾವು ಶಾಸ್ತ್ರೋದಿತವೆ ಹೇಚ್ಚು
 ಈವಿಧಾನದ ವಿದ್ಯೆ² ನಿನಗಿದನಾರು ಕಲಿಸಿದರು |
 ಕೋವಿದನೆ ಹೇಬುವೊಡೆ ಬುದಿಯ
 ನಾವು ಶಾಸಕರಲ್ಲ ನೈಪತಿಗೆ³
 ಭಾವಿತವಲಾ ಧರ್ಮವಿದು ನಿನಗುಚಿತವಲ್ಲೆಂದ ||

೫

ದುಷ್ಕೃತಿಗ್ರಹ ಶಿಷ್ಯರಕ್ಷೆಗ
 ಳಿಷ್ಯವಾಭೂಪರಿಗೆ ನೈಪತಿಗೆ
 ಹುಟ್ಟಿದವನೇ ನೀನು ಭೃಗುಮುನಿವರನ ಕುಲಜನಲ |
 ಇಷ್ಟವೇ ತಾ ಹಿಂಸೆ ಯಿದು ವನು³

1 ಎಲ್ಲಭೇ, ಕ. 2 ನೀವಿಧಾನದವಿದ್ಯೆ, ಕ. ಬ. 3 ಭುವನವಿ, ಬ.

ಶಿಷ್ಯವಲ್ಲ ಭೃಗುವಿನ ವಂಶಕೆ
ಕಷ್ಠದನು ನೀನೇಕೆ ಜನಿಸಿದೆ ಯೆಂದುದಾ ಸರ್ಪ ||

೬

ಮುನಿಪ ಕೊಯ್ಯುವನಲ್ಲ ಕೊರಳನು
ತನಗೆ ವಿಪವಿನಿತಿಲ್ಲ ತತ್ಕುಲ
ಜನಿತನಲ್ಲದೆ ಗಂಧಮಾತ್ರವೆದಿಲ್ಲ ತತ್ಕುಲದ |
ತನಗೆ ಮುನಿಯಲಿದೇಕೆ ಹೇಚೆನೆ
ಮುನಿಪನದ ಲಾಲಿಸುತ ತನ್ನೆನು
ಮನದೊಳಗೆ ಸಂಕಯವಿಲೋಲನು ನುಡಿದನದಜ್ಞೊಡನೆ ||

೭

ರುರುವು ಡುಂಡುಭನನ್ನು ನೀನಾರೆಂದು ಕೇಳಿದುದು.

ಆರು ನೀನೇತೆ ಸರ್ಪ ಹೇಟು ಮೆ
ಹೋರಗನೊ ಗಂಧರ್ವನೋ ಸುವಿ
ಚಾರಿ ದೈತ್ಯನೊ ದೇವನೋ ದಿಟ ಸರ್ಪ ನೀನಲ್ಲ |
ಕಾರಣವೆ ಹೇಚೆನಲು ಮುನಿಪನ
ಚಾರುಸೂಕ್ತಿಯ ಕೇಳಿ ತನ್ನೆಯ
ಪೂರುವದ ಸಂಗತಿಯ ನೆನವುತ್ತುರಗಿನಂತೆಂದ ||

v

ಡುಂಡುಭನು ತನ್ನ ಪೂರ್ವ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ವಿಶ್ರುತದ್ವಿಜವರನೆ ಕೇಳಿ
ನ್ನ ಶ್ರುತಾಶ್ವಾನವನು ತಾನು ಸಾ
ಹಸ್ರಪಾದಾಹ್ವಯನು ನೋಡ್ವೊಡತೀತಭವದೊಳಗೆ |
ಹಿಂಸ್ರಭಾವ¹ ದಲೊಬ್ಬ ಸಖನನು²
ಸಾಸ್ರನ ಗೈದ 3 ವಿಪ್ರಿಯದಲ
ಕ್ಷಿಶ್ರವಜನ್ಮವಾಯ್ತು ನಿನಗಿದನೊರೆವೆ ತಾನೆಂದ ||

F

ಖಗಗಮನಸೆಂಬದ್ವಿಜೋತ್ತಮ
ನೋಗುಮಿಗೆಯ ಸೌಖ್ಯವನು ತನ್ನೆಲಿ

1 ದುಸ್ಸೃಭಾವ, ಕ. ಖ. 2 ಸಖವಿ, ಕ. ಖ. 3 ಪ್ರಶ್ನಮಾಡಿದ, ಕ. ಖ.

ನೆಗೆಟಿ ನಾನಂದದಲಿ ಹಿತಕರನಾಗಿ ನೆಜಿ ಯಿರಲು |

ಬಗೆಯಲಾನೊಂದುದಿನ ಮಾಡಿದ

ಮುಗುದತನವನು ಕೇಳು ಕಟ್ಟೋ

ರಗನ ಸಿದ್ಧಿಸಿ ಹಾಕಿದನು ಸಖವಿಪ್ರನಿದಿರಿಸಲಿ ||

೧೦

ಬೆಚ್ಚಿ ಬೆದರಿದ ನಾದ್ವಿಜೋತ್ತಮ

ಕಚ್ಚಿ ತನ್ನ ನು ಪಾವನುತ ತಗ

ವಚ್ಚು ತನೆ ಗತಿ ಯೆಂದು ನಿಂದನೀಕ್ಷಿಸುತವಿಟಿದು |

ಹೆಚ್ಚಿ ದುಡು ಕಡು ರೋಷ ಕಂಗಳು

ಕಿಚ್ಚಿ ನಂದದಲಾದವವುಡನು

ಕಚ್ಚಿ ಶಾಪವ ಕೊಟ್ಟನು ತನಗೆ ಮುನಿಪ ಕೇಳೆಂದ ||

೧೧

ದರ್ಪವೇ ಯ ¹ ನ್ನೊಡನೆ ಫಡಫಡ

ಸರ್ಪನಾಗು ದುರಾತ್ಮ ನೀನೆನು

ತುಪ್ಪರದ ಕೋಪದಲಿ ಶಾಪವನಿತ್ತೊಡಾನಂಜಿ |

ತಪ್ಪಿದನನುಗ್ರಹವ ಮಾಯ್ದು

ವಿಪ್ರವರ ಯೆನೆ ವಿಪ್ರರಹಿತವಾ

ಗಿಪ್ಪುರಗನಾಗೆಂದು ತನ್ನಲಿ ಮಾಡಿದನು ಕೃಪೆಯ

೧೨

ದಾರುಮಾಯಾಸರ್ಪದಲೆನ್ನ ²

ಭೀರುವನು ಮಾಡಿದ ನಿಮಿತ್ತದಿ

ನಾರುವನು ಬಾಧಿಸದ ಡುಂಡುಭನಾಗು ನೀನೆಂದು |

ಕಾರುಣೀಕನೆ ಶಾಪಮೋಕ್ಷವ

ದಾರಕಯ್ಯಲಿ ಹೇತೆನುತ ವಿ

ಚಾರಿಸಲು ರುರುಸಂಗದಲಿ ನಿನಗಜುದು ಹೋಗಿಂ ||

೧೩

ಅದು ಘಟಿಸಿತೆನಗೆಂದು ತನ್ನ

ಭೃವಯವೇ ತನುಗೊಂಡವೋಲಿಲೆ

¹ ಸರ್ಪನೆತ. ಕ. ಖ.

² ನಲಿತನ್ನ. ಕ. ಖ.

ಸದಮಳಾಮಳಚರಿತ ನೀಮೈದೋಜಿದೇಲೆ ತನಗೆ |
 ಬದೆದಿನಾಶಾಪವನು ಕರುಣಾ
 ಸ್ಪದನೆ ಹೇಳುವೆ ನೀನು ನಿಜದೇ
 ಹದಲಿ ಮೊತನು ಬಚಿಕ್ ಕೇಳುವುದೆಂದನಾಸರ್ಪ ||

೧೪

ಡುಂಡುಭು ವನುಷ್ಯನಾಗಿ ಸರ್ಪಾಧ್ಯರವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದುದು.
 ಎಂದು ಸರ್ಪಾಕೃತಿಯನುಚಿದುರ
 ಗೇಂದ್ರ ನೆಣಿ ಸಿಜಪೂರ್ದರೂಪಿನ
 ಲಂದು ಮೊತಾಡಿದನು ರುರು ಕೇಳೆಂದುಮೊದಲಾಗಿ |
 ತಂದೆ ಹಿಂಸಿಸಿದರು ಮಹೋರಗ
 ವೈಂದವನು ಜನಮೇಜಯಾಖ್ಯಾನ
 ರೇಂದ್ರನೆ ನೆಣಿ ಕೊಲುವವನು ಸರ್ಪಾಧ್ಯರದಲಿಂದ ||

೧೫

ಸರ್ಪಾಧ್ಯರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳದೆ ಅದೃಶ್ಯನಾಗುವಿಕೆ.
 ಎನಲದಾರಕುಮಾರನಾತನು
 ತನಗೆ ಹೇಳಾಸರ್ಪಯಾಗವೆ
 ನನುಪಮನು ಮಾಡುವೊಡೆ ಕಾರಣವೇನು ನೀನದನು |
 ಮುನಿವರನೆ ಕರುಣಿಸುವುದಾತ
 ನನು ರುರು ಬೆಸಗೊಳಲು ವಿಪ್ರ
 ನನದಿನದನ್ನೆಲ್ಲವನು ಕೇಳಲುಬಹುದು ಹೋಗಿಂದ ||

೧೬

ಎಂದು ರುರುವನು ಸಿಲಿಸಿ ಮುಸಿಪತಿ
 ಸಿದನಂತರ್ಧಾನಗತಿ ನೆಣಿ
 ಹೊಂದಿದನು ತಾ ಹೇಳಿದಾದನು ಸೂಚಿಸಿದ ಕಥೆಯ |

ರುರು ತಂದೆಯನ್ನು ಸರ್ಪಾಧ್ಯರದ ವೃತ್ತವನ್ನು ಹೇಳೆಂದು ಕೇಳಿದುದು.

ಎಂದು ಮನದಲಿ ಚಿಂತಿಸುತ ನಿಜ
 ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ತಂದು ತನ್ನಯ
 ತಂದೆಯನು ಬೆಸಗೊಂಡನಾವೈತ್ತಾಂತಸಂಗತಿಯ ||

೧೭

ಅಪ್ಪ ಕೇಳಾನಿಂದು ವನದಲಿ
 ಸರ್ಪರೂಪಿನಲಿದರ್ ಕೋವಿದ
 ವಿಪ್ರನನು ತಾ ಕಂಡೆನದನುಚಿದಾತನನ್ನೊಡನೆ |
 ಸರ್ಪನಿಕರವ ಕೊಲ್ಲದಿರು ನಿನ
 ಗೊಪ್ಪದಿದು ಜನಮೇಜಯಾಖ್ಯನು
 ಸರ್ಪಯಾಗವನವನಿಪತಿ ಮಾಡುವನು ಕೇಳಂದ ||

೧೪

ಅದಳಿ ವೃತ್ತಾಂತವನು ತಾ ಹೇ
 ಅದಲೆ ಧರಾಮರರಲಿ ಕೇಳುವೆ
 ಸದಮಲನೆ ಹೋಗೊಂದು ಸಂದನದ್ರಶ್ಯಸಂಸ್ಥಿತಿಗೆ |
 ವಿದಿತವಯೋಡಭಿವರ್ಣಿಸುವುದೆನ
 ಗದಳಿ ಪೂರ್ವಾಪರವನೆನಲ
 ಭೃಗುದಿತಸಂತೋಷದಲಿ ಮುನಿ ವರ್ಣಿಸಿದನಾ ಕಥೆಯ ||

೧೫

ಸರ್ಪಾಧ್ಯರದ ಕಥೆಯ ಉಪೋದ್ಭೂತ.

ಸೋಮವಂಶಸರೋಜಸೂರ್ಯನು
 ಭೂಮಿಪಾಲಕಪಾಂಡುನಾಮಮ
 ಹಾಮಹೀಶನ ಪುತ್ರರಲಿ ಹಿರಿಯನು ಯುದಿಷ್ಠಿರನು |
 ಭೀಮನರು ನನಕುಲಸಹದೇ
 ವಾಮಲಾಹವ್ಯಯಯುತರನುಜರು ಮೆ¹
 ಹಾಮಹಿಮರಸೆವರು ಧರಗೆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರೆಂದೆನಿಸಿ ||

೧೬

ಕೇಳು ಮಧ್ಯಮಪಾಂಡವನ ಸುತ
 ನಾಲಿಸುವೋ ಭೀಮಸ್ಮ್ಯ ಸಮರಕ
 ರಾಳವಿಕ್ರವ ಪಾತ್ಯಭವನು ಪರೀಕ್ಷಿತಾಹವ್ಯಯನು |
 ಪಾಲಿಸುವನ ನಿಯನು ಮೃಗಯಾ

¹ ವಾಮಲಾಖ್ಯರೆಂಬಿರನುಜರುಮ, ಕ. ಖ.

ಕೇಳಿ ಶಾಪದಿ ಋಷಿಯ ಮಗನಲಿ
ಬೀಡೆ ತಕ್ಷಕಮುಖದಲಿವನು ಮಗನೆ ಕೇಳೆಂದ || ೨೦

ಅವನ ಮಗನದಕೇಳಿ ಕಡುಕೋ
ಪವನು ತಳೆದು ಮಹೋರಗೇಂದ್ರರ
ನಿವಹವನು ಜನಮೇಜಯನು ಸರ್ಪಾಧ್ಯರವ ಮಾಡೆ |
ಸವೆಯ ಕೊಲ್ಲುವನು ತಕ್ಷಕನು ಬೀ
ಉವದನೀಕ್ಷಿಸಿ ಬಹಳಕರುಣಾ
ಣವನಲಾ ಕೈಗಡನಾಸ್ತಿಕಾಖ್ಯಮುನಿ ಯೆಂದ || ೨೧

ಅದುನಿಮಿತ್ತದಲೆ ಮಗನೇ ಕೊ
ಲ್ಲದಿರು ಕಾರಣಸರ್ಪವರನೆಂ
ದುದು ದೃಢೋತ್ತಿಯಲಿದನು ಮಾತ್ಸ್ಯೋಡೆ ಹಿಂಸೆ ಹಿತವಲ್ಲ |
ಸದಮಳನೆ ಕೇಳೆಂದು ಸಂಶಯ
ಹೃದಯನನು ತಿಳಿದನು ಬಟಿಕಾ
ಸುದತಿಸಹಿತಾಶ್ರಮದಲೆಸೆದನು ಧರ್ಮಪರನೆನಿಸಿ || ೨೨

ಪಾಲೋಮಪರ್ವದ ಫಲಕಥನ.

ರುರುವಿನಮಳಚರಿತ್ರವನು ವಿ
ಸ್ತರಿಸಿದನು ಪಾಲೋಮಪರ್ವವು ¹
ಪರಿಸಮಾಪ್ತವಘಾಘಹರ ವಿಷ್ಣಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿ ಕರ |
ಧರಗೆ ಪಾವನವಾದ ಭೃಗುಕುಲ
ಚರಿತವಿದನಾದರದಲೋದುವೆ
ನಿರತ ಕೇಳುವ ಪುಣ್ಯಪುರುಷರೆ ಧನ್ಯರವರೆಂದ || ೨೪

ಇದು ಸದಾಯುಃಕೀರ್ತಿವರ್ಧನ
ವಿದು ಪರಮಮಂಗಳವಿವರ್ಧನ

ವಿಷು ಮನೋರಘಸಿದ್ಧಿ ದ ವಿಹವರದ ಸಮೃದ್ಧಿಕರ ।

ಇವನು ಪತಿಸುವ ಪುಣ್ಯಪುರುಷರ

ಹೃದಯದಲಿ ಮನೆಮಾಡುವನು ಕರು

ಣವಲಿ ಸಲೆ ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನು ಮನವೊಲಿದು ॥

—೨೫

ಪಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇಂತು ಪಾಲ್ಕೋಮಪರ್ವಂ.

ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ವರ್ಣಿಸಿದನಾಸೂತನಾದ್ವಿಜ

ರುನ್ಮತಸಭಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಭುವನ

ವರ್ಣನೀಯಪ್ರೀದ ¹ ಪುಣ್ಯಾಖ್ಯಾನಸಂಗತಿಯು ॥

ಶೌನಕಪ್ರಶ್ನೆ.

ಸೂತನನು ಬಿಸಗೊಂಡನಾಮುನಿ

ಜಾತ ಕೇಳಲು ಶೌನಕನು ಸಂ

ಜಾತಸಂತೋಷದಲಿ ಪಾಲ್ಕೋಮವನು ನೆ ² ಕೇಳಿ ।

ಕೌತುಕಿ ³ ಕಥಾಶ್ರವಣ ಪೀಯೂ

ಪಾತಿಶಯಲಾಭೈಕಲೋಲುಪ

ಪೀತಹೃದಯನು ಸದಯನಿಹಿಪ್ರಾಣಿನಿಕರದಲಿ ॥

ಮೇಲು ತನಗೆಲೆ ತಂದೆ ಭಾರತ

ಮೂಲವೆನಿಸಾಸ್ತ್ರೀಕಚರಿತವ

¹ ಶ್ರೀಕರ, ಕ. ಖ.

² ಕೌತುಕದ, ಖ.

ನಾಲಿಸುವೊಡಾರಾತ್ಮಭವನಾಸ್ತೀಕನೆಂಬುವನು |
 ಮೇಲೆ ಸರ್ಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಕೆ ತಾ ಪ್ರತಿ
 ಕೂಲನಾದನ 1 ದೇಕೆ ಪನ್ನ ಗ
 ಜಾಲಸಂಭವನೆಂತು ಹೇಳಿನೆಗೆಲ್ಲವನು ತನಗೆ ||

೮

ಕೇಳಬಹುದೈ 2 ಪುಣ್ಯಕಥನವೆ
 ಹೇಜಿಲೊಲ್ಲದ ಪಾಪಿ ಮರ್ತ್ಯರ
 ಬಾಚಕೆಗೆ ಫಲವೇನು ಮರನಂದದಲಿ ಬದುಕಿದರೆ |
 ಹೂಜುವನು ನರಕದಲಿ ಕೂಲವನು
 ಹೇಜು ನೀಡಿದಜಿಂದ ಸಚ್ಚ
 ದಾಳುವೆಹ ತನಗೆಂದು ನುಡಿದನು ಶೌನಕವ್ರತಿಸ ||

೯

ಬಲ್ಲೆ ನಾನೆಲೆ ಸೂತ ಧರ್ಮವೆ
 ನೆಲ್ಲವನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಲಿ ಜೆಸಗೊಳ
 ಬಲ್ಲವರು ತಾವಿಲ್ಲ ಬೆಸಗೊಂಬೊಡೆ ಹಿತಾರ್ಥವನು |
 ಸೊಲ್ಲಿಸುವರಿಲ್ಲಜಿಯದವರಿಗೆ
 ಬಲ್ಲತನವನು ಕೊಟ್ಟಸುಕೃತ
 ಕಿಲ್ಲಲಾ ಪಡಿಯಾದ ಸುಕೃತ ಮಹಾತ್ಮ ಕೇಳಂದ ||

೪

ಸೂತನು ಆಸ್ತೀಕಸಂಭವವ ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸುವಿಕೆ.

ಎಂದೊಡಾ ಶೌನಕಮುನಿ ದ್ವಿಜ
 ವೃಂದದಲಿ ನುಡಿದನು ಸರಾಗದ
 ಲಂದು ಸರ್ಪದ 3 ಸತ್ರವನುಮಾಸ್ತೀಕಸಂಭವವ |
 ಸಂದ ಪೌರಾಣಿಕಶಿರೋಮಣಿ
 ವಂದಿಸುತಲಾವ್ಯಾಸಸುತನನು
 ಕಣ್ಣಿಜಿದು ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿ ಹೇಳಿದನು ಸತ್ಯಧೈಯ ||

೫

1 ಪ್ರತಿ ಕೂಲವಾದ, ಕ 2 ಕೇಳಬಹುದು, ಕ 3 ಸರ್ಪ. ಕ. ಖ.

ಲೇಸನಾಡಿದೆ ವಿನುತಪರಹಿತ
 ಭಾಷಿತವ ಹರಿಚರಣಕಮಲೋ
 ಪಾಸಕರ ಬಲ್ಲವನೆ ಭಾಗ್ಯೋದಧಿಯ ಗುಣನಿಧಿಯೆ |
 ಏಸು ಧನ್ಯನೊ ನಿವ್ವೊಡನೆ ಸಂ
 ಭಾಷಣೆಯ ಪುಣ್ಯವೆದು ತನಗಾ
 ವಾಸುದೇವನ ಕರುಣದಲಿ ದೊರೆಕೊಂಡುಡುಕಟೆಂದ || ೬

ಕದ್ರುವಿನತೆಯರಿಗೆ ಕೃಪಾಪರಿಂದ ಪರದಾನ
 ಜಲಜಭವಸುತತನಯಕಶ್ಯಪ
 ಲಲಿತಪತ್ನಿಯರೆನಿಸಿ ಸನ್ನತ
 ಜಲಜನೇತ್ರಿಯರೆಸೆದರಂದಾಕದ್ರುವಿನತೆಯರು |
 ಬಲುವವರ ಸದ್ಭಾವಭಕ್ತಿಯ
 ನಿಲವನದನಾಲಿಸುತ ಮೆಚೆದೆ
 ನಲರುಗಂಗಳ ಮಂಗಳಾನನೆಯರಿರ ನಿಮಗೆಂದ || ೭

ವರವನೀವೆನು ಬೇಡಿಕೊಂಬುದು
 ಪರಮಮಾಸಿನಿಯರಿರ ನೀವೆನೆ
 ಕರವ ಮುಗಿದಳು ಕದ್ರು ಕೊಡು ಸಾವಿರ ಮಹೋರಗರು |
 ವರತನಯರೆನಗಾಗಬೇಕೆನೆ
 ತಿರುಗಿ ವಿನತೆಯ ಮೊಗವ ನೋಡಲು
 ಚರಣದಲಿ ತಲೆವಾಗಿ ನುಡಿದಳು ನಿಜಮನೋರಥವ || ೮

ಬೇಡುವೆನು ಸುತರಿಬ್ಬರನು ತಾ
 ನಾಡೊಳತೀಶಯವೀರ್ಯವಂತರ
 ನಾಡಿ ತೋಪಿಸಲೇಕೆ ಸವತಿಯ ಮಕ್ಕಳನು ಮಿಗುವ |
 ರೂಢಿಗತಿಶಯಪುಣ್ಯವಂತರ
 ನೋಡದೀವುದು ತನ್ನೊಳಗೆ ಕೃಪೆ
 ಮಾಡುವೊಡೆ ನಿಮ್ಮಡಿಯೆನಲು ನಗುತೆಂದನಾ ಮುನಿಸ || ೧೦

ಸುರನರೋರಗವೀರರೂಳು ದು
 ಧರಪರಾಕ್ರಮವೀರ್ಯಶೌರ್ಯೋ
 ತ್ತ್ವರುಷಬಲಸಂಪನ್ನರನು ನಿನಗೀವುದೆಂದೆಯೆಲೆ |
 ಪರಮಪಾವನಕೀರ್ತಿ ಕೇಳಾ
 ವರಕುಮಾರರನಿತ್ತೆನೆನೆ ಪಂ
 ಕರುಹಮುಖಿ ಪರಿತುಷ್ಟೆಯಾದಳು ಪತಿಯ ನುಡಿಗಳಲಿ || ೧೧

ಸುದತಿ ಗರ್ಭವನೇರಡು ಸುಯ್ಯಾ
 ನದಲಿ ರಕ್ಷಿಸೆನುತ್ತ ಮುನಿಪತಿ
 ಪದುಳದಲಿ ಸತಿಗೊರೆದು ತೆರಳದನಾ ತಪೋವನಕೆ |

ಕಮುವಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಪೋತ್ಪತ್ತಿ.

ಮುದದಲಂದಾಕದ್ದು ಪುತ್ರರ
 ಪದೆದು ಪಡೆದಳು ಸಾವಿರವನ
 ಗ್ಗದ ಮಹೋರಗನಿಕರವನು ಮುನಿವೀರ್ಯಸಂಭವರ || ೧೨

ವಿನತೆಗೆ ಪುತ್ರಜನನವಿಲಂಬದ ಅನುತಾಪ.

ವಿನತೆ ಧರಿಸಿದಳಂಡವೆರಡನು
 ವಿನುತಮುನಿವೀರ್ಯದಲಿ ಕಾಲದೊ
 ಳನುಪಮಮಹಾಂಡಗಳ ತಾ ಬೆಸಲಾಗಿ ವನದೊಳಗೆ |
 ಜನಿಸಿದಂಕಗಳನ್ನು ಮಾನಿನಿ
 ದಿನ ಹಲವನೀಕ್ಷಿಸಿದಳೊಡೆಯವು
 ಜನಿಸಿದರು ಕದ್ದುವಿಗೆ ಸುತರೆಂದಳಲಿದಳು ತರಳ || ೧೩

ವರುಷವೈನೂಱಲಿ ಸವತಿಗೆ
 ಬಿರಿದುವೆಂಡಗಳಾಸಭಾಗ್ಯಗೆ
 ವರಕುಮಾರರು ಜನಿಸಿದರು ವಿಕ್ರಮಸಮನ್ವಿತರು |

ಧರಿಸಿದನು ತಾನೆರಡ ಮತ್ತದ
ನೊರೆಯಲೇತಕೆ ಭಾಗ್ಯಹೀನಗೆ
ದೊರಕದಾತ್ಮಜವದನದರ್ಶನವೆಂದಳಬುಜಾಕ್ಷಿ || ೧೪

ವೈಪರೀತ್ಯವಿದೇನು ಪತಿಯೊ
ಳಾಪವೇನಾಯ್ತು ತ್ತ ವರವಿದು
ರೂಪುದೋಷದು ಶಿವ ಶಿವಾ ಯೆಂದೆನುತ ಮನದೊಳಗೆ |

ಜನಿಸಿದ ಮಗನ ಅಂಗವೈಕಲ್ಯದಿಂದ ವಿನತೆಗೆ ಚಿಂತೆ.

ತಾಪವನು ನೆಚ್ಚಿ ತಳದು ಲಜಾ
ಕೋಪವೇಗಪರೀತೆ ಯೋಡೆದಳು
ದೀಪದಂತಿರೆ ಬೆಳಗುವಂಡವನೊಂದನದಜೊಳಗೆ || ೧೫

ಬಡೆದು ನೋಡಲಿಕಬಲೆ ಕಂಡಳು
ತೋಡೆಗಳಲ್ಲದ ಪುತ್ರನರನನು
ಕೆಡಿಸಿದುದಲಾ ಭಾಪು ಭಾಗ್ಯವು ಪಾಪಿ ತಾನೆನುತ |
ಮಡದಿ ಮೆಲುಗುತ್ತಿರಲು ಕನಲ್ದಿರೆ
ನುಡಿದನಾತನು ತಾಯೆ ಯೆನ್ನನು
ವೊಡೆದು ಕೆಡಿಸಿದೆ ನೀನು ವಿಧಿಯನು ದೂರಲೇಕೆಂದ ೧೬

ಕಂಡೆಯಲ್ಲಾ ಪುತ್ರವದನವೆ
ಖಂಡಲಕ್ಷ್ಮಿಯನದನು ಸೇರಿಸ
ದಂಡವನು ನೀನೊಡೆದು ಮತ್ಸರಲೋಭವೇಗದಲಿ |

ತುಂಡಿಸಿದೆ ತೋಡೆಗಳನು ತನ್ನನು
ಗಂಡುಗೆಡಿಸಿದೆ ಸವತಿಕದ್ದುಗೆ
ಮಂಡೆಯಲಿ ದುಳ್ಳಯನು ಹೊಪು ತೊತ್ತಾಗು ಹೋಗಿಂದ || ೧೭

ಮಾಣುವೋಗೆ ಸವತಿಗೆ ನೀನೈ
 ನೂಣುವರುಷ ಕೃತಾನುಫಲವನು
 ನೀಜಿ ಭೋಗಿಸು ಹೋಗಿನಲು ತನು ನಡುಗಿ ಬಸವೆಡಿದು |
 ಹೇಜಿದಳು ಹೇರಾಳಭಯವನು
 ತೋಣಿದಳು ತನಯಂಗೆ ಕರುಣವೆ
 ನೋಣುಗುಡಿಸಿದಳಬಲೆ ಕಂಬನಿದುಂಬಿ ಬಿಸುಸುಯ್ದು || ೧೪

ಪೊಡಮೆಡಲು ಹಾ ಮೇಲೆ ದೇಗುಲ
 ಕೆಡದವೋಲಾಯ್ತು ಕಟ ವರವನು
 ಪಡೆದಮಾತೆಲ್ಲಿಯದು ಹರ ಹರ ಮಗನನಾಶ್ರಯಿಸಿ |
 ಹಿಡಿದು ಬದುಕುವೆನೆಂಬ ತನ್ನನು
 ಕಡಲೊಳದಿ ದೆ ಮಗನೆ ದುಃಖವೆ
 ಕಡೆಗೆ ಚಾಚುವರಾರು ಕೆಟ್ಟನೆನುತ್ತ ಹಲುಬಿದಳು || ೧೫

ಹೋ ಹೋ ಅಂಜದಿರಂಜದಿರು ನಿ
 ರ್ವಾಹವನು ಹೇಳುವೆನು ಲೋಭವಿ
 ಮೋಹದಲಿ ನೀನೊಡೆಯದಿರು ತನ್ನ ವರಜಾಂಡವನು |
 ಬೇಡ ಮಗನಹನಮರದೈತ್ಯರ
 ಮೋಹರಕೆ ಬಲುಗೈ ವಿಶಾಸವೆ
 ನೂಹಿಸುವೆ ತಾನಂಜದಿರಂದುದಕಳಬೇಡೆಂದ || ೧೬

ಆರು ಮಾಡುವದೇನು ದೈವ
 ಪ್ರೇರಿತವೆ ಗೆಲಲರಿದು ಕರ್ತವೆ
 ಕಾರಣವು ನೀನಲ್ಲ ತಾನಲ್ಲಾ ರು ವಾದೊಡದ 1|
 ಸೈರಿಸುವುದಾಕದು ತನಯರ
 ಬೇಣುಗೊಲೆಯನು ಮಾಡಲುಳ್ಳಹ
 ವೀರನು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲಂಜದಿರಿನ್ನು ಹೋಗಿಂದ || ೧೭

ಎಂದೊಡಾಸತಿ ಸುತನ ನುಡಿಗಾ
ನಂದಪುಳುಕಿತೆಯಾಗಿ ಜೀವಿಸು
ವೆಂದವೆಂತೆಲೆ ಮಗನೆ ಮಾಡಿದನುಚಿತವೆನೆಯಲು |

ಸೂರ್ಯನು ಅರುಣನನ್ನು ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಿಕೆ.
ಬಂದನಲ್ಲಿಗೆ ಸೂರ್ಯನೇತಕೆ
ಯಿಂದುಮುಖಿ ಮೆಳುಗುವೆ ವೃಥಾ ಯಾ
ಕಂದನನು ಕೊಡು ಯೆಂದು ¹ ಬೇಡಿದನಳಲುವೆಂಗನೆಯ || ೧೦೦

ವಾರಿಜಾನನ ತನಗೆ ಮಾಲ್ಪನು
ಸಾರಥಿತ್ವವೆನಂಜಬೇಡೀ
ವೀರನಚಿವ್ರಚಿವೆನ್ನ ದೆನುತರವಿದಸಖನೊಲಿದು |
ಆರುಷಿಗಳನುಮೆತುಲೊಯ್ದನು
ವೀರನನು ನಿಜರಥಕ್ಕೆ ತುರಗ
ಪ್ರೇರಕನು ತಾನಾಗಿ ನಿಂದನು ವರರಥಾಗ್ರದಲಿ || ೧೦೧

ಅರುಣನೆಂದಭಿಧಾನವಡೆದನು
ತರುಣನೆಂದಿದಿತ್ತ ಸೂರ್ಯನ
ಕಿರಣದಿಂದಲೆ ಮುನ್ನ ಕದಳುವನುದಯದಲಿ ತನುವೆ |
ಚರಣವೆರಡುಂಟಾದೊಡಾ ಹರಿ
ಹರವಿರಿಂಚ್ಯಾದ್ಯರನು ಕೊಂಬನೆ
ವರಕುಮಾರಕನಂದು ಕೊಂಡಾಡಿದುದು ಸುರನಿಕರ || ೧೦೨

ನಿಂದನತ್ತ ಲರುಣತ್ರಿಭುವನ
ವಂದ್ಯ ಸಮ ² ನಂತರದಲಿತ್ತಲು
ಬಂದಳಂದಾವಿನತೆ ಮನದಲಿ ಚಿಂತಿಸುತ ಮನೆಗೆ |
ಇಂದುವದನೆಯರಂದು ಮತ್ಸರ

¹ ತನಗೆಂದು, ಕ. ಖ.

² ವಂದ್ಯನು ಅ, ಕ. ಖ.

ದಂದವನು ತೋಜಿಸದೆ ತಮ್ಮೊಳ
ಗೊಂದೆನಿಸಿ ನೊಡಹುಟ್ಟಿದವರಿದ್ದರು ಸರಾಗದಲಿ || ೨೫

ಉಚ್ಚೈಶ್ವರವಂ ಕಂಡು ಕದ್ದು ವಿನತೆಯರ ವಿವಾದ.

ಅವರು ಬಚ್ಚೊಂದುದಿನ ಲವಣಾ
ರ ವಸಮಾಪದಲಂದು ಉಚ್ಚೈ
ಶ್ವರವಸಮಾಪದಯಕಯವನವ¹ ಕಾಣುತ್ತ ಮನದೊಳಗೆ |
ಧವಳವರ್ಣವೊ ಕೃಷ್ಣ ವರ್ಣವೊ
ಯುವತಿ ತುರಗದ ಬಾಲ ನೀ ಹೇ
ಯುವರು ತನಗೊಂದೆನುತ ನುಡಿದಳು ಕದ್ದು ವಿನಯದಲಿ || ೨೬

ಆರಜಿವರಲೆಯಕ್ಕ ಕಂಗಳು
ತೋಜಿಸುವುದೆ ಮುಂದೆ ಧವಳಾ
ಕಾರವಿದೆಲಾ ಕಾಣಬಾರದೆ ತುರಗಬಾಲವನು |
ದೂರವೇ ಭಾವಿಸಲಿಕಧಿಕ
ಕ್ಷೀರಸಾಗರಜನಿತತುರಗನು
ದಾರತುರಗವಿದು ಧವಳವೆಂದಳು ಕದ್ದುಗೆ ವಿನತೆ || ೨೭

ಅಲ್ಲ ಹುಸಿ ನಿನ್ನಂತೆ ತಾಕ
ಣಿಲ್ಲದವಳ ಕಣಿಯದ² ಬಾಲದ
ಬೆಳ್ಳಿಯಂದದ ತುರಗವಿದೆಲಾ ಕಾಣದೇ ಲೋಕ |
ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಾ ನಗುವವಳು ತಾ
ನುಳ್ಳದನು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಂದಿಸ
ಬಲ್ಲ ಘಟ ಬಾಯ್ಬಿಡಿಕೆಯೆಂದಳು ಕದ್ದು ಪಾತಿಯಲಿ || ೨೮

ಎನಿತೆನಿತ ನೀನೆಂದೊಡನಿತನಿ
ತನುಜಿ³ ವರ್ಣಸೂಜಿಯಲೇತಕೆ

¹ ಸಮಾಪದ ಯ ಕಯವನು, ಕ. ಖ. ² ಕಣಿಯ, ಕ. ಖ. ³ ತನು, ಕ. ಖ.

ಕನಲಿ ಕಣ ನು ಕೆಂಪಮಾಡುವೆ ಕಾಣದೇ ಲೋಕ |

ವನಿತೆ ಕಣ್ಣಿನಿಗಿಲ್ಲ ನಿನಗುಂ

ಟನುಚಿತವನೀಕ್ಷಿಪೊಡೆ ಬಜಿದೆ

ಮನದ ಗರ್ವವಿದೇಕೆ ವಿಫಲವಿದೆಂದಳಾವಿನತೆ ||

೮೯

ಹೇಳು ಪಣವೇನಿದಕೆ ನಿನಗೆನೆ¹ |

ಕೇಳಿ ದಿಟವಲ್ಲಶ್ವರಾಜನ

ಬಾಲ ಕಱಿದಾಗಿದೊಡ್ಡಾಳಹೆ ನಾನು ನಿನಗೆಂದು |

ಅಳು ನೀನಾಗೆನಗೆ ತುರಗದ

ಬಾಲ ಬಿಳಿದಾಗಿದೊಡ್ಡನಲಾ

ಬಾಲೆ ಬೇಡುದನೆಂದೆ ಯೆಂದಳು ಹೊಯ್ದು ಕರತಳವೆ ||

೯೦

ಏಳು ನೋಡುವೆವನಲು ನೋಡ್ವೆವು

ನಾಳೆ ತಾವೆಂದೆನುತ ತಮತ

ಮೃತಲಯಕೆ ನಡೆತಂದು ಹೊಕ್ಕರು ಮಾಡಿ ಸತ್ಯವನು |

ಆಶ್ವದ ಬಾಲವು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣಲು ಉಪಾಯಚಿಂತನ

ಹೇಳಿದಳು ನಿಜಪುತ್ರರಿಂಗಾ

ಲೋಲಲೋಚನೆ ಕದ್ದು ಭಾಷೆಯು

ಪಾಲಿಸುವರಾರುಂಟು ಮಕ್ಕಳಿರಂದು ದುಗುಡದಲಿ ||

೯೧

ಭಾಷೆಯೇನು ತಾಯೆ ಚಿತ್ತದ

ಬೇಸರವಿದೇನಾನನದ ಸಿರಿ

ಮಾಸಿದುತಿದೆ ಹೇಳು ಹೇಳೇನಾಯಿತೆನುತರಲು |

ಸೂಸಿದಳು ಬಿಸುಸುಯಿಲ ತಂಗಿಗೆ

ದಾಸಿಯಹವಿಧಿಯಾಯ್ತು ಮಕ್ಕಳ

ದೇಸು ನೀವಿದ್ದೇನು ಫಲ ಹೇಟೆಂದಳಾಕದ್ದು ||

೯೨

ಏನ ಮಾಡುವೆ ಹೋದೆ ತಾನಂ
 ಭೋನಿಧಿಯ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಕಂಡೆವು
 ಭಾನುಮಂಡಲದಂತೆ ಬೆಳಗುವ ತುರಗರಾಜನನು |
 ತಾನದಡಿ ಬಾಲವನು ಕಟ್ಟಿದೆಂ
 ದೂನವಚನವನಾಡಿ ತಪ್ಪಿದೆ
 ನೇನು ಗತಿ ಬಿಳಿದೆಂದಳುಳ್ಳದ ಸವತಿ ತನ್ನೊಡನೆ ||

೩೦

ನಾಳ ನೋಡುವೆವೆಂದು ಬಂದೆವು
 ಕೋಟುವೋದೆನೆಲಾ ಮಹಾಸತಿ
 ಹೇಟಿದಳು ಸತ್ಯವನು ಮಿಥ್ಯೆಯದಾಯ್ತು ನುಡಿ ತನ್ನ |
 ಹೇಟಿ ನೀವೇನುಂಟು ನಿಮ್ಮಲಿ
 ಮೇಲೆ ಮಾಡುವುಪಾಯವೇನೆನೆ
 ಹೇಟು ಕೇಳುವೆವವ್ವ ಯೆನಲಿತೆಂದಳಾಕದ್ರು ||

೩೧

ಸುತ್ತಿಕೊಂಬುದು ನೀವದನು ಕ
 ಪ್ಪೊತ್ತಲಶ್ವದ ಬಾಲವನು ಸತಿ
 ತೊತ್ತಹಳು ತನಗುಚಿತವಿದೆಂದೆಂದೆಲ್ಲವನು |
 ಪುತ್ರರಿರ ಬೆಸಗೈವುದೆನೆ ಕೇ
 ಳುತ್ತ ಕೆಲರದಣ್ಣೊಳಗೆ ಸಂಶಯ
 ಚಿತ್ತರಾದರು ಪಾಪಕರ್ತೃವಿಲೇಪವಹುದೆಂದು ||

೩೨

ಆ ಉಪಾಯವನ್ನು ನಡಿಸಲೊಪ್ಪದವರಿಗೆ ಶಾಪ.

ಮಾಡೆವನ್ಯಾಯವೆ ಸತ್ಯವ
 ಮಾಡಿದೆ ಯಲಾ ತಾಯೆ ತತ್ಥಲ
 ಕೇಡು ತಪ್ಪದು ಕುಲಕೆ ಮಾಡುವುದೇನು ನಾವಿನ್ನು |
 ಬೇಡ ತಮಗಾಕರ್ತೃವೆನೆ ಘಡ
 ಹೇಡರಾದರೆ ಸರ್ಪಯಾಗವೆ
 ಮಾಡಿ ಜನಮೇಜಯನು ಕೊಲಲೆಂದಬಲೆ ಶಪಿಸಿದಳು ||

೩೩

ಆ ಉಪಾಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಚರಿಸಲು ವಿನತೆಯು ದಾಸಿಯಾಗುವಿಕೆ.

ಕೆಲರದನು ಕೈಕೊಂಡರೆಂದು

ತಲೆಯಲಾಂತೆನೆನುತ್ತ ಬಚಿಕಾ

ಲಲನೆ ಕರೆಗಳು ವಿನತೆಯನು ವಿಶ್ವಾಸಘಾತಕದ |

ಲಲಿತಮತಿ ತಾನೆತ್ತ ಬಲ್ಲಳು

ನಳಿನಲೋಚನೆಯೊಡನೆ ಹೊಡಳು

ಜಲಧಿತಿರದ ತುರಗವನು ನೋಡುವೆವು ತಾವೆನುತ ||

೩೩

ಕಂಡರಾತುರಗವನು ವೇಷಿಸಿ

ಕೊಂಡಿರಲು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಘಟಗಳು

ಕೆಂಡ ನೀರಲಿ ಬಿದ್ದವೊಲಿರೆ ಕಾಣತವೆ ಕಾಂತೆ |

ಮಂಡೆಯನು ತುರಿಸಿದಳು ಹರ ಹರ

ಕಂಡವೊಲಿರದೇಕೆ ನುಡಿಯನು

ಭಂಡುವೊಡಿತು ದೈವಗತಿ ಯೆಂದಳಲಿದಳು ತರಳ ||

೩೪

ಅಳಲಿ ಮೊಡುವದೇನು ತಾ ಮು

ನ್ನೊಲಿದು ಮೂಡಿದ ಪಾಪಕರ್ಮದ

ಫಲವೆಲಾ ಬಿಂಬಿದ್ದೊಡಹುದೇ ಮೇಣು ಬಂದುದಕೆ |

ಕೆಲಸ ಲೇಸಾಯ್ತೆನುತ ದಾಸ್ಯವ

ನೊಲಿದು ಕೈಕೊಂಡಳು ಮಹಾಸತಿ

ಚಲಿಸದಂತಹಕರಣದಲಿ ಕಾತರಿಸದಬುಜಾಕ್ಷಿ ||

೩೫

ಅಡಿಗಳನು ತೊಳವುತ್ತ ಕಾಂತೆಗೆ

ಪಡಿಗವನು ನೇತುತ್ತ ತಲೆಯನು

ಕೊಡಹಿ ನೇವರಿಸುತ್ತ ತುಣುಬನು ಕಟ್ಟಿ ಹೂಮುಡಿಸಿ |

ನುಡಿಗಳನು ಸ್ಮರಿಸುತ ಸವತಿಯ

ಬಡಿಗಳನು ತಾಳುತ್ತ ಸೇವೆಯ

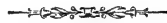
ನಡೆಸುತ್ತಿದಳು ವಿನತೆ ಲಜ್ಜಾ ವಿನತೆ ಕದುವಿಗೆ ||

೪೦

ಇಂತವನು ನೆನೆಯುತ್ತ ವಿನತಾ
ಕಾಂತೆ ಕಡುಗುವ ಮನದ ಶೋಕವೆ
ನಂತರಂಗದೊಳಗಿಗಿಸುತ್ತಲಿದ್ದಳು ಬಚಿಕ ಬಳಲುತ್ತು |
ಸಂತತಿಯ ಜನನವನು ಮೊನಿನಿ
ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಮೆಚ್ಚಿವೊಕ್ಕಳಾಶ್ರೀ
ಕಾಂತನಿತ್ಯಾತುಮುಮುಕುಂದಪದಾಬ್ಜ ವನು ವಿನತೆ ||

೪೧

ಇದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಅರನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಜನಿಸಿದನು ಜಗದೇಕವೀರನು |
ದನುಜಮನುಜಭುಜಂಗನಿರ ರ
ಜನಕೆ ವೃತ್ತವೆನಿಸೆ ವಿನತಾನಂದನನು ಧರಗೆ ||

ತನ್ನ ದಾಸೀತ್ವವನ್ನು ಕಳೆಯುವ ಮಗನುದಯಿಸದ ಅನುತಾಪ.
ತಂದೆ ಶೌನಕ ಕೇಳು ವಿನತಾ
ನಂದನನ ಸಂಭವವನಘಕುಲ
ಕಂದ ¹ ವಿಚ್ಛೇದನವನಿಷ್ಟಫಲಾಪ್ತಿಸಾಧನವ ||
ಸಂದುದಾಪರಿ ಕೆಲವುದಿನ ಪೂ
ರ್ಣೇಂದುಮುಖಿ ಹಾಲುತ್ತು ಮನದಲಿ
ನೊಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರಲು ನಿಜಪ್ರತ್ಯೋದಯವೆನಬಲೆ ||

೧

ನೋಡಿ ಸುಯ್ದಳು ನಳನಮುಖಿ ಯಡೆ
ಯಾಡಿ ವಿನಾಂತರಕೆ ಬಣಿದೇ
ಕಾಡೊಳಗೆ ತಾ ಕರುಳ ಬಿಸುಟನು ಕದ್ದು ವಿನ ಮನವ |

ಬೇಡಿದಿಷ್ಟಾರ್ಥದ ಫಲವು ಕೈ
ಗೂಡಿತಿನ್ನೇನೆನುತ ಬೆಂಬಲ
ಬುಡಿದುದು ಕುಳ್ಳಿದಳಂಗನೆ ದಾಸ್ಯಕರ್ಮದಲಿ ||

೧೦

ಹಾರಯಿಸುತಿರಲಿಂತು ಸತಿಯ ಮ
ನೋರಥಾಂಕುರ ಫಲಿತವಾಯ್ತೆನೆ
ವೀರನಂದುದುಭವಿಸಿದನು ವರಪ್ರಾಣ್ಯಕಾಲದಲಿ |
ವಾರಿಜಾಸನಮುಖ್ಯಸುಮನೋ
ನಾರಿಯರು ಹೆರುಪ್ಪಿಸಿದರಿತ್ತಲು
ನಾರಿಗಾಯ್ತುಜಿ¹ ಶಕುನಸೂಚನೆ ಮುನಿಪ ಕೇಳೆಂದ ||

೨

ವಿನತೆಗೆ ಆದ ಕುಭಸೂಚನೆ.

ಎಡದ ಬದಿ ತೋಳ್ಕಣ್ಣು ಹುಬ್ಬು ಗ
ಳಡಿಗಡಿಗೆ ಕೆತ್ತಿದವು ವಿನತೆಯ
ಕಡು ನಿರೋಧಿಸ್ತೆಗೆ ಕಡೆ ಯಿಂದಿನಲಿ ಯೆಂಬಂತೆ |
ಕಡುಗಿದುದು ಕಡ್ಡುವಿನೊಡಲು ಬಲ
ದೇಡೆಯಲಂಗಸ್ಪಂದವಾದವು
ತುಡುಕಿದುದು ದುಮ್ಮಾನ ನಭವನು ಕದ್ಡುನಂದನರ ||

೪

ಹರ್ಷದಿಂದಡವಿಗೆ ಬಂದು ಗರ್ಭವಂ ಕಾಣದೆ ಚಿಂತಿಸುತುಂಕೆ.

ಏನಿದಕೆ ಫಲವೆನುತ ಕಡುದು
ಮ್ತಾನದಲಿ ಬಂದಳು ಮಹಾಸತಿ
ಕಾನನಕೆ ಮುನ್ನಡವಿಯಲಿರಿಸಿದ ಗರ್ಭವ ನೋಡಿ |
ಏಸಿದೇಕೊಡೆಯಿತ್ತು ಕಾಣೆನಿ
ದೇಸುವನು ಹಾ ವಿಧಿಯೆ ಪುಣ್ಯವಿ
ಹೀನೆ ನಾನೆಂದಳಲಿದಳು ಕಾಣದೆ ಕುಮಾರಕನ ||

೫

¹ ನಾರಿಗಾಯ್ತು, ಕ. ಮಿ.

ಬಡೆದು ಕೆಡಿಸಿದನೊಬ್ಬ ನನು ತಾ
 ನೊಡೆಯದಾಗದೆನ್ನೆ^ಬ ಕಂದನ
 ನುಡಿಯ ಮೆನ್ನಿಸಿ ನೂಕಿದನು ಹಲಕಾಲಪರ್ಯಂತ |
 ಹಿಡಿದು ಮೆಟ್ಟಿದ ಕೊಂಬುಗಳು ಭಾ
 ಪುಡಿದವೆ ಹಾ ಯೆನುತ್ತ ಹೊಳಿದ
 ಳಡವಿಯಲಿ ಬಾಯ ಬಿಡುತ ಕಂಬನಿ ಧರೆ ಕೆಸರುಡಲು || ೬

ತನ್ನ ಸಖಿಯನು ಬಿಡಿಸುವನು ಸಂ
 ಪನ್ನ ಬಲನೆಂದೆನಿಸಿ ಸುತನು
 ತನ್ನ ನೆಂದೆಂಬಾಶೆ ಮೋಸವದಾಯ್ತು ತನಗೆಂದು |
 ದುರ್ನಿರೂಪವದಾಯ್ತು ಬಾಗಿದ
 ಬೆನ್ನ ನಿನಿಚುವವರನು ಕಾಣೆನು
 ಮುನ್ನ ಮಾಡಿದ ದುಷ್ಟ ತದ ಫಲವೆಂದಳಾವಿನತೆ || ೭

ದೋಷ ದುಷ್ಟ ತಫಲವಿದಲ್ಲದೊ
 ಡೀಸು ದುಸ್ಥಿ^{ಧಿ} ತಿಯಹುದೆ ಸವತಿಗೆ
 ಸೂಸಿದುದು ಕಡೆಗಣ್ಯಪೂರ್ವಾರ್ಜ ತಪ್ಪಣ್ಯಫಲ |
 ದೇಶಗತನಿನ್ನಾರು ಗತಿ ಪತಿ
 ಭಾಷಿತವಿದೇಕಫಲವಾಯ್ತೆನು
 ತಾಸರೋರುಹನೀತ್ರಿ ಹೊಸೆದಳು ಬಸುಳಿನಡಿಗಡಿಗೆ || ೮

ಆಗ ಉದಯಿಸಿದ್ದ ಗರುಡಾರ್ಪನ.

ಎಂದು ದುಃಖಿಸುವಬಲೆಗಂಗ
 ಸ್ಪಂದವಾಯ್ತೆ ಡದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ
 ಯಂದುಮುಖಿ ಕಂಬನಿಯ ತೊಡೆದಳು ಶಕುನ ಶುಭವೆನುತ |
 ದುಂದುಭಿಯದೇನೆನುತ ಗಗನವೆ
 ನಂದು ನೋಡಿದಳುರಿವೆ ಪವಕ
 ನಂದದುತ್ಕಟವಿಹಗನನು ತಾ ಕಂಡಳಾವಿನತೆ || ೯

ಮುಚ್ಚಿದಳು ಕಂಗಳನು ಕಾಣುತ್ತ
 ಸಚ್ಚಿ ರಿತೆ ನೆಜೆಯದೆ ಕುಮಾರನ
 ಹೆಚ್ಚಿದೊಡಲ ಮಹಾಪ್ರಭಯನೀಕ್ಷಿಸುವೊಡದಕಂಜಿ |
 ಅಚ್ಚಿ ರಿಯಿದೇನೆನುತಿರಲು ಸುರ
 ರೊಚ್ಚಿ ತುಳಿದರು ನಭದಿನಾರವಿ
 ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡನು ರಥವನೇನೆಂಬನು ದಿಗಂತರಕೆ || ೧೦

ಸುರರು ಗರುಡನ ತೇಜೋರಾಸಿಯೊ ಘನಿಪಟ್ಟು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು
 ಮರೆಹೊಕ್ಕಿದ್ದು.

ಘನಿಯಾದರು ಸುರರು ತೇಜೋ
 ರಾಶಿ ತಾನೆನುತ ಹೋಗಿ ಹು
 ತಾಕನನಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಯಿಲನು ಹಾಕಿದರು ಭೀತಿಯಲಿ |
 ವಾಸುದೇವಾಂಶೋದ್ಭವನೆ ದರ
 ಪಾಸವಿಶದಮಹಾಪ್ರಭನೆ ಕರು
 ಣಾಸಮುದ್ರನೆ ಕಾವುದೆಮ್ಮನೆನುತ್ತ ಕರುಣದಲಿ || ೧೧

ಊತಲಮ್ಮೆವು ದೇವ ಕಲ್ಪದ
 ಕೇಡಿನಂದಿನವೊಲು ನೀ ಘನಿ
 ಮಾಡಿದೆ ಯಿಂದು ಬಹಳಜ್ವಾಲೆಯನು ಕಳುಹೆ |
 ನೋಡುವೊಡೆ ದಸೆಯಿಲ್ಲ ಗಗನದ
 ಗೂಡು ನೆಜೆಯವು ಕಮಲಜಾಂಡವ
 ಕೂಡೆ ಕವಿವೃತ್ತಿದೆ ಯೆನುತ ಘೋಳಿಟ್ಟುದಮರಗಣ || ೧೨

ಅಗ್ನಿಯ ಅಭಯಪ್ರಧಾನ.

ಹೋ ಹೊ ಅಂಜದಿರಂಜದಿರಿವಾ
 ದಾಹಿಸುವ ಕಿಚ್ಚಿಲ್ಲ ವಿನತೆಯ
 ದೇಹಸಂಭವವೆಂದೆ ಮಹಿಯೊಗುವದು ತದಂಭಿಗಳ |
 ಕಾಪು ತೆಗಸುವನಾತನಲ್ಲದೆ

ಬಾಹಿರರ ಕೈಯಿಂದ ಹೋಗಿದು
ದಾಹವಿದು ನಿಮಗೆನುತ ನುಡಿದನು ಪಾವಕನು ನಗುತ || ೧೩

ಎನಲು ನೆರೆದರು¹ ಸುರರು ಸಂಕ್ರಂ
ದನ ಹುತಾಶನ ಯಮ ಸಿರುತಿ ವರು
ಣನು ಪವನಸೋಮೇಶರೆಂಬ ದಿಗೀಶ್ವರರು ಸಹಿತ |
ತನತನಗೆ ಪ್ರೊಡವೆಂಟು ತೇಜೋ
ವಸಧಿಯತ್ತಲು ಮುಗಿದು ಕರವ ವ
ದನದಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನು² ಮೊಡಿದರಧಿಕಹರುಷದಲಿ || ೧೪

ಸುರರ ಸ್ತುತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಗರುಡನು ಅಭಯವಂ ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಜಯ ನಮೋ ವಿಹಗೇಂದ್ರ ಜಯ ಜಯ
ಜಯ ನಮೋ ವಿಬುಧೇಂದ್ರವಂದಿತ
ಜಯ ನಮೋ ಲೋಕೈಕರಕ್ಷಕ ದುರಿತಭಕ್ಷಕನ |
ಜಯ ನಮೋ ಜಗದೇಕವೀರನ
ಜಯ ನಮೋ ಬಲವೀರ್ಯಸಾರನ
ಜಯ ನಮೋನಂತೋರುತೇಜನ ಭುವನಭಾವನನ || ೧೫

*ಜಯ ನಮೋ ಪಕ್ಷೇಂದ್ರಸುಜನಾ
ಶ್ರಯ ಸುಧರ್ಮರತೇ³ ಪೃಥ್ವಿಯಹರ
ಜಯ ನಮೋಸ್ತು ನಮೋಸ್ತು ಎಂದಡಿಗಡರ್ಮದಮರಗಣ || ೧೬

ನೀನೆ ರವಿ ಶಶಿ ಪವನ ಪಾವಕ
ನೀನೆ ಕಮಲಜ ರುದ್ರ ಗಣಪತಿ⁴
ನೀನೆ ವಿದ್ಯಾಧರ ಸುರೇಶ್ವರ ನಿಖಿಳಸಂಪೂಜ್ಯ ||
ನೀನೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪ್ರಾಪ್ತ ಭುವನ

1 ನೆರೆದುದು, ಕ.

2 ಸ್ತುತಿಯು, ಕ. ಖ.

3 ಸುಧರ್ಮಾಕೇ, ಕ. ಖ.

4 ಗುಣಗಣ, ಕ. ಖ.

* 16 ನೇ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಧವು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಾ ನಸಂಭವಹೇತು ನೀನೇ
ನೀನೆ ಸಚರಾಚರವಿದೆಂದರು ಸುರರು ಕೈಮುಗಿದು || ೧೩

ನಾವು ಮುಚ್ಚಿಹೊಕ್ಕವು ಮಹಾತ್ಮನೆ
ಬೇವುತಿದೆ ಯೆಮ್ಮೊಡಲು¹ ನಿನ್ನಮೆ
ಹಾವಿವೃದ್ಧತನೂತ ಬಹಳಜ್ವಾಲೆಯಲಿ ಮುಳುಗಿ |
ಕಾವುದೆಮ್ಮನು ವೀರ ಕಾರು
ಣ್ಯಾವಲೋಕನದಿಂದ ನಿನ್ನೀ
ಪಾವನಾಂಘ್ರಸಮಾಶ್ರಿತನೆಂದುದು ಸುರಸ್ತೋಮ || ೧೪

ಸುರಮುನೀಶ್ವರರಿಂತು ತನ್ನನು
ಶರಣುವೊಗಲೀಕ್ಷಿಸುತ ಬಗಪತಿ
ಕರತಳವೆ ನೆಗಹಿದನು ಹೋ ಹೋ ಭೀತಿ ಬೇಡೆನುತ |
ಭರಿತನುರತ್ನಿಗಳನುಪಸಂ
ಹರಿಸಿದನು ಬಟಿಕಾತ್ಮಜನನಿಯ
ಚರಣದಲಿ ತಲೆವಾಗಿ ನಿಂದನು ಮುಂದೆ ಕೈಮುಗಿದು || ೧೫

ವಿನತೆಗೆ ನಮಿಸಿ ತಾನು ಮಗನೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಕದ್ದವನ
ಮನೆಗೆ ಸೇರುವಿಕೆ.

ಹೇಚೆನ್ನಗೆ ಬೆಸವೇ² ನೆನುತಲಿರೆ
ಲೋಲಲೋಚನೆ ನಡುಗಿ ನಿಜವನು
ಹೇಳು ನಿನಗಾನಾರು ನಿನ್ನನು ಹೆತ್ತವಳ ದಿಟಕೆ |
ಕಾಲಿಗೆಏಗುವಿ ನೀನದೇತಕೆ
ನೀಲಲೋಹಿತನೋ ವಿರಿಂಚಿಯೊ
ಪಾಲುಕಡಲ ಮಹಾತ್ಮನೋ ನೀನೆಂದಳಬುಜಾಕ್ಷಿ || ೧೬

೮೦ಕೆ ಬೇಡೆಲೆ ತಾಯೆ ನಿನ್ನುದ್ಧ
೮೦೦೭ ಸಂಭವ ನಾನು ಕಮಲಜ

¹ ನಿನ್ನೊಡಲು, ಕ. ಬ.

² ಬೆಸನೇ, ಕ.

ಶಂಕರಾಚ್ಯುತರೆಂಬವರು ತಾನಲ್ಲ ನಿನ್ನೊಡಲ |
 ಶಂಕೆಯನು ತಾ ಕಳವೆ ನಂಜದಿ
 ರಂಕುಶವದಾರನಗೆ ಜಗವನು
 ಕಂಕುಳಲಿ ಧರಿಸುವೆ¹ ನಡೆವೆನಂಬರವಲಿಂತೆಂದ || ೬೧

ಸಿಕ್ಕಿ ದೆನೆಲಾ ಮಗನೆ ಸವತಿಯ
 ತೆಕ್ಕೆಯಲಿ ಬಣಿಮಾತುಗಳ ಬಲೆ
 ಯಿಕ್ಕಿ ಹಿಡಿದಳು ಕಪಟದಲಿ ತಾ ದಾಸಿ ಯೆಂದೆನಲು |
 ಮಕ್ಕಳಾಟಕೆ ಬೇಡ ಸವತಿಯ
 ಮಕ್ಕಳನು ನುಂಗುವೆನು ತಾ ಬಡ
 ಹಕ್ಕಿ ಯೆನ್ನ ದಿರವ್ವೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ಹೋಗಿಂವ || ೬೨

ಎನಲು ಹರಸಿದಳಬಲೆ ಬಲುಗೈ
 ಯೆನಿಸಿ ಬದುಕೆಂದೆನುತ ಪುಳಕಕೆ
 ತನು ನೆರೆಯದೆನೆ ಹಿಗ್ಗಿದಳು ಹರುಷಾಂಬುಪೂರವಲಿ |
 ನೆನೆದು ಹೊಂದಿದಳಂಗವನು ನಿಜ
 ತನಯನಂಗದಲಮರಿ ಬಿಟ್ಟಳು
 ಮನದ ಸಂತಾಪವನು ತರ್ಕಿಸುತ್ತ ನಿಜಸುತನ || ೬೩

ತೊತ್ತುಗೆಲಸಕೆ ತಡೆಯದೇಬೆಲೆ
 ಪುತ್ರ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ವಾಯ್ತೆನೆ
 ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡನು ತಾಯೆ ತೋಱುಮನೆಯ ತನಗೆನುತ |

ಕದುವಿನತೆಯರ ಸಂವಾದ.

ತೊತ್ತತಾಯನು ಸವತಿಯಿದಿರಲಿ
 ಹೊತ್ತು ತಂದಿಲುಹಿದನು ಕಾಣುತ
 ಮತ್ತಿದೇನಾರಾತನೆಂದಳು ವಿನತೆಯೊಳು ಕದ್ದು || ೬೪

ಅಣಿಯೆನಾರೆಂದಕ್ಕ ಮಗನೆಂ
 ದೆಹಗಿದನು ಕಾಲಿಂಗ್ಗೆ ತನ್ನದು
 ಬಹಿಯದಿದು ದು ಕಂಡೆನಂಡವೆನಿಲಿಸಿದಂತಿರಲು |
 ಮಹಿಗದಿರು ನೀನೆಂದನೆನಗೆನೆ
 ಮಹಿಯ ಮೊತಿದು ಸಾರು ಕೆಲಸವೆ
 ನೋಹಗಿಸದದಾರಾದೊಡಾಗಲಿ ಯೆಂದಳಾಕದ್ರು ||

೨೫

ಕದ್ರುವಿನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಹೊತ್ತು ತಾಯಿಮಕ್ಕಳನ್ನು
 ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಯ್ಯುವಿಕೆ.

ತೊತ್ತೆ ನೀ ಹೊಹು ನನ್ನನೆನ್ನಯ
 ಪುತ್ರರನು ಮಗ ಹೊಹಲಿ ಸಾಗರ
 ವತ್ತಲದೆಲಾ ರಮ್ಯತರವೆವ ವನಮದಾತ್ಮಜರ |
 ಚಿತ್ತದಲಿ ಲೋಲುಪ್ತಿಯಾಯಿತು
 ಪುತ್ರಸಂದರುಶನದಲೆನಲಾ
 ಮತ್ತಕಾಶಿನಿ ಯಾವಿನತೆ ಹೊತ್ತುಳು ಸರಾಗದಲಿ ||

೨೬

ಹೊಹು ಮಗನೆ ನೀನೆನಲು ಕುಳ್ಳಿರಿ
 ಗಹಿಯ ಕಡೆಸೆಹಗಿನಲಿ ನೀವೆನು
 ತೆಹಗಿ ಪಕ್ಕವನೊಡೆ ತಾ ಹತ್ತಿದುದು ಫಣಿಸಿಕರ |
 ಹೊಹಗುಚಿಯದಂತ್ಯದೆ ಜಲಧಿಯ
 ಕುಹುವದೆಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗು ನಾವಿದ
 ಮಿಹುಪುವೆಡೆ ಫಣಿಸಿಕರವೆನೆ ಬೆಳಗುತ್ತ ದಿಗುತಟವೆ ||

೨೭

ಸೂರ್ಯನ ತಾಪದಿಂದ ಕದ್ರುಪುತ್ರರ ಕೆಂಗಡುವಿಕೆ.

ಮುಗುಧೆ ನಡೆದಳು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಾ
 ಹೊಗೆಮುಖದ ಕದ್ರುವೆನು ಜಲಧಿಗೆ
 ನೆಗೆದನಿತ್ತಲು ಪಕ್ಷಿರಾಜನು ಪವನವೇಗದಲಿ |
 ಗಗನಮಣಿಮಂಡಲದ ಸಮ್ಮುಖ

ಕೊಗುಮಿಗೆಯ ರೋಷದಲಿ ಸುಮಹೋ¹

ರಗನಿಕರ ಮುಮ್ಮೈಗಳೊಳಲು ಬಲುಬಿಸಿಲ ತಾಪದಲಿ || ೨೮

ಹಾಳಿದನು ಖಗನಂಬರಾಗ್ರಹೆ

ತೋಟದನು ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಬೆನ್ನನು

ಮಾಟದನು ಖೇಚರರ ಪಥವನು ಪನ್ನಿಗೇಶ್ವರರ |

ಮಾಟದನು ಬಲುಮೂರ್ಛೆಗಳಲನು

ಹೋಟದನು ಕದ್ದುವಿನ ಗಂಟಲ

ನೂಟದನು ಹಾ ಯೆನಲು ಸುಚಿದಾಡಿದನು ಗಗನದಲಿ || ೨೯

ಅದನ್ನು ಖೇಚರರ ವಚನದಿಂ ತಿಳಿದು ಕದ್ದು ಮಹೇಂದ್ರನಂ
ಮರೆ ಹೋಗುವಿಕೆ.

ಸತ್ತುದೋ ಉರಗಾಳಿ ಹರ ಹರ

ಕಿತ್ತುದೋ ನಾಗಾಲಯದ ಕದ

ವೆತ್ತಿತೋ ಕದ್ದುವಿನ ಕುಲಕಲ್ಪದ್ರುಮವ ಬೇಟು |

ಹೊತ್ತಿತೋ ಹೊಗುದುದೆ² ಮಹಾಖಗ

ಮೃತ್ಯುವಾದುದೆನುತ್ತ ಖೇಚರ

ರತ್ತರೊಟಿಲಲು ಕೇಳಿದಳು ಕೊಳುಗುಳವನಾಕದ್ದು || ೩೦

ಭಯದಲಂದಾಕಂಪಿಸಿದಳ

ನ್ವಯವ ಕೆಡಿಸಿದಳಕಟಿನುತ ಹರಿ

ಹಯನನಭೃದ್ಧಿ ಸಿದಳಂದಮರೇಂದ್ರಸೂಕ್ತದಲಿ |

ಜಯ ನಮೋದೇವೇಂದ್ರ ಜಯ ಜಯ

ಜಯ ನಮೋ ಮಾಹೇಂದ್ರ ಜಯ ಜಯ

ಜಯ ನಮೋ ಸುಖಸಾಂದ್ರ ಭಕ್ತಚಕೋರಕುಲಚಂದ್ರ || ೩೧

ನೀನೆ ರವಿ ಶಶಿ ನೀನೆ ಪಾವಕ

ನೀನು ನೀನೇ ವರುಣ ಪವನನು

ನೀನೆ ಯಮ ವಿತ್ತೇಶನೀಶಾನನು ಸರೋಜಭವ |

ನೀನೆ ನಾರಾಯಣನು ಭುವನ

ಸ್ಥಾನರಕ್ಷಕ ನಾಶಕಾರಣ

ನೀನೆ ಸಚರಾಚರಜಗನ್ಮಯನೆಂದಳಬುಜಾಕ್ಷಿ || ೩೦

ಸ್ತುತಿಗೆ ತೆರಹಿಲ್ಲಕಟ ಕೆಟ್ಟನು

ಗತಿಯ ಕಾಣೆನು ಬೇಗ ಕರುಣಿಸು

ಶತಮಖನೆ ಮಡೆಗಣಿ ಮಹೋರಗರೋಣಗಲಿನ ಮೇಲೆ |

ಗತಿ ಯೆನಗೆ ಮತಿ ಯೆನಗೆ ನೀನೆನು

ತತುಳಮತಿಯಿಂ ಭಾವಿಸುತ್ತಿರೆ

ಶತಮಖನು ಕಡಿ ಮೇಘುನಿಕರದ ಸಂಕಲೆಯನೆಂದ || ೩೧

ಇಂದ್ರನ ಪ್ರಸಾದದಿಂ ವೃಷ್ಟಿಯಾಗಲು ಕದ್ರುಪುತ್ರರ ದುಃಖನಾಶ.

ಕಡಿವುದೇ ತಡವಾಯ್ತು ಮೇಘದ

ಗಡಣವಾವರಿಸಿತ್ತು ನಭವನು

ಸಿಡಿಲು ಸಡಲಿದವಾಡಿದವು ಮಿಂಚುಗಳು ಚಂಚುಗಳ |

ಕುಡಿಗಳಂತಿರೆ ಪಕ್ಷಿಪತಿಯಾ

ಯೊಡಲು ನೆನೆಯಲು ಗಗನಮಂಡಲ¹

ವೊಡೆದುಸುಣುವೆಂದವಲಿ ಸುಣಿದುದು ವೃಷ್ಟಿಯವನಿಯಲಿ || ೩೨

ಚೇತರಿಸಿದುದು ಹೊತ್ತಿದುರಗ

ವ್ರಾತ ಸಪ್ರಾಣಿಸಿದಳವದಿರ

ಮೊತೆ ಮಹೇಂದ್ರನನು ಸ್ತುತಿಸಿದಳಧಿಕ ಹ²ರುಷದಲಿ |

ಪೂತು ಮರು ಸುರನಾಥ ಕಾರು

ಶ್ಯಾತಿಶಯುಕಿದಿರುಂಟಲಾ ಯೆನ

ಲಾತಟಕಿಡಿದನು ಸೂರಿಯನಿಟೆವಂತೆ ಸಾಗರಕೆ || ೩೩

1 ಗಗನ, ಕ. ಖ.

2 ಸ್ತುತಿಸಿದಳುಹ, ಕ. ಖ.

ಇಹದಿಹದನು ಪನ್ನಗರ ನಿವಹವ
ನಿಹದಿಹದನು ನಿಜಜನನಿಯೊಲವನು
ಸಲಹಿದನು ಪನ್ನಗರನಾಪ್ತರನೊಲಿದು ಕರುಣದಲಿ |
ಹೊಳಹಿದನು ಕದ್ರುವಿನ ಖಾತಿಯ
ಕಳುಹಿದನು ಖಗಕುಲಶಿರೋಮಣಿ
ತಿಳುಹಿದನು ತಾಯಿಗಳನಧಿಕಮನೋನುರಾಗದಲಿ ||

೩೬

ಫಲಕಥನ.

ಇದು ಸಕಲಮಂಗಳಮಹೋದಧಿ
ಯಿದು ಸಕಲಪುರುಷಾರ್ಥ ಸನ್ನಿಧಿ
ಯಿದು ಸದಾಯುಃಕೀರ್ತಿಸಂಪತ್ಕರವೆಳೆಫಲಹರ |
ಇದನು ಹೇಳುವ ಕೇಳುವಾ ಸದು
ಹೃದಯರನು ರಕ್ಷಿಸುವನೊಲಿದಾ
ಪದುಮದೃಶ ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನು ಕರುಣದಲಿ ||

೩೭

ಆರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಪಕ್ಷಿರಾಜಮಹೇಶ್ವರನು ನೆಲೆ
ಭಕ್ಷಿಸಿದ ನಾಕಾರಿ ಖಳರನು
ರಕ್ಷಿಸಿದನಾಕಾನನಕೈದಿ ಭೂಸುರಾಧಮನ ||

ಗರುಡನು ಕದ್ಯಪುತ್ರರಿಂಗೊಡಿ ನಾಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದು
ಸಂತೋಷಪಡುವಿಕೆ.

ಕೇಳು ಕೌನಕ ಬಂದನಾನಾ
ಗಾಲಯಕ್ಕೆ ನಾಗಾಂತಕನು ಸುವಿ
ಶಾಲಕಲ್ಪದ್ರುಮಲಲಿತವೇಷ್ಟಿ ತವನಾಂತರಕ್ಕೆ |
ಲೋಲತರಸಾರಂಗಶೃಂಗೋ
ತ್ತಾಲಮಲ್ಲಿ ವಿಹಗಕಿನ್ನರ
ಜಾಲಸೇವಿತರಮೈರತ್ನ ಸ್ಥಮನೋಹರಕ್ಕೆ ||

೧

ಫಲಿತಕುಸುಮಿತಪಲ್ಲವಿತತರು
ಗಳಲಿ ಪುಷ್ಪಾಪೋದರಮ್ಯಾ
ನಿಲನಿರಂತರವಿಚರಿತೋದ್ಯಾನದಲಿ ಸಾಗರದ |
ಸ್ಥಲಿತವೀಚೀತತಿಮ್ರದೂ
ಚ ಲಿತಜಲಚರಸಿಕರಪರಿಮಂ
ಡಲಿತಪಾವನಭವನ ತಲೆದೂಗಿಸಿತು ಖಗಪತಿಯ ||

೨

ಕದ್ಯಪುತ್ರರ ಅಧಿಕ್ಷೇಪದಿಂ ಗರುಡನು ತಾಯಿಯಿಂದ ದಾಸ್ಯ
ಕಾರಣವನ್ನು ಅರಿಯುವಿಕೆ.

ಇಡಿದುದು ನಿಜಭವನದಲಿ ಮೆತ್ತ
ಖಿಳಮಹೋರಗನಿಕರವ್ರಮದೆಲ
ವೆಲವೊ ದಾಸಿಯಮಗನೆ ಬಲ್ಲಿದನಾದೆ ಸತ್ಯದಲಿ |
ಜಲನಿಧಿಯ ತಾನಲ್ಲಿ ರಮ್ಯ
ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನೀ ಹೊತ್ತೊಯ್ದ ನಮ್ಮನು
ಹೊಳಹುದೋಡಿದೆ ಹೋದೆಯೆಂದರು ಕದ್ಯನಂದನರು ||

೩

ಎಂದೊಡದನಾಲಿಸುತ ಮನದಲಿ
ನೊಂದು ನುಡಿದನು ತಾಯೆ ತೊತ್ತಾ
ಬೆಂದುಮೊದಲಾಗೀ ಮಹೋರಗ ಸಂತತಿಗೆ ನೀನು |

ಎಂದುಪರಿಯಂತೆನು ಕಾರಣ
ವೆಂದೆನಲು ಕೇಳುತ್ತ ತನ್ನಯ
ನಂದನಂಗಿದನೆಂದಳಾಗಲೆ ವಿನತೆ ಸುರವನಿತೆ ||

೪

ಮಗನೆ ನೀನದನೆನು ಕೇಳುವೆ
ಹೊಗಿಸಿ ಬಡಿದಳು ಕದ್ದು ತನ್ನನು
ಮುಗುಧೆ ತಾ ಸುರತುರಗವೆ ನಾವು ಕಂಡೆವೆಬುದ್ಧಿಯಲಿ |
ಭಗಿನಿ ಹೇಚ್ಚಿ¹ ತುರಗವಾಲದ
ಬಗೆಯು ಬಿಳಿದೋ ಕಣಿದೋ ಯಂತಿದ²
ವೆಗಡಿಸಿ ಕೇಳಿ ಹೇಳಿದನು ನಾನದನು³ ಬಿಳಿದೆಂದು ||

೫

ಅಲ್ಲ ಹುಸಿ ಕಣಿದೆಂದು ಹೇಳಿದ
ಳಲ್ಲದುದನಾ ಕದ್ದು ಪಣವೇ
ನಿಲ್ಲಿ ಸೋತರೆ ತೊತ್ತು ನಾವೊಬ್ಬೊ ಬರಿಂಗನುತ |
ಅಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಮಾಡಿ ಬಂದೆವು
ಕಳ್ಳಮಕ್ಕಳ ಕರೆದು ಹೇಳಿದ
ಳಲ್ಲರಿಗೆ ನಿಜಮತವೆ ಕಣಿದನು ಮಾಡಿ ನೀನೆಂದು ||

೬

ಬೇಡ ತಮಗನ್ಯಾಯವೆನೆ ಕುಲ
ಗೇಡಿ ಕೊಟ್ಟಳು ಸರ್ಪಯಾಗವೆ
ಮಾಡಿ ಜನಮೇಜಯನು ಕೊಲ್ಲಲಿ ನಿಮ್ಮನೆಂದೆನುತ |
ಅಡಿ ಶಾಪವೆನಲ್ಲಿ ಕೆಲರವೆ
ಳಾಡಿದುದಕೆ ಹಸಾದವೆಂದರು
ಕೂಡೆ ಹೊಕ್ಕರು ತುರಗಬಾಲವೆ ಕಾಮರೂಪಿಗಳು ||

೭

ಹೋಗಿ ಕಂಡೆವು ಮಳುದಿವಸ ಕಣಿ
ದಾಗಿ ತೋಳುವ ಬಾಲವನು ತಲೆ

1 ಕೇಳಿ, ಕ. ಖ.

2 ಹೇಳಿದಂ, ಕ.

3 ಹೇಳಿದನದನು, ಕ. ಖ

ವಾಗಿಸಿತು ವಿಧಿಯು ತನ್ನ ಸನ್ಯಾಸಿ¹ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲಿ |
 ಹೋಗಲದಕೇನೆಲೆ ಮಗನೆ ಹೊಣು
 ಭೋಗಿನಿಕರವನೆನ್ನ ಬಸುಣಿಲಿ
 ಭಾಗಧೇಯವಿಹೀನ ಜನಿಸಿದೆ ಯೆಂದಳಾತ್ಮಜಗೆ ||

v

ಬಳಿಕ ಕುಟಿತನಾದ ಗರುಡನಿಗೆ ದಾಸ್ಯವನ್ನು ಕಳೆಯುವ
 ಉಪಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಎಂದೊಡೆಂದನು ಸಾಕುಸಾಕಿ
 ಳ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆಲೆ ತಾಯೆ ಫಡ ತೊ
 ತ್ತೆಂದರಾವೆಡೆ ತೊಡವೆನವದಿರ ಬಾಚೆನಕ್ಕರವೆ |
 ಕೊಂದಳನ್ಯಾಯದಲಿ ಹರಹರ
 ಹಿಂದಿನಿತುದಿನ ಸಾಧ್ವಿಯನು ತಾ
 ನಿಂದು ಮೆಣುಗಿದೊಡೇನು ಫಲವಿನ್ನೆಂದು ಬಿಸುಸುಯಿದ ||

F

ಶೋಕವನು ಬಿಡು ತಾಯೆ ತಾನಿರ
 ಲೇಕೆ ಭಯ ನಿನಗುರಗಗಿರಗರ
 ಲೋಕವನು ನುಂಗುವನು ಮುನಿದರೆ ಪನ್ನಗೇಶ್ವರರ |
 ಸಾಕು ಸಡೆ ಮನೆಗೆನಲು ಸತ್ಯವೆ
 ನೇಕೆ ಕಡಿಸುವೆ ಮಗನೆ ಕೊಡು ಜಗ
 ದೇಕವೀರನೆ ಕದ್ರು ಬೇಡಿದುದೆಂದಳಾ ವಿನತೆ ||

೧೦

ತಾಯೆ ನೀ ಬೆಸಸಾ ಮನೋಭಿ
 ಪ್ರಾಯವೇನೆಂಬುದನು ಭುವನನಿ
 ಕಾಯದೊಳಗೆನಗಿಲ್ಲ ದುರ್ದ ಭವಾದ ಪುರುಷಾರ್ಥ |
 ಈಯಲಾಪೆನು ಕಾಯಲಾಪೆನು
 ವಾಯುಭೋಜನರವ್ವೆಯೆಂದುದ
 ನಾರುತಿಕೆಯಲಿ ತಿಳಿದು ಹೇಟೆನಗೆಂದನಾಗರುಡ ||

೧೧

ಎನಲು ಹೋದಳು ಕದ್ದುವಿನ ಮನೆ
 ಗನುಪಮಮಹಾವಿನತೆ ತನ್ನಯ
 ತನಯನೆಂದುದನೆಂದಳವಳೊಳೊಡನೆಯ ಹದನ |
 ಮನದೊಳಗೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ದುರ್ದಭ
 ವೆನಿಸಿದನು ಬೇಡುವೆನು ತರಲಿಖಿ
 ಯನು ವಿಹಂಗಮನೆನುತ ನುಡಿದಳು ಕದ್ದು ಮಿಗೆ ನಗುತ || ೧೦

ಅಮೃತವನು ತಂದೀವುದುರುವಿ
 ಕ್ರಮಪರಾಕ್ರಮಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳೊಡೆ
 ಸುಮತಿ ಸೆಜಿಯನು ಬಿಡುವೆನ್ನಲಿ ಮಾತು ಹಲವಿಲ್ಲ |
 ಭ್ರಮಿತೆ ಹೋಗಿನೆ ಬಂದಳಾಸತಿ
 ತಮವೆ ತಗುಳುತ ತೀವ್ರತೇಜದ
 ಕಮಲಮಿತ್ರನ ವೋಲು ಮೆಜಿವಾತ್ಮಜನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ || ೧೨

ಕಕ್ಕಲತೆ ಬೇಡಲೆ ಮಗನೆ ಗಂ
 ಟಕ್ಕಿದನು ತಾ ಬಿಡಿಸಹೋದವ
 ಕಕ್ಕನನು ಗೆಲರಿದು ಬೇಡಿದಳಮೃತವನು ತನಗೆ |
 ಎಕ್ಕತುಳದಲಿ ಹೋಗಿ ನೀ ತರ
 ತಕ್ಕವನೆ ಸುಧೆಯನು ಸುರಾಲಯ
 ಹೊಕ್ಕು ಹೊಜಿಡುವೊಡದು ಸದರವಲ್ಲೆಂದಳಾವಿನತೆ || ೧೪

ದೇವದಾನವಮುಖತಸಾಗರ
 ದೇವನಲಿ ಸಂಭವಿಸಿತದಕಾ¹
 ದೇವರಿಪುಗಳು ಕಾದಿ ಸತ್ತರು ಪಡೆಯದಮೃತವನು |
 ಆವನೈ ನೀನದನು ತರಲು ವಿ²
 ಭಾವಸುವಿನುರಿ ಹೊಕ್ಕು ಹೊಜಿಗು
 ಜೀವಿಸಿ ಮರಳುವುದೇ ಮೇಜೆಂದಳು ಸರೋಜಮುಖಿ || ೧೫

¹ ತದನಾ. ಕ.

² ನೀನದತಾಹೋಷ, ಕ. ಖ.

ಕದ್ರು ಬೇಡಿದ ಅಮೃತವನ್ನು ತರಲು ಗರುಡನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ .
 ಸಾಕು ಭಯಬೇಡವ್ವೆ ತನಗಾ
 ಪಾಕಶಾಸನನಲ್ಲ ಮೇಣು ಪಿ
 ನಾಕಿ ವಿಷು ವಿರಿಂಚಿ ಯಿದಿರೇ ಕೊಡದೊಡಾಸುರರ |
 ಶೋಕವನು ನುಂಗುವೆನು ಸುಧೆ ಸಹಿ
 ತೇಕೆ ಕಳವಳ ತಾಯೆ ತನ್ನ ನು
 ನೂಕಿ ನೋಡದುಭುತವೆ ತೋರಿವನೆಂದನಾ ಗರುಡ || ೧೬

ಗರುಡನಿಗೆ ವಿನತೆಯ ಕುಭಾಶಾಸನ.

ಎನಲು ಹರಿಸಿದಳಬಲೆ ಬಲ್ಲಿದ
 ನೆನಿಸಿ ಬದುಕೆಂದಾಕೆ ರಕ್ಷೆಯ
 ನನುಪಮೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದಳು ಪಕ್ಷಿಗಳನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ |
 ಅನಿಲನಪರಾಂಗವನು ಚಂದ್ರಮೆ
 ನನಲಸೀಶಿರವನು ಶರೀರವೆ
 ದನುಜರಿಪು ರಕ್ಷಿಸಲಿ ಸರ್ವವನೆಂದಳಾ ವನಿತೆ || ೧೭

ಮಗನೆ ತಾನನ್ನೆವರ ಕೃಷ್ಣಾ
 ದಿಗಳನಾಚರಿಸುತ್ತ ಶಕ್ತಾ
 ದಿಗಳನಾ ಬುಷಿಗಳನು ಪಿತೃಗಳನಖಿಳದೇವರನು |
 ಮುಗಿದ ಕೈಯಲಿ ಭಜಿಸುವನು ಶಾಂ
 ತಿಗಳನಭ್ಯರ್ಚಿಸುವನು ನೀನು
 ಮಿಗಿಲು¹ ಸಾಪಸಿಯಾಗು ಹರಸಿದನೆಂದಳಾತ್ಮಜಗೆ || ೧೮

ಆಗ ವಿನತೆಯನ್ನು ಆಹಾರ ಬೇಡುವಿಕೆ.

ಸೊನವಿರು ಸಂತವಿರು ಘಡ ಚಿಂ
 ತಿಸದಿರೇನರಿದೆಂಬ ಸುರರನು
 ಹೊಸದು ತಹನಮೃತವನು ಸಾಕಿನ್ನ ದಡಿ ಮಾತುಗಳ |

¹ ನೀನನಗ, ಕ. ಖ.

ಹಸಿದೆನಾವುದು ಹೇಳು ನೀ ತನ¹
 ಗಣನ ಕಲ್ಪಿಸು ತೋರು ಯೆಂದೆನೆ
 ನಸುನಗುತ ನುಡಿದಳು ಲತಾಂಗಿ ನಿಜಾತ್ಮ ಸಂಭವಗೆ || ೧೯

ಸಮುದ್ರಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬೇಡರನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸೆಂದು
 ವಿನತೆಯ ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಅದೆ ಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯದಲಿ ತೋ
 ಪುರ್ದು ನಿಶಿಚರರ ಕೇರಿ ನೀ ಹೋ
 ಗಿ ದರಲದೆ ಅದೆ ಮಗನೆ ಖಳತದ್ಭವರಸಂಖ್ಯಾತ |
 ರುದರಪೋಷಣಕಹರು² ಧರಣೀ
 ತ್ರಿದಶರನು ತಿನ್ನದಿರು ಹೋಗಿನ
 ಲದನು ಕೇಳುತ ವಿಪ್ರರನು ತಾನುಖಿಯನೆಂತೆಂದ || ೨೦

ಅಜಿವೆ ನಾನೆಂತೆನಲು ಕೆಂಡದ
 ತೆಪನಹುದು ಗಂಟಲಲಿ ನೀಬಾ
 ಯೆ ಜಿದು ನುಂಗುತ್ತಿರಲು ಬಂದೊಡೆ ವಿಪ್ರನದಜೊಳಗ |
 ಕುಣುಹು ಹೋಗಿಂದೆನಲು ಚರಣದ
 ಲೆಪಗಿದನು ಬಲವೆಂದು ಮನದಲಿ
 ಮೆಣುಗಬೇಡೆಂದತ್ತಲಂಬರತಳಕೆ ಲಂಘಿಸಿದ || ೨೧

ಹೊರಟು ಬೇಡರನ್ನು ತಿನ್ನುವಿಕೆ.

ರೂಡಿಯಲ್ಲಾ ಡಿತ್ತು ಪದಹತಿ
 ಗೋಡಿದರು ಖೇಚರರು ಪಕ್ಷವ
 ನೀಡಲಿಲ್ಲಂಬರವೆದೆನಲೈದಿದನು ಖಳವರರ |
 ಬೀಡ ಮುತ್ತಿದನೊತ್ತಿದನು ಕಡೆ
 ವೀಡ ಕಲಕಲು ಪದರಜವು³ ತಮೆ
 ಗೂಡೆ ಕವಿದುದು ಕಂಗಳಿದಿರನು ಕಾಣಲರಿದೆನಲು || ೨೨

1 ಹೇಳುತನ, ಕ. ಬಿ.

2 ಉದರಪೋಷಣಕಹರು, ಕ.

3 ರಜದ, ಕ.

ಹಾಸಿದನು ತುಟಿಯೊಂದನಿಳಗಾ
 ಕಾಶಕೊಂದನು ನೆಗಹಿದನು ಸಲೆ
 ಸಾಸಿಗನು ಬಹುಮಾರ್ಗದಿದಿರಲಿ ನಿಂದು ಬಗರಾಜ |
 ಆ ಸುರಾರಿಗಳೇನಿದೇನೋ
 ದೇಶವಿಪ್ಲವವೆನುತ ಕವಿದರು
 ನಾಶಕಾಲವಿದೆಂದು¹ ಕೈದುನ ಸೆಳೆದು ತಮತಮಗೆ || ೮೩

* ಕೆಡೆನಿದುದು ಕಂಗಳನು ಕತ್ತಲೆ
 ಕಡಿಕಡಿಯುವೀಪಕ್ಷಿ ತುಂಡವೆ
 ನಡೆನಿ ಹೊಕ್ಕದು ಬಾಯದೊಲ್ಲವೆ ಮಾರ್ಗವೆಂದೆನುತ || ೮೪

ಪೊಡೆ ನಿಷಾದಾಧಿಪರ ಸಹಿತರ
 ನೊಡನೊಡನೆ ನುಂಗಿದನು ಹನಿವಿಗೆ
 ಕಡೆಯ ಕಾಣೆನುತ್ತುಲವಸಾನವನು ಬಳಕುಲದ |

ಆಗ ವಿನತೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸುಡುವಿಕೆ.
 ನಡುವೆ ಭೂಸುರನೊರ್ದನಂತಳ
 ವಡೆಯೆ ದಾಸಿಯವಳೊರ್ದಳನೆಡೆ
 ಬಿಡದೆ ವಿಷಯಾಸಕ್ತನನು ನುಂಗಿದನು ಕಂಡೊಡನೆ || ೮೫

ಕಟ್ಟಿಯೊಡೆದಂದದಲಿ ಬಾಯನು
 ದುಷ್ಟಮನದ ನಿಷಾದಬಲ ಕಂ
 ಗೆಟ್ಟು ಹೊಕ್ಕದು ಹೊಕ್ಕಗೆ ಬಳಸಿನ್ನೊಬ್ಬನುಚೆಯನೆನೆ |
 ಸುಟ್ಟನೊಬ್ಬನು ಗಂಟಲನು ಹಾ
 ಕಟ್ಟಿನಾರೋ ವಿಪ್ರನೆನುತವೆ
 ದುಷ್ಟಮರ್ದನನಾತನನು ನುಡಿಸಿದನು ತವಕದಲಿ || ೮೬

1 ಕಾಂಗಳೈದೆ, ಕ. ಬ. * 24ನೇ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾರ್ಧ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅವನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ದಾಸಿಯೊಡನೆ ಬಿಡುವಿಕೆ.

ಆರು ಹಾರುವನೈಯ ನಿನಗೀ
ವೂರಲಿರಲೇತಕೆ ನಿಷಾದಕು
ಮಾರಿ ಹೆಂಡತಿ ತನಗೆ ಲೇಸಾಯ್ತುಣ್ಣ ಹೊಣವಡೆನೆ |
ನಾರಿಸಹಿತಲ್ಲದೆ ವಿನಿರ್ಗಮೆ
ಸೇರದೀಕೆಯನು ಕಾವುದೆನೆ ವಿ¹
ಚಾರವೇಕಧಿದೈವವಲ್ಲಾ ವಿಪ್ರವರರೆಂದ ||

೨೩

ಹೊಣವಡೆನೆ ಹೊಣವೆಂಟನತ್ತಲು
ಸೆಣಗ ಹಿಡಿದಂಗನೆಯನಾ ದ್ವಿಜ
ಫೊಣಮೆಡಿಸಿ ಹರಸಿದನು ನೆಚಿ ಬಲವಂತನಾಗೆಂದ |
ತೆಂದ ಬಾಯನು ಮುಚ್ಚಿದನು ಬಚಿ
ಕಣಗಿ ಭಟನಾ ವಿಪ್ರಸಂಘಗೆ
ಕೊಣತೆಯಾಯ್ತಾಹಾರವೆಂದೆನುತ ಪಸರಿಸಿ ಗಜಿಯ ||

೨೪

ಆಹಾರಸಾಲದೆ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಯಾಚಿಸುವಿಕೆ.

ಮತ್ತೆ ಖಗನಲ್ಲಿಂದ ಹಾಯ್ದನು
ತುತ್ತ ತೋಜಿನಗೆನುತ ತಂದೆಯ
ಹತ್ತಿರಕೆ ಹೊಣವೆಂಟು ನಿಂದಿರೆ ಕೃಷ್ಣನು ನಗುತ |
ಪುತ್ರ ಬಂದೆ ಯಿದೇನು ಹೇಳು ಮ
ಹೋತ್ತಮನೆ ಹೇಟೆನುತ ನುಡಿಸಿದ
ನುತ್ತಮೊಂಗವ ತಡವಿ ಕಡುವೋಹದಲಿ ನಂದನನ ||

೨೫

ತಾಯಿ ತನಗಾಹಾರವನು ಕೊಡ
ಲಾಯಿತುಪರಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಕುಡು ತರು
ವಾಯದೆನಗೆನಲದನು ಕೇಳುತ ಕೃಷ್ಣನು ನಗುತ |

ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಗಜಗುಹ್ಯಪರನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಕೃಪನಾಜ್ಞೆ

ಆಯುವಂತನೆ ಕೊಟ್ಟೆನದಕೋ

ದಾಯವನು ಗಜಕಳ್ಳ ಪಂಗಳ

ಕಾಯದಾಹಾರವನು ಸಾಗರತಡಿಯಲದೆಯೆಂದ || ೩೦

ಆರುಯೋಜನದುದ್ದ ಗಜವೀ

ರಾರುಯೋಜನದ ನೀಳದಿಹನು

ಕೂರುಮನು ಯೋಜನಸಮುದ್ರದ ಶತಗುಣಾಯತವು |

ಕಾರಣದಲುತ್ಪನ್ನವಾದವು

ವೀರ ನೀನಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳನಾ

ಹಾರವನು ಮಾಡೆನಲು ನುಡಿದನು ತಂದೆಗಾ ಗರುಡ || ೩೧

ಗಜಕಳ್ಳಪಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ತಂದೆ ಹೇಡೆನಗೇನು ಕಾರಣ

ದಿಂದ ಗಜಕಳ್ಳ ಪರು ಜನಿಸಿದ

ರೆಂದದನು ವಿವರಿಸುವುದೆನೆ ವೃತ್ತಾಂತಸಂಗತಿಯು |

ಕಂದ ಕೇಳುಪಕಥೆಯನಿಸಿದರು

ಮಂದಮತಿಗಳು ವಿಪ್ರರಿಬ್ಬರು

ಬಂದ ಭವೇಗಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರವಾಗಿ ಕೇಳೆಂದ || ೩೨

ಧರೆಯಲೊಡಪುಟ್ಟದವರಿಬ್ಬರು

ವರವಿಭಾವಸುಸುಪ್ರತೀಕಾ

ಚ್ಯುರು ವಿಭಾಗವೆ ಬೇಡೆ ಹಿರಿಯನನಾ ವಿಭಾವಸುವು |

ಗುರುಸಿರೋಧ ವ್ಯಸನ ಖತಿ ಮೆ

ತ್ಸರ ಮಮತೆ ಲೋಭಂಗಳಂಬಿವೆ

ತರಳ ನೀನಣಿಯೆ ಯೆಂದನು ತಮ್ಮ ನನುನೆಜಿ¹ ಜಞಿದು || ೩೩

¹ ನೀನದನಣಿಯೆ ಯೆಂದನು ತಮ್ಮ ನನು, ಕ. ಖ.

ತೊಗಲು ಹರಿದರೆ ಮೈಯ್ಯಲಾನೂಣ
ಹೊಗುವೆವೊಲು ಬೇಡದೊಡಾ ದಾ
ಯಿಗರ ಮನವನು ಕೆಡಿಸುವರು ಕುಹಕಿಗಳು ಭೇದದಲಿ |
ಬಗೆಯೆ ಬಾಂಧವಸಖ್ಯ ಕೆಡುವುದು
ಮುಗುಧ ಯಾಮಾತಿಸಿಂದೇನೆನೆ
ಮೊಗದಿಲುಹಿದನು ಸುಪ್ರತೀಕನು ಕೇಳಿದನು ನಯದೆ || ೩೪

ಹುರಿಯ ಬಿಡಿಸಿದೊಡಹುದೆ ಬಲುಹೆದೆ
ಮರುಳ ವೊಡಹುಟ್ಟಿದವರೊಂದಾ
ಗಿರದೆ ಬೇಡುಗಿದೊಡಹುದು ಮಹಾಘಸಂದೋಹ |
ಗುರುವಿರೋಧ ವ್ಯಸನಪತಿ ಮ
ತ್ಸರ ಮಮತೆ ಲೋಭಂಗಳಂಬಿವ
ತರಳ ನೀನಖಿತಹುತು ನಡೆ ಕೂಡಿದುದು ಲೇಸಂದ || ೩೫

ಮದಮುಖನೆ ಗಜವಾಗಿ ಬೀಡೆಂ
ದೊಡಲು ಶಾಪವನಿತ್ತೊಡಾತನು
ಹದುಳ ಹಾಗಹುದೆನುತ ¹ ಕೊಟ್ಟನು ಶಾಪವನು ಮಗುಡೆ |
ಹ್ರದದ ಕಪನಾಚ್ಛಗಿನುತಲೊಂ
ದುದರದಲಿ ಜನಿಸಿದವರಿವರಿ
ಯೆದೆಯ ಕಿಚ್ಚ ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು ಮಗನೆ ಕೇಳಂದ || ೩೬

ಅರ್ಥಲೋಭದಲವರು ವಿಗತ
ಸ್ವಾರ್ಥರೆನಿಸಿದರದುನಿಮಿತ್ತದೆ
ಯರ್ಥಲೋಭವನುಟವದಖುವುಳ್ಳ ಮಹಾತ್ಮಕರು |
ಅರ್ಥಿಸುವೊಡೆಲೆ ಮಗನೆ ಕೇಳಿದ
ನರ್ಥಕೇ ಕಾರಣವೆದಲ್ಲೆ
ವ್ಯರ್ಥವನು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ತಪೋವ್ರತವನೆಂದ || ೩೭

¹ ನೀನಹುದೆನುತ, ಕ. ಬ.

ಜನಿಸಿದರು ಬಚ್ಚಕವರು ಕೇಳಲೆ
ತನಯ ಘನಗಜಕಚ್ಚ ಪಾಂಗದ
ಏನುಪಮನೆ ತಾವೊಂದೆಡೆಯಲಾಪೂರ್ವವೈರದಲಿ |
ವನವೆ ಹೊಣವೆಂಟಾಮಹಾಗಜ
ವನಜಕಚ್ಚ ಪರ್ನಿಧಿ ಮೆಡುವಿಗೆ
ಕನಲುತ್ಯತಂದಣಿಸುವುದು ತಾ ಬೃಂದಣವೆ ರಚಿಸಿ || ೩೪

ಕೇಳುತನೆ ಗಜಬೃಂದಣವೆ ನಾ
ಕೀಳು ಕಚ್ಚ ಪವಾ ಹೃದದಲೋ
ಲಾಳಸುತ ಕರಚರಣಹತಿಯಲಿ ಜಲಚರವ್ರಜವೆ |
ಬೀಳುಹೊಯುವುತ ಕಮಲವನು ತಾ
ಕೂಳುಗೈವುತ ಕುಮುದನಿಕರವೆ
ಕಾಲವನು ಕಾಣಿಸುತ ಹೊಣವೆಡುತಿದುದು ¹ ತತ್ಕ್ಷಣಕೆ || ೩೫

ಮತ್ತಗಜವಾ ಕೂರೈನನು ಕಾ
ಣುತ್ತ ಸೊಂಡಿಲ ಸುತ್ತಿ ದಂತದ
ಲೆತ್ತಿ ಕಾಲಲಿ ತುಟಿದು ಲಾಂಗೂಲಾಗ್ರದಲಿ ಹೊಡೆದು |
ಮಿತ್ತುವನು ಕಾಣಿಸಲು ನೆರೆಯದೆ
ಕಿತ್ತೊಡದ ಕೋಪದಲಿ ಬಿಡೆ ಹಳ
ಚುತ್ತ ಬೃಂದಣರವವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದುದು ಕೇಳಂದ || ೪೦

ಗರುಡನು ಕರ್ಕಸರು ಕೇಳಲು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ತಿನ್ನು ಹೋಗುವನೆರಡ ನಾಕೊ
ಟೈನ್ನುವುದು ಮೇಲುಳ್ಳ ಕಾರ್ಯವೆ
ನಿನ್ನು ಹೇಚ್ಚೆ ಬಂದ ² ಕಾರಣ ತೀವ್ರ ವೇಗದಲಿ |
ತನ್ನ ಸಿಂಗವೆ ಹೇಳು ನೀನೆನೆ

¹ ಹೊಣವೆ.ವುದು, ಕ ಖ.

² ಬುದೆಯಿದೇನು, ಕ. ಖ.

ಪನ್ನಗರು ಪೀಯೂಷಕಾಂಕ್ಷೆಯ
ಲೆನ್ನನಟ್ಟಿದರಂಬೆಯನು ಬಿಡಹೇಚ್ಚಿದರೆಂದ ||

೪೦

ಅಮೃತವನು ತಹೆನಪ್ಪ ನಿಮ್ಮಡಿ
ಮಮತೆಯುಂಟೆಲೆ ತಾಯ ಸೆಜೆ ನಿ
ಗಮಿತವಾಗಲಿ ತಲೆಯಲಿಡು ಕರತಳವೆ ನೀನೆನಲು |

ಕಶ್ಯಪರ ಕುಭಾಶಾಸನ.

ಅಮಲಹೃದಯನೆ ಜಯಿಸು ಹೋಗಾ
ಅಮರರನು ಸುಖಿಯಾಗು ಹೋಗಿನು
ತಮರಿದನು ಕರತಳವನಂಗದಲಧಿಕಕರುಣದಲಿ ||

೪೧

ರಕ್ಷಿಸಲಿ ನಿನ್ನನು ಧರಾಶ್ರೀ
ರಕ್ಷಕನಿಳಯು ¹ ಜಲನಭಂಗಳು
ರಕ್ಷಿಸಲಿ ರವಿಶಶಿತಾರಾಗ್ರಹನಿಕರವೊಲಿದು |
ರಕ್ಷಿಸಲಿ ಕಮಲಜನು ಮತ್ತಾ
ದಕ್ಷಮೆಖವಿಧ್ಯಂಸಿ ಗಡ ಸೆಜೆ
ರಕ್ಷಿಸಲಿ ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನ ಕರುಣದಲಿ ||

೪೨

ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂತನೆ.

ಗಂಡುಗಲಿ ಗಜಕಚ್ಚ ಪಂಗಳ
ಕೊಂಡು ಹಾಯ್ದನು ವಾಲಖಿಲ್ವರ
ಮಂಡಲವ ಕೈಗಾಯ್ದು ಬಿಗಪತಿ ಗಂಧಮಾದನಕೆ ||

ಸರೋವರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಗೆರುಡನಿಗೆ ಗಜಕಚ್ಚ ಪರ ದರ್ಶನ.

ಕೇಳು ಶೌನಕಮುನಿಪ ಬಿಗಕುಲ
ಮೌಳ ತಾ ನಿಜಜನಕನಂಭ್ರಿಯ
ಬೀಜುಕೊಂಡಭಿನಮಿಸಿ ಹಾಯ್ದನು ತತ್ಸರೋವರಕೆ |
ಶೈಲರಾಜನ ತೆಹದಿ ಮೆಜಿವಾ
ಕೀಟ ಗಜಕಚ್ಚ ಪರನಾಸುವಿ
ಶಾಲತೆಯನೀಕ್ಷಿಸುತ ಮೆಜಿದನು ಹಸಿವೆನಾಗರುಡ ||

೧

ಅವುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅಂತರಿಕ್ಷಮಾರ್ಗದಿಂ ಅಂಬಾತೀರ್ಥಕ್ಕೆ
ಬರುವಿಕೆ.

ಎರಡು ಕೈಯ್ಯಲಿ ನೆಗಹಿ ಕೊಂಡನು
ಕರಿಯನಾಕಚ್ಚ ಪನನಂಬರ
ಚರರು ಭಾಪನೆ ಬೊಬ್ಬಿ ಖಿದು ಪುಟನೆಗೆದನಂಬರಕೆ |
ಹರಹಿದನು ಪಕ್ಕವನು ದೆಸೆಗಳ
ಜಖಿದು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಕರೆದ ಸುಪ್ಪ
ಸರಿಸೆ ಪಕ್ಷಪುಟಪ್ರಭೂತೋದ್ಧಂಡಪವನನಲಿ ||

೨

ಕಾಲುಗುರ ಕೊನದಾಗಿನಲಿ ಗಿರಿ
 ಸೀಳಿದುದು ಧರೆ ಕುಸಿದುದಾಪಾ
 ತಾಳದತ್ತಲು ಕದಡಿದವು ಪದಹತಿಗೆ ಶರಧಿಗಳು |
 ಬೀಜುಕೊಂಡನು ತರಣಿ ತಾರಾ
 ಮಾಲೆಗಳ ಕದಖಿದನು ಜೋತಿಷ
 ಡಾಳಿಸಿತು ಜಗದೇಕದೇವರ ವೀರನುರವಣಿಗೆ ||

೩

ಎಲ್ಲಿರಿಸಿ ತಾ ತಿಂಜಿನೀಗಜ
 ಮಲ್ಲಕಚ್ಚ ಪಗಳನೆನುತ ಬಗ
 ಮಲ್ಲನಂಬರಮಾರ್ಗದಲಿ ಸಾಗರಸಮೀಪದಲಿ |
 ಸಲ್ಲಲಿತತರುಗಳನು ನೋಡು
 ತ್ತಲ್ಲಿ ತನಗೀಡೇನಿದನುತವೆ
 ನಿಲ್ಲದಲಂಬಮೆಂಬ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆ ಬಂದನಾಗರಾಡ ||

೪

ಆಗ ತದ್ವನಾಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮರದ ಧ್ವನಿಕೇಳಿ
 ಬರುವಿಕೆ.

ದೇವವೃಕ್ಷಗಳ ಸುಬಹುವು
 ಪ್ಪಾವಳೆಯ ಫಲಗಳಲಿ ಧರಣೀ
 ದೇವಸಂತುಷ್ಟಿಯನು ಮಾಡುತಲದಜಿಹಾಳಸದಿರಲು |
 ಈ ವಿಪಿನವತಿರಮ್ಯವಿದಜಿಹಾಳು
 ಬೇವಭಕ್ಷಣಿ ಗೈವನನುತವೆ
 ಪಾವಕಪ್ರತಿಮಾನನೈತಂದನು ವನಾಂತರಕ್ಕೆ ||

೫

ನಡುಗಿದವು ಫಲನಿಕರವವನಿಗೆ
 ಕಡಿದೊಣಗಿದವವಂಕುರಂಗಳು
 ತುಡಿಕೆಗೊಂಡುದು ¹ ಪತ್ರಚಯ ಬಾಡಿದವು ತಳರುಗಳು |
 ಕಡುಗಿ ಬಗನೈತರಲು ತರುಗಳು

ನುಡಿದವೆಲೆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ನೀನಡಿ
ಯಿಡದಿರೆಮ್ಮೆಗೆ ಶಕ್ತಿ ಯಿನಿತಿಲ್ಲೆಂದು ತಮತಮಗೆ || ೬

ಕೇಳಿ ಹುಯ್ಯಲನತ್ತಲೇ ಖಗ
ಬೀಜುಕೊಂಡನು ಹಲವು ವಿಧತರು
ಶೈಲನಿಕರಂಗಳನು ಕಳಕಳದತ್ತ ಲಂಬುಧಿಯ |
ಕೂಲವನಗಳನ್ನಿಕ್ಷಿಸುತ ಬರೆ
ಕೇಳಬಂದುದು ಮತ್ತೆ ಹೆಮ್ಮರ
ನಾಲಪಿತವಾವೀರವಿಹಗೇಶ್ವರಗೆ ದೂರದಲಿ || ೭

ಆಮರವು ತನಗೆ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ನುಡಿದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾಗಿ
ಕೂಡುವಿಕೆ.

ತಂದೆ ಬಾಚ್ಯ ತನ್ನ ಕಾಖೆಯು
ದೊಂದಿಹುದು ಶತಯೋಜನವು ನೀ
ಬಂದು ಕುಳ್ಳಿಹುದಹಿ ಮೇಲೆ ನಿರಾಮಯವು ತನಗೆ |
ಹಿಂದುಗಳಯದಿದನು ಮಹಾಮತಿ
ತಂದು ಗಜಕಚ್ಚ ಪರನಿದಜುಳು
ಮುಂದೆ ನಡೆ ನಿಜಕಾರ್ಯಸಂಗತಿಗೆಂದುದಾ ವೃಕ್ಷ || ೮

ಧರಿಸಲುತಿಯಲಿ ಮೇಣ್ ಚರಣ
ಸ್ವರಶವಾಗಲಿ ಸಾಕು ಘನತರ
ದುರಿತವನು ಪರಿಹರಿಸುವೆನು ¹ ತರುಜನ್ಮಸಂಭವದ |
ಪರಮಪಾವನಮೂರ್ತಿ ಬಾ ಯೆಂ
ದಿರದೆ ಕರೆಯಲು ಕೇಳುತವೆ ಖಗ
ವರನು ತನಗೊಂದಾಶ್ರಯವೆದಾಯ್ತುನುತ ² ನಡೆತಂದ || ೯

ಕಂಡನದಹಿ ಚ್ಚಾಯೆಯಲಿ ಕೆಳ
ಗೊಂಡು ಸುಖದಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸಿ ನೆಲೆ

¹ ಪರಿಹರಿಸುವೆ, ಕ. ಖ.

² ವಾಯ್ತುನುತ, ಕ. ಖ.

ಗೊಂಡ ಖಗಮೃಗದೇವಕಿನ್ನ ರಮತ್ಯನಿಕರದಲಿ |
 ಅಂಡಜೇಂದ್ರನು ನಗುತ ಗಗನದ
 ಮಂಡಲದಿ ನಿಚಿತಂದು ಶಾಖೆಗೆ
 ಗಂಡುಗಲಿ ಕುಳ್ಳಿದ್ವನಾಕಾಳಾರಿ ಸಾಂಗದಲಿ ||

೧೦

ಆಗ ತಾನು ಕುಳಿತ ಶಾಖೆಯು ಮುಖಿಯಲು ಅದರಲ್ಲಿರುವ
 ವಾಲಖಿಲ್ಯರನ್ನು ನೋಡಿ ಚಿಂತಿಸುವಿಕೆ,
 ಮುಖಿದು ಭೋಂಕೆನಲು ಪ್ರಳಯದ
 ಬಲಸಿಡಿಲು ಹೊಡೆದಂತೆ ಚರಣದ
 ಸೆಣಗು ಸೋಂಕಲು ಶಾಖೆ ವೀರವಿಹಂಗಮೋತ್ತಮನ |
 ತಿರುಗಿ ಕಂಡನು ವಾಲಖಿಲ್ಯರು
 ತುರುಗಿ ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗಿ ಹೊಸನೇ
 ಸಜ್ಜನ ಮುಖಗಳವೋಲು ಜೋಲುತ್ತಿರಲು ಶಾಖೆಯಲಿ ||

೧೧

ಕಿಚಿ ನಲಿ ಬಿದ್ದಂತೆ ಖಗಪತಿ
 ಬೆಚ್ಚಿದನು ಬೆದರಿದನು ಕಾಣುತ್ತ
 ಸಚ್ಚಿ ರಿತರಿವರಾರೂ ಮಾರಿಯದಾಯ್ತಲಾ ತನಗೆ |
 ಕೊಚ್ಚಿದನು ತರುಕೊರಳನನುತವೆ
 ಹೆಚ್ಚಿದನು ಬಲಿಲಿಲಿಸದೆ
 ಕೆಚ್ಚಿದನು ಕೊಂಡನು ಶಾಖೆಯನು ತುಂಡಾಗದಲಿ ಗರುಡ

೧೨

ಅಕ್ಕ ಟಾ ತರುಶಾಖೆಯ ¹ ತಾ ಬ
 ಚಿಕ್ಕ ರಿಸಿದೊಡೆ ಶಾಖವು ತನ್ನ ²
 ಮುಕ್ಕುವದಲಾಪರಮೇಶ್ವರಸಾಮರ ಧೈದಲ್ಲಿದಲಿ |
 ಇಕ್ಕ ಹಕ್ಕೆಯ ಮೊಡಿ ನೆಲಲಲಿ
 ಸೊಕ್ಕಿ ಸುಖದಿಂದಿರ್ದವರ ಕೊಲೆ
 ಯಕ್ಕ ತನಗೆಂದು ಗರುಡನು ³ ಬಿಸುಸುಯ್ದು ಮನದೊಳಗೆ ||

1 ಶಾಖೆಯನು, ಕ. ಖ. 2 ಶಾಖಾಗ್ನಿ ತನ್ನನು, ಕ. ಖ. 3 ತನಗೆಂದನು, ಖ. ಕ.

ತಪ್ಪಿಸಿದನೆಡಗಿರ್ದವರನೀ
ವಿಪ್ರಕುಲಕಿನ್ನೇನು ಗತಿ ಮತಿ
ತಪ್ಪಿತಾದುಮ ಸಾಧಿಸುವರಾರೋ ಶಿವಾ ಯೆನುತ |

ಏನೂ ತೋರದೆ ಬಾಬೆಯನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ
ತಿರುಗುವಿಕೆ.

ಉಪ್ಪರಿಸಿದನು ನಭಕ್ಕೆ ರವಿರಥ
ತಪ್ಪೆ ಗಡೆಯಲು ಪಕ್ಷಪುಟದಲಿ
ಸರ್ಪಕುಲಕಾಸನಕುತಾರನು ಸುರರು ಭಾವೆನಲು || ೧೪

ಇರಿಸುವೆನು ತಾನೆಲ್ಲಿ ತಾಪಸ
ವೆರರನಿವರನೆನುತ್ತ ಗಗನೇ
ಚರನು ಚಿಂತಿಸಿ ಸುಯುಧ ತೋಳಲಿದನಖಿಳದಿಕ್ತಟವ |
ಗಿರಿಗಳೊಡೆದವು ಜಗಗಳಡಕಿಲು
ಜಜುದು ಬೀಜಲು ಬಗೆದವೆಮರರ
ಗಿರಿ ಗದೆಯ ಹೊತ್ತಂತೆ ತೋಳಲುತ್ಪಿದನಭ್ರದಲಿ || ೧೫

ಇಜುಹಿದೊಡೆ ಕೋಪಿಸುವದೀ ಮುನಿ
ಕುಲವೆನುತ ಗಜಕಚ್ಚ ಪಂಗಳ
ಕಳೇವರವನು ಕಯ್ಯನಖಮುಖದಗ್ರದಲಿ ¹ ಕೋಡು |
ಪ್ರಳಯಮೇಘವು ಪೈಸರಿಸದಂ
ತಲುಕಲೀಯದೆ ಕಾಶಿಯನು ಖಗ
ಕುಲಶಿರೋಮಣಿ ಕಚ್ಚಿ ಕೊಂಡೇ ತಿಜುಗಿದನು ಧರೆಯ || ೧೬

ಆಗ ಸುರಮುನಿಗಳ ಸ್ತುತಿಯನಂಗೀಕರಿಸಿ ಗಂಧಮಾದನಕ್ಕ
ಖರಾವಿಕೆ.

ಭಾಪು ಭುವನಾಲಂಬ್ಯಪಕ್ರಮೆ
ಭಾಪು ದುಸ್ಪದಬಲಪರಾಕ್ರಮೆ

ಭಾಪು ವೃದ್ಧಿದೀಪ ಭದ್ರಾಪಚಿತಿಚಿತೋಷ್ಪ |
 ಭಾಪು ವಿಷಗಾಕಾರ ವಿಶ್ವಕ
 ಳಾಪ ಜಯ ಜಯ ಜಯತು ಭಳರೇ
 ಭಾಪೆನುತ ಹೋಗುತ್ತುಲಿದುರು ¹ ಸಕಲಮುನಿನಿಕರ || ೧೩

ತರುಗಳನು ಮುಖಿಯುತ್ತು ಗಿರಿಗಳ
 ಶಿರಗಳನು ಕೆಡವುತ್ತ ಗಗನೇ
 ಚರರ ಗತಿಗಡಿಸುತ್ತ ರವಿಮಂಡಲವನಲೆಯುತ್ತು |
 ಇರದೆ ಭುವನಾವಳಿಗಳನು ಮುಂ
 ದರದ ವೋಲು ಮಥಿಸುತ ಬಂದನು
 ಗರುಡದೇವನು ಗಗನಗತಿಯಲಿ ಗಂಧಮಾದನಕೆ || ೧೪

ಕರ್ಕಶರು ಅದಂ ಕಂಡು ಶಾಖೆಯಂ ಬಿಡಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.
 ಕಂಡನಾಗಿರಿವಿನದಲಿ ಮೂ
 ತಾಂಡಮಂಡಲದಂತೆ ಬೆಳಗುವ
 ಖಂಡತೇಜೋಸಿಧಿಯ ನಾಕರ್ಕಶಮಹಾಮುನಿಯು |
 ಕಂಡನೀತನನಾತನಂತದ
 ದಂಡಧರನಂತಿರೆ ಕರಿಕಮಠ
 ತುಂಡನಖಮುಖದೀಪ್ತದಿವ್ಯಶರೀರಿಯನು ಮುನಿಸ || ೧೫

ಏನಿದೇನೈ ತಂದೆ ಮಾಡಿದೆ
 ಯೇನನಕಟಕಟಾಯುಲಾ ಕಡು
 ಹಾನಿ ಹರಹರ ಮಗನೆ ಕುಲಸಂಕ್ಷಯವೆ ತಂದುದಲ |
 ಭಾನುಸನ್ನಿಭಖುಷಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿ
 ಗೇನು ಕಂಡೆ ಮಹಾತ್ಮ ಬಿಡದಿರು
 ಮಾನಸಿಧಿ ಸುಯಿಧಾನದಲಿ ಶಾಖೆಯನು ಹಿಡಿಯೆಂದ || ೧೬

¹ ಹೋಗುತ್ತು ತಿದುರು, ಕ. ಖ.

ಬಿಟ್ಟೊಡುರುಡುವರಿನರು ನಿನ್ನನು
 ಸೃಷ್ಟಿವ್ರಜೆಯದು ಮಗನೆ ಕೋಪಿಸಿ
 ವೃಷ್ಟಿಯಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಕಮಲಜರುದ್ರರೆಂಬವರು |
 ಕಟ್ಟರದಹುಂ ಬಿಡದಿರೆಲೆ ಜಗ
 ಜಟ್ಟವೀರನೆ ನಿಲ್ಲ ನಿಲ್ಲನು
 ತುಟ್ಟಯುಪ ¹ ಸಂಹರಿಸುತ್ತೆದನು ನೋಡಿ ಋಷಿಕುಲವೆ || ೮೧

ಬಾಲನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು
 ಕೃಪರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಮುಗಿದ ಕೈಯಲಿ ನಿಂದು ಮುನಿಸತಿ
 ಮಗನ ಜೀವವೆ ಕಾಯಲೋಸುಗ
 ಜಗದಧೀಶಾರಾಧಿತಾಂಭಗಳಿಗೆ ತಲೆವಾಗಿ |
 ಬಗೆಯಲಾಗದು ತಂದೆತಾಯಿಳು
 ಮಿಗೆಯೆ ಬಾಲಕೃತಾಪರಾಧವೆ
 ಮುಗುಧನನು ಕೈಗಾಯ್ದೋಷಿನಲೆಂದನಾವನಿಸಿ || ೮೨

ದೇವ ದೀನರನಾದರಿಸರೆಲೆ
 ದೇವ ದೀನದಯಾಪರರರಾ
 ಸೇವಕನ ಗುಣದೋಷವೆ ನೀವು ಕಾಯಬೇಕೆನುತ |
 ಭಾವಿಸಲಿ ಸಿಮ್ಮಂಭಗಳಿಗೆ ಸು
 ಭಾವನೆಯನಾಚರಿಸಿ ಬದುಕುವೆ
 ದೇವ ದೀನಗೆ ದಯವೆ ಮಾಡ್ಪುದು ತಂದೆಗಳರೆಂದ || ೮೩

ತಾಯ ಸೇಜೆಯನು ಬಿಡಿಸಲೋಸುಗ
 ದಾಯಿಗರ ಮೊತಿನಲಿ ಬಂದನು
 ಪೇಯವದ ಪೀಯೂಷನನು ತಹಮನದ ಕಡುಹಿನಲಿ |
 ಕಾಯಬೇಕೆಂದು ಸಕಲಜೀವನಿ

¹ ನಿಲ್ಲನು: ತಟ್ಟದನು, ಕ, ಖ.

ಕಾಯಸಹಿತವ್ರತಿಗಳರೆನುತ ¹ ಮ
ಹಾಯಶೋನಿಧಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು ಬಹಳ ಮುನಿಕುಲವ || ೮೪

ಆಗ ಅವರು ಅಭಯವಂ ಕೊಡುವಿಕೆ.

ಎಂದೊಡದನಾಲಿಸುತ ಮುನಿಕುಲ
ಕಂದೆಬಿಡು ಕೈನೆಗಹಿ ಭಯಬೇ
ಡೆಂದು ಕಾರುಣ್ಯದಲವರು ಶಾಖಾಗ್ರದಿಂದಿಡಿದು |
ಮಂದಿರವೆ ಮಾಡಿದರು ಹಿಮಗಿರಿ
ಕಂದರವನತ್ತಲು ಖಗಾಧಿಪ
ನೊಂದು ಮೃತ್ಯುವ ಗೆಲಿದೆನೆಂದನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ || ೮೫

ಕಕ್ಕಸಂಧ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಬಿಡುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತಿಳಿಯುವಿಕೆ.

ಬಿಡುವೆನೀಶಾಖೆಯನು ತಾನಾ
ವೆಡೆಯಲಿದಿರೊಳು ಬಿಡಲು ವಿಪ್ರರು
ಮಡಿವರೆನುತಾಬಾಲ ಶಾಖೆಯನೊಯ್ಯನೋಸರಿಸಿ |
ನುಡಿದನಾವೆಡೆ ಕೊಂಬನಿಡುಕುವೆ
ನೆಡೆಯ ಹೇಡೆನೆ ಮಗನ ಮಾತನು
ಕಡುಕರುಣಿ ಕೇಳುತ್ತ ಮೆಗುಂಟೆಂದನೊಲವಿನಲಿ || ೮೬

ಪ್ರಾಣಬಾಧೆಗಳಾಗದೆಡೆಯನು
ಕಾಣೆ ನಾನೆಲೆ ಮಗನೆ ತುಹಿನ
ಕ್ಷೋಣಿಧರದಿಂದಾಚೆಯಲಿ ಹಿಮಸುರಿವ ಬಾಧೆಯಲಿ |
ಪ್ರಾಣಿಮಾತ್ರವನುಳುಹ ಗಿರಿತಟ
ಹೂಣಿಗನೆ ಹೋಗಲರಿದು ವಂಶ
ಕ್ಷೋಣಿವೇತ್ರಸರಿತವದು ಠಾವೆಹುದು ಕೇಳಂದ || ೮೭

ಅಪ್ರಕಾರ ಓಮಗಿರಿಯ ಪಾರ್ಶ್ವದ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಖೆಯಂ ಬಿಸುಟು
ಗಜಕಚ್ಛಪಂಗಳನ್ನು ಭಡ್ಡಿಸುವಿಕೆ.

ತಿನ್ನು ನೀನದಜಿಂಗಳಿಗೆ ಹಿಡಿದುದ
ನೆನ್ನ ರಸ ಹೋಗಿನಲು ಕಶ್ಯಪ
ನುನ್ನ ತಾಂಫ್ರಿಗೆ ನಮಿಸಿ ನೀ ಗತಿಯನುತ ಬೀಜ್ಯೊಂಡ |
ಹೊನ್ನ ಬಣ ದ ಶಾಖೆ ಕಚ್ಛಪ
ಮೆನ್ನ ಣೆಯ ಗಜ ಸಹಿತ ಹಾಯ್ದು ನು
ದುರ್ನ್ವೀರೀಕ್ಷಣವೆಸಿವ ಗಿರಿಗೆ ಮನೋನುರಾಗದಲಿ || ೬೪

ಗಂಡುಗಲಿ ಗಗನಾಂಗಣಕೆ ಬ್ರ
ಹ್ಮಾಂಡ ಗಜಿ ಹೊತ್ತಂತೆ ಹಾಯ್ದು
ದಂಡಪದ್ಧಪುಟಪ್ರಹರದೇತವನನ ¹ ರಥವೊಡೆಯ |
ಚಂಡವಿಕ್ರಮ ಸೈದಿದನು ಕಡಿ
ಖಂಡವನು ಮೊಡುತ್ತ ತರುಗಳ
ತಂಡವನು ಸುಕ್ಷಿಪ್ತ ² ಹಿಮಗಿರಿಪಾರ್ಶ್ವದಾಗಿರಿಗೆ || ೬೫

ಬಿಸುಟನದಜಿಂಗಳು ಶಾಖೆಯನು ಧರೆ
ಕುಸಿಯೆ ಹೆಮ್ಮರದ ಕೋಟೆ ವೃಡಿಯೆ
ಮಸಗಿ ಬಹಿಸಿಡಿಲೆಟಗಿದಂತಾಯ್ತು ಮಹಾರಭಸ |
ಬಸುಟ ಬಿಚಿ ದನರಡಹಂಗದ
ಬಿಸಿರಕುತ ವನದೊಳಗೆ ಕಡಲಿಡೆ
ಮುಸುಡನೂಜಿವನಾ ಮಹಾಗಜಕಚ್ಛಪಂಗಳಿಗೆ || ೬೬

ಹಳ್ಳಿಸಿದನಂಗವನು ರಕುತದ
ಹಳ್ಳವನು ಸೇದಿದನು ಬಾಯ್ತೆ ಜಿ
ದಳ್ಳ ಹಿಗ್ಗಲು ಮಾಂಸರಾಶಿಯನಗಿದನದ ಬಗಿದು |

¹ ಪ್ರಹರದಲಿನನ, ಕ. ಖ.

² ತಂಡವನು ಸ್ವೇಪದ, ಕ. ಖ.

ಬಲ್ಲಹನು ತೇಗಿದನು ತಾನದ
ನೆಳ್ಳನಿತು ಹೊಣಿಗುಣಿಯದಂತಿರೆ
ಯೆಲ್ಲವನು ಜಠರೀಕರಿಸಿ ನಸು ಮಲಗಿದನು ಗರುಡ ||

೩೦

ಆಹಾರದಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹಪಡುವಿಕೆ.

ತಂದೆನಾಗಳ ಸುಧೆಯನಮರರ
ವೃಂದವನು ತಾ ಗೆಲಿದೆನ್ನೀ
ನಿಂದುಧರನಡ್ಡೆಸಿದರೆ ಬಿಡುವೆನೆ ಜಗತ್ತಯವೆ |
ಬಂದು ನಿಮಿಷದೊಳರಸುವೆನು ಫಡ
ಮಂದರ ಮಲವುದೆ ಝಾಪಾವೆಗೆ
ಯೆಂದೆನುತ ದಾಟಿದನು ಬಹಳಮನೋರಥಾಂಬುಧಿಯ ||

೩೧

ಗೆಲಿದೆನೆಂದುಪರಿಶ್ರಮವನೊಡ
ಲೊಳಗಣುರಿಯನು ನಂದಿಸಿದನೆಂ
ದೊಲಿದು ತನುವನು ಹೊಳ್ಳೆಸಿದನನುಭವಿಸಿದಾಯಸವೆ |
ಹಲವುಮಾತೇಕಾ ಮಹಾಮುನಿ
ಕುಲದ ಕೋಸಾಗ್ನಿಯಲಿ ತಪ್ಪಿಸಿ
ಸಲಹಿದನು ಪಿತನನುತ ಹೊಂಪುಳಿಯದನಾ ಗರುಡ ||

೩೨

ಫಲಕಥನ

ಇದು ಸಕಲಲೋಕೈಕಪಾವನ
ವಿದು ಸಕಲಪುರುಷಾರ್ಥಸಾಧನ
ವಿದು ಸದಾಯುಃಕೀರ್ತಿಬಲಪಿಕ್ರಮವಿವರ್ಧನವು |
ಇದನೊಲಿದು ಕೀರ್ತಿಸುವ ಕೇಳುವೆ
ಸದುಹೃದಯರನು ರಕ್ಷಿಸುವನಾ
ಪದುಮದೃಶ ನಿತ್ಯಾತ್ಮನೀವನಭೀಷ್ಮಸಂಪದವ ||

೩೩

ಎಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ರಾಯ ಮುನಿಕುಲಮಂಡನನು ರಿಪು
ರಾಯಖಂಡನನನ್ನು ತವನು ಸುರ
ರಾಯ ರಾಯರ ಸದೈದು ಕೊಂಡನಖಂಡಬಲವನಧಿ ||

ಅವು ತಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ಹಾರುವಿಕೆ.

ಕೇಳು ಶೌನಕ ಗರುಡನಾವರ
ಶೈಲವಲಿ ಗಜಕಚ್ಚ ಪಂಗಳ
ಮೂಲಕಾಪಪ್ರಾಪ್ತಜನ್ಮವನದನು ¹ ಪರಿಹರಿಸಿ |
ಬೀಜುಕೊಟ್ಟನು ಸದ ತಿಗೆ ಸುರ
ಪಾಲಲೋಕವನೆಯ ಲೆಂದು
ಬಾಳತನದಲಿ ಹೊಯ್ದು ಬೊಬ್ಬಿ ಬುದ್ಧಿಮಂಡಲಕೆ ||

ಆಗ ಸುರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಚಿಂತಾಕರವಾದ ಅಪಕುನಗಳು.

ಬರುತಿರಲು ಸುರಲೋಕದಲಿ ಮೋ
ಹರಿಸಿದುಪಪಶಕುನವು ದಿಕ್ಪಾ
ಲರ ಮಹಾಮಂದಿರಗಳಲಿ ಸುರಪತಿಯ ಸದನದಲಿ
ಬಿರಿದುದಿಳ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರನಿಕರದ
ಲುರಿ ನೆಗೆದುದೆಡದಲ್ಲಿ ಗಾತ್ರ
ಸ್ವರಣವಾದುದು ಕಾದುವಾನಾಕಾಸಿಧಾರಿಗಳು ||

¹ ಜನ್ಮವದನು, ಕ. ಖ.

ಹಳಚಿದವು ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರತತಿ ತ
ಮೈತ್ರಗಳವಾವರೂನಯಮಪವನ
ಜ್ವಲನಧನದೇಶಾನಸುರಪಮರುದಪ್ಪಿಗಣದ |
ಜ್ವಲಿತಬಹಳಜ್ವಾಲೆಯಲಿ ದಿ
ಗ್ವಳಯಧೂಮೋದ್ಧೂತಫನಮಂ
ಡಲಸಮಾಹೃತವಾಯ್ತಲಾ ನಿವಿವಾಧಮಾತ್ರದಲಿ || ೩

ಬಣಗಿದವು ತಾರಕೆಗಳುದಕದ
ಡೊಣೆಗಳಾರಿದವರಿಕದಂಬರ
ಮಣಿಗೆ ಮೈಲಿಗೆ ಯಾಯ್ತು ಬಿದ್ದು ದು ಪೀತವವನಿಯಲಿ |
ಮಣಿಮಕುಟ ಜಾಹಿದುದು ತನು ಭೂ
ಪುಣಗಳುಡುಗಿದುವಾರಿ ತೀರದ
ತೃಣಗಳೂಗಿದವೇನನೆಂಜನು ಸುರರ ದುಸ್ಥಿತಿಯ || ೪

ನೆತ್ತರಿನ ಮಣೆಗಣಿದುದಂಬರ
ಮತ್ತೆ ಮೇಘವ ಕಾಣದಗಲಕೆ
ಕೆತ್ತದಂಧತಮಿಸ್ರವಿವಿರಿಕ್ಕೆಯಲಿ ಸುರರೋಡಲ |
ಹೊತ್ತಿದುದು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಮೋಣಿಮದು
ಮೊತ್ತದುಲ್ಲಾ ಪಾತವದಿತಿಯ
ಚಿತ್ತಚಂಚಲವಾಯ್ತು ಕಂಡನು ಶಕ್ರನಾಹದನ || ೫

ಇಂದ್ರನು ಬೃಹಸ್ಪತ್ಯಾಚಾರ್ಯರಂ ಕರೆಸಿ ಯೋಚಿಸುವಿಕೆ.

ನಡುಸದನದೇನೇನು ಕಾರಣ
ಗಡಣದವಶಕುನಂಗಳಾರಿಗೆ
ತೊಡಕಡುದೊ ಕಲ್ಪಾಂತಕಾಲಪ್ರಳಯದಂತಿದೆಲ |
ಕಡುಗಿ ಕಾದುವೆರಿಲ್ಲ ದೈತ್ಯರ
ನುಡಿಯನುಣಿಯೆನೆನುತ್ತ ಸುರಸಭೆ
ಯೊಡನೆ ಬರಲ್ಪಿತಂದು ಬೆಸಗೊಂಡನು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ || ೬

ಏನಿದೇನೈ ತಂದೆ ಬಂದುದು
 ಹಾನಿ ಯಾರಿಗೆ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳದ
 ನೇನ ಕಾಣರೆ ಕಡುಗುವೃತ್ತಾತಂಗಳುವಣೆಯ |
 ಏನು ಕಾರಣ ವಿದಕೆ ಕಾಣೆನು
 ದಾನವರದಾಹವಕೆ ಬಾಹರಿ
 ದೇನೆನಲು ಮನದೊಳಗೆ ನಿಶ ಯಿಸುತ್ತ ಗುರು ನುಡಿದ || ೩

ಅಜಿತನಾನೆಲೆ ಮಗನೆ ಹಾನಿಯ
 ಹೊರಿಗೆ ನಿಮ್ಮಲಿ ನೀನು ಮಾಡಿದ
 ದುರಿತಫಲವಿದು ವಾಲಖಿಲ್ಯಮೆಣಾಮುನೀಶ್ವರರ |
 ಅಜಿಯದಂದಾಕ್ರಮಿಸಿದಫಲವಿದು
 ಬಜಿದೆ ಹೋಹುದೆ ಕಂದ ಬಂದುದು
 ಬಜಿಯ ಮಾತೇಕಟವು ನಿಮಗೆಂದನು ಸುರಾಚಾರ್ಯ || ೪

ತನುಜ ಕೇಳಾ ಕಶ್ಯಪನ ವರ
 ತನಯ ತಾ ಬಂದಿಪ್ಪನು ¹ ಗರುಡ
 ನು ನವಮಹಾಬಲವೀರಮಹಾಗುಣಸಮನ್ವಿತನು ² |
 ದನುಜಮನುಜಭುಜಂಗವೀರರ
 ನೆನೆಯನಜಿ ಯಾಹವದ ಕೊಂಡೊ
 ಯ್ಯನು ಮಹಾಮೃತಭಾಂಡವನು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲೆಂದ || ೫

ಪರಿಹರಿಸುವೊಡೆ ಭಾಳನೇತ್ರಂ
 ಗರಿದು ಜನಸಿಯ ಸೆಳೆಯ ಬಿಡಿಸಲು
 ನಿರುತ ಮಾಡಿದ ಭಾಷೆ ತಹನಮೃತವನು ತಾನೆಯು |
 ಉರಗಪತಿಗಳನದಟಿನಲಿ ಗೆ
 ಲ್ಲರೆ ಪರಾಕ್ರಮವಲ್ಲ ತಾನದ
 ಭರಿತವಾಗಿಯೆ ಮಾಡುವನು ಗೆಲೆ ಮಗನೆ ಹೋಗಿಂದ || ೬

¹ ಬಂದಿಪನ., ಕ. ಬ.² ವಿಕ್ರಮಗುಣಮಹಾನ್ವಿತನು, ಕ. ಬ.

ಗರುಡನು ಅಜೇಯನೆಂದು ತಿಳಿದು ದಿಕ್ಪಾಲನನ್ನು ಬೆಸಸುವಿಕೆ.
 ಎನೆ ಹಸಾದ ಭವತ್ಕೃತ್ ಪಾಲೋ
 ಕನಬಲವುಂಟೆನೆಗೆ ಗರುಡಗಿರು
 ಡನನು ತಾ ಕಾಣೆನು ಘಡಘಡ ಯೆನುತ್ತ ಬೀಚ್ಚೊಂಡು |
 ಅನಿಲ ಯಮ ನೈಖುತ್ಯ ವರುಣನು
 ಧನಪವಾಯುಮಹೇಶರಂಬವ
 ರನು ಕರೆದು ಬೆಸಸಿದನು ದೆಸೆದೆಸೆಗಿರದೆ ದಿಗಧಿಪರ || ೧೧
 ಬೆಸಸಿದನು ಬಲವೀರ್ಯಯುಕ್ತರ
 ವಸುಗಳನು ರುದ್ರರನು ಸೂರ್ಯರ
 ನಸಮಬಲವಿಕ್ರಮರ ವೀರಮರುತರಸ್ವಿಗಳ |
 ಹೆಸರ ವಿವರವನಾಮರುದ್ರನ
 ವಿಸರವನು ಮುಂಕೊಂಡು ಘನಪಾ
 ರುಷಪರಾಕ್ರಮಯುಕ್ತರನು ವಿಶ್ವಾಮರೋತ್ತಮರ || ೧೨
 ಬಲ್ಲಿದನು ಗಡ ಗರುಡನೆಂಬವ
 ನೆಲ್ಲರಿಗೆ ಬಲವೀರ್ಯವಿತರನ
 ವುಳ್ಳವನು ಗಡ ಗೆಲಿದು ನಮ್ಮನು ವಿಹಗಮೃತವನು |
 ಕೊಳ್ಳದಿರನೇಳದವ ¹ ಮಾಡದೆ
 ಕಳ್ಳನಯ್ಯರುಪೆಲ್ಲವನು ² ಕೈ
 ಕೊಳ್ಳಿ ಹೊಗಲಿಸದೆ ಮಹಾಮೃತಮಂದಿರವನೆಂದ || ೧೩
 ಹೊಕ್ಕು ಹೊಳವಡುವಾತನಾರಿದ
 ನೆಕ್ಕತುಳದಲಿ ದೈತ್ಯದಾನವ
 ರೊಕ್ಕ ಲಿಸುವರು ಪಡೆಯಲಮೃತವನಾಹವಾಗ್ರದಲಿ |
 ಲೆಕ್ಕಿ ಸುವರೆ ವಿಹಗಗಿಹಗನ
 ವಿಕೃಡಿಯ ಮಾಡುವನು ವಜ್ರದ
 ಲಿಕ್ಕಿ ನೀವಿದಕಂಜಬೇಡಾನಿಹನು ಹೋಗಿಂದ || ೧೪

1 ನೇಳಲವ, ಕ.

2 ನೈತರನೆಲ್ಲವನು, ಕ. ಖ.

ಮಸೆಸು ಮಸೆಸಾಯುಧವನಸ್ತ್ರ
 ಪ್ರಸರಗಳ ಬೀಯ್ಯಗವ ತೆಗೆಸಾ
 ಯಸಮಮುಸಲಮುಸುಂಡಿಮುದ್ಗ ರತೋಮರಂಗಳನು |
 ಎಸವ ಶೂಲಕೃಪಾಣಪಟ್ಟಶ
 ವಿಸರವನು ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರಧಾರಾ
 ಪ್ರಸರವನು ಪರಿಭಾವಿಸೆಂದನು ಸಾರಥಿಗೆ ಶಕ್ರ ||

೧೫

ಮಾಡಿ ಸುವಿಧಾನವನು ಸುಧೈಯನು
 ಕೂಡೆ ಕಾದಿಪುದಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರದ
 ಗೂಡುಬಲೆಗಳ ನೋಡಿ ಸಬಳಕಡಾರಿಕಕ್ಕಡಿಯ |
 ಮೂಡಿಗಯ ತಲೆಮೊನೆಯ ನೀಡಿ ವಿ
 ಭಾಡಿಸಹಿತನ ಶಿರವನೆಸಕಲಿ
 ಮಾಡಿ ಕೆಲಬಲವಾಗಿ ತೋಗಿಸಿ ಯೆಂದನಾ ಯೆಂದ್ರ ||

೧೬

ಯುದ್ಧಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗುವಿಕೆ.

ಎಂದು ಕಾಹನು ಹೇಳಿ ತಾನೇ
 ನಿಂದ ಸುರರಲಿ¹ ತುಡುಕಿ ವಜ್ರವೆ
 ನಿಂದ್ರನಮರರು ಭಾಪೆನಲು ಮಂಡಿಸಿ ಮದೇಭದಲಿ |
 ವಂದಿಗಳ ಮಾಗಧರ ಕಳಕಳ
 ವಂದವೆಡೆದ ಮಹಾಮೃದಂಗದ
 ದುಂದುಭಿಯ ಕಡಳಗಳ ರವವಾವರಿಸೆ ದಿಕ್ಟವ ||

೧೭

ಆಗ ಗೆರುಡಾಗಮನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರಲು ಗೆರುಡನ ಬರುವಿಕೆ.
 ಬಂದೊಡಪುದಾಹವಕೆ ಖಗಪತಿ
 ನಿಂದನಾದೊಡೆ ಬಲ್ಲಿದನು ಗಡ
 ಚಂದ್ರಮೌಳವಿರಿಂಚಿವಿಪ್ಪುಗಳಂಬವರು ಮೋಣ್ಣೇ |

ಣ್ಬಂದು ¹ ನೋಡಲಿ ಬರಲಿ ಶಿಖಿಯನು
ಕಂದೆಬೆದು ಹೋಗುವದೆ ಶಲಭವ
ದೆಂದೆನುತ ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಲಿದುದು ಕೂಡ ಸುರಸಿವಹ || ೧೮

ಮಿತ್ತು ವಿಗೆ ಹೋಗಲರಿದು ಹೋಗುವೊಡೆ
ಯೆತ್ತನಿದು ತಾ ವಿಹಗನರಗಿನ
ಪುತ್ರಳೆಯು ಪರಿಭವಿಸಲಳವೇ ಪಾವಕನ ಹೊಳಲ |
ಮತ್ತೆ ನೋಡುವವ್ಯ ಸಲೆ ಯೆನು
ತ್ತೆತ್ತ ಕೆಂಪೊತ್ತಿದುದು ನಭವನು
ಕೆತ್ತವೊಲು ತಾ ಕಾಣಬಂದುದು ಒಗನ ತನುಕಾಂತಿ || ೧೯

ಬೀಸಿದುದು ಬಿಜುಗಳ್ ತೆಗೆದಾ
ಕಾಶಚಾರಿಗಳೊಡಲಿನುರಿಯುರ
ಗಾಶನನ ಪಕ್ಷಪ್ರಭೂತೋದ್ಧಂಡಪವನನಲಿ ||
ಸೂಸಿದುದು ಕೆಂದೂಳ ದೆಸೆಗಳ
ಮಾಸಿದುದು ಸುರರದೆಯ ಧೈರ್ಯವ
ಕೀಸಿದುದು ತಡವಿಡುತ ಕಂಡುದು ಖಗಪತಿಯ ಬರವ || ೨೦

ಮಂದರದ ಮಹಗಿರಿಗೆ ಗಜುಗಳು
ಬಂದವೊಲು ಕೃತಪೂರ್ವಕಾಲದ
ಲಿಂದ್ರನುಣಿ ಧಾಳಿಯಿಟ್ಟನೊ ಶೈಲಗಳ ರಾಜೆಗೆನೆ |
ಬಂದನಮರಾವತಿಗೆ ವಿನತಾ
ನಂದನನು ನತಜನರ ಹೃದಯಾ
ನಂದನನು ರಿಪುಕುಲಭಯಂಕರಮೂರ್ತಿಯುರವಣಿಸಿ || ೨೧

ಇಂದ್ರನ ಬರುವಿಕೆ.

ರೂಢಿಗತಿಯಾಯ್ತು ಮರರಿಗೆ ನೆಣಿ
ಗಾಢವಿಕ್ರಮದಾರುಬಟಗಳ್

ಪ್ರಾಥಮನು ನೋಡಿ ತೋತೋಗುವಲೋಕಪಾಲಕರ |
 ಗಾಢವಾಯ್ತೆನ್ನನು ನಿಮ್ಮನಿ
 ರೂಢಿಯಿದು ತಗೆ ಮತ್ತೆ ಹಸ್ತಾ
 ರೂಢನಿವನಾರನುತ ಬಂದನು ಹೊಣಿಗೆ ಸುರಪತಿಯು || ೧೦೦

ಇಂದ್ರನ ಸ್ವರ್ಧಾವಚನವು, ಉಭಯರ ಪರಾಕ್ರಮವು.

ಕಂಡನೀತನನಾತನೇನ್ಯ
 ಚಂಡವಿಕ್ರಮ ಬಂದೆ ಸುಧೆಯನು
 ಕೊಂಡು ಹೋಹಭಲಾಪೆಯಲಿ ಕೈಯದೆಯಲಿರಿಸಿದಲ |
 ಪುಣ್ಣರೀಕಾಸನನ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ
 ಗಂಡುಗಲಿ ನೀನೊಡೆಯನೊಬ್ಬನೆ
 ಕೊಂಡು ಹೋಗಾ ಪಡೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸು ನಿಲ್ಲು ನೀನೆಂದ || ೧೦೧

ನಿಂದಸಿದೆ ಕೊಳ್ಳನುತ ಬಾಣದ
 ವೃಂದವನು ಸೈಗಜಿದನಂದು ಪು
 ರಂದರನು ಸಂಪೂರ್ಣಕೋಪಾಟೋಪದಲಿ ಜಹಿದು |
 ಮುಂದು ಗೆಡಿಸಿದನಕಟಕಟ ತಾ
 ಸಿದ್ರನಲ್ಲಾ ಯೆನುತ ಬಹ ಶರ
 ವೃಂದವನು ತೂಜಿದನು ಪಕ್ಷಪುಟಾಗ್ರದಲಿ ಗರುಡ || ೧೦೨

ತೋಜು ತೋಜಿನೊಮ್ಮೆ ತೋಜಿನು
 ತೇಜಿಸಿದ ರೋಷದಲಿ ಕಡು ಕಾ
 ಹೇಜಿ ಕಂಗಳನಮರಪತಿ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಸಂತತಿಯ |
 ತೋಜಿದನು ಬಿಗಪತಿಗೆ ಬಲು ಬಿಲು
 ಕಾಹನಹೆಯೋ ಯೆನುತ ಗಗನಕೆ
 ಪಾಜಿಸಿದನಿತಿವನು ಬಾಯಲಿ ಕಚ್ಚಿ ಮುಣಿಮುಣಿದು || ೧೦೩

ಘಟ ತೊಲಗು ತೊಲಗಸ್ತು ಶಸ್ತ್ರದ
 ತೊಡಕು ತನಗೇಕ ತೆಗೆ ತೆಗೆಯನು

ತಡಸಿ ಪಕ್ಷಾಗ್ರದಲಿ ಬೀಸಿದನು ಸಲೆ ಸುರಪತಿಯ ||
 ಕೆಡಹಿ ಪ್ರಾಕಾರವನು ಬಾಗಿಲ
 ನೊಡೆದು ಪೊಕ್ಕನು ಲೋಕಪಾಲರ
 ನೊಡೆತುಡಿದು ಕಲಕಿದನು ವೊಂದೇನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ || ೮೬

ಹೊಕ್ಕನೋ ಬಗನಕ ಟದಟರನು
 ಮಿಕ್ಕನೋ ಕೈಕೊಳ್ಳು ಕೊಳ್ಳನು
 ತೆಕ್ಕಟಗನನು ಬೀಜುಹೊಯ್ದಬಳದಲಿ ಹೊಯ್ಯನುತ |
 ಕಕ್ಕಡೆಯ ಕಡಿ ತಲೆಯ ಸಬಳದ
 ಚಕ್ರಮುಸಲಮುಸುಂಡಿಮುದ್ದರ
 ದುಕ್ಕು ಹಿಡಿಗಳ ಗಡಣದಲಿ ಮುಸುಕಿದುದು ಸುರನಿಕರ || ೮೭

ಕೈದುವಿನ ಮಚೆಗಳನು ಪಕ್ಷದ
 ಲೈದೆ ಹೊಣಬೀಸಿದನು ನಖದಲಿ
 ಕೊಯ್ದು ಬೀಸಾಡಿದನು ಗಜರಥತುರಗಪಚ್ಚಿಗಳ |
 ಭೇದಿಸಿದನತಿಬಲರ ತುಂಡದ
 ಲೂದಿದನು ಕೆಲಬಲದ ಸುಭಟರ
 ಹಾದಿಯಲಿ ಹರಹಿದನು ನೆರಹಿದನಂತಕನ ಪುರದಿ || ೮೮

ಕೆದಳಿದನು ಕೆಂದೂಳಿಯನು ಪ
 ಹ್ವದಲಿ ಕಾಲಲಿ ಕಾಣಲರಿದಾ
 ಕದನದಂಗವನೆನಲು ಕತ್ತಲೆ ಕೆತ್ತು ದಂಬಂವ |
 ಕದನಗಲಿಗಳು ಬಗನೆನುತ ಕಾ
 ದಿದರು ತಮ್ಮೊಳಗೊಬ್ಬ ರೊಬ್ಬರು
 ಅದಟರಿಳಿದರು ಕಾಣದಾಖಗಪತಿಯ ವಿಗ್ರಹವ || ೮೯

ಇಂದ್ರನ ರಥವನ್ನು ಆವರಿಸಿದ ಧೂಳಿಯನ್ನು ವಾಯು ತೊಲಗಿಸುವಿಕೆ.

ಕಂಡನದನಾಕೊಳುಗುಳವನಾ
 ಬಂಡನು ತನ್ನಯ ರಥಾಗ್ರದ
 ಮಂಡಲಕೆ ಕೆಂದೂಳಿ ಕವಿದುದು ಕೆಟ್ಟನಾಹವವ |

ಕಂಡು ಕಾದುವರಿಲ್ಲ ಕಲಿಗಳು
ಕೊಂಡನೋ ಬಿಗನಮ್ಮ ತವನು ತರೆ
ಚಂಡಮಾರುತನಾದನೆಂದನು ಮೋಹರವ ನೋಡಿ || ೩೦

ಜೀಯ ಜೆಸನೇನೆನುತ ಬಂದನು
ವಾಯು ತೆಗಸಾಕತ್ತಲೆಯ ಪೂ
ರಾಯವಾದೀರಜದ ರಾಶಿಯ ಬೇಗ ಮಾಡೆನಲು |
ಬಾಯ ಮುಚು ವ ಮುನ್ನು ಮೋಹರ
ವಾಯನಲು ಧೂಳಿಪಟಲವನು
ಬೀಯ ಮಾಡಿದನೆಲ್ಲವನು ಬೀಸಾಡಿ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ || ೩೧

ಬಳಿಕ ಯುದ್ಧಾರಂಭ.

ಮತ್ತೆ ಮೋಹರಿಸಿತ್ತು ಸುರಬಲ
ವೆತ್ತ ವೆಣೆ ಸೆ¹ ಯೆತ್ತಲುರುಬುವ
ದೆತ್ತಲುಂ ವಿಹಗಪತಿ ತಾನೆತ್ತ ಣದದಿಂತನಲು² |
ಮುತ್ತಿ ಮುಸುಕಿದರಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರವೆ
ಮತ್ತಿದರು ಮೈನರೆಯದೆನೆ ಮೋಹ
ಗುತ್ತ ಮುಘವ್ರಾತ ಗಿರಿಯನು ಮುಸುಕುವದದಲಿ || ೩೨

ಹಾಖಿಸಿದನನಿಶಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರವೆ
ನೇಖಿಸಿದನಂಬರಕೆ ಧರಣಿಗೆ
ಮಾಖಿದನು ತೂಖಿದನು ಮಿಗೆ ತನ್ನೆಂಟು ಪಕ್ಕದಲಿ |
ತೋಖಿದನು ವಿಕ್ರಮದ ಕಡುಹನು
ಬೀಖಿದನು ಭಯರಸದ ಲಹರಿಯ
ಸಾಖಿಸಿದನಂತಕಗೆ ಬಿಸಿರಕುತದ ಮಹಾಧನವ || ೩೩

ಬಡ್ಡಿ ಹರಿಗೆಯಲಿಖಿ ಕರಾರದ
ಲಡ್ಡು ಏಸು ಹೊಯ್ ಶೂಲದಿಂದಿಡು

1 ವೆಳೆದಸ, ಕ. ಬ. 2 ವಿಹಗಪತಿಯು ತಾನೆತ್ತ ಲಿಂದೆನಲು, ಕ, ಬ.

ವೊಡ್ಡಿಯಲಿ ವಧಿಯಿಸವನನು ಚಕ್ರದಲಿ ಕಡಿಯೆನುತ |
 ಗಡ್ಡವನು ಗಂಟಕ್ಕಿ ಕವಚದ
 ದೊಡ್ಡ ದೇಹದಲಮರಿ ದಿಗಧಿಪ
 ರಡ್ಡವನಿದರು ಹೋ ಹೋ ನೀ ನಿಲ್ಲೆನುತ ¹ ಶರಗಪತಿಯ || ೩೪
 ಬಂದಿರೈ ಲೇಸಾಯ್ತು ತಪ್ಪೇ
 ನಂದೆನುತ ಮೋಹರವನೊಡತುಟಿ
 ದೊಂದುಗಲಿಸಿದನೊರಸಿದನು ಪಕ್ಷದಲಿ ಕೈದುಗಳ |
 ಮುಂದುವರಿವಾ ದೆಸೆಯ ಪತಿಗಳ
 ವೊಂದೆರಡು ಮೊಜ್ಜಿಂದು ನಾಲ್ಕೈ
 ದೆಂದು ನಖಮುಖಗಳಲಿ ಹೊಯ್ದಾಡಿದನು ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ || ೩೫
 ತೆಣಿಯ ಹೊಕ್ಕಿ ಭದಂತೆ ಹಲುವನು
 ಬಣಸಿಡಿಲು ಬಗೆವಂತೆ ಕಡುಗುವೆ
 ಕುಖಿಯ ಹಿಂಡನು ಹೊಕ್ಕ ಹೆಬ್ಬು ಲಿಯಂತೆ ಸುರಬಲವೆ |
 ಮುಖವನೊತ್ತಿದ ನೆತ್ತಿದನು ಮು
 ಕ್ಕುಟುಕಿ ಮೊಗದನು ಮೋದಿದನು ಹೊ
 ಕ್ಕಿಟುವನೊರಸಿದ ನಟನದಿಂದನಹಿತಕುಲಾರಾತಿ || ೩೬
 ಕಡಲು ಹರಿದುದು ಸೈನಿಕರ ಗಿರಿ
 ಯೊಡೆದು ಹರಿವೆಂದದಲಿ ರಕ್ತುತದ
 ಮಡು ಸುದುಸ್ತರವಾಯ್ತು ರಥಕರಿತುರಗಸಂತತಿಗೆ |
 ಕೆಡೆದುಬಿಭಫಟೆ ನೆಗ್ಗಿದುದು ರಥ
 ನೊಡಲನುಟಿದುದು ತುರಗ ಕಾಲಾ
 ಳೆಡೆಗೂವೆ ನೋಡಿದುದು ಕಾಲನ ಪುರಕೆ ಕಡಿವೆಡೆದು || ೩೭

ದೇವತೆಗಳ ಪಲಾಯನ.

ಓಡಿದರು ಗಂಧರ್ವಸಾಧ್ಯರು
 ಕೂಡೆ ಮೂಡಣದೆಸೆಗೆ ರುದ್ರರು

ಕೂಡೆ ವಸುಗಳು ಸಹಿತಲಾದಕ್ಷಿಣದಿಶಾವರವೆ |
 ನೋಡಲದಿತಿಯ ಸುತರು ಪಡುವಣ
 ಕಾಡ ಹೊಕ್ಕರು ಬಡಗದೆಸೆಯಲಿ
 ಬೀಡ ಬಿಡಿಸಿದರಶ್ವಿನೀದೇವರುಗಳವಚದು ||

೩೮

ಅನಲನಡುಗಿದನಂತಕನು ಕಾ
 ನನವ ಹೊಕ್ಕನು ನಿರುತಿ ವರುಣನ
 ಮನೆಗೆ ಬಾ ನೀನೆಂದನನಿಲಕುಬೇರರೆಂಬವರು |
 ತನುವ ಮಜಿದರು ಮಿಕ್ಕವರ ಮೊ
 ತನೆಗೆ ಬಾರದು ಪೇಯವರು ವಾ
 ದನವನಿಷಿದಾಯುಧವನುಷಿದಾಲೇಂಕರಾವನುತ ||

೩೯

ಅವೃತಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಗರಃಡನು ಬಂದಾಗ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದ
 ಭೌಮನನನ್ನು ಸೋಲಿಸುವಿಕೆ.

ಬಂದನಮೃತಾವಾಸಕ್ಕೆಲ್ಲರ
 ಹಿಂದುಳುಹಿ ಕಾಹಿನ ದುರಾತ್ಮರ
 ಕೊಂದು ಹೊಕ್ಕನು ಮಿಕ್ಕನಾಸುರಕುಲದ ಮೋಹರವೆ |
 ಮುಂದುವರಿವದಟನನು ಕಾಣು
 ತ್ತಂದು ಕಾಹಿನ ನಾಯಕರ ನಿ
 ಲ್ಲಂದು ಭೌಮನನೆಂಬವನು 1 ತಾಗಿದನು ಬಗಪತಿಯ ||

೪೦

ಎಚ್ಚ ನಾತನು ಬಗನೊಡಲು ಧ
 ಝೃಚ್ಚ ಲಮಳಾಸ್ತ್ರದಲಿ ಹೋಹೋ
 ಮೆಚ್ಚಿದನು ಮತ್ತೇನು ವೀರರ ದೇವ ನೀನನುತ |
 ಬೆಚ್ಚ ನೊಡಲಲಿ ತುಂಡದಗ್ರದೆ
 ನೊಚ್ಚ ತುಚ್ಛದನು ಜೀವಕಾಯವೆ
 ನುಚ್ಚಿದನು ಬಚ್ಚಮೃತದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನಾಗರುಡ ||

೪೧

ಅಲ್ಲಿ ಉಜ್ವಲನಾದ ಅಗ್ನಿಯಂ ಕಂಡು ಮಾರ್ಗವಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸ ವಿಕೆ.

ಕಂಡನದಜೊಳಗಾತನಾಬ್ರ
ಹ್ರಾಂಡಪರಿಯಂತವನು ವೇಷ್ಠಿಸಿ
ಕೊಂಡು ಪಾವಕನುಜ್ವಲಜ್ವಲಾವಳಿಗಳಿಂದ ¹ |
ಕೆಂಡಗೆದಲಲು ನೂಲುಯೋಜನೆ
ಮಂಡಲಾಕಾರದಲಿ ಕವಿದಿರೆ
ಕೊಂಡ ಹೆಜ್ಜೆಯ ತೆಗೆದು ಸಿಂದಸೆದೇನಿಬೇನೆನುತ || ೪೮

ಬುಟ್ಟೆಗೊಡು ಹುತವಹನೆ ಲೋಕಾ
ಧಿಷ್ಠಿತನೆ ಸುರಪಿತೃಗಳಿಗೆ ನೀ
ನಿಷ್ಪನ್ನನಿಸುವೆ ನೋಡಲಾಭುವನ್ಯಕಪಾವನನೆ |
ಬುಟ್ಟೆಗೊಡು ಸುಜನ್ಯಕವಂದ್ಯಾ
ಭೀಷ್ಮಮೂರ್ತಿಯ ಪುಣ್ಯಕೀರ್ತಿಯ
ಬುಟ್ಟೆಗೊಟ್ಟುಳುಹೆನುತ ಬಗನಭೃರಿ ಸಿದನೊಲಿದು || ೪೯
ಬಗೆವನೇ ಸಾಮವನು ಧಗಧಗ
ಭುಗಿಭುಗಿಲು ಭೋರೆಂದು ಕುಡಿನಾ
ಲಗೆಗಳಂಡಕಟಾಹವನು ಕಾಸಿದುದು ಕುಣಿಕುಣಿದು |
ಹೊಗೆಯ ಹೊರಳಯ ಕೆಂಗಿಡಿಯ ನೆಗ
ಆಗೆಯ ಸಂವರ್ತಾಗ್ನಿಯಂತಿರೆ
ಹೊಗುವ ಮಾತೇನೀಕ್ಷಿಸುವೊಡರಿದಾಯ್ತು ಬಗಪತಿಗೆ || ೫೦

ಅಗ್ನಿಯು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಬಲಿಯದಿರಲು ನದೀತಟಾಕಾದಿಗಳ
ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಕಾರಲಾಗಿ ಅಗ್ನಿಕಮನ.

ಕೆಟ್ಟೆನಿದು ವಿಪರೀತವಾಯ್ತೆನು
ತಟ್ಟಹಾಸವೆ ಮೊಡಿ ಬಗಪತಿ
ತೊಟ್ಟು ಸಾವಿರಮುಖಗಳನು ನಿಜಯೋಗಶಕ್ತಿಯಲಿ |

¹ ನುಜ್ವಲಾವಳಿಗಳಿಂದ, ಕ. ಖ.

ಕಟ್ಟುಗೆಜಿ. ಧುನಿನಿವಹಗಳ ಮುಖ
ವಿಟ್ಟು ಕುಡಿದನು ಕಾಣಿದನು ಜಗ
ಜಟ್ಟ ಪಾವಕನೊಳಗೆ ಸಂವರ್ತಾಭ್ರದಂದದಲಿ || ೪೫

ಏನನೆಂಬನು ತೀರ್ದುದಾಪವ
ಮಾನಸಖನುಬುಟೆಯ ಕರ್ಜೊಗೆ
ಹಾಸಿಗೊಂಡುದು ಕಿಡಿಗಳಡಗಿದವೆಡಗಿತಾ ಜ್ವಾಲೆ |

ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಾಗಿ ಶಸ್ತ್ರ ದುರ್ಗದ ನಿವಾರಣೆ.

ಸಾನ ಬಿಸಿಯಾರಿದುದು ಹೊಕ್ಕನು
ವೈನತೇಯನು ಮುಂದೆ ಕಂಡನು
ಭಾನುತೇಜದ ಶಸ್ತ್ರ ದುರ್ಗವ ನೋಡಲರಿದನಲು || ೪೬

ಇದು ಪ್ರಳಯವಾಯ್ತಾವನೆಲೆ ಹೊ
ಕ್ಕಿದನು ಹೊಟವಡುವೆಕ್ಕಿಬಲನೆನು
ತೊಡಿದನಸ್ತ್ರ ದುರ್ಗವನು ಪಕ್ಷದಲಿ ತುಂಡವಲಿ |

ಚಕ್ರವಂ ಕಂಡು ಅಣುರೂಪದಿಂದ ಅದರ ನಾಭಿಯಲ್ಲಿ
ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವಿಕೆ.

ಕೆದಳಿ ಹೊಕ್ಕನು ಮುಂದೆ ಕಂಡನು
ಕುದಿವ ಸಾಹಸ್ರಾರ್ಥನಯಂ
ತ್ರದ ಮಹಾಚಕ್ರವನು ತಿರುಗುತ್ತಿರಲು ತೀವ್ರದಲಿ || ೪೭

ಕಂಡು ತಲೆದೂಗಿದನು ಖಗನು
ದ್ವಂಡಚಕ್ರವ ಗೆಲುವುಪಾಯವೆ
ಪುಂಡರೀಕಾಸನನ ಬಲ್ಲಿನನುತ ಬಿಸುಸುಯ್ದು |
ಚಂಡಬಲನಣುರೂಪವನು ಕೈ
ಕೊಂಡು ಚಕ್ರದ ನಾಭಿಯೊಳಗಿರ
ಲಂಡಚೇಂದ್ರನು ಕಂಡನಮ್ಮ ತವನದಹ ಕೆಳಗಿರಲು || ೪೮

ಅದರ ಕೆಳಗಿರುವ ಸರ್ಪಗಳಂ ಕಂಡು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ
ಅಮೃತಕಲಶವನ್ನು ಹರಿಸುವಿಕೆ.

ಮತ್ತೆ ಕಂಡನು ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಲು
ಮೃತ್ಯು ಬಾಯ್ಬಿಡಿದೆರಡು ರೂಪವ
ಹೊತ್ತ ತೆಳದಲಿ ರೌದ್ರಮುಖದ ಭಯಂಕರಾನನದ |
ಎತ್ತದಲೆಗಳ ಕುಪಿತನಯನದ
ತತ್ತಮಿಂಚನು ಜಜಿವೆ ಜೆಹ್ವೆಯ
ಹೊತ್ತುವುಸುರಿನ ಹೊಗುವ ದಾಡೆಯ ದಡಿಗಘಟಿವರರ || ೪೯

ಘಾತುಕರು ನೋಡಿದರೆ ಭಸ್ಮೀ
ಭೂತರಹರಾರಾಗೊಡಾಗಲಿ
ಭೂತನಾಥಗೆ ಪುಗಲಂದವರೊಡನೆ ಕಾದುವರೆ |
ವೀತಸಿದ್ಧರು ವಿಹೃತನೇತ್ರರು
ಮಾತು ಪಲವೇನಮ್ಮ ತಕಲಶದ
ಮಾತು ಬೇಡೆಂಬಂತೆ ಕಾದಿಹರರಡು ದಿಕ್ಕಿನಲಿ || ೫೦

ನೆಗಹಿ ಕೊಂಡನು ಸುರರ ಸಿರಿಯನು
ನೆಗಹಿ ಕೊಂಬಂದದಲಿ ಚಕ್ರವೆ
ನುಗಿದು ಬಗಿದೋಡಿದನು ಹೊಣವೆಂಟನು ನಭೋಗತಿಗೆ |
ಬಗವರನು ಕೈಕೊಂಡು ಮುನ್ನಿನ
ಜಗದಗಲವಾಕಾರವಮರರ
ತಗುಳದನು ಸತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ || ೫೧

ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂತನ.

ಚಂಡವಿಕ್ರಮನಮರರನು ಬೆಂ
ಕೊಂಡು ತಂದನು ಸುಧೈಯನವನಿಗೆ
ಕಂಡು ನಾರಾಯಣನ ಕರುಣವ ಪಡೆದನಾ ಗರುಡ ||

ಅವ್ಯುತಹರಣದಿಂದಾದ ದುರ್ಗತಿಯನ್ನು ಸುರರು
ಹರಗೆ ಸೂಚಿಸುವಿಕೆ.

ಕೀಳು ಶೌನಕಮುನಿಪ ಸದೆದು ಸು
ರಾಳಿಯನು ಪೀಯೂಷದುರ್ಗವೆ
ಬೀಜಹೊಯ್ದನು ಕೆಡಹಿದನು ಪೀಯೂಷಪಾಲಕರ |
ಕೋಳು ವಿಡಿದಮೃತವನು ಹಾಯ್ದನು
ಹಾಳು ಮೋರೆಯು ತ್ರಿದಶಪುರವನು
ಬೀಜುಕೊಂಡೊಲೆವಂತೆ ಮೆಜೆದುದು ಸುರಸತಿಯ ವಿಭವ || ೧

ಕಟ್ಟಿದೋ ಸುರಲೋಕ ಭಂಗವ
ತೊಟ್ಟದೋ ನೆಜೆ ತೊಡೆದುದೋ ತ್ರೈ¹
ವಿಷ್ಣುಪಾಧೀಶ್ವರರ ಹೆಸರನು ಹೇಜಲೇಕಿನ್ನು |
ದುಷ್ಪಟಗನಳದೊಯ್ದನಮೃತವೆ
ನಟ್ಟಡವೆಯೊಯ್ದರು ಯೆನುತನೆ
ಬಿಟ್ಟು ಕೊಂಡರು ಬಾಯ ಬಿಡುತ ಕ್ಷೀರವಾರ್ಧಿಗೆ || ೨

¹ ತೊಡೆದುದೊಮುಷಾತ್ರಿ, ಕ. ಖ.

ಹುಯ್ಯಲಿಡುತವೆ ಹೋದರಮರರು
 ಕೈಯ್ಯ ಸೊಪ್ಪನು ನೆಗಹಿ ಮನ್ಮಥ
 ನಯ್ಯನಲ್ಲಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಲಿ ದುಗ್ಧಾಬಿಯಭಿಮುಖಕೆ |
 ಮೆಯ್ಯನೀಡಾಡಿದರು ಸಂಸ್ಕೃತಿ
 ಗೆಯ್ಯಲದನಾಲಿಸುತ ಪನ್ನಗ
 ಶಯ್ಯನಂದು ನೆಗಹಿದನಬ್ಜ ಸಮಾಸ್ಯದಲಿ ನಗುತ ||

೩

ಹೌ ಅಭಯವಂ ಕೊಟ್ಟು ಅಮರಾವತಿಗೆ ಬರುವಿಕೆ.
 ಹೋಹೊ ಅಂಜದಿರಂಜದಿರಿ ನಿ
 ಮ್ನೋಹವವೆ ನಾನಾಬಿಡೆನನಗದು
 ಸಾಹಸದ ಸಂರಂಭವಾಗಂಭೀರವಿಕ್ರಮನ |
 ಬಾಹುಬಲವವನೊಡನೆ ಸಲ್ಲದು
 ಸೋಹಿನಲಿ ತಾ ತೆಗೆವೆ ನಿಶ್ಚಯ
 ತಾ ಹರಿಯು ನೆಜಿ | ಬಂದನಮರಾವತಿಗೆ ಗೆಲವಿನಲಿ ||

೪

ನಡೆಯನುತ ನಯನಾಭಿರಾಮನು
 ಪಡೆಗೆ ಕೈಬೀಸಿದನು ಬಂದನು
 ಜಡವೆ ಘನಗಂಭೀರಭೇರಿಪಟಹಶಂಕರದಲಿ |
 ಬಡೆದುದಬುಜಭವಾಂಡವೆನೆ ಬೆಳು
 ಗೊಡೆಯು ಚಾಮರಸಿಕರ ದೆಸಗು
 ಗ್ಗಡದ ಪರಮೈಶ್ವರ್ಯದಲಿ ಲಗರಾಜನಿರ್ದೃಡಗೆ ||

೫

ನೀಲಮೇಘನಿಭಾಂಗಕಾಂತಿಯ
 ಲೋಲಮಣಿಕುಂಡಲದ ವಿಮಲಕ
 ಪೋಲಮಂಡಲದೇಸೆವೆ ಕಮಲದಳಾಯತೀಕ್ಷಣದ |
 ಶ್ರೀಲಲಾಟದ ಮೌಳಿಮಕುಟದ

ಕೀಲಣದ ನವರತ್ನ ಕಾಂತಿಯು
ಜಾಲದಲಿ ಜಗದೇಕನಾಥನು ಬಂದನಾಹವಕೆ || ೬

ಕೊರಳ ಹಾರದ ಕೌಸ್ತುಭದ ಪೇ
ರುರದ ವರಸಿರಿವತ್ಸನಾಭಿಯು
ಕರಕಮಲಕಂಕಣದ ಕೇಯೂರದ ಚತುರ್ಭುಜದ !
ಅರಿಗದಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಭುಜಂಗಳ
ಭರಿತತೇಜದ ದಿವ್ಯಪೀತಾಂ
ಬರದ ಮಂಗಳಮೂರ್ತಿ ಬಂದನು ಗರುಡನಭಿಮುಖಕೆ || ೭

ವಂದಿಗಳ ಕಳಕಳದ ಮಾಗಧ
ವೃಂದದೊತ್ತೊತ್ತುಗಳ ಸೂತರ
ಸಂದಣಿಯ ಗಂಧರ್ವಕಿನ್ನರಗೀತಸಂಸ್ತುತದ |
ದುಂದುಭಿಯ ಕಳಕಳದ ಬಹುವಿಧ
ದಿಂದೆಸೆವ ಬಹುಭದ್ರವಾದ್ಯದ
ಸಂದ ಸುರರೈ¹ ಶ್ವರ್ಯದಲಿ ಬಂದನು ಸುರಾಲಯದಿ || ೮

ಸುಜೀವ ಸುಮನೋವೃಷ್ಟಿಯಲಿ ಮಿಗೆ
ಪೊಜೆವ ವೀಣಾವೇಣುಮುರಜದ
ಕರಪುಟದ ಮೊಳೆಗಳಲೊಪ್ಪುವ ಲೋಕಪಾಲಕರ |
ಸರಸಿಜಾಸನರುದ್ರವಿಬುಧರ
ಶ್ವರನಿಷೇವಿತಪಾದಪೀಠದ
ಕರುಣಿಗಳ ದಾತಾರ ವೈದೋಜಿದನು ಖಗಪತಿಗೆ || ೯

ಆಗ ಗರುಡನು ಹರಿಯು ಕಂಡು ನೀನಾರಂದುಕೇಳಲು
ಪುನು ಉತ್ತರ.

ಗಂಡುಗಲಿ ಯಮೈತದ ಕಲಶವನು
ಕೊಂಡು ಹಾಯ್ದೆಯ್ದುರಲು ನಭದಲಿ

¹ ಸ.ಮನ್ಯ, ಕ. ಖ.

ಕಂಡನಾಕಮನೀಯಕೀರ್ತಿಯ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯನು |
 ಅಂಡಜೇಂದ್ರನು ನಗುತ ನಿಂದನು
 ಪುಂಡರೀಕದಳಾಕ್ಷನಿದಿರಲಿ
 ಪಂಡಿತನೆ ನೀನಾರು ಹೇಚೆನಗೆಂದು ಬಿಸಗೊಂಡ ||

೧೦

ಹೇಳು ಹೇಚೈ ಯೆನಲು ಖಗಪತಿ
 ಪಾಲುಗಡಲ ಮಹಾತ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ಲೋಲಲೋಚನ ಕಮಲಭವರೇ ಮುಖ್ಯರಿವರೆನೆಗೆ |
 ಕೇಳು ಪುತ್ರ ಸಪುತ್ರರೈ ಕೀ
 ತಾಳುಗಳು ಸುರರಲಿ ಚರಾಚರ
 ಜಾಲ ವೆನ್ನಯ ಲೀಲೆ ನಾರಾಯಣನು ತಾನೆಂದ |

೧೧

ಹಯು ವರವಂ ಕೇಳೆನಲು ಗರುಡನ ಅನಾದರಕ್ಕೆ ಹರಯು
 ಅಪಹಾಸ.

ಮೆಚೆ ದೆನು ಖಗಮಹಿಯೆ ನಿನ್ನಯ
 ನಿಜ^ಬ ಟದ ಬಲವೀರ್ಯಶೂರ್ಯದ
 ದೆಚು^ಬ ಗೆಯ ವಿಕ್ರಮಪರಾಕ್ರಮಶಕ್ತಿಯನು ಕಂಡು |
 ಮೆಚೆ^ಬ ದೆನು ನೀ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳನ
 ಲಚ್ಛುತನ ನುಡಿಗಳಿಗೆ ನಕ್ಕನು
 ಮುಚ್ಚು^ಬ ಮಹಿಯಾಕಿವನು ತಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಹನೆಂದ¹ ||

೧೨

ನಕ್ಕನಸುರಾರಾತಿ ನೋಡಿದ
 ನಿಕ್ಕ^ಲದ ಕಮಲಜಭವಾದ್ಯರ
 ನೆಕ್ಕ^ಲ ಟಗನುಬ್ಬಳಿಯನು ಕಂಡಿರೆ ಖಗಾಭಿಪನ |
 ಸಿಕ್ಕ^ಲ ಸುವನತಿಬಲನನನುತವೆ
 ಜಕ್ಕ^ಲಳಿಸಿ ಕಡೆಗಣ್ಣಿನೀಕ್ಷಿಸಿ
 ರಕ್ಕ^ಲಸರ ಕುಲಪೈರಿ ನುಡಿದನು ನಗುತ ಖಗಪತಿಗೆ ||

೧೩

¹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯನಹನೆಂದ, ಕ. ಬ.

ತಿರುಗಿ ಉಭಯರ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ವಾಹನನಾಗೆಂದು ಕೇಳುವಿಕೆ.

ಈವೆ ನೀನೆನಗೇನನ್ನಿಲ್ಲದೊ
ಡಾವದಡಿಯಲಿ ಬಿದ್ದ ನಿನ್ನನು
ಕಾವೆ ದಾತರ ¹ ಗಂಡನೆಂಬ ಮಹಾತ್ಮ ಮರುಳನಲ |
ದೇವರೆಂಬವರೈದೆ ತನಗನು
ಜೀವಿಗಳು ತಾವೇನು ಕಾಣದೆ
ಗಾವಿನ ತಾನೀವೆ ನೆಲ್ಲವೆ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳೆಂದ || ೧೪

ಆಗಲದಕೇನಾಯ್ತು ತಪ್ಪೇ
ನೀಗಳಂದನು ವರತಪೋವ್ರತ
ಯೋಗನಿಷ್ಠ ದ್ವಿಜರು ತನಗಧಿದೈವರವರಿತ್ತ |
ಭಾಗಧೇಯವಿದನಗೆ ವಾಹನ
ವಾಗು ನನಗೆಂದರ್ಥಿಸಿದನಾ
ಯೋಗಮಾಯಾಧೀಶ್ವರನು ನಗುತಾ ಖಗೇಶ್ವರನ || ೧೫

ಅದಕ್ಕೊಪ್ಪಲು ಹರಿಯು ನೀನು ವರವಂ ಬೇಡಿನಲು
ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ.

ಕೇಳಿ ತಲೆದೂಗಿದನು ಹೋರೋ
ಕೋಳುವಿಡಿದೈ ತನ್ನ ನಾರಿಗೆ
ಹೇಳುವೆನು ತಾನಾಗಿ ² ವರವನು ಕೆಡಿಸಿದಕಟಕಟ |
ಕಾಲನಿಡು ಮೆಸ್ತಕದೆಲೆಲೆ ಕರು
ಣಾಳುಗಳ ದಾತಾರ ಅಹಿಕ್ಮುಲ
ಕಾಲನೊಡನಿಂತೆಂದನಧಿಕಮನೋನುರಾಗದಲಿ || ೧೬

ಬೇಡಿಕೊಂಡನು ವರವ ನೀನುಂ
ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳೆಲೆ ವೀರ ತನ್ನನು
ಜೋಡು ಮೊಡದಿರೆನ್ನ ದರುಶನ ವಲ್ಲವಲ್ಲಿಗಳೆ |

¹ ಮೂವದಾರಕ, ಕ. ಖ.

² ವಾಹಂತೆ, ಕ, ಖ.

ಜೇಡು ಮೆಚ್ಚಿ ದೆನೆನಲು ಖಗನೀ
 ಚಾಡಿದನು ಪದದಲಿ ತನುವನಾ
 ಜೇಡುವನು ತನಗೊಡೆಯರಾಜಾ ಪಿಸುವುದನೆಂದ || ೧೩

ಮತ್ತೆ ದುರ್ಲಭವೇನು ನಿನ್ನನು
 ಹೊತ್ತು ನಡೆವೆಂಗೆನಗೆ ತನ್ನಯ
 ತೊತ್ತಲಾ ವರಮುಕ್ತಿ ನಿನ್ನಪದಾಬ್ಜ ಸೇವಕಗೆ |
 ಮೃತ್ಯು ಜರೆ ಯೆರಡಿಲ್ಲದಂತೊಲಿ
 ದಿತ್ತು ರಕ್ಷಿಸನಾಥ ನಾನೆನ
 ಉತ್ತಮಾಂಗವೆ ತಡವಿ ಸೂಸಿದನಂಜದೇಡೆಂದ || ೧೪

ಅವೃತ್ತವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಡೆಂದು ಹೇಳಲು ತಾಯಿ ಸರೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು
 ಬಯ್ಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಕಂದ ಕೇಳೈ ಕಾಡುತಿದೆ ಸುರ
 ವೃಂದ ತನ್ನನು ಸುಧೆಗೆ ಕೇಳಿ
 ಸ್ನೋಂದು ಮಾತನು ಕೊಂಡು ಹೋಹುದಯೋಗ್ಯವಮೃತವನು |
 ಬಂದುನಿಮಿಷವಿಲ್ಲದಿರೆ ನೆಜಿ
 ಹೊಂದುವುದು ಸುರಕುಲವನಲು ಗೋ
 ವಿಂದನಂಘ್ರಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಬಿನ್ನಹಮಾಡಿದನು ಗರುಡ || ೧೫

ತಾಯಿ ಸೆಜೆಯಲಿ ಹಿಡಿದು ಪನ್ನಗ
 ದಾಯಿಗರು ನಾಚಿಸಿದರೆನ್ನನು |
 ಪಾಯವೆ ಬಿಡಿಸುವವರೆ ಗಡ ತೋಖಿಸು ದುರಾತ್ಮರಿಗೆ |
 ಬಾಯ ಹೊಗಲಿಸನೆ ನಿಜಾಭಿ
 ಪ್ರಾಯವನು ನಾ ಬಲ್ಲೆನೆನೆ ನಾ
 ರಾಯನನು ನಸುನಗುತ ಮೆನ್ನಿಸಿ ಕಳುಹಿದನು ಖಗನ || ೧೬

ಹರಿಯು ಋಭಾಣಾಸನಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಲು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರ
ನೊಡನೆ ಸಂವಾದ.

ನೆನೆದ ಹೊತ್ತೊ ಉತಹುದು ¹ ಸುಖಿಯಾ
ಗೆನುತ ಮೈದಡವಿದನು ಕರುಣಾ
ವನಧಿ ವಿಹಗೋತ್ತಮನನುರಾಗದಲಿ ಬೀಚ್ಚೊಟ್ಟು |
ನೆನೆದನಂತರ್ಧಾನವನು ಬಚಿ
ಕನುಪಮನು ಗಗನದಲಿ ಬರುತಿರ
ಲನಿಮಿಷೇಂದ್ರನು ತಾಗಿದನು ಬೆಂಬತ್ತಿ ಮಾರ್ಗದಲಿ || ೮೦
ಕೊಳಚಿನೀರ ಹುಳು ಕುಡಿವುದು ಸರಿ ²
ಪ್ರಳಯಕಲ್ಪಾಂತದ ³ ಸಮುದ್ರ
ಕ್ಕೈಟೆನೆಂಬುದು ಬಾಲ ನೀ ನೆನೆದುದು ಸುದುಸ್ತರವು ⁴ |
ಗಟು ಬಚಿಕೆಲ್ಲವನು ಬಿಡು ಬಿಡು
ಕುಲಿಕವನು ತನ್ನಾಣೆ ತನ್ನಲಿ
ಬಚಿಕ ಚಿಂತಿಸಬೇಡ ಮೊತ್ತಿನ್ನಿಲ್ಲ ತೆರಹೆಂದ || ೮೧

ಆಗ ಇಂದ್ರನ ವಜ್ರಪ್ರಯೋಗ.

ಆದೊಡಿದೆ ಕಲ್ಪಾಂತಜಲಧಿಯು
ಸೇದುವೊಡೆ ಬಡಬಾಗ್ನಿ ತಾನಾ
ರಾದೊಡೇನಿದಕೊಳ್ಳನುತ ಕೋಪಾಗ್ನಿಯಲಿ ಬೆಂದು |
ಕಾವ ಕಂಗಳಲುರಿಯನುಗುಳುತ
ಹೋದೆ ಯಿನ್ನೇನೆನುತ ದುರ್ಧರ
ನಾದದಲಿ ತೆಗದಿಟ್ಟನಾವಜ್ರದಲಿ ಖಗಪತಿಯ || ೮೨

ಅದು ವೈರ್ಭವಾಗಲು ಗರುಡನ ಅಪಹಾಸ.

ಇಟ್ಟನೋ ವಜ್ರದಲಿ ಸುರಪತಿ
ಕಟ್ಟನೋ ಖಗಪತಿ ನಿರರ್ಥಕ

¹ ಹೊತ್ತೊತ್ತದ, ಕ. ಖ.

² ಕುಡಿವುದುಸರಿಯಲಾ, ಕ. ಖ.

³ ಕಲ್ಪದ, ಕ. ಖ.

⁴ ದಂತೆ ದುಸ್ತರವೆಲಾಲಾಭ, ಕ. ಖ.

ಮುಟ್ಟು ಬದುಕುವರುಂಟೆ ಹರ ಹರ ಯೆನುತ ಜನ ಬೆವಣಿ |
 ಬೆಟ್ಟವನು ಕಡಿಗಳವ ವಜ್ರವು
 ಬಟ್ಟದೆಗೆದುದು ಖಗನ ಸಮುಖ
 ಕೊಟ್ಟದ ಜ್ವಾಲೆಯಲಿ ಸಿದಂತಾಯ್ತು ಮೂಲೋಕ || ೨೪

ಕಂಡನಂದಾ ವಿಹಗಪತಿ ಕೈ
 ಕೊಂಡನಿಂದ್ರನ ¹ ವಜ್ರವನುಮಾ
 ಪಂಡಲಂಗಿದನೆಂದನೊಯ್ಯನೆ ನಗುತ ಲೀಲೆಯಲಿ |
 ಗಂಡುಗೊಡದೆ ಬಣಿದೆ ವಜ್ರವೆ
 ಕೊಂಡು ಹೋಗದೆ ನೀನು ಬಿಸುಟಿರಿ
 ಭಂಡನನೆ ಹೋಗಿನ್ನು ಸುಖದಲಿ ನೀನು ಹೋಗಿಂದ || ೨೫

ಅಲ್ಲದೊಡೆ ತಾ ನಾಚಿಸುವನ
 ಳ್ಲ ನಿನ್ನನು ಮೇಣಪೋಹವಿ
 ದಲ್ಲ ತಾಪಸವರ ² ದಧೀಚಿಯ ಕಾಯದಸ್ಥಿ ಯನು ||
 ಬಲ್ಲಿದನೆ ನಿರ್ಮಿಡದೆ ಯೆಂಬುದ
 ಬಲ್ಲೆ ನಿತ್ತೆನು ಗಣಿಯನೊಂದನು
 ಹೊಳ್ಳು ಗಳೆಯಲಿ ವಜ್ರಕಂದನು ಸುರಪತಿಗೆ ಗರುಡ || ೨೬

ಎಂದೆನುತ ಗಗನದಲಿ ಮೋಗುತ
 ಮುಂದುವರಿದೈತಹಮಹಾಸ್ತ್ರ
 ಕೊಂದು ಗಣಿಯನು ಕೊಳ್ಳೆನುತ ಖಗರಾಜನೊಲವಿನಲಿ |
 ಎಂದೊಡದನೆಂಬೆನಮರರ
 ವೃಂದವುಣೆಯೆನೆ ಬಿದ್ದು ದಾಗಣಿ
 ಸಂದೊಡೆಯೆ ³ ಗಿರಿಯಂತೆ ವಜ್ರದ ಹತಿಯಲವನಿಯಲಿ || ೨೭

ಉಣುವ ದಿವ್ಯಮಹಾಯುಧಕ್ಕೆ ಕಿ
 ಗ್ಗಣಿಯನಿತ್ತೆನೆನುತ್ತ ಮನದಲಿ

ಮುಖಗದಿರು ನೀನಾಂಪ್ರದೊಂ ¹ ದೇ ಗಜಿಯ ಕಡೆಸೆಟಗ |
 ಬುಖಿದೆ ನಾಚಲದೇಕನಲು ಶಚಿ
 ಯೆಜಿಯನದನಾಲಿಸುತ ಕಾಣದೆ
 ಗಜಿಯ ಕಡೆಯನು ಮೇಣು ನೆಗಹಲು ನೆರೆಯೆನಿಂತೆಂದ || ೮೮

ಮೃದೂಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಗರುಡನೊಂದಿಗೆ ಇಂದ್ರನ ಸ್ನೇಹ
 ಆರು ನೀನೆಲೆ ವೀರ ನಿನ್ನ
 ಕಾರಮದುಭುತ ನಿಜಪರಾಕ್ರಮ
 ವಾರಿಧಿಯ ನೆಲೆಗಾಣ್ಣು ದರಿ ² ದಾಯ್ತೆಲೆ ಸಖಿಯೆ ನಿನ್ನ |
 ಸಾರಬಲವಿನಿತೆಂದು ತಿಳಿಯೆ ಮ
 ನೋರಥವು ಸೌಖ್ಯವನು ತನ್ನಲಿ
 ಸೇರಿಸೆಂದನು ವಿನಯದಲಿ ಬಗವತಿಗೆ ಸುರನಾಥ || ೮೯

ಸೇರುತಿದೆಲಾ ಸಖ್ಯೆ ನಿನ್ನಲಿ
 ವೈರವೆನಗಿನಿತಿಲ್ಲ ವೆನ್ನಲೆ
 ರೀರದಲಿ ಹೇಳುವೊಡೆ ಯೊಳ್ಗೈವೆ ಆತ್ಮಸಂಸ್ಕೃತಿಯ |
 ಸೂರಿಗಳು ಮೂಡುವರೆ ಹೇಟಾ
 ವೀರ ಸಖಿ ನೀನೆಂದೆ ಯದಲುಂ
 ದಾರು ಸಖಿಯರ್ಥಿಸುತರದನಾ ³ ಚರಿಸದಿಹರೆಂದ || ೯೦

ಗರುಡನು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಇಂದ್ರನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಿಕೆ.
 ಸುರವರನೆ ಕೇಳಿಖಿಳಗಿರಿವನ
 ವೆರವೆನಧಿ ಕಾನನ ಮಹಾಸಾ
 ಗರವೆ ಸಪ್ತದ್ವೀಪ ಧರೆ ಸಹಿತಖಿಳಭುವನವನು |
 ಧರಿಸುವೆನು ತಾನೊಂದುಪಕ್ಕದ
 ಲೋರವಡೆನಿತುಂಟಸಿತರಧಿಕವೆ
 ಸೂರಪಲಖಿಯೆನಜಾಂಡಮಂಡಲ ತೃಣವಿದೆನಗೆಂದ || ೯೧

¹ ವೆಗಾಪಡೊಂದೇ, ಕ. ಬ. ² ಗಾಣದ, ಕ. ಬ. ³ ಸಿಕರವ, ಕ. ಬ.

ಇಂದ್ರನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಗರುಡನು ಸ್ವಾಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸುವಿಕೆ

ಎಂದೊಡಾ ಸುರವರನು ಮಗುಚಂ

ತೆಂದ ನಹುದೋ ವೀರ ಬಲ್ಲಿದ

ನೆಂದಖಿವೆ ನಾಕಾರದಳತೆಯ ತೋಪಿಬೀದುದಲೆ |

ತಂದೆ ಸಖಿ ಯಾನಾದೊಡನೆ ವಿಹ

ಗೇಂದ್ರನಿಂದ್ರನ ಮಾತ ಕೇಳುತ

ಮಂದಹಾಸದಲಮರಸತೆಗಿಂತೆಂದ ನೋಲವಿನಲಿ ||

೨೩

ನೋಡ ಬಹುದೇ ಪಕ್ಷದಗಲವೆ

ನೀಡುವೊಡೆ ತೆರಹಿಲ್ಲ ಕಮಲಜ

ನಾಡಲೇತಕೆ ಕೃಪಣನಾದನು ಗಗನದೃಷ್ಟಿಯಲಿ |

ನೋಡುವರೆ ನನಗೊಂದು ಗಜಿಯನು

ನೀಡಲಿಂಬಿಲ್ಲಂಬರವೆ ಕಡೆ

ಮಾಡಿ ತೋಖಿಸುವೊಡೆಂದಿದನು ನಗುತ ಸುರಸತಿಗೆ ||

೨೪

ವೀರ ಕಂಡೇಗೈನೆ ವಜ್ರವಿ

ದಾರಿಸಿದ ತನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಷದ

ಸಾರವನು ಮತಿಯುತನೆ ಮತ್ತಿನ್ನೇನ ಬಸಗೊಂಟಿ |

ಭೂರಿಭಯರಸಸಬುದವಿದು ಸಿ

ಸ್ನಾರರಣ ನೋಡಾದೊಡನುತ ಮೆ

ಮೋರಗಾಂತಕನಮರರುಘಾಯೆನೆ ತೋಪಿದನು ನಿಜವೆ ||

೨೫

ಮುಜುಗಿದವು ದೆಸೆಯೆಂಟು ಪಕ್ಷದ

ವಳಯವೇಕಾಂಗದಲಿ ಧ್ರುವಮಂ

ಡಲಕೆ ಸಂಕಟವಾಯ್ತು ಶಿರವನು ನೆಗಹಿದನು ಮೇಲೆ |

ಇಳ ರಸಾತಳಕಿಡಿದುದಂಭ್ರಿಯ

ನೆಲೆಯ ಕಂಡವರಾರು ಭುವನಾ

ವಳ ತದಾತ್ಮಕವಾದುದೊಂದೇ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ ||

೨೬

ಘಾಸಿಯೊದನು ತರಣಿ ತೇಜೋ
 ರಾಸಿಯಂಗಳ್ಳು ವಿಯ ನೀಕ್ಷಿಸಿ
 ವಾಸವನು ನಡುಗಿದನು ಜಯ ಜಯ ಯೆಂದುದಮರಗಣ |
 ಸೂಸಿದರು ಪೂಮೆಚೆಯ ನಾಕಮೆ
 ಲಾಸನಾದ್ಯರು ಮೋಗೆ ಶಿರದಲಿ¹
 ಭಾಸುರಾಂಗಪ್ರಭೆಯನೆಸೆದನು ತೀವ್ರತೇಜದಲಿ || ೩೬

ವಿಸ್ಮಿತನಾದ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿಂದು ಬೆಸಸುವಿಕೆ.
 ಸಾಕು ಸಖಿಯೇ ಕಂಡೆನೆಂಬೊಡೆ
 ನೂಕವಾಲಿಗಳಂಗವಟ್ಟದ
 ಲೇಕದೇಶವ ನೀಕ್ಷಿಸುವೊಡಾನಾವನೆಂದೆನುತ |
 ಪಾಕಶಾಸನನೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾ
 ಹ್ಯಾಕೃತಿಯ ಕೈಕೊಂಡು ನುಡಿದನು
 ಲೋಕಪಾಲನೆ ಹೋಗು ನಿಳಯಕೆ ಯೆಂದನಾ ಗರುಡ || ೩೭

ಬಳಿಕ ಅವೃತವು ದುಷ್ಟರಿಗೆ ಭೋಗ್ಯವಾಗದಂತೆ ಆಲೋಚನೆ
 ಎಂದೊಡೆಂದನು ಸಖಿತನಕೆ ತಾ
 ಸಂದೆನಲ್ಲೆ ತಂದೆ ನೀ ನಿದ
 ನೊಂದ ಸಲಿಸಲು ಬೇಡುದೀವುದು ಸುಧೆಯನೆನಗೇನಲು |
 ತಂದೆ ಸಿನಗದಣಿಂದ ಫಲವೇ
 ನಿಂದಿದನು ಸೇವಿಸಿದೊಡುರಗರು
 ಕೊಂದರೆಂದಾ ತನ್ನ ನನುಚಿತಮಾಡಬೇಡೆಂದ || ೩೮

ಕೊಟ್ಟು ಅವೃತವನೆನ್ನ ಕಾರ್ಯವೆ
 ನೆಟ್ಟನಾಗಿ ಸ ತಾಯ ಸಜೆಯನು
 ಬಿಟ್ಟನೆನಿಸುವೆನೊಯ್ದು ಸುಧೆಯನುಮಿವೆನುರಗರಿಗೆ |

ಮುಟ್ಟತೆನಿಸಿದ ಬಟಕದನು ನೀ
ನಿಷ್ಪವಾದರೆ ಕೊಂಡು ಬಹುದೆನೆ
ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹುವೆನೊಂದು ವರವನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಂದ || ೩೯

ಇಂದ್ರನಿಂದ ಸರ್ಪಗಳು ತನಗಾಹಾರವಾಗುವ ವರವಂ ಪಡೆದು
ತಾಯಿ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಅಶನವಾಗಲಿ ಕದ್ದು ತನಯರ
ವಿಸರವೆನಗೆಲೆ ದೇವ ಕಾಂಕ್ಷಿಸಿ
ದೇವ ವರವಿದನಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟನು ಜಯಿಸು ಹೋಗಿನಲು |
ವಸುಧೈಗೃತಂದನು ಸುರೇಂದ್ರನ
ನೊಸಲು ಬೆದಿಲು ಜನನಿಯಂಭ್ರಮ
ವಿಸರುಹಕೆ ತಲೆವಾಗಿ ನಿಂದನು ವಿನಯದಲಿ ಗರುಡ || ೪೦

ತಾಯಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಸರ್ಪಗಳಿಗೆ ಆಮೃತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು
ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಬನ್ನಿರನ್ನುವಿಕೆ.

ತಂದೆನಮ್ಮ ತವನವ್ವ ತಂದೆನು
ತಂದೆ ಯಿದೆ ಯಿದೆ ಯೆನಲು ಬದುಕಲೆ
ಕಂದ ಕಲ್ಪಸಹಸ್ರವನು ದೀರ್ಘಾಯುವಾಗೆನಲು |
ನಿಂದು ಪರಸಿದಳೆ ಬಲೆ ಕದ್ದುನ
ನಂದನರಿಗೀಯೆನಲು ಕರದನು
ಬಂದು ಕದ್ದುಕುಮಾರಕರ ಪೀಯೂಷವಿದೆ ಯೆನುತ || ೪೧

ಕೊಟ್ಟನಮ್ಮ ತವ ನಿದೆ ಯಿದನು ದಿಟ
ಕೊಟ್ಟನೊಲಿದಂತಿದನು ಕೊಂಬುದು
ದುಷ್ಕರ ಹಾಸುವದು ದರ್ಭೆಯನವನಿಯಲಿ ಸುಧೆಯ |
ನಟ್ಟನಿರಿಸುವಯಿಲ್ಲಿ ಯಿದೆ ¹ ಯಿದೆ
ಮುಟ್ಟದಿರಿ ಶುಚಿ ಯಲ್ಲದವರಿದು
ಶಿಷ್ಯ ವಿಹಿತಸ್ನಾನರಾಗಿಯೆ ಕೊಂಬುದಿದನೆಂದ || ೪೨

ಅಗ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ದರ್ಭಾಯಲ್ಲಿಟ್ಟ ಸುಧೆಯನ್ನು
ಇಂದ್ರನು ಅಪಹರಿಸುವಿಕೆ.

ಅಲ್ಲವೇ ತೊತ್ತಲ್ಲವೆ ಯಲ್ಲ

ಅಲ್ಲ ಬಿಡಿ ತೊತ್ತಲ್ಲ ಪನ್ನಗ

ರೆಲ್ಲವರು ಸುಸ್ನಾನರಹವೆಂದೆನುತ ತಮತಮಗೆ |

ನಿಲ್ಲದೈದಿದರುರುನದಿಯು ¹ ಜಲ

ದಲ್ಲಿ ಗಾಕ್ಷಣಬಂದನಮರರ

ಬಲ್ಲಹನು ಕೊಂಡೊಯ್ದ ನಮ್ಮ ತವನಖಿಯದಂದದಲಿ || ೪೩

ತರುಗಿ ಅವೃತಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅವೃತವಂ ಕಾಣದೆ ಸರ್ವಗಳ ದುಃಖ.

ಬಂದು ಮೆಡಿಗಳನುಟ್ಟು ಕುಂಕುಮ

ಚಂದನಾಗರುಭೂಷಣಂಗಳ

ನಂದದಲಿ ಧರಿಸಿದರು ತಮ್ಮೊಳಗೊಬ್ಬ ರೊಬ್ಬ ರನು |

ಹಿಂದುಯಿಹಿ ನಾ ಮುನ್ನ ತಾ ಮು

ನ್ನೆಂದು ತಿವಿದಾಡುತ್ತ ಪನ್ನಗ

ವೈಂದವೆಡರಿಸೊಳುಂ ² ಮುಖಗಲ್ಲೆತಂದುದಾಕ್ಷಣಿಕ ³ || ೪೪

ಕುಡಿಯಲಮ್ಮ ತವನಖಿಳಲೋಕ

ಕ್ಕೊಡೆಯರಹವೆಜರಾಮರತ್ನವೆ

ಪಡೆದು ಬಚಕಿದಿರಾರು ಕಾಂಬೆವೆ ಗರುಡಗಿಮಡರನು |

ಮೃಡವಿರಿಂಚಿಸುರೇಂದ್ರರೆಂಬರ

ನೆಡೆಹಿ ಕಾಂಬೆವೆ ನೂಕು ನೂಕನು

ತಡೆನ ಕಪಿತಂದರು ಮಹೋರಗನಿಕರ ಬೊಬ್ಬಿಜಿದು || ೪೫

ತಂದನಾಯಾಸವನು ನೋಡದೆ

ವೈಂದದಮರರ ಸದೆದು ತನುಗುಣ

ಸಂದುದಲ್ಲವೈ ತವದು ಭಾಗ್ಯಾಧಿಕರು ನಾವೆನುತ |

¹ ರುಖವನುಜಲ, ಕ. ಖ. ² ಮಂಖ, ಕ. ಖ. ³ ದುದುತ ತೀಕ್ಷ್ಣಿಕ, ಕ. ಖ.

ಮುಂದಣವರನು ಕೆಡೆತುಡು ಸಾ
 ರಿಂದೆನುತಧಿಕ ಸಂಭ್ರಮವಶ
 ಯ್ದುಂದರೇನೆಂಬೆನು ಮುಹೂರಗಸಿಕರದುತ್ಸಹವೆ || ೪೬

ಬೇಡ ಬೇಡೆಲೆ ಬಲ್ಲೆ ನೆಲ್ಲರು
 ಕೂಡಿಕೊಂಡೇ ಕುಡಿವುದಮೃತವೆ
 ನೋಡಲಾಗದು ಸಾಹಸ ಹ್ವಯಸನುತ ಕೆಲಕೆಲರು |
 ಕೂಡೆ ಹುಲುಗೈಗಳನು ನೆಗಹಿದ
 ರೋಡಿದರೆ ಕೇಳುವೆವರಾದಿದ
 ಸೀಡಿದುದು ತಾವೊಬ್ಬ ರೊಬ್ಬರು ಹರಿದರಾ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ || ೪೭

ಕಾಣೆವೇನಾಯ್ತಿರಿಸಿದೆಯೆಲಿ
 ಮೂದಮೃತವೆ ಕದ ರಾರೋ
 ಪ್ರಾಣವನು ನೆಜಿ ಕೊಂಡರಕಟಾ ಕೆಟ್ಟೆವೆಂದೆನುತ |
 ಹೂಣಿಗರು ನೆಕ್ಕಿದರು ದರ್ಭೆಯ
 ತ್ರಾಣವಿದು ಸುಧೆಗೆನುತ ಜಿಹ್ವಾ
 ಶ್ರೇಣಿ ಸೀಳಿದುದೊಂದೆರಡು ಸೀಳಿಗಲಹಿಕುಲದ || ೪೮

ಇದುವೆ ಲಾಭವೆನುತ್ತ ದುಮ್ಮಾ
 ನದಲಿ ಹಿಂಗಿದುದಹಿಸಿಕರವಾ
 ಪದುಮೆಮುಖಿಯನು ಬಿಟ್ಟು ವಿನತೆಯನಧಿಕತಾವದಲಿ |
 ಕುದಿಯುತಿರ್ತುಗದು ನೋಡಿ ಬಗವತಿ
 ಯಧಿಕಬಲಪಾರುಷಪರಾಕ್ರಮ
 ದುದಯವನು ಶುಭವೆಂದು ಹೇಜಿಚ್ಯಾಯನಿಷ್ಠರಿಗೆ || ೪೯

ಗರುಡನು ತಂದ ಅವೃತವು ಸರ್ವಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಸೇರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ
 ಕೌನಕಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ.

ಸೂತ ಹೇಚ್ಚೆ ಗರುಡ ತಂದನು
 ಪೂತವಾದಮೃತವನು ಸೇವಿಸ

ಲಾತುರದಿ ನಡೆತಂದು ಕಾಣುದುದೇನು ಹೊಸತೆನಲು |

ಮಾತ ಕೇಳುತಲುಸುರಿದನು ಸಂ

ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಋಷಿನಿವಹಕಂದಾ

ಖ್ಯಾತನಹ ಪಾರಾಣಿಕನು ಸುಧೆಯಡಗಿದಂದವನು || ೫೦

ಗರುಡ ಹೇಳ್ದನು ಮೊದಲು ಸಖ್ಯವೆ

ಬೆರಸುವಾಗಲು ಶಕ್ರನೊಡನೆಲೆ

ಸುರಪಗಹಿಗಳಿಗೆ ಸುಧೆಯನು ತೋಖಿ ಮುಂದಿರಿಸಿ |

ಭರದಿ ತೊಲಗುವೆನದನು ಮುಟ್ಟುನು

ಮೆರಳಿ ನೀನೊಲಿದಂತೆ ಮಾಡೆನೆ

ಧರಗೀಡು ದೇವೇಂದ್ರ ಬಂದನದೃಶ್ಯರೂಪದಲಿ || ೫೧

ಗರುಡನಹಿಗಳಿಗಿತ್ತು ಸುಧೆಯನು

ತೆರಳಿದನು ನಿಜಜನನಿ ಸಹಿತಾ

ದುರುಳರಲ್ಲರು ಪೋಗಿ ನದಿಗೆ ಸ್ನಾನವನು ರಚಿಸಿ |

ಧರಿಸಿ ವಸನವಿಭೂಷಣಂಗಳ

ನುರುತರದ ಸಾಗಂಧ್ಯಮಾಲಾಂ

ಬರದಿನುರಗರು ಬರುತಲಿರೆ ಯಿಂದ್ರನದನೊಲಿದೊಯ್ದ || ೫೨

ಮೆತ್ತೆ ಬಂದರು ಕದ್ರುತನಯರು

ತತ್ತುಗೊಂಬೆವೆನುತ್ತ ಸುಧೆಯನು

ಸುತ್ತಿ ಕಾಣದೆ ಸತ್ತವೊಲು ಹಂಬಲಿಸಿ ಹಳವಿಸುತ |

ಮೃತ್ಯುಮುಖರಳಲುತ್ತುಲವರಿಗೆ

ವಿಸ್ತರದಿ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದ ಸುಧೆಯು ¹

ಚಿತ್ತವಿಸಿ ಮುನಿಗಳರ ದೈವಪ್ರೀತಿವನಂದ || ೫೩

ವಿನತಯ ದಾಸ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಿಕೆ.

ಅಡಗುವಿಕೆ ಕೇಳಂದನಿಂದಿರ

ನೀ ² ಗೆಳಗಿ ಸಿರಿಗರುಡದೇವರ

¹ ಸುಧೆಯುನೀವು, ಕ. ಖ. ² ಅಡಗಲಿಕೆಕೇಳೆಂದು ಇಂದ್ರನು ಯಡಿ, ಕ. ಖ.

ಝಡಿತೆಯಲಿ ತಾ ಕಳುಹೆ ಬಂದನು ಕದ್ರುವಿನ ಮನೆಗೆ |
 ತಡೆಯದೈದಿದ ಸುಧೆಯ ತೋಪುಸಿ
 ಯಡಿಗೇಟಗಿ ತನ್ನಾತ್ಮಜನನಿಯ
 ಬಿಡಿಸಿದನು ತಾ ಸೆಜಿಯನಾಕ್ಷಣ ಮುನಿಸ ಕೇಳಂದ || ೫೪

ಗರುಡನು ವಿತಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸರ್ಪಗಳನ್ನು ನುಂಗುವಿಕೆ.

ಇನ್ನು ಹೇಚ್ಚ ವ್ಯಾಳಜಾತಿಯ
 ಕುನ್ನಿಗಳಗಿನ್ನಂತು ಯೆನುತಲಿ
 ಪನ್ನಗಾರಿಯು ವಿತಳಕಿಚಿದನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರವಲಿ |
 ಪನ್ನಗರ ಮೋಹರವ ನೆಲ್ಲವೆ
 ಮೆನ್ನಿಸದೆ ಲೇಸಾಗಿ ನುಂಗಿದ
 ತನ್ನ ಜನನಿಯ ಹುಸಿದು ತೊತ್ತನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟುವಕೆ || ೫೫

ಆಗ ಸರ್ಪಮುಖ್ಯರು ಗರುಡನಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕಪ್ಪವಂ
 ಕೊಡಲೊಪ್ಪಲು ಕೊಲೆ ಬಿಡುವಿಕೆ.

ಉರಗಜಾತಿಯನ್ನೆದೆ ನುಂಗಲು
 ನೆರೆದು ನಾಲ್ವರು ಬಂದು ನಮಗಿ
 ನ್ನರಿದು ಬದುಕಲು ನಿನ್ನ ಕಯ್ಯಲವೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸೆ |
 ಗರುಡದೇವರು ಭಟಕ ನಾಗರ
 ಹಿರಿಯರೊಳು ಪರಿವಿಡಿಯೆ ನುಡಿ
 ದರು ಸುರರ ದಿನಕೊಂಮ್ಮೆ ಕೊಡುವುದು ನಮಗೆ¹ ಕಪ್ಪವನು ||
 ಎನಲು ಶ್ರಾವಣಶುದ್ಧ ಪಂಚಮಿ
 ದಿನದಿ ಕೊಡುವೆವು ನಿಮಗೆ ಕಪ್ಪವ
 ನೆನಲು ಬಿಟ್ಟನು ಕೊಲೆಯನಾಕ್ಷಣ ಗರುಡನಹಿಕ್ಕುಲದ |
 ಮನವೊಲಿದು ಕರ್ಕೋಟಕನ ತಾ
 ವಿನತೆಯಾತ್ಮಜ ಕರೆದು ನುಡಿದನು
 ಅನುಜ ಕೇಳ್ಳೆ ನಿನ್ನ ನೆನೆವರು ಧನ್ಯರಹರೆಂದು || ೫೬

¹ ಕೊಡುವೆವು ನಿಮಗೆ, ಕ. ಖ.

ತಾಯು ಬಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇನ್ನೆ ನವಪಣೆಯೆನ್ನಲು ನನ್ನ ಮನೋರಥ
ಸಂಪೂರ್ಣವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಇತ್ತಲಾಜನಸಿಯ ಹೊರಗೆ ವಿಜ
ಗೋತ್ತಮನು ನಡೆತಂದನೊಗಿದ
ಸುತ್ತ ಮಾಂಘ್ರಗಳಿಗೆ ಬೆಸೆನ್ನಾ ವುದೆನಗೆನುತ |
ಪುತ್ರವೆಚನವನಾಲಿಸುತ ಪುಳ
ಕೋತ್ತರದ ಸುಪ್ರೇಮಜಲಸಂ
ವೃತ್ತಲೋಚನ ಯಪ್ಪಿದಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಯ್ತೆನುತ || ೫೪

ಎಸೆದನೀಪರಿ ಗರುಡದೇವನು
ಬೆಸೆ ಹೊಗಳ ಯಶ್ರಮದಲತಿವಾ
ನುಪಪರಾಕ್ರಮಸತ್ವಬಲಸಂಯುಕ್ತನೆಂದೆನಿಸೆ |
ಶಶಿವದನೆ ವಿನತೆಯ ಮನೋರಥ
ಬೆಸಕ ಫಲವಾದಂತೆ ರಮಿಸುತ
ಋಷಿಕುಲದ ಧರ್ಮದಲಿ ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಯೆಸೆದಿದರ್ || ೫೫

ಆವೆಸಿದನೋದುವನು ಕೇಳುವೆ
ನಾವೆಸಿದನುತ್ತಮವಿಹಂಗಮ
ಬೇವನುದಯವನಮೆಳ ಚಾರಿತ್ರನನು ಮನವೊಲಿದು |
ಕಾವನವರನು ಪರಮಕಾರು
ಣ್ಯವೆಲೋಕನದಿಂದ ಸಾಖ್ಯವೆ
ನೀವೆ ನಿರಿಸಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನು ಕರುಣದಲಿ || ೫೬

ಹತ್ತನೆಯ: ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿ.

—:0:—

ಸೂಚನೆ.

ಹೇಳಿದನು ಗರುಡಪ್ರಭಾವದ
ಮೂಲಕಾರಣಸಂಗತಿಯಿನಾ
ವಾಲಖಿಲ್ಯರ ಚರಿತವನು ಸಂಕ್ಷೇಪದಲಿ ಸೂತ ||

ಗರುಡನ ಪರಾಕ್ರಮಾದ್ಯತಿಶಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪ್ರಶ್ನ.

ಕೇಳಿದನೆಯೆ 1 ಸೂತ ತ್ರಿಭುವನ
ಪಾಲಕರನೆಲ್ಲರನು ಬಗಪತಿ
ಸೋಲಿಸಿದನು ಸಮಗ್ರಬಲತೇಜಃಪ್ರತಾಪದಲಿ |
ಏತೀಯ ವಿಕ್ರಮದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯ
ಮೂಲಕಾರಣವಾವುದುತ್ತಮ
ಶೀಲಗುಣಸಂಪನ್ನ ಹೇಡೆನಗೆಂದನಾ ಮುನಿಪ ||

೧

ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ—ಕರ್ಯಪರ ಯಾಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಸಮಿತ್ಕ
ಶಾಧಿಗಳನ್ನು ತರಲು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುವಿಕೆ.

ಎಂದೊಡೆಂದನು ಸೂತನಧಿಕಾ
ನಂದದಲಿ ಶತನಕಗೆ ಭೃಗುಕುಲ
ನಂದನನೆ ಕೇಳಾದೊಡಾ ವಿಹಗೋತ್ತಮೋದ್ಭವವ |
ಅಂದವನು ಹೇಳುವನು ಕಶ್ಯಪ
ನೊಂದುದಿನ ವರಯಾಗಕರ್ಮವೆ
ನಿಂದುಮಾಪ್ತನನುತ್ತ ಬೆಸೆದನಾತ್ರ ಜರಿಗೊಲಿದು ||

೨

ವರಸಮಿತ್ಯ ಶಗಳನು ತಹುದ
ಧ್ವರಕೆ ನೀವೆಂದೆನುತ ನಿಜಪು
ತ್ರರಿಗೆ ವಾಸವೆಮುಖ್ಯರಿಗೆ ವರವಾಲಖಿಲ್ಯರಿಗೆ ।

ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರು ಸಮಿತ್ಯ ಶಾದಿಗಳನ್ನು ತರುವಿಕೆ.

ಕರೆದು ಬೆಸಸಿದರಿವರು ವಿಪಿನಾಂ

ತರಕೆ ಹೋಗಿ ಸಮೆತ್ತು ಶಾದ್ಯು

ತ್ತರಮಹಾಧ್ವರಸಾಧನವೆ ಸಾಧಿಸಿದರೊಲವಿನಲಿ ॥

೩

ಸಂದ ಮಖಸಾಧನಸಮಿತ್ಯ ಶ

ವೃಂದವನು ವಿಪಿನಾಂತರದ ವರ

ಕಂದಮೊಲಫಲಂಗಳನು ಸಂವರಿಸಿ ತಮತಮಗೆ ।

ತಂದು ಹೊಜೆಗಳ ಕಟ್ಟಿ ವರಮುನಿ

ವೃಂದವಾಸವೆಮುಖ್ಯರಮರರು

ಬಂದರೆಲ್ಲರು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡರು ಮರಳಿದರು ಮನೆಗೆ ॥

೪

ಆಗ ಇಂದ್ರನು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ವಾಲಖಿಲ್ಯರಂ ಕಂಡು
ಪರಿಹಾಸಮಾಡಿ ದಾಟಿ ನಡೆಯುವಿಕೆ.

ಕಂಡನಾಖಂಡಲನು ಬರುತು

ದಂಡತೇಜದ ವಾಲಖಿಲ್ಯರ

ಮಂಡಲವನಂಗುಷ್ಠ ಮಾತ್ರ ಶರೀರರೆಂದೆನಿಸಿ ।

ಮಂಡೆಗಳಲೊಂದೊಂದು ಸಮಿಧೆಯ

ಕೊಂಡು ಕೃತರಗಾತ್ರನೆ ಮುಂ

ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರಲು ಮುಮ್ಮಾರ್ಗದಲಿ ಮುನಿಸಿಕರ ॥ ೫

ಒಲೆಯುತವೆ ಕೃತಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಾಯರು

ಕೊಳಚಿನೀರಲಿ ಮುಯುಗುತೇಜುತ

ಬಳಲುತ್ಯತರೆ ಮುಂದೆ ಹೋದ ಮಹಾಮುನೀಶ್ವರರ ।

ಬಳಗವನು ಕಾಣುತ್ತ ನಕ್ಕನ

ತುಳಬಲಾನ್ವಿತನಧಿಕಗರ್ವದ
 ಲಲಘುಭಾರವೆ ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡೈತರುತ ಮೂರ್ಗದಲಿ || ೬
 ಅಕಟಕಟ ಕೃಶಗಾತ್ರರತಿ ಬಾ
 ಲಕರು ಭಾರಾಕ್ರಾಂತನಿಜಮೆ
 ಸ್ತಕರೆನಿಸಿ ಕುಳಿಗಳಲಿ ಬೀಜುತ್ಪೀಠತಳಲುತ್ತಾ |
 ಶಕುತಿಹೀನರು ಹೋಪುದನು ಮುತಿ
 ವಿಕಳನೀಕ್ಷಿಸಿ ಗರ್ವದಲಿ ಪಾ
 ವಕನವೋಲಿರೆ ದಾಂಟಿ ನಡೆದನು ವೆರತವಸ್ವಿಗಳ || ೭

ಆಗ ಇಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ವಾಲಖಿಲ್ಯರ ಕೋಪ.

ಕೇಳು ಶೌನಕ ಕಂಡುದಾಮುನಿ
 ಜಾಲವಮರೇಶ್ವರನ ನಿಜಕೃತ
 ಹೇಳನವನುರುತರತಪೋಜ್ವಾಲೆ ಕೋಪದಲಿ |
 ಮೇಳವಡೆದುದು ನೋಡಿ ಮೇಲೆ ಕ
 ರಾಳನಯನರುಸುರಿದನೆ ಯೆಡ
 ಗಾಲನದಕೇನಾಯ್ತನುತ ಕನಲಿದರು ಸುರಪತಿಗೆ || ೮
 ಹೋ ಹೊ ಕಂಡಿರೆ ಗರ್ವವನು ಘನ
 ವಾಹನನಸಮರೂಪ ¹ ವಿಕ್ರಮ
 ಬಾಹುಬಲಸಂಪನ್ನ ತಾನೆಂದಧಿಕತರಮೆಸವೆ |
 ಸಾಹಸಿಕತನವವನು ದುರ್ಬಲ ²
 ದೇಹಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಬಲವನು
 ಹೂಹೆ ನೋಡಲಿ ಯೆನುತ ಗರ್ಜಿಸಿದುದು ಮುನಿಸ್ತೋಮೆ || ೯
 ಬೇರೆ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂತ ಯಾಗವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವಿಕೆ.
 ಇಂದ್ರತನದೈಶ್ವರ್ಯಮದದಲಿ
 ಮುಂದುಗಾಣನು ಮೊಟ್ಟೆವಿನ್ನೊ

1 ವಾಹನಮವಾರೂಪ್ಯ, ಕ. ಖ. 2 ನಡನಾಹನುದುರ್ಬಲ, ಕ. ಖ.

ಬೈಂದ್ರನನು ತೆಗದೀತನಿಂದ್ರತ್ವವನು ಬೇರೊರಿಸಿ |
 ಕೊಂದೊಡಹುದಪಕೀರ್ತಿ ತಮಗದು
 ಹೊಂದುವದು ಬೇಡೆನುತ ತಮ್ಮೊಳ
 ಗೊಂದು ಮತವನು ಮಾಡಿದರು ತೊಡಗಿದರು ತಾವದಕೆ || 1 ೧೦

ಮೊದಲುಗೊಂಡರು ಬೇಜಿ ಮೆಖವನು
 ಮದಮುಖನನಬಟ್ಟೆ ಸುರಪನ
 ಪದವನೇತುವೆ ವೀರ್ಯಶೌರ್ಯಬಲೋಪಪನ್ನನನು |
 ತ್ರಿದಶಪತಿಯನು ಪಡವೆವಾವೆಂ
 ದುದಿತದಿವ್ಯಮನೋರಥದಲ
 ಗ್ಗದ ಮಹಾಮುನಿವರರು ನೆಗಟಿದರಧ್ವರಕ್ರಿಯವೆ || ೧೧

ಸರ್ವವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನಿಗಿಂತ ಅಧಿಕನಾದವನು ಜನಿಸಬೇಕೆಂದ
 ಆಹುತಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಿಕೆ.

ಶೌರ್ಯದಲಿ ಶಕ್ರಂಗೆ ನೂರ್ಮಡಿ
 ವೀರ್ಯದಲಿ ಸಾಸಿವ್ಯೂಡಿ ಬಲ
 ಸ್ಥೈರ್ಯವಿಕ್ರಮನಿಜಪರಾಕ್ರಮಗುಣಸಮೃದ್ಧಿ ಯೊಳುಂ 2 |
 ಧೈರ್ಯದಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಜಗಕನಿ
 ವಾರ್ಯನೆಸಿಸಿ ಮಹಾಬಲಾಧಿಕ
 ನಾರ್ಯನೊಬ್ಬನು ಜನಿಸಲೆಂಬಾಹುತಿಯ ನೀಡಿದರು || ೧೨

ಕಾಮವೀರ್ಯನು ಕಾಮರೂಪನು
 ಕಾಮಗಮನನು ಕಾಮತೇಜೋ
 ಧಾಮ ಕಾಮಬಲಾಸ್ವಿತನು ಕಾಮಪ್ರದನು ಧರಗೆ |
 ಕಾಮಹರನಿಂದಧಿಕನೆನೆ ಸು
 ತ್ರಾಮಲೋಕಭಯಂಕರನು ವರ
 ಧಾಮಕೇತುವೆ ಜನಿಸಬೇಕೆಂದರು ಹುತಾಶನಗೆ || ೧೩

1 ತಾಪಸವ, ಕ ಬ. 2 ವಿಕ್ರಮಪರಾಕ್ರಮಬಲೈಶ್ವರ್ಯದ ಸಮೃದ್ಧಿಯಲಿ, ಕ. ಬ.

ಯಾಗ ಕಾರಣವೆನಂದು ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಕಂಡನದ ಕೃಷ್ಣನು ಮಿಗೆ ಬೆಸ
ಗೊಂಡನೇನನು ಬಯಸಿದಿರಿ ಕೃ
ಕೊಂಡಿರೇತಕೆ ಯಾಗಕರ್ಮವೆನಲೆ ಮುನೀಂದ್ರರಿ |
ಚಂಡತೇಜೋನಿಧಿಗಳಿರ ಬ್ರ
ಹ್ಮಾಂಡಸುಖನಿಪ್ಪು ಹರಿದೇನನ
ಮಂಡಲದ ಮುನಿವರರು ಪಿತಗೊಂದರು ಮನೋರಥವೆ || ೧೪

ಇಂದ್ರಗೆ ಶತ್ರುವಂ ಪಡೆಯಲೆನ್ನಲು ಇಂದ್ರನಪರಾಧವೇನೆಂದು ಕೇಳುವಿಕೆ.
ತಂದೆ ಕೇಳಾದೊಡೆ ಸುರೇಂದ್ರನ
ಕೊಂದು ಕೂಗುವ ವೀರನೊಬ್ಬನ
ಸಿಂದು ತಾವೆಭ್ಯರ್ಚಿಸಿದವೀಶವೈವಾಹನನ |
ಎಂದೊಡೇನನ್ಯಾಯವನು ನಿಮ
ಗಿಂದ್ರನಾಚರಿಸಿದನು ¹ ಕೊಂಬಿರಿ
ನಂದನರೆ ನೀವೇಕೆನಲು ಹೇಜಿದರು ಮುನಿವರರು || ೧೫

ಐಶ್ವರ್ಯವುದಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋದುದೇ ಯೆಂದ. ತ್ತರ.
ಮೂಲೆಯ ಮೂತೇಕಿಂದ್ರ ನಮ್ಮನು
ಕುಖಿತು ತನ್ನೈಶ್ವರ್ಯಮೆದದಲಿ
ನೆಜಿ ಕುರುಡುಗಣಾ ಗಿ ನಮ್ಮನು ದಾಂಟಿ ಹೋದನಲ್ಲೆ |
ಕೊಂಟಿ ಯೆಮಗಿಲ್ಲ ದೊಡೇನಾ
ಚರಿಸಬೇಡುದು ಮೂಢಮತಿಯನು
ಹಳಿದು ಕಂಗಳ ಪಟಲವನು ಕೇಳಂದರಾಮುನಿಗೆ || ೧೬
ವರಪರಾಭವವಂಜನವಲಾ
ಸಿರಿಯ ಮದದಲಿ ಕಾಣದವರಿಗೆ
ಪರಮಶಾಂತಿಪ್ರದವದೇ ಸಾಧನವೆದಪರಕೆ ||

¹ ಚರಿಸಿದಿರಿ, ಕ. ಖ.

ಉರಿಯ ಹೋಲುವ ವೀರನನು ತಾ
ಹರಿಯನಭ್ಯರ್ಥಿಸುವೆವೆದನು
ದುರಿವುದಿಂದ್ರನ ಮದವೆಂದರು ಪರಮೇಶ್ವರರು || ೧೩
ಅಂತಹ ಯಜ್ಞವು ಬೇಡೆಂದು ಕೃಷ್ಣಪರ ವಚನ.

ಸಾಕು ಸಾಕನುಚಿತದ ಮುಖವನ
ದೇಹ ಮೊಡುವಿರುಪಶಮಿಸುವುದು
ಪಾಕಶಾಸನನಿದಿರೆ ನಿಮಗೆ ಮಹಾಮುನೀಂದ್ರರಿರ |
ಲೋಕಪೂಜ್ಯರು ನೀವು ವಿಗತವಿ
ವೇಕಸೂಡನೆ ವಿರೋಧ ನಿಮಗೇ
ಕಾಕುಳವ ಮೊಡದಿರಿ ಭುವನವನೆಂದನಾಮುನಿಪ | ೧೪

ಪ್ರಳಯಮಾರುತಗೇಹ ನೂಕುವಿ
ರೇಳಮುಗಿಲ ಮೋಹರವೆಂದ್ರನ
ಕೊಲೆಗೆ ಮೋಹವೆದೇಹ ನೋಡಿದೊಡಂಗಳೆ ಮುನಿದು |
ನಳಿನಾಭನ ನೀಮೆ ನಾವಿರ
ಲಚವೊಡುಲುಪುವರಾರು ನಿಮಗಾ
ನೆಲೆಯ ತೋರುವರಲ್ಲ ಮೂಲವ ಬಲ್ಲವರಿಗೆಂದ || ೧೫

ಸೃಷ್ಟಿಯನು ಮೊಡುವನು ಕಮಲಜ
ನಪ್ಪದಿಕ್ಪಾಲಕರು ಕಾಯ್ದರು
ದುಷ್ಪ್ರಸಂಗಮುಖದಲಿ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಸಂಸ್ಥಿತಿಯ |
ಅಪ್ಪಮೂರುತಿ ಕಡೆಗೆ ಏಣೆಗಣ
ದೃಷ್ಟಿಯಲಿ ಹೂಮಿಸುವನಿದನು
ತ್ಕೃಷ್ಟಮತಿ ಮೀಟುವನದಾವನು ತಂದೆಗಳೆಂದ || ೧೬

ಯತಿಗಳಿರ ಕೇಳಿಂ ಜಗತ್ಸಂ
ಸ್ತುತಿಗೆ ಕಾರಣವನುಪಮತಪೋ

ವ್ರತಗಳಿವು ವಿಪರೀತವೇತುಗಳಾದರಾವಕೆ |
 ಗತಿ ವೈಫಲ್ಯಮವಾಗದೇ ಸುರ
 ಪತಿಯದಾರೊಳಗಾರು ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ಪತಿಯ ಪರುತವವೀಜಗತ್ತಯವೆಂದನಾ ಮುನಿಸಿ || ೮೧
 ಬೇಡ ಮುಖವಿದು ಪರಮಪುರುಷನ
 ಜೋಡುಯಂತ್ರದ ಹಾಡೆ ಯಿಜಗ
 ಮಾಡಬಾರದು ಮನದೊ ಮೋಡ ಕರ್ಮವಿದನಾರಾ |
 ಕೋಡಗಕೆ ಕಲ್ಪದ್ರುಮವ ನೀ
 ತಾಡುವರೆ ಕಡಿದೀತಪಸ್ಸಿನ
 ಕೇಡ ನೋಡಿರಿ 1 ತಂದೆಗಳೆಂದನು ಮುನಿವ್ರಜಕೆ || ೮೨

ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪದಂತ ನಿಮ್ಮ ದರದಲ್ಲಿದೇ ಮಗನು
 ಜನಿಸಲೆಂದು ಬುಟ್ಟಿಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಆದೊಡಾಗಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಚನವೆ
 ನಾದರಿಸಿದೆವು ತಮ್ಮ ಸಂಕ
 ಲ್ಪೋದಯಬಲದೆ 2 ಸುರಪತಿಯ ಗರ್ವವನು ಬಂಡಿಸುವ |
 ಅವನು ನಿಮಗೊಬ್ಬ ಮಗನರಿ 3
 ಭೇದವೈಕಸಮರ್ಥನಿದಕನು
 ಮೋಡ 4 ಮಾತ್ರವನೀವುದೆಂದರು ವರಮುನೀಶ್ವರರು || ೮೩
 ಶಿಖಿಯುಪಾಸನದಿಂದ ಜನಿಸಿದ
 ಸುಖಿಯು ಬಲವಂತನಹನೀ 5 ಶತ
 ಮುಖನನಭಿಗಮಿಸಿ ಬಟಕಾವೀರನಿಂದ್ರನಲಿ |
 ಸಖಿತನವನಾಗಿಸಲಿ ಪಾಲಿಸು
 ದಖಿಲೋಕಹಿತಾರ್ಥ ತೀರ್ಪು
 ಬ್ಬುವವ ಧರಿಸಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡೆನು ನಿಮ್ಮನಾನಂದ || ೮೪

1 ನೋಡಿದರೆ, ಕ. ಬ. 2 ದಯವದೆ, ಕ. ಬ. 3 ನಲೆ, ಕ. ಬ.

4 ವಾಡ, ಕ. ಬ. 5 ಸುಖಿಮುಖನು ಬಲವಂತನೀತನು, ಕ. ಬ.

ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾತಿಕ್ರಮ ಮಾಡಬೇಡವೆಂದು ಇಂದ್ರನಿಗೆ
ತಂದೆಯ ಬುದ್ಧಿವಾದ.

ಎಂದು ಮುನಿಗಳ ಕೈಯ್ಯಲಿತ್ತು ಪು
ರಂದರನ ಕೈವಿಡಿದು ತಂದರ
ವಿಂದನಯನನ ಮೊಮ್ಮೊನುಂ ಮಹವಿಂದು ತನಗೆನುತ |
ಕುಂದಬಿಡಿಸಿದನವರ ಚಿತ್ತದ
ಮಂದಮತಿಯಾಗದಿರು ವಿಪ್ರರು
ವಂದ್ಯರಲ್ಲವೆ ಮಗನೆ ಯೆಂದನು ಸುರಪತಿಗೆ ಮುನಿಸ || ೦೫

ಶ್ರೀ ಕೆಡುವುದಾಯುಷ್ಯ ಕೆಡುವುದು
ಲೋಕವೆರಡು ಸಾಖ್ಯ ಕೆಡುವುದು
ಬೀಕಲಹುದೈಶ್ವರ್ಯ ಕೆಡುವುದು ವಿಜಯವಿಕ್ರಮವು |
ಲೋಕಪೂಜ್ಯದ್ವಿಜರವಣ್ಣ ಯ
ನೇಕಸುಕೃತವ ಕೆಡಿಸುವುದು ನರ
ಕೈಕಹೇತುವೆಂದು ತಿಳಿ ನೀನೆಂದನಾಮುನಿಸ || ೦೬

ಆಗ ಋಷಿಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಜನನವೇ ಗರುಡನ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ
ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ

ಎಂದು ಮರಳಿದನತ್ತಲಾ ಮುನಿ
ವಂದ್ಯಕಶ್ಯಪನಿತ್ತಲೀ ಮುನಿ
ವೃಂದಮಾಡಿದುದವಭೃಥವನ್ನೈದಿದನು ಸುರನಾಥ |
ಇಂದುಮುಖಿ ವಿನತೆಯಲಿ ಮುನಿಕುಲ
ವಂದ್ಯನಾಕಶ್ಯಪನ ಬಸುಣಲಿ
ನಂದನನು ಜನಿಸಿದನು ವೀರವಿಹಂಗಕುಲನಾಥ || ೦೭

ಭುವನವಂದ್ಯನೆ ಕೇಳು ಬಚಿಕಾ
ಹವಮಹಾವೀರಂಗೆ ಮುನಿಸ
ಟ್ಟವನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನಭಿಷೇಕಾನೀಕವನು ರಚಿಸಿ |

ಭುವನದಲಿ ಪಕ್ಷೀಂದ್ರನೀತನು
ದಿವಿಜರಿಂದ್ರನುವಾಮಹೇಂದ್ರನು ¹
ಸವನಿಸಲಿ ವರಸಖ್ಯವಿಬ್ಬರಿಗೆಂದು ಪತಿಕಂಪಿಸಿ ||

೮೪

ಆರು ಸರಿ ಖಗಪತಿಗೆ ಭುವನಾ
ಧಾರ ವಿಷು ವನೊಲಿದು ಧರಿಸುವೆ
ಭೂರಿಬಲಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿನ್ನೀಧರಗೆ ಗುಣನಿಧಿಗೆ |
ಸಾರತಾಪಸವೀರತಪಕಾ
ಕಾರವಾಯ್ತೆನೆ ಗರುಡದೇವನ
ಭೂರಿಸುಮಹತ್ವ ² ವೆನು ಬಣ್ಣಿಸಲಿದು ತನಗೆಂದ ||

೮೫

ಫಲಕಥನ.

ಇದು ಮಹಾದುರಿತಾಘಾತಕರ ವಿಂ
ತಿದು ಮನೋರಥಸಿದ್ಧಿಗಾಗರ
ವಿದು ವಿನಾಶನಶತ್ರುಬಾಧಾಪರಣಸಾಖ್ಯಕರ |
ಇದನು ಹೇಳುವೆ ಕೇಳುವಾಸದು
ಹೃದಯರನು ರಕ್ಷಿಸುವೆ ನೊಲಿದು
ಪದುಮದೃಶನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನು ಕರುಣದಲಿ ||

೨೦

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ಮತೀಂದ್ರನಿಂದ್ರನು, ಕ. ಬ.

² ಭೂರಿಮಹತ್ವ, ಕ. ಬ.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂತನೆ.

ಶೇಷನರ್ಥಿಗಿ ಪರಮಸಾಖ್ಯವಿ
 ಶೇಷವನು ಚರಿಸಿದನು ತಪವನ
 ಶೇಷವಿಷಯವ ತೋಚಿದು ಪಡೆದನಶೇಷಸಂಪದವ ||

ಕೌನಕಪ್ರಶ್ನೆ.

ಸೂತ ಹೇಚೇನಾಯ್ತು ಬಚ್ಚಿಕಾ
 ಮಾತೆ ಯಿತ್ತಾಶಾಪವುರಗ
 ವ್ರಾತ ಪತಿಗಳಿಗೇನ ಮಾಡಿದರವರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯವ |
 ಆತೆರವ ¹ ಹೇಚೆನಗೆ ಭುವನ
 ಖ್ಯಾತರಲ್ಲವೆ ಕಾದ್ರವೇಯರು
 ತಾತ ಹೇಚೆನಗೆನಲು ಮಗುಟಂತೆಂದನಾಸೂತ ||

೧

ಉತ್ತರದಲ್ಲ—ತಾಯ ಶಾಪದಿಂ ಸರ್ಪಗಳು ಚಿಂತಿಸುವಿಕೆ.

ಕೇಳು ಕೌನಕ ತಾಯ ಶಾಪವೆ
 ಕೇಳುತವೆ ಮುಱುಗಿದರು ಬಡ್ಡಳ
 ಜ್ವಾಲೆಯಲಿ ಮುಱುಗಿದರು ಮರಣಭಯಾತುರರು ಬಚ್ಚಿಕೆ |
 ಹೇಳಿ ಫಲವೇಸಿನ್ನು ಮಾತೆಯ
 ಕೇಳಶಾಪವ ಪರರಿಗುಸುರಿದೊ
 ತಾಚಾಗೊಂಬರು ಗತಿಯದಿದ ² ಕಿನ್ನಾವುದಕಟೆನುತ ||

೨

¹ ಅತ್ತರರು, ಕ, ಖ.² ಖತಿಯುವಿದ, ಕ. ಖ.

ಈತೆಹದಿ ಕಾಕೋದರಾವಳಿ
ಭೀತಿ ಗೊಳುತವೆ ತಮ್ಮೊಳಿಂದ
ಖ್ಯಾತಿಯಲಿ ತಾವೆತವೆ ತೆಹನಾಯ್ತನುತಲಳುಕುತಿರೆ |

ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಷದೇವರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುಷ್ಟ ಸರ್ಪಗಳ
ಸಂಗವಂಬಿಟ್ಟು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುವಿಕೆ.

ಜಾತಕಶ್ಯಪತನುಜರೊಳು ವಿ
ಪ್ರಾತಮಹಿಮನು ಶೇಷನೆಂಬವ
ನಾತತುಷ್ಣಣ ಭೀತಿಗೊಂಡನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ || ೩

ಘೋರರೂಪರು ಘೋರಕರ್ಮರು
ಘೋರರೋಷವಿಶಿಷ್ಟ ದಯರು
ಘೋರತರವಿಷವೀರ್ಯ ದೂಷಿತಮುಖರು ಮೂಜಗಕೆ |
ಘೋರತರಭಯದುಃಖಕಾರಿಗ
ಳಾರುವನು ಸೈರಿಸದ ಪಾಪವಿ
ಏಕಾರುರಗರನುತ್ತ ಬಿಸುಟನು ಸಂಗವನು ಖಳರ || ೪

ದುರ್ವಿಸೀತರು ಸೈರಿಸರು ಕಿಹಿ
ಯವ್ಯಯನು ತತ್ಪುತ್ರವಯನು¹
ಸರ್ವವೀರರ ದೇವನಲ್ಲಾ ಗರುಡನಾತನಲಿ |
ನಿರ್ವಹಿಸುವರೆ ವೈರವನು ವಿಷ
ಗರ್ವಿತರು ದುಷ್ಟಪುತ್ರರವರನು
ಸರ್ವಥಾ ಬಿಡಳವೈ ತನಗಿನ್ನಾರು ಗತಿಯೆಂದ || ೫

ವೈರವತಿಬಲನೊಡನೆ ಜನನಿಯ
ಘೋರತರವೆಹ ಶಾಪವಿಂತರ
ಡಾಟು ಮೂಣಿಸಬಹುದು ಬುದುದು ಕೇಡು ತನಗಿನ್ನು |

ಆರು ಗತಿ ಕಾಣರು ದುರಾತ್ಮರು
ಬೇರುಗೊಲೆಯನೆನುತ್ತ ಬಿಸುಟನು
ದಾರಮತಿ ಜನನಿಯನು ಸಹಜನಿಜಾಪ್ತ ಬಾಂಧವರ || ೬

ಸಂಗವೇ ಸುಡು ಕಷ್ಟದುರ್ಜನ
ಸಂಗವದಲಿಂ ಕಷ್ಟ ಮಾಚ್ಛನು
ಸಂಗವನು ಸಜ್ಜ ನರಲತಿಸಯಪುಣ್ಯವಂತರಲಿ |
ಸಂಗ ಸಕಲಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನ
ಸಂಗವಾತ್ಮ ಸುಖೈಕಬಾಧನ
ಸಂಗಹೀನರ ಸಂಗ ಗತಿಯೆನುತ ಹೊಪವಂಟ || ೭

ಇರದೆ ಹೊಕ್ಕನು ಗಂಧಮಾದನ
ಗಿರಿಯ ಪುಣ್ಯಗ್ರಾಮವೊಪ್ಪುವ
ಪರಮಪಾವನವೆನಿಸಿ ಮೆಚ್ಚಿವಾಬದರಿಕಾಶ್ರಮವ |
ಚರಿಸಿ ತಪವನು ದೇಶದೇಶಾಂ
ತರದೊಳಗೆ ತೊಳಗುತ್ತ ಗಮಿಸಿದ
ನಿರದೆ ಗೋಕರ್ಣಾದಿಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಿದ್ದೆಡೆಗೆ || ೮

ಬಂದನಾಪುಷ್ಕರಕೆ ಮೆಗುಳಿ
ಲ್ಲಿಂದ ಹಿಮಗಿರಿಪಾರ್ಶ್ವದಾಶ್ರಮ
ವೃಂದವನು ಸಾರಿದನು ಸೇರಿದನುರುತಪ್ರೋಧನರ |
ವೃಂದ¹ ವನು ಸಚ್ಚ ರಿತಗುಣಗಣ
ಕಂದವನು ಬಹುಕಾಲ ತಪದಲಿ
ನಿಂದು ನಿರ್ಮಲವೃದಯಸಿದ್ಧನು ನಿಯಮನಿಷ್ಠೆಯಲಿ || ೯
ಧರೆಯ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರನಿಕರವ
ನಿರದೆ ಸೇವಿಸುತ್ತಾತ್ಮನಿಷ್ಠೆಯ
ಲಿಪಿಜಯಸಿಂದ್ರಿಯವನಡಗಿಸಿ ಮೌನಿಯೆಂದೆನಿಸಿ |

ಪರಮಪಾವನಕೀರ್ತಿಸುಶ್ರವಣ

ವಿರಚಿತಾಮೃತಪವ ತಾನಾ

ಚರಿಸುತಿರ್ದಾನು ಶೇಷನವಗತದೋಷನೆಂದೆನಿಸಿ ||

೧೦

ಭಾಸುರಾಮಂಬೈ ಮುಶರೀರನು

ಶೇಷನಾಚರಿಸಿದನು ತಪವನು

ಭೂಶಯನಸಿರಶನಮಹಾಕ್ಷೇಶಂಗಳನು ಧರಿಸಿ |

ಪೈಸರಿಸಿ ನಡುಬಾನೋಳುಗುವೆ ¹

ನೇಸಹಿನ ತಾಪದಲಿ ಮೈದುಲಿ ²

ರೀಪಕುಸುಮದ ತೆಡಿ ಬಿಡಿದನಧಿಕತಾಪದಲಿ ||

೧೧

ಕಾರ್ತಿ ತಪ್ಪನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಶೇಷದೇವರ ಬಳಿ ಬಹುವ ಅಗವನ.

ಇಸಿತು ತೀವ್ರತಪಃಪ್ರಭಾಸ್ವರ

ನೆನಿಸಿ ಕೃತರಗಾತ್ರನನರನ ³

ಮುನಿಜನರ ಜಾಲದಲಿಟ್ಟ ತಿಮೂತ ⁴ನೆಂದೆನಿಸಿ |

ಅನಘ ⁵ನಿರಲಾಪ್ರಪ್ತ ಲವನದಿ ⁶

ನೆನೆಯುತಿರಲೈತಂದ ⁷ ಪದುಮಭ

ವನು ಮೊಜಿಯುತವಿಳಾ ⁸ ಮರೇಶ್ವರಮುನಿವರರು ಸಹಿತ || ೧೨

ಮೊಜಿವ ದುಂದುಭಿಶಂಖವೀಣಾ

ಮುರಜಪಟಪಟುಸ್ವನದಿನಂ

ಬರದಿಸಿಡದನು ಸಿದ್ಧವಿದ್ಯಾಧರರ ಕಿನ್ನರರ |

ಧರಿತಜಯರವಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ

ಪ್ರರಸಿಯರ ಸಂಗೀತನೃತ್ಯದ

ಪರಮವಿಭವದಲಂದು ಮೈದೋಳಿದನು ಕಮಲಭವೆ || ೧೩

೧೩

1 ಮರ. ದೇಹಕರಗವ, ಕ. ಖ.

5 ಅನಟ, ಕ. ಖ.

2 ನೇಸರಂನೀತೋಪ್ಪ, ಕ. ಖ.

6 ಬಾರಣ್ಯದಲಿ, ಕ. ಖ.

3 ಕೃತಗಾತ್ರನಪ್ರಾಂಗದಾ, ಕ. ಖ.

7 ನೆನೆಯುತವನಲ್ಲಿಗೆ, ಕ. ಖ.

4 ಜನಜಾಲದಲಿಟ್ಟಿ, ಗಂಗತ, ಕ. ಖ.

8 ವನವಿಳಾ, ಕ. ಖ.

ಬ್ರಹ್ಮನಂ ಕಂಡು ಭೀಷ್ಮಕೃತಸ್ತುತಿ.

ಕಂಡನಿದಿರಲಿ ಹೊಳೆದು ತೋಟುವೆ

ಪುಂಡರೀಕಾಸನನ ಪದದಲಿ

ದಿಂಡುಗಡೆಸಿದನೊಡಲನವನಿಗೆ ಜಯ ನಮೋ ಯೆನುತ |

ಗಂಡುಗಲಿ ತಾಪಸರ ದೇವನು

ಮಂಡೆಯಲಿ ಮುಕುಳಿತಕರಾಂಜಲಿ

ಪುಂಡರೀಕವೆ ಹೊತ್ತು ಕುಣಿದನು ಭಕ್ತಿಭಾವದಲಿ || ೧೪

ಜಯ ನಮೋ ಜಗದೇಕಕರ್ತುವೆ

ಜಯ ಜಯತು ಜಗದೀಶ್ವರೇಶ್ವರ

ಜಯ ನಮೋ ಜಗದೇಕಭರ್ತುವೆ ಜಯ ಮಹೇಶ್ವರನೆ |

ಜಯ ನಮೋ ಜಗದುಡ್ಭವಸ್ಥಿತಿ

ಲಯವಿಹಾರನೆ ನಿಗಮಸಾರನೆ

ಜಯ ವರೇಣ್ಯ ಶರಣ್ಯ ಘನಕಾರುಣ್ಯವಿಗ್ರಹನೆ || ೧೫

ರಕ್ಷಿಸಂದಃ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಬ್ರಹ್ಮನು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದಃ

ಕೇಳಲು ಉತ್ತರ.

ತಂದೆ ರಕ್ಷಿಸನುತ್ತು ಚರಣ

ದ್ವಂದ್ವದಲಿ ಮೆಯ್ಯಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದಿರ

ಲಿಂದಿರಾರಮಣಾತ್ಮಜನು ಕಾರುಣ್ಯದಲಿ ನೋಡಿ |

ಕಂದ ಬಾರೈ ದೇವದೇತಕ

ಬಂದೆ ತಪದಲಿ ಕಾರಣವೆ ಹೇ

ತೆಂದು ಮೈದಡವಿದನು ನಸುನಗುತಹಿ ಕುಲೇಶ್ವರನ || ೧೬

ಕಾರಣವೆ ಬೆಸಗೊಂಬೆ ಜೀವ

ಪುರಕನೆ ಚೈತನ್ಯರೂಪನೆ

ಜೀವಿ ಬೆಸಗೊಂಬೆಯೆಂದ ಜೀವನು ಶಾಖೆಗಳ ತಿಳುವೆ |

ಕಾರಣವೆ ನೆ ಕರ್ಮಪುತ್ರರು

ಮೇಲೆಯನು ವಾಚಿಸಿದರು ಪಾಪಾ
ಚಾರರೊಡನಿರಲಾರದಿತ್ತಲು ಬಂದೆ ನಾನೆಂದ || ೧೩

ಮಂದಮತಿಗಳು ವಿನತೆಯನು ನೆಚ್ಚಿ

ನಿಂದಿಸುವರಾವಿನತೆಯಾತ್ಮಜ

ನೆಂದೊಡವನಸುವಿಂಗೆ ಮುಸಿವರು ಪಾಪಕರ್ಮಿಗಳು |

ಬಂದುದದಪಿಂದಿವು ವೆಂಕಕೆ

ತಂದೆ ಬಲ್ಲೆ ಮೈರವೇ ಸಲೆ

ಸಂದೊಡ್ಡನ್ನನು ಜಜ್ಜಿದು ಕಳವರು ತಾತಿಯಲಿ ಬಿಳರು || ೧೪

ಓವೆನೆನಗನ್ನೆನು ಗತಿ ಯೆನು

ತೀವಿಪಿನವನಗಿರಿದೀಜಲ

ಸೇವೆಯಲಿ ಸಲೆ ಪಾಪಕರ್ಮವೆ ಜಜ್ಜಿದು ಸದ್ಗತಿಗೆ |

ದೇವ ಪದಸೇವೆಯನು ¹ ಮಾಪ್ಪನು

ಸಾವೆನೆಂದೇ ನೆನೆದು ತಪವಲೆ

ಭಾವವನು ಮೂಡುವನು ಮನದಲಿ ಸಿಮ್ಮ ಶ್ರೀಪದದ || ೧೫

ಕಂಡೆನ್ನೆಗ ದೇವ ಸಿಜಪದ

ಪುಂಡರೀಕವಸಿದನು ಬದುಳೋ

ದ್ವಂಡಪುಣ್ಯದ ಫಲದಪೂರಾಯದ ಸಮೃದ್ಧಿಯಲಿ |

ಹಿಂಡಿದನು ಮನದಳಲನಾರ್ತಿಯ

ಖಂಡಿಸಿದನಿನ್ನೊಂದು ಬಿನ್ನಹ

ಪುಂಡರೀಕೋದ್ಭವನೆ ಚಿತ್ತವೆ ಕರುಣಿಸುವುದೆಂದ || ೧೬

ತಾಯ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಸಮೋದರರ ದುಷ್ಟೇಷ್ಟೆಗು ಭೀತಿಪಟ್ಟು ತಪವಂ ಮಾ

ಪುವೆನೆನಲು ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಭಯವಚನವು ವರಪ್ರದಾನವೂ.

ಎಂದು ತಪವನು ನೂಕಿ ಚರಣ

ದ್ವಂದ್ವದಲಿ ಹೊರಳುತ್ತ ರಕ್ಷಿಸು

ತಂದೆ ತನ್ನ ಸನಾಥನನು ಕಾರುಣ್ಯದಿಂದೆನಲು |
ಮಂದಹಾಸದಲಿತ್ತಿಹನು ಬಾ
ಕಂದ ಬಾರೆಲಿ ಕೊಡುವೆ ನೀ ಗೋ
ಪಿಂದನಂಭ್ರಮ ಪ್ರಿಯನೆ ಬಾ ಯೆನುತಪ್ಪಿದನು ತೆಗೆದು || ೨೦

ಭುವನವಂದ್ಯನೆ ಕೇಳು ಮೇಲೊರೆ
ವ ವರವೀವುದು ತನಗೆ ಮತಿ ಸಂ
ಭವಿಸಲಾಗದಸಂಗತದ ವರ್ಜಿಸಲಿ ಪಾಪಗಳು |
ಸವಸಿಸಲಿ ಸತ್ಯಂಗ ಸದ್ಧ
ಮೌವನು ಮಾಡುವ ಪುಣ್ಯಮತಿ ಬೇ
ಡುವೆನು ಪುಣ್ಯಕೃಪಾಕರನೆ ಕರುಣಿಸುವುದೆಮೆಗೆಂದ || ೨೧

ತಾಯಿ ಶಾಪವು ಖಳರ ಜೀವನ
ಬೀಯ ಮೊಜ್ಜುದು ಬೆಡಹಿದಿರು ಪಾ
ಪಾಯುಗಳು ಬದುಕುವರೆ ಭೂತದ್ರೋಹಿಗಳು ವಿಟಕೆ |
ಅಯುವಂತನೆ ನೀನು ಮನದಲಿ
ಬೇಯದಿರು ಬಾಧಿಸದು ನಿನ್ನನು
ತಾಯಿ ಶಾಪನಿದಮಳಚರಿತನನೆಂದನಬುಜಭವ || ೨೨

ಬೇಡು ವರವನು ಮಗನೆ ಸಂಶಯ
ಜೀವ ಬಿಡು ಭೀತಿಯನು ಮನದಲಿ
ನಾಡೆ ಮೆಚೆ ದನಮಳಚರಿತನೆ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳನಲು |
ಕೂಡಿ ಕರಮುಕುಳವನು ಪಿರದಲಿ
ಬೇಡುವೆನು ಧರ್ಮವನು ಧರೆಯಲಿ
ಕೂಡೆ ಮೆತಿಯನು ಕರುಣಿಸುವುದೆಂದೆಹಗಿದನು ಪದಕೆ || ೨೩

ಎಂದೊಡಹುದೈ ವೀರ ತನ್ನನು
ಬಂದಿ ಪಡಿದೈ ವೆ-ಗನೆ ಮೆಚೆ ದೆ
ನಿಂದುಧರನಾಯುಷ್ಯವಾಗಲಿ ನಿನಗನುತ ಹರಸಿ |

ಸಿಂದು ತೆಗದಪ್ಪಿದನು ಕೊಬ್ಬೆನು
ಕಂದ ಕಾಂಕ್ಷಿತವರವನಾನಿ
ನ್ನೊಂದ ಹೇಜುವೆನದನು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಕೇಳೆಂದ || ೮೫

ಭೂತಭೌತಿಕಸಿಕರಸಹಿತೀ
ಭೂತಳವಸಿದನೆಲ್ಲವನು ನೀ
ನೋತು ಧರಿಸಲೆ ಮಗನೆ ಚಲಿಸದ ವೋಲು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ |
ಆತು ನಿಲ್ಲೆ ನಗಿಷ್ಕವದು ಸಲೆ
ಭೂತಹಿತವಾಪರಮವುರುಷ
ಪ್ರೀತಿಕರವಿದಖಿಂದಧಿಕವಿಲ್ಲೆಂದನಬುಜಭವ || ೮೬

ಇತ್ತಿನಜರಾಮರತೆಯನು ಸಿನ
ಗುತ್ತಮೋತ್ತಮವೀರ್ಯಶೌರ್ಯಗು
ಣೋತ್ತರದ ಸಂಸಿದ್ಧಿಸಾಸ್ವಿಧ್ಯವನು ಸಿನಗನುತ |
ಸತ್ಯಸಿದ್ಧಿ ಬೋಳ್ಳಸುತೀರಲರ
ಗೋತ್ತಮನು ತಂದಿರಿಸು ಶಿರದ
ಮೊತ್ತುಕೊಂಬೆ ಚರಾಚರವೆ ಭೃತ್ಯ ಸಿಮೆಗಾ¹ ನೆಂದ || ೮೭

ವರದಾನವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊರೆಯಲಿ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ
ಹೋಗೊಂದು ಬ್ರಹ್ಮನಾಜ್ಞೆ.

ಇತಿ ಮಗನೆ ಪಾತಾಳಲೋಕಕೆ.
ತಲೆಯಲಿರಿಸುವುದಲ್ಲ ಬಡಹೊಜಿ
ಸಲೆ ಸಮಸ್ತದ್ವೀಪಸಾಗರಶೈಲವನಸಹಿತ |
ವಿಳಸದಂಡಕಕೂಡವಿದು ತಾ
ತಲೆಯಲಿರಿಸಿದ ಭಾರವೆಸದಿ
ರಿಳೆ ಸಿನಗೆ ಮಾರ್ಗವನು ಕೊಡುವಳು ತಂದೆ ಹೋಗೊಂದ || ೮೮

¹ ಸಿಮ್ಲಾ ಡಿಭೃತ್ಯನಾ, ಕ. ಖ

ಕಾರ್ಯವು ಸುಲಭವಾಗುವಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದುಬೇಡಲು
ಅನುಗ್ರಹಿಸುವಿಕೆ.

ನಿಮ್ಮಡಿಯ ಕೃಪೆಯುಂಟು ಹೊಣುವೆನು
ಹವ್ಯ ನುಡಿವವನಲ್ಲ ಸಾಹಸ
ಸಮ್ಯಕ್ತಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವಲ್ಲಾ ಸಿನ್ಧುಕಿಂಕರಗೆ |
ಹವ್ಯ ಗಂಡನು ಶಿರದಲಿಡು ನಿಜ
ರಮ್ಯ ಹಸ್ತಾಂಬುಜವನೆನುತಾ
ಬೊಮ್ಮ ನಂಪ್ರಿಯ ಬೀಜುಕೊಂಡನು ಶೇಷನಭಿನಮಿಸಿ || ೨೯

ಹೋಗು ಸುಖಿಯಾಗೆನುತ ತಲೆಯನು
ತೂಗಿ ಶಿರದಲಿ ಕಯ್ಯನಿಟ್ಟನು
ರಾಗದಲಿ ಸಖ ನಿನಗೆ ಗರುಡನನುತ್ ಕೈವಿಡಿದು |
ನಾಗವೈರಿಯು ಕರೆದು ಸಖ್ಯವೆ
ಭೋಗಿರಾಜನಲಾಚರಿಸಿ ಗುಣ
ಸಾಗರನ ಕಳುಹಿದನಂತನನಧಿಕಕರುಣದಲಿ || ೩೦

ಬ್ರಹ್ಮಗವನಾನಂತರ ಶೇಷನ ಭೂಭಾರವಹನವರ್ಣನೆ.

ಇತ್ತಲಜನಡರಿದನು ನಭವನು
ಮೊತ್ತದಮರರು ಸಹಿತನಾಗಕು
ಲೋತ್ತಮನು ರಸಗೀತಿದನಂದು ಮನೋನುರಾಗದಲಿ |
ಹೊತ್ತು ನಿಂದನು ಧರೆಯ ನೊಂದೇ
ಸೃಷ್ಟಿಘೋಷಮಂಡಲವಲರಳನು
ಮತ್ತಗಜ ಹೊಣುವಂತೆ ಶೇಷನಶೇಷಜನ ಹೊಗಳೆ || ೩೧

ಸೃಷ್ಟಿಯನು ನೆಣಿ ಧರಿಸಲೆಂದಜ
ನಟ್ಟಕಂಬವೊ ಮೇಣು ಬೆಳ್ಳಿಯ
ಬೆಟ್ಟವೋ ಭವಗಿರಿಯೊ ಹೇಣಿನಲಧಿಕತೇಜದಲಿ |
ವಿಷ್ಣುಪಾಧೀಶ್ವರನ ಹೊಗಳಲು

ದೃಷ್ಟಿ ಮೋಹನಮೂರ್ತಿ ನಿಂದನು
ವಿಷ್ಣು ರಕ್ತವನ್ನಾಜೆ ಯಲಿ ನಿಜಯೋಗಶೀಲೆಯಲಿ || ೩೮

ಓಲಗಿಸಿದುದು ಸಕಲಪನ್ನಗ
ಜಾಲವಾತನ ಪದವನವನತ
ಮೌಳಿಯಲಿ ಸುರಸಿದ ಕಿನ್ನರದೈತ್ಯದಾನವರು |
ಹೇಚಿದುದನಾಚರಿಸುವರು ತಾ
ಹೇಚಲಜಯನು ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಗೆ
ಮೂಲಭವನದ ತೆಳದಿ ರಂಜಿಸಿದನು ಜಗತ್ತಯುವ || ೩೯

ಇಂತು ಧರಿಸಿದನೊಂದು ಮುಖವಲ
ನಂತಭೂಮಿಯ ನಾಥನಾಜಗ
ದಂತರಂಗನಿವಾಸವಿಷ್ಣು ವೆನೊಂದು ರೂಪದಲಿ |
ಕಂತುಹರಭೂಷಣನೆನಿಸಿದನು
ನಂತಗುಣನಿಧಿ ಯೊಂದುರೂಪಿಸು
ಲೆಂತು ಬಣಿ ಸುಲಲಿಪಿ ನಾ ನಿಜಯೋಗಸುಖನಿಧಿಯ || ೪೦

ಎಸದಸಿಂತು ಸಹಸ್ರಗುಣಗಣ
ವಿಸರನೆನಿಸಿ ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಕೆ
ಶಶಿನಿಭಾಂಗನು ಮಂಗಳಪ್ರದನಾಗಿ ನೆಚ್ಚಿ ಧರಿಸು |
ವಸುಧೆಯನು ಶೀಲೆಯಲಿ ಭುವನ
ಪ್ರಸರಪಾವನನೆನಿಸಿ ಕರುಣಾ
ರಸಮಯೋದಧಿ ಯೋಗಸಾಂಖ್ಯಜ್ಞಾನನಿಧಿಯನಿಸಿ || ೪೧

ಭೂಕಥನ.

ಆವನಿದನೋದುವನು ಕೇಳುವೆ
ನಾವನಿದನೊಲಿದೀ ಮಯೋರಗ
ದೇವನಮುಳ ಚುತವನು ಪಾವನಚರಿತ್ರನು |

ಈವಿಮಳಪ್ರಸ್ಥಾತ್ಯ ರನು ಕರು
ಣಾವಲೋಕನದಿಂದ ಸಂತತ .

ಕಾಮನಾಸಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನು ಮನವೊಲಿದು ||

೩

ಹನ್ನರಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹದಿಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ವಾಸುಕಿಯ ತಂಗಿಯಲಿ ತೇಜೋ

ರಾಶಿಯನಲಾಸ್ತೀಕನೆಂಬ ಮ

ಹೀಸುರೋತ್ತಮಸುದಿಸಿದನು ಸಂಪನ್ನಗುಣವನಧಿ ||

ಇತರ ಸರ್ವಗಳು ತಾಯಿ ಶಾಪಭಯದಿಂದ ಚಿಂತಿಸುವಿಕೆ.

ಕೇಳು ಶೌನಕ ವರಮಹೋರಗ

ಜಾಲವಾಸಿಜನಸಿಯಿತ್ತ

ಕೀಳ ಭೀಕರಶಾಪದಲಿ ನೆಜೆ ಬೆಂದು ತಮ್ಮೊಳಗೆ |

ಬಾಳುವೆಂದವೆಂತೆನುತ ಸುಪಿ

ಶಾಲಮತಿಗಳು ಸುಯು ಚಿಂತಿಸಿ

ಕೋಳುವೊಡರು ಮರಣಾಭಯದಲಿ ಬಹಳದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ||

೪

ಈಸಮಸ್ತಮಹೋರಗರ ಕುಲ

ಭೂಪುಣನು ಭುವನೈಕವಂಶ್ಯನು

ವಾಸುಕಿಯೆಸಿಪ್ಪುರಗಪತಿ ನೆರಹಿದನು ಮತಿಯುತರ |

ಭಾಸುರೋರಗಮಂತ್ರಿಗಳನಪಿ

ನಾಶವಂತಮದೆನುತಿದಕೆ ಮು

ತೋರಿಸುಸಮಾಳೋಡನೆಯ ಮೂಡಿದರು ತಪ್ಪೊಳಗೆ || ೮

ಬಂದುದಲ್ಲ ಶಾಸವೆಲ್ಲರಿ

ಗಂದು ಸುಕುಲಹ್ವಯಕೆ ಕಾರಣ

ತಂದುದಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮನದಲಿ * ಘೋರತರಭಯವೆ |

ಮಂದಮತಿಗಳು ನಾವು ತಪ್ಪಿಸು

ವಂದವನು ನಿಶ್ಚ ಯಿಸದಿರಲು

ತಂದೆಗಳಿರಿಹುದನುಚಿತವು ನೀವೆನುಯಿರಲೆ ಯಂದ || ೯

ಹುಟ್ಟಿ ಜನಮೇಜಯನು ತಂದೆಯ

ಮುಟ್ಟಿದನು ತಹ್ಲಕನಿಹುತ್ತವೆ

ಸುಟ್ಟ ಬೂದಿಯ ಮಾಪ್ಪ ನೆಹು ನಮ್ಮಲ್ಲರನು 2 ದಿಟಕೆ |

ಇಟ್ಟ ಕಿಚಿ ಮ ಜನನಿ ನಮ್ಮನು

ಬಿಟ್ಟ ಹೋದುದ ಕಾಣೆನೇತಕ

ದೃಷ್ಟಿಪಿರಹಿತರಾಗಿ ನೀವಿರಿದೆಂದನುರಗೇಂದ್ರ || ೧೦

ಹೇಚಿ ಬುಧ್ಧಿಯನ್ನಿಲ್ಲಿ ಶಾಸವ

ಸೋಲಿಸುವ ಸರಿಯಂತು ಬಂದುದು

ನಾಳ ನಿಶ್ಚ ಯವೆಲ್ಲರಿಗೆ ಕಡು ಗೇಡು ನಾಪಿನ್ನು |

ಬಾಳುವುದು ಹುಸಿ ಬಹುದೆ ಚಿಂತಾ

ಲೋಲಮತಿ ಮೆಹುಗಿದೊಡೆ ಫಲ ಕೈ

ಮೇಳವಿಸುವುದೆ ಭವ್ಯಹೀನರಿಗೆಂದು ಬಿಸುಸುಯ್ದ || ೧೧

ಸುಯ್ದ ಸಭೆಯಲಿ ನೊಂದು ವಿಧಿಯನು

ಬಯ್ಯ ಬಸವೊಡಳಲಿ ಕೊರಳನು

1 ತಹುದನುನಯಕೆ. ಕ. ಖ.

2 ನಿಮ್ಮ ನೆಲ್ಲರನು, ಕ. ಖ.

* ಮೂಲದಲ್ಲಿ ವಿಲ್ಲದಿಂದ ಈಸರ್ವಂತ ಪಾದಪೂರ್ತಿಮಾಡಿದೆ.

ಕೊಯ್ದದೋ ವಿಧಿ ಕೆಟ್ಟದೋ ಕುಲವೆನುತ ಚಿಂತಿಸಲು |
 ನೆಯ್ದ ನೆಯ್ದೆಯ ಬಿಡಿಸಲಣುಯೆನು
 ಗೆಯ್ದಿದಿದು ಸಂಭ್ರಾಂತಿ ಚಿಂತೆಯ ¹
 ನಯ್ದ ತಿರಲೇ ಯೆಂದನೇಲಾಪುತ್ರನವರೊಡನೆ ² ||

೬

ಶಾಪಪರಿಹಾರೋಪಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಸಾಸಿಗರಿರಲದಿರಿ ತನ್ನಭಿ
 ಲಾಪೆಯನು ಕೇಳುವುದು ಪಾಂಡುಮ
 ಹೀಶನಂದನಂದನನ ಸುಕುಮಾರಕನ ಸುತನಾ |
 ವಾಸವನು ನಾವೈದಿ ವಿಪ್ರನ
 ವೇಷವಲಿ ಬೋಧಿಸಲು ಸರ್ವಪಿ
 ನಾಶಕರವಾ ಮೊತನಾಡದಿರೆಂದು ಭೂಮಿಪನ ||

೭

ಸತ್ಯಸಂಧನು ವಿಪ್ರವಚನವೆ
 ನುತ್ತು ರಿಸಲಖಿಯನು ಮಹಾಮತಿ
 ಮೃತ್ಯುಮುಖಿಯುರಗರಿಗೆ ತಪ್ಪುಪ್ರದು ನಮಗೆನಲು |
 ಮತ್ತದೇತಕೆ ದೈನ್ಯವಾನ್ಯಪ
 ಸತ್ತಮಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಡೆವವನ ³
 ಚಿತ್ತವನು ವಶಮಾಚ್ಛೇವೆಂದರು ಪನ್ನಗರು ಕಲರು ||

೮

ಚಂಡಮುಖಕರ್ಮವನು ನೃಪ ಬೆಸ
 ಗೊಂಡೊಡಲೆಂದೆಂಬವಘವನು
 ಪಾಂಡುನಂದನ ಮಾಡಲಾಗದು ನಾಶವಿಪರಕೆ |
 ಕೊಂಡೊಡಲವುರವಡಿಗೆ ನರಕದ
 ಕೊಂಡದೊಳಗಾಡುವರೆನುತ್ತು
 ದಂಡಮತಿಯನು ಬೋಧಿಸುವೆವೆಂದರು ನಯಾಸ್ವಿತರು ||

೯

¹ ಗೆಯ್ದ ವಾಸಂಭ್ರಾಂತಿಚಿತ್ತವ, ಕ. ಖ ² ಪುತ್ರರವರೊಡನೆ, ಕ. ಖ

³ ಮಂತ್ರಿಗಳವರ, ಕ. ಖ

ಅಲ್ಲ ತಗ ಯಜ್ಞಾಂಗಕರ್ಮವೆ
 ಬಲ್ಲ ನಂದೈತಂದ ವಿಪ್ರರ
 ನೆಲ್ಲರನು ಕಚು ವುದು ಹೋದುದು ಪೇಷವನು ಮರೆಸಿ |
 ಇಲ್ಲ ಬಚಕಾ ಯಜ್ಞಾಂಗ
 ತಲ್ಲಣದ ತನಿಬೇಗೆ ನಮಗೆನು
 ತಲ್ಲಿ ಕೆಲರು ಕುಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ನಿಜಮತವೆ || ೧೦
 ಆಗದಾಗದು ವಿಪ್ರವಧ ಸಿ
 ಭಾಗ್ಯಧೇಯರೆ ಹೊದರಾದರೆ
 ಭೋಗಿಸುವರೆ ವಿಷವನು ಸಿಮ್ಮಿ ಕೇಡ ತಂದಿರಬೈ |
 ಲೋಗರಾದಿರಿ ನಿಮಗೆ ನೀವನು
 ತಾಗಮಜರು ಜಙ್ಗಲದವರನು
 ಭೋಗಿಸುವ ಕೇಳಿದರವರೊಳು ಮತ್ತೆ ಕೆಲಕೆಲರು || ೧೧
 ಕೊಲಲದೇತಕ ವಿಪ್ರರನು ನೆಜೆ
 ಕೊಲುವುದಾ ಯಜಮಾನಿಯರ್ಗಳ
 ಲಲನೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಲಾಗದು ಯಜ್ಞ ಕರ್ಮವನು |
 ಕೊಲೆಗೆ ನಾವಳುಕಿದರೆ ಶಾಪವೆ
 ಗೆಲುವೆ ಪರಿಯೆಂತೆಂದರವರೊಳು
 ಕೆಲರು ಜಲವನು ರೂಪಿಸುವೆವೆಂದರು ಮುರಾತ್ಮಕರು || ೧೨
 ಕೆಲರು ಋತ್ವಿಜರಹವು ಬೇಡುವೆ
 ವಲಘುಮಿತಿಯನು ದಕ್ಷಿಣೆಯನಿಡ
 ನುತಿವುದವ್ಯರಕರ್ಮವನು ನೀವೆಂದು ನಾವದನು |
 ಗೆಲುವೆವೆಂದರು ಕೆಲರು ಕಲರಾ
 ಚಲನಸಖನಲಿ ಮೂತ್ರಿಸುವೆವು ಬೊ
 ಗಳುವೆ ನಾಯಿಗಳಾಗಿ ಯೆಂದರು ಮಂತ್ರಕೋವಿದರು || ೧೩
 ಗಳಹಲಖಿಯೆವು ಹಲವು ಮೂತನು
 ಕೊಲುವೆವಾವೆವೆನಿಸನೆ ಶಾಖಾ

ನಿಳಯ ಸವರಲದೇಕೆ ಬಹುದೆ ಬಣಗುವತಳಿರುತ್ತಿದಾ |
 ಕೊಲೆ ನಿರರ್ಥಕ ಮೇಣು ಮುನಿದರೆ
 ಕುಲವನುರುಹುವಭೂಮಿಪಾಲನ
 ಭಲ ನಮಗೆ ದುಸ್ಸಹವೆ¹ ತಮಗಿಂದೊದರಿದರು ಕೆಲರು || ೧೪

ವಿರುದ್ಧಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ವಾಸುಕಿಯು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವಿಕೆ.

ಸಾಕು ಸಾಕೆಲವೆಲವೊ ಹೋಹೋ
 ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಫಲನೇನು ಮಂತ್ರವೆ
 ನೇಕಮುಖವಾಯ್ತಾಗಲಾಗದು ನಿಮ್ಮ ಮತವೆನ್ನ |
 ಲೋಕನೀತಿಗೆ ಬಾಂದೊಂದೇ
 ಸಾಕು ಪೂರ್ವಕೃತಾಘವೃತ್ತರ
 ವೇಕೆ ನೆರವಿರ ಬಿಡಲಿರ ನೀವೆಂದನುರಗೇಂದ್ರ || ೧೫

ಮೃತ್ಯು ವಿಹಿತ ಪರಾಘದಿಂದೊ
 ತೊತ್ತೆಯಲಿ ಸಾಯ್ವಿರನು² ಪಾತಕ
 ಚಿತ್ತರಿರ ಪರಿಹಾರವೆಂತಹುದಘಕೆ ಮುಣಿಘಕೆ |
 ಮತ್ತುಪಾಯವ ಬಲ್ಲೆ ವೆಂಬುದೆ
 ಚಿತ್ತನಿರ್ಮಳವಾದವರು ತನ
 ಗುತ್ತಮರಹರು ಸುಡಿದನೇಲಾಪ್ರತನಗ್ರಜಗೆ || ೧೬

ಇವಕೆ ಉಪಾಯವನ್ನು ನೀನೇ ಚಿಂತಿಸನಲು ದೈವಾನುಗ್ರಹ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು
 ಪೂರ್ವಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಅಣು ಚಿತ್ತೈಸದಕೆ ನಿಷ್ಕೃತಿ
 ಪುಣ್ಯಕರ್ಮದಲ್ಲದಾಗದು
 ಕಣ ಹುಡಿ ಯಿರೆ ಕಯ್ಯಲೇತಕೆ ಕೊಡುವೆ ದರ್ಪಣವೆ |
 ಪುಣ್ಯಹೀನರ ಮೊತ ಕೇಳೊಡೆ

¹ ದುರ್ಲಭವೆ, ಕ. ಖ.

² ಸ್ವಾಮಿಯನು, ಕ. ಕ.

ಮೂ ಹೂಯ್ಯುಮ ಕಡೆಗೆ ಲಾಯಲಿ
 ತಿಣಿ ವೆಹುದೀರಾಜಕಾರಣಭಾರ ಸಿನಗೆಂದ || ೧೩

ಮೆಜಿಪುಗುವದಾಪತ್ತು ಬಂದರೆ
 ಮೆಜಿಯದಧಿದೈನೆವನು ವಿಪ್ರರ
 ನಖಿತು ತಮಗುಳ್ಳವರು ನಾವವರೊ ವಿರೋಧವನು |
 ನೆಜಿ ರಚಿಸಿ ಬಂದೀವಿಪತ್ತನು
 ಹೊಜಿಗಳವ ಪರಿಯಂತು ಲಾಹಿರ
 ರಚಿವರೆ ಬಲ್ಲವರು ಕೊಂಬರೆ ಪಾತಕವನೆಂದ || ೧೪

ಹೇಳುವನು ತಾನೊಂದುಪಾಯವೆ
 ಕೇಳಿದನು ಪ್ರಾರ್ಥನಲಿ ನಿಬುಧರ
 ಜಾಲ ಜಗದ ಪಿತಾಮಹನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ನಡೆತಂದು |
 ಹೇಳಿದರು ಜಗವಿಮ ಮಹೋರಗ
 ಮೂರ್ತಿಗವಲುವುದನು ಕಾಣೆವು
 ಮೂರ್ತಿದರು ಸನ್ನಿಗರು ಧರಣಿಯೆಂದು ಭೀತಿಯಲಿ || ೧೫

ಅಂಜದಿರಿ ಸುರವರರ ಭೂಸತಿ
 ಸಂಜಸಿಸುವನು ಪಾಂಡುಕುಲದಲಿ
 ಧಂಜಿಸುವ ಧುವನದಲಿ ನಿಜಜನಕನನು ತಕ್ಷಕನು |
 ಅಂಜಲಿಸಲದ ಕೇಳಿ ರಿಪುಕುಲ
 ಧಂಜನನು ಹೋಮಿಸುವನುರಗರ
 ಪ್ರಂಜವನು ಸಿಮುಗೇಕ ಭಯವೆಂದನು ಸರೋಜಭವ || ೧೬

ಮಪ್ಪರನು ಹೋಮಿಸುವನೆಲ್ಲರ
 ಸಿಪ್ಪೆಯಲಿ ಕೆಲಕೆಲರು ಧರ್ಮಪಿ
 ಪಿಪ್ಪೆಯಿರುವರು ಲೋಕಹಿತಕಾರಿಗಳು ಸಾಧುಗಳ |
 ನಪ್ಪವದಖಂಡಾಗದೀಜಗ
 ಕಿಪ್ಪರಹ ಸಿಮುಗೇಕ ಚಿಂತಾ
 ವಿಪ್ಪರಾಗಲದೇಕ ಸೀವಿನ್ನೆಂದನಬುಜಭವ || ೧೭

ನಿರುತವನು ಕೇಳ್ವೊಡೆ ಯಯಾವರ
 ವರಕುಲೋದ್ಭವನೆನಿಸೆ ಭೂಸುರ
 ವರಜರತ್ನಾ ರುವಿಗೆ ಮಗನಾಸ್ತೀಕನೆಂಬುವನು |
 ಪರಮಧಾರ್ಮಿಕನುದಿಸುವನು ತ
 ದ್ಧರಣಿಪಾಧ್ವರಕರ್ಮವಿದು ಪರಿ
 ಹರಿಸುವುದು ಬ್ರಹ್ಮಕಾತನಿಂದನೆ ಯಂಜ ಬೇಡೆಂದ || ೧೦

ಸಂಕಜಾಸನನಿಂತುಸುರಲಾ
 ತಂಕವನು ಮೂಣಿಸಿದನಾ ತಾ
 ಯಂಕದಲಿ ಕುಳ್ಳಿದುರ್ ಕೇಳಿದೆ ನಾನು ಬಾಲ್ಯದಲಿ |
 ಸಂಕಟವ ತಾಳದಿರು ಮನವನು
 ಮುಂಕೊಳಿಸು ಧರ್ಮದಲಿ ಮೆತಿಯನು
 ಶಂಕೆ ಬೇಡತವಿಲ್ಲ ಧರ್ಮಪರಾಯಣರಿಗೆಂದ || ೧೧

ಸಾಧುಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಲಾರದೆಂಬುದಂ ಕೇಳಿ ಆಸ್ತೀಕಜನಪ್ರಶ್ನೆ.

ಎನಲು ತಪ್ಪದು ತಮ್ಮ ತನ್ನಯ
 ಮನಕೆ ಘನಪರಿತೋಷವಾಯ್ತು
 ನ್ನನುಜ ಬಾ ಯೆನ್ನ ರಸ ಬಾ ಯೆನ್ನಯ್ಯ ಬಾ ಯೆನುತ |
 ತನುವ ತೆಗೆದಪ್ಪಿದನು ಬಲ್ಲೊಡೆ
 ತನಗೆ ಹೇಟಾ ವಿಪ್ರನಾವೆಡೆ
 ಜನಿಯಿಪ ಜರತ್ನಾ ರುನಂದನ ತಮ್ಮ ಹೇಚೆಂದ || ೧೨

ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ— ಜರತ್ನಾ ರು:ವು ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಲಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಿತೃಗಳಂ
 ಕಂಡು ಓಗಿರಲು ಕಾರಣಪ್ರಶ್ನೆ.

ಬಲ್ಲೆ ನದನಂಭೋಜಸಂಭವ
 ನೊಲ್ಲೆಸಿದನಮರರಿಗೆ ಮದುವೆಯ
 ನೊಲ್ಲದಾ ದ್ವಿಜನಡವಿಯಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲೊಮ್ಮೆ |
 ಬಳ್ಳಿಯನು ಹಿಡಿದೊಂದು ಭಾವಿಯು

ಶಿಲ್ಪ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಪಿತ್ತಗಳು
ತಲ್ಲಣಿಸುತೀರೆ ಕಂಡು ನೀವಾರೊಂದನಾ ವಿಪ್ರ || ೮೫

ಇಲಿಯು ಕ್ಷಡಿಬಾಬಳ್ಳಿಯನು ಹಿಡಿ
ದಲಘುಮೆಹಿಮರು ಜೋಲುಮಿರಿ ಕೈ
ಗಳನು ನೀಡುರ್ದೆತ್ತಿ ಕೊಂಬೆನು ಸಿಮ್ಮನಾಸೆನಲು |
ಸಲುವುದಿದ ನೀನಾರು ಕರುಣವೆ
ನಲಘುಮತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದೆ
ತಿಳುಹೆನೆ ಯಯಾವರಕುಲೋದ್ಭವನಮನು ತಾನೆಂದ || ೮೬

ಸಿನ್ನ ಪಿರಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಂತತಿಯಿಲ್ಲದೆ ನಮಗೀಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ
ಪಿತ್ತಗಳ ಉತ್ತರ.

ಸಿರುತ ತವೆ ಲೇಸಾಯು ಯಾಯಾ
ವರರು ನಾವೆಲೆ ತಂದೆ ಸೀಸೀ
ವಿರತಿಯನು ಕೈಕೊಂಡಕಾರಣ ದಾಸ್ಯತಿ ಯಿದೆಮಗ ||
ದೊರಕಿದುದುಸಂತಾನವಿಲ್ಲದೆ
ಪೂರೆವರಾರಿನ್ನಮ್ಮನೇತಕೆ
ಮರುಳು ಮಗನೆ ವಿರೋಧಿಸುವ ದೇಶೆಂದರವರಂದು || ೮೭

ತನ್ನ ಹಸನ ಕನ್ನೆಯು ದೊರಕಿದರೆ ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನೆಂದು
ದೇಶಸಂಚಾರ ಮಾಡುವಿಕೆ.

ಬಲಿಯ ಕಯ್ಯನು ನೀಡಿದರೆ ಬದ
ಪರಿಯ ಕಾಣವೆನಲೆ ಮೋಲೆ
ವಿರತಿಯನು ಸತಿ ತನ್ನ ಪೆಸರುಳ್ಳಾ ದೊಡ್ಡಹುದೆನಗೆ |
ಬರೆವೆ ನಾನಿನ್ನೊಂದನಪ್ಪಿಯ
ಕರವೆ ಮಾಡಿದೊಡಾಕೆಯೊಡನಾ
ಸಿರನು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ನುತ್ತುವರಿಂದ ಬೀಚ್ಚೊಂಡ || ೮೮

ತಿರುಗುತಿರ್ಪನು ¹ ಧರೆಯಲಾದ್ವಿಜ
ವರನು ತನ್ನಯ ಹೆಸರ ಸತಿಯನು
ನಿರುತ ಕಾಣದೆ ದೇಶದೇಶಾಂತರಗಳಲಿ ತೊಳಲಿ |

ಆಗ ಆಜಞ್ತಾ ರುಪಿಗೆ ಅದೇ ಹೆಸರ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು
ಸರ್ಪಗಳು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ವನದಲ್ಲಿ ಅದೃಶ್ಯರಾಗಿರುವಿಕೆ
ಉರಗರಾಜನೆ ಕೇಳು ಕೊಡುವುದು
ನಿರುತ ತಂಗಿಯ ಮುಸಿಗೆ ² ನಿನ್ನಯ
ವರ ಪರಮಕ್ಷೇಮವನು ನೀ ಬಯಸುವೊಡೆ ಕೇಳಂದ || ೨೯

ಶೇಸನಾಡಿದೆ ತಮ್ಮ ತನ್ನೊಡ
ಲಾಸಪಿಡಗಿತು ತಮ್ಮ ನಿನ್ನಯ
ಭಾಷಿತವೆನಿದ ಕೇಳಿ ಕಳೆದವು ಶಾಪದುರುಭಯವೆ |
ಭೂಸುರೋತ್ತಮನನು ವಿಚಾರಿಸು
ಮಾಸಲಳಯಳು ತಂಗಿ ಕರೆದಾ
ದೇಸಿಗನನೀಕ್ಷಣವೆ ಮದುವೆಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದ || ೩೦

ಆಮುನೀಶ್ವರನೊಂದು ಸಮಯವ
ನಾಮಹಾಪಿತೃಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ
ನಾಮುಸಿವ ಬೇಡಿದ ಮುಹೂರ್ತಕ ಕೊಟ್ಟೊಡದನೊಲಿದು |
ಸಾಮದಲಿ ತಾ ಮದುವೆಯವೈನು
ರಾಮಣೀಯಕವನಿಸಿ ಬೇಡಿದೊ
ತಾ ಮುಹೂರ್ತಕ ದೊರಕದಿರ ಬಟಕೆಲ್ಲಪರಿಣಾಮ || ೩೧

ಅಪಟನೆಲೆ ಕೇಳಣ್ಣ ನಾವೀ
ಪದುಮೆಮುಖಿ ಸಹ ತೊಳಲಬೇ
ಮದು ಸದಮಳನ ಬಟವಿಡಿಯಬೇಕೇಚೆಂದು ತವಕದಲಿ ||
ಪದುಳಿದಲಿವರು ಕಾಮರೂಪಿಗ

¹ ತಿರುಗುತ್ಪದನೆ, ಕ. ಖ.

² ನನ್ಯಯಕೆ, ಕ. ಖ.

ಳದು ಮೊದಲು ತನ್ನ ನಿಯಮ ಬಿಡುವು
ದದುಭುತವೆನೆ ತೊಳಲಿದರು ವನಕದೃಶ್ಯರೂಪದಲಿ || ೩೦

ಅಗ ಜರತ್ತಾರು ತಾನು ಕನ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿರುವೆನೊದುವವಿಕೆ,
ಇರೆ ವರಜರತ್ತಾರು ವೊಂದಿನ
ಭರದಲೈದಿರಣ್ಯವೆ ಗಿರಿ
ಖರದಲಿ ಮೊದಲಿ ನಿಂದು ವಿಜನವಿದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ |
ವರಜರತ್ತಾರುವಿಗೆ ಕನ್ನಿಕೆ
ವರಜರತ್ತಾರುವನು ಪಡೆದತಿ
ಭರದಲಿರಲುಂಟೆ ತನಗೆಂದೊಯ್ಯನವೆ ನೆಹಿ ನುಡಿದ || ೩೩

ಪರಮೇಶ್ವರಿ ತನಗನ್ಮತ ಹೊದಿದ
ತೆಂದಿ ಕರೆದನು ಗಿರಿಶಿಖರದಲಿ
ನಿರುತವಚನವಿದೆಂದು ಕಟ್ಟಿಕಾಂತದಲಿ ನುಡಿದ |

ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಸರ್ವಗಳು ಅಕ್ಷಣವೇ ಇದೋ ಕನ್ಯೆ ಹೆಂಡೆಯೊಪ್ಪಲು
ಜರತ್ತಾರುವಿನ ವಚನ

ಸ್ವರಮೊಳಿದುವುದೆ ತಡವದಾಗಲು
ತರಳಲೋಚನೆ ಯಿಕೆ ನಿನ್ನ ಪೆ
ಸರಿನ ಸತಿ ಯಿಹಳಿದ ಕೂ¹ ಯೆಂದರು ಪನ್ನಗೇಶ್ವರರು || ೩೪

ಅಕಟ ವಿಜನವಿದೆಂದು ನುಡಿದರೆ
ಪ್ರಕಟಿಸಿತು ವಿಧಿ ಯಿದಕೆ ತಕ್ಕಂ
ತಕುಟಲವ ನೆನೆಯುತ್ತ ನುಡಿದನು ಕುಂಡಲಿಗಳೂಡನೆ |
ವಿಕಲೆ ಯೆನ್ನಯ ಮನವನಖಿಯದೆ
ಸುಕರವಲ್ಲದ ಕ್ರಿಯೆಯ ಪೆಸಗಿದೊ
ತುಕುತಿವೂರ್ವಕದಿಂದ ತೆಜಿಸುವೆನೀ ಮುದಾಸತಿಯು || ೩೫

1 ಪಸರಿನವಳಿದಕೂ, ಕ. ಖ.

ನನಗೆ ಅಪ್ರಿಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಇವಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿಸುವೆನೆಂಬುದಂ ಕೇಳಿ
ಅದಕ್ಕೊಪ್ಪುವಿಕೆ.

ಎಂದು ಸಮಯವ ನುಡಿಯಲವರಹಂ
ದೆಂದು ಸಿಫ ಯವನು ಬಚಿಕ್ಕವೆ
ರೊಂದಿದರು ಸಂತೋಷಸಾಗರದೊಳಗೆ ಮನಮುಟ್ಟಿಗೆ |
ಕುಂದನುಡಿದರು ತಮ್ಮ ಕುಲದೊಳ
ಗಿಂದು ಜಹಿಸಿತು ಯಾಯವರಸಂ
ಬಂಧವೆಂದತಿಮುದವ ತಾಳ್ದರು ಪನ್ನಗೋತ್ತಮರು || ೨೬

ಅವರಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಿ ಗರ್ಭಧಾರಣ.

ತಂದರಾತ್ಮನ ನೊಲಿದು ಮಾಡಿದ
ಓದು ವೈವಾಹವನು ಸಾರಾ
ನಂದದಲಿ ಬಚಿಕಾ ಜರತ್ಕಾರುಗೆ ಜರತ್ಕಾರು |
ಇಂದ್ರಮುಖಿಯಾಗಿರಲು ವೆಧು ತಾ
ವೆಂದು ಸುಖಿಯಾಗಿರಲು ಧರಿಸಿದ
ಕಂದು ಗರ್ಭವನಾಮಯಾಸತಿ ಸಕಲಗುಣವಸತಿ || ೨೭

ಸತಿಯ ತೊಡೆಯ ವಲರ ಜರತ್ಕಾರು ವಲಗಿರಲು ಸಂಧ್ಯಾತಿಕ್ರಮ
ಭವದಿಂದ ಸತಿ ಎಬ್ಬಿಸುತೆ

ಮುಸಿಗ ಕೇಳೊಂದುವನ ತನ್ನಯ
ವಸಿತೆಯಂಕನ ಮೂಲ ತಲೆಯ
ಚ್ಚನುಸಮನು ಮಲಗಾರ್ವನುಜಿ ನಿರ್ವಿಣ ನೆಂದನಿ |
ಇನನಿಜಿದನನ್ನೆಗ ಮುಹಾರಿಯ
ಮನೆಗೆ ಮುಸಿ ಸಿದ್ಧಿಯಲಿ ಮುಜುಗರ
ಲನುಸಮಾಂಗನೆ ತಾತ ತನ್ನೊಳಗೆಂದಕೇವರನ || ೨೮

ಕುಂದನಿನಸಂಬುಧಿಗೆ ಸಂಧ್ಯಾ
ನಂದನೆಯ ಮೂತ್ತೆಯು ಮುಸಿಸತಿ

ಕಂದೆಚ್ಚೆಯನ್ನಿನ್ನ ನೆನನೆಬ್ಬಿ ಸದೊಡೆ ಮಹಾತ್ಮ ಕನು |

ಇಂದು ಮುಸಿವನೊ ಕೋಪಯುಕ್ತನು

ಮಂದಮತಿಯೆಬ್ಬಿಸಿದೆ ತನ್ನನು

ಕೊಂಡು ಯೆಂಬನೊ ಮೊಜ್ಜು ದೇನೊಂದಳು ಎದಳು ತರಳು || ೩೯

ಕೋಪವನು ಮೊಡಿದರೆ ಮೊಡಲಿ

ತಾಪವೆನಗದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಧರ್ಮದ

ಲೋಪವನು ಕಾಣುತ್ತ ತಾಸಿಮುದುರಿತವಲ್ಲ ನುತ |

ಟುಪನನು ತರಳಾಕ್ಷಿ ಮೆಧುರಾ

ಕಾಪದಲಿ ಬೋಧಿಸಿದಳಂತೀ

ರೂಪಗುಣಸಂಪನ್ನ ಧರ್ಮಪ್ರಸಾದಕಾರ್ಪಣ್ಯ ¹ || ೪೦

ಎದ್ದು ಕೋಪದಿಂದ ನಿನ್ನ ತ್ಯಜಿಸಿದನೊಂದು ಪಳವಿಕೆ.

ಎದ್ದ ನಾಮುಸಿ ಕೋಪ ತನುಗೊಂ

ಡೆದ್ದವೊಲಂಗನೆಯನೀಕ್ಷಿಸಿ

ಸಿದ್ರಿಯನು ನೆ : ಕಡಿಸಿದ ಯಲಾ ತನಗೆ ವಿಪ್ರಿಯುವೆ |

ಮೊಟ್ಟಿಸಿದ ಸಿನ್ನೊಡನೆ ತಾಸಿದ

ಗೆದ್ದೆಸಿದೆ ಇದೆ ಮೋಪಕಾರವ

ನೊದ್ದ ನೆಂದನು ಮುಸಿವನಾಮಾಸಿಸಿಗೆ ಮುಸಿದಂತೆ || ೪೧

ಸಂತಾನವಿಲ್ಲದೆ ನನ್ನನ್ನ ತ್ಯಾಗಮಾಡಿದರೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವತ್ವಗಳ ಮನೋರಥ

ಪೂರ್ಣವಾಗಲಾರದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು: ಪುತ್ರನಾಗುವನೆಂದು.

ಪಳವಿಕೆ.

ಕಟ್ಟೆ ನಾನೇನೆನುತ ತನ್ನನು

ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಮಹಾತಿಸಿಪ್ಪೆಯು

ಬಿಟ್ಟು ಶೀಲಾಸ್ವಿತೆಯನಂಭಿ ² ಸರೋಜಸಂಪ್ರಿತಿಯು |

ಮುಟ್ಟಲಾಗದೆ ಧರ್ಮಲೋಪದ

¹ ಕರವಿಣ್ಣಿ, ಕ. ಖ

² ಬಿಟ್ಟಲಾ ತನ್ನಂಭಿ, ಕ. ಖ.

ಕೆಟ್ಟ ದೆಶೆಯಿಂದೆಚ್ ರಿಸಿದನು
ಬಟ್ಟೆದಪ್ಪುವೆಲ್ಲ ನೆಜಿ ತಾನೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೪೦

ಸುಮ್ಮನಿರು ಸಾರೆತ್ತ ವೆತ್ತಣ
ಧರ್ಮಗಿರ್ಮದ ಶೋಷ ತನ್ನನು
ನೆಮ್ಮವುರೇ ಘಟ ತಾನದಾರೆಂದಜಿಯೆ ಧರ್ಮವನು |
ನಿರ್ಮಿಸಿದವರದಾರು ತನ್ನವಿ
ಕರ್ಮಕಂಜುವೆ ನೀನಿದೇತ

ಕ್ಕುಮ್ಮಳಿಸದಿರು ಕಂತೆ ಸುಖಿಯಾಗೆಂದನಾ ವಿಪ್ರ || ೪೩

ಆವ ಗತಿಯನು ಕಂಡೆ ತನಗೆಲೆ
ದೇವವರವಂದಿತನೆ ತನ್ನಯ
ಜೀವವುಣವುದೆ ಬಿಸುಟ್ಟೊಡೆನ್ನ ನನಾಥೆಯನು ದಿಟಕೆ |
ಆವ ಮನದಭಿಸಂಧಿಯಲಿ ಭೂ
ದೇವವರ ಸಿನಗಿತ್ತರನ್ನನು
ಜೀವದೊಡೆಯನೆ ವಿಫಲವಾಯ್ತೆಂತನುತ ಹಲುಬಿದಳು || ೪೪

ತಂಗಿ ಮಗನನು ಪಡೆದಳಾದರೆ
ಹಿಂಗುವುದು ಮೃತ್ಯುವಿನ ಭಯವೆಂ
ದಂಗವಣೆಯನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು ತನ್ನ ನಿನಗೆಂದ |
ಭಂಗವಾಯ್ತು ಮನೋರಥಕೆ ಮುನಿ
ಪುಂಗವನೆ ಜೇಡೆಂತು ಗತಿ ತ
ಸ್ವಂಗಿಯನು ನಡುಸೀರೊಳದ್ದಿದೆ ಯೆಂದಳೆಂದುಮುಖಿ || ೪೫

ನನಗೆ ಗತಿ ಮತಿ ನೀನೆ ಕೆಟ್ಟನು
ಹಾಸಿಗೊಳಗಾಯ್ತು ರಗಕುಲ ಕರು
ಣಾಸಿದಿಯೆ ಕಾರುಣ್ಯವನು ಮಾಡುವದನಾಥೆಯಲಿ |
ಜ್ಞಾನವಂತನೆ ಯೆನುತ ಕಂಬನಿ
ಯಾನನದಲುಕ್ಕಾಡಲತ್ತು ಮೆ
ಹಾಸಿತೆಂಬಿಸಿ ಹೊರಳಿದಳು ಪತಿಯಂಭ್ರಮಲದಲಿ || ೪೬

ಏವ ಮಗನಪನಂಜಜೇಡೇ
 ಬಾಲೇ ಬದತಿರ್ದಿರರ್ಕವೆಹ್ನಿ
 ಜ್ವಾಲೆಗಳ ಬೊಂಬೆಯ ಮೊಲರುತರತೇಜನೆಂದೆನ್ನಿ |
 ಪಾಲಿಸುವನುರಗರನೆಲೆ ಬಚ್ಚಿದೆ
 ತಾಳದಿರು ಶೋಕವನನುತ್ಪವೆ
 ಬೀಜುಕೊಟ್ಟು ಮುನೀಂದ್ರನೈದಿದ ವೆರತಪೋವನಕೆ || ೪೩
 ಪತಿಯಗಲಲು ವಾಸುಕಿಯ ವನಗೆ ಹೋಗಿ ನಡೆವ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು
 ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಬಚ್ಚಿಕ ಗರ್ಭಿಣಿ ಪೋದಳಗ್ರಜ
 ನಲಘುಮಂದಿದಲ್ಲಿಗಾತನು
 ಲಲನೆಯನು ಬೆಸಗೊಂಡನೇನು ತಂಗಿ ದುಮ್ಮಾನ |
 ಇಜವುತದೆ ಕಂಬನಿ ಮುಖಾಬ್ದದ
 ಲುಚಸದುಳ್ಳಿದ ಹೇತನಲು ಕಾ
 ದಲನ ಕಳುಹಿಯೆ ಬಂದೆನೆಂದಳು ಕಾನನಕೆ ತರಳ || ೪೪

ಹದನನೆಲ್ಲವ ಕೇಳಿ ವಾಸುಕಿ
 ಬೆದಚ್ಚಿ ನುಡಿದನು ತಂಗಿ ನೀಂ ಕಡಿ
 ಸಿದೆ ಮನೋರಥವನು ಗತಪ್ರಾಣದ ಮಹೋರಗರ |
 ಉದರವಾಸನದಾರು ಪುತ್ರನೊ
 ಇದು ಸುಪುತ್ರಿಯೊ ಕೊಂಡೆ ತನ್ನನು
 ಕುದಿದು ಫಲವೇನೆಯೆಗೆ ಪುಣ್ಯವಿಹೀನರಾವೆಂದ ¹ || ೪೫

ಅಣ ಚಿಂತಿಸ ಬೇಡ ನೀವೇ
 ಪುಣ್ಯವಂತರು ತಾಪಸಾಗ್ರಮ
 ಗಣ್ಯನದ ಗಂಡಳಯನನೃತವದ್ಲ ಮುನಿವಚನ |
 ತಿಣ ದಿನ್ನಂತೇಕೆ ಪಾಪವೆ

1 ಫಲವೇನು ಪುಣ್ಯವೀನರು ತಾವೆಲೆಯೆಂದ, ಕ. ಖ. 2 ಕುಲವನೇತಕೆ, ಕ. ಖ

ನುಣ ಲುರಗರ ಕುಲಕದೇತಕೆ ²

ಬಣ್ಣ ಸುವೆ ಭಂಗವೆನು ನೀನೆಂದಳು ಸರೋಜಮುಖಿ || ೫೦

ಅಗೆ ವಾಸುಕಿಯು ಸಂತೋಷಪಡಲು ಅದರಂತೆ ಪುತ್ರಜನನ.

ಎನಲು ತಂಗಿಯ ನುಡಿಗೇ ವಾಸುಕಿ

ಮನದ ಸಂತಾಪವೆನು ಬಿಟ್ಟನು

ವೆನಿತೆ ಪಡೆದಳು ಪುತ್ರನನು ಕಾಲದಲಿ ಕಮನೀಯು |

ಸನಲಸನ್ನಿ ಭತೇಜನನು ಬಣ್ಣ

ಕನುಪಮನು ತಾ ಬಳವೃತ್ತಿರ್ವನು

ಮನೆಯೊಳಗೆ ವಾಸುಕಿಯ ಮನದುತ್ತಪ್ಪದ ಬಳವಂತೆ || ೫೧

ಅಸ್ತೀಕನೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಬಾಲಕನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ.

ಚೈವನನಲಿ ಬಣ್ಣಕಾತನಭ್ಯಾಸ

ಸವನು ಮೂಡಿದನಖಿಳವಿದ್ಯಾ

ಸಿವಹವನು ಸೇವಿಸಿದನಾಸ್ತೀಕಾಚೈಯಲಿ ಮುನ್ನ |

ಯುವತಿಗಿನ್ನಿಯೆನುತ್ತ ಮುಸಿ ಗ

ಭವನು ಮುಟ್ಟಿದನಾಗಿ ಕೇಳಾ

ಭುವನಪಾವನಮೂರ್ತಿಯಿದನು ನಾಗವಾಸದಲಿ || ೫೨

ಹೇಳಿದನು ಮುಸಿನಾಥ ದುರಿತ

ವ್ಯಾಳವಿಷಹರವೆಸಿಸ ಮುಸಿಕುಲ

ಮೇಳಿಕಾರತ್ರವನು ಭುವನಪವಿತ್ರವನು ನಿನಗೆ |

ಹೇಳುವನು ತಾನೇನನ್ನಿ ಗು

ಕಾಲಯನೆ ಹೇಚನುತ ಸೂತನು

ಹೇಳಿದನು ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣಪರಾಯಣಗೆ || ೫೩

ಕದಿಮೂರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂತನೇ.

ಹೇಡಿದರು ಜನಮೇಜಯಗೆ ಸೂಸಿ
ಶಾಲಮತಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಿಖಿ
ಮೂಲಕಾರಣವೆನು ಪರೀಕ್ಷಿತನ್ಯಸನ ಸಂಗತಿಯು ||

ಸರ್ಪಯಾಗಕಾರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಶೌನಕಪ್ರಶ್ನೆ.

ಸೂತ ಹೇಡೈ ಸರ್ಪಯಾಗ
ಖ್ಯಾತದುಷ್ಕರಕರ್ಮಸಿಪ್ತಗೆ
ಹೇತುವಾದುಹ ಹೇಳು ತನಗಾಪಾಂಶುನಂದನರು |
ಧೂತಪಾತಕನಿಕರರಲ್ಲೈ
ಘಾತಿಸಿದನುತುಂಗಕುಲನನು
ಧೂತಘಾತಿಸಾನನು ಮುಗುಚ್ಚಿತಂದನಾಸೂತ ||

೧

ಉತ್ತರಪಕ್ಷ--ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವೆ ಚಿಕ್ಕಾಸಪ್ರಾಂಶು.

ಕೇಳು ಶೌನಕ ಪರಪಿತೃಕು
ಶಾಲಸಂಪನ್ನಿದಿಯ ಯಾಗಕ
ಮೂಲವಸಿಪ ಪರೀಕ್ಷಿದಾಖ್ಯಾನವನು ಮನವೊಲಿದು |
ಹೇಳುವನು ಜನಮೇಜಯಕ್ಷಿತಿ
ಪಾಲ ವೊಂದಿನವತಿಳಮಂತ್ರಿಗ
ಘೂಲಗದೊಳೊಪ್ಪಿದನು ಕುಳ್ಳಿ ಬೆಂದನವರೂಡನೆ ||

೨

ನನು ಹದನಯ್ಯಾನನು ತಕ್ಷಕ
ಕಾನನದಶಿ ಕುರುಹಿತಂಬುವ

ಕೇನು ಕಾರಣ ಹಗೆಗೆ ಹರ ಹರ ಪನ್ನ ಗಾಧಿಪಗೆ |
 ದಾನವಾಂತಕನೊಲವಿನವರಿಗೆ
 ಹಾನಿಯೆಂತೋ ಹೇಟಿ ನೀನೆ
 ಲಾನ್ಯಪೋತ್ತಮನೊಡನೆ ಬಿನ್ನೈಸಿದರು ಮಂತ್ರಿಗಳು || ೩

ಪರೀಕ್ಷಿತನಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಕನಿಗೆ ಏಕೆ ವಿರೋಧವೆಂದು ಜನವೇಜಯಪ್ರಶ್ನೆಗೆ
 ಮಂತ್ರಿಗಳುತ್ತರಾರಂಭ.

ಉಂಟು ಕೃಷ್ಣನ ಕರುಣ ನಿಮ್ಮೊಳ
 ಗೆಂಟುಮಡಿ ನೃಪನಚಯಲಜುವನೆ
 ಗಂಟಲೊಳಗಾತಕ್ಷಕನ ಹಗೆಯಿಲ್ಲ ತಾತನಲಿ |
 ವೆಂಟಣಿಸಿದುದು ವಿಪ್ರತನಯನ
 ಕುಂಟಣಿಯ ಬಲು ಶಾಪ ತಂದೆಯ
 ಕಂಠವನು ಕೊಯ್ದುದನು ಚಿತ್ತೈಸೆಂದರವನಿಪಗೆ || ೪

ಹೇಟಿದೇತಕೆ ತನಗೆ ತನ್ನಯ
 ಬಾಲತನದಲಿ ಮಡಿದನಯ್ಯನು
 ಹೇಳನವದೇಕಾರ್ಯರಲ್ಲಾ ವಿಪ್ರನರರೆಮಗೆ |
 ಹೇಟಿರಿ ದ್ವಿಜಸುತನ ಕೋಪಕೆ
 ಮೂಲವೇನಾರಾತನಾರೆನೆ
 ಹೇಟಿದರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತದ್ವೃತ್ತಾಂತಸಂಗತಿಯ || ೫

ಪರೀಕ್ಷಿತನು ಬೇಟೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಪೇಕ್ಷಿತನಾಗಿ ಅವರ
 ಕೊರಳಲ್ಲಿ ವೃತಸರ್ಪವನ್ನು ಹಾಕುವಿಕೆ.

ಆದೊಡವಧರಿಸಾ ಪರೀಕ್ಷಿತ
 ಮುಂದಿನೀಪತಿ ಧರ್ಮರಕ್ಷಾ
 ಪಾದನೈಕಪರಾಯಣನು ಸುರವಿಪ್ರಪೂಜಿತನು |
 ಹೋದನುಪಸಿಪಸೊಂದುದಿನ ಮೃಗ

ಭೇದಿಗಳ ಸಹಿತೊಂದುವಿನವಿ
ಭೇದದಲಿ ಮುನಿವರಶಮೀಕಸಮಾಖ್ಯನಾಶ್ರಮಕೆ || ೬

ವಸುಮತೀಪತಿ ಕಂಡ ವರತಾ
ಪಸನನಾಮೈಗ ಹೋದ ಮಾರ್ಗವೆ
ಬೆಸಗೊಳಲು ಬೇಜೊಂದನಜಿಯದೆ ಯೋಗನಿಷ್ಠೆಯಲಿ |
ಉಸುರದಿರಲುರಗನನು ಕೊಂಡಾ
ಹಸಿವುತ್ಪಜೆಯಲಿ ನೃಪನು ತನು ತು
ಟ್ಟಸಲು ಕೊರಳಲಿ ಸುತ್ತಿ ಬಂದನು ಮರಳಿ ನಿಜಪುರಕೆ || ೭

ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಋಷಿಪುತ್ರನು ಏಳುದಿನದೊಳಗೆ ತಕ್ಷಕಸಿಂಹ ನೃಪಗೆ
ಮರಣವಾಗಲಿ ಎಂದು ಶಪಿಸುವಿಕೆ.

ಅದನಜಿತು ತತ್ಪುತ್ರನಾಡುತೆ,
ವಿದಿತಶೃಂಗಿಯೆನಿಪ್ಪನತಿಕ್ಕೋ
ಪದಲಿ ಕೊಟ್ಟನು ಶಾಪವನು ಬಾಳಕನು ಭೂಪತಿಗೆ |
ಮದಮುಖನನವನಿಪನನೇಳ್ವ
ಸದೊಳಗುರುಹಲಿ ತಕ್ಷಕನು ತ
ಪ್ಪದು ಮಮುಕ್ತಿಯನುತ ಬಂದನು ತಂದೆಯಿದ್ದಡೆಗೆ || ೮

ತಂದೆಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪವನ್ನು ಹೇಳಲು ಆಯುಕ್ತ
ಮಾಡಿದೆ ಯೆಂದು ಶಮೀಕರು ನೃಪನ ಬಳಿಗೆ
ಗೌರವಾಖನನ್ನು ಕಳುಹುವಿಕೆ.

ತಂದೆಯನು ಕಾಣುತ್ತ ವರಮುನಿ
ನಂದನನು ಬಾಯ್ವಿಡಲು ಕೇಳುತ
ಕಂದೆಜಿದು ಗಳದುರಗನನು ತಗೆದಿಟ್ಟ ಮಗನೊಡನೆ |
ಎಂದನೇತಕ್ಕಳುವೆ ನೀನಲೆ
ತಂದೆ ಯೆನುತವೆ ಕೇಳಿದನು ಮುನಿ
ನಂದ ವೃತ್ತಾಂತವನು ಮುಖಗಿದನಂದು ಮನದೊಳಗೆ || ೯

ಸುಯ್ಯ ಚಿಂತಿಸಿ ನೃಪನ ಕೊರಳನು
 ಕೊಯ್ದ ಪಾತಕಿ ಯೆನುತ ಮಗನನು
 ಬಯ್ಯ ಬಹಳಕ್ಕ ಪಾವನಧಿ ಭೂಪೋತ್ತಮನ ಹೊರಗೆ |
 ಮೈದಿಗೆಯದಟ್ಟಿದನು ಶಿಷ್ಯನ
 ನೈದಿದನು ತಾ ಗೌರಮುಬನ್ನೊಲಿ
 ದೈದಿ ಬಿಸುಟನು ವಾರ್ತೆಯನು ಬೆದಳಿದುದು ಸಭೆ ನೃಪನ || ೧೦

ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಪರೀಕ್ಷಿತನ ಆಲೋಚನೆ.

ಮುನ್ನವೇ ತಾ ನೆನೆವುತಿರ್ದನು
 ತನ್ನ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮವಿದು ನೆಜಿ
 ಬನ್ನ ಬಡಿಸದೆ ಹೋಹುದಲ್ಲೆಂದದುವೆ ಬಂದುದಲ |
 ಇನ್ನ ಮಾಡುವದೇನುತ ನೃಪ
 ಖಿನ್ನ ನಾಮತಿರಲು ನೆನೆದೆವು
 ಪನ್ನ ಗೇಂದ್ರನ ಭಯವನಪಹರಿಸುವ ಮನೋರಥವ || ೧೧

ಬಂದು ಕಂಭದಲೊಂದು ಮನೆಯನು
 ತಂದೆ ಮಾಡಿದವಮರನದಿಯಲಿ
 ಬಂದು ತಕ್ಷಕನೇಹದಂತಿರೆ ರಚಿಸಿ ರಕ್ಷಯನು |
 ಸಂದ ಸಚಿವರು ಸಹಿತ ನೃಪನಾ
 ಮಂದಿರದಲಿರಲೇನೆಯ ದಿನ
 ಬಂದೊಡಾರಿದ ಸಾಧ್ಯಕ ತರುವರೆಂದರವನಿಪಗೆ || ೧೨

ವಿನಯ ದಿನದೊಳಗೆ ಪನ್ನಗ
 ಪಾಲತಕ್ಷಕನುರುಹುವನು ಭೂ
 ಪಾಲನನು ಗಡ ನೋಪ್ಪಿನನುತವೆ ಕಾಶ್ಯಪಾಹ್ವಯನು |
 ಕೇಳಿ ಧನಕಾಂಕ್ಷಯಲಿ ಬರುತಿರೆ
 ಖೂಳತಕ್ಷಕನವನ ಕಂಡನು
 ಪೇಷದೆಲ್ಲಿಗೆ ವಿಪ್ರ ಪಯಣವದೆನುತ ಬಸಗೊಂಡ || ೧೩

ಪರೀಕ್ಷಿತನನ್ನು ತಕ್ಷಕನು ಕಚ್ಚಿದಾಗ ಬದುಕಿಸಲು
ಹೋಗುವನೆಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣವಚನ.

ತಕ್ಷಕನು ತಾ ಮುನಿವನು ಗಡ ಪ
ರೀಕ್ಷಿದವನೀಶ್ವರನ ಮೇಲೆ ತ
ತುಕ್ಷಣದಲೆತ್ತು ವನು ವಿಷಯೋಗವನು ಕೆಡೆಯೊಡೆದು |
ರಕ್ಷಿಸುವನುರುಮಂತ್ರಜಲದಿಂ
ದಾಕ್ಷಣವೆ ತಾ ಬಂದೆನದಕದ ¹
ಪೇಕ್ಷಿತವಲಾ ಸಕಲಲೋಕಕ್ಕೆ ಂದನಾ ವಿಪ್ರ ||

೧೪

ಅದು ನಿನಗೆಸಾಧ್ಯವಾದಕಾರಣ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗಿಂದು
ತಕ್ಷಕನೆನಲಾಗಿ ಅಉಭಯರ ಸಂವಾದ.

ಉಂಟು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ನೃಪತಿಗೆ
ಕಂಟಕನು ತಕ್ಷಕನು ನಿನಗದು
ಗಂಟಲೋಳಯಿಂಕಿಟವ ತುತ್ತೇ ವಿಪ್ರ ಮರುಳನಲ |
ನಂಟ ಪರಿಹರಿಸಿದರೆ ನಿನಗೇ
ನುಂಟು ಬಜಿದೆ ಮನೋರಥಕೆ ಕಡೆ
ಯುಂಟೆ ಬಜಲದೆ ಭಂಗವಡೆಯದೆ ಮನೆಗೆ ತಿರುಗಿಂದು ||

೧೫

ಗಜಹದಿರು ನಡೆ ತನ್ನ ಮಂತ್ರದ
ಬಲಹನದನೀನಖಿಯೆ ಟೋಕಳ
ಗಳಯದಿರು ನೃಪವರನು ಭಸ್ಮೀಭೂತನಾಗಿರಲುಂ |
ತಳದು ಮಂತ್ರದ ಜಲದಲೆತ್ತುವೆ
ನಲಘುಧರ್ಮಾತ್ಮನನು ಪಾಂಡವ
ಕುಲಜನನು ನೀನೇಕೆ ತನ್ನನು ಬೆದಖಿಸುವೆ ಯಿಂದು ||
ವೃದ್ಧವಿಪ್ರನ ಹೇಳು ಕಡೆಯ ವಿ
ರುದ್ಧವೆನೆ ದಿನನಾಥನಿಡದಪ
ವೃದ್ಧಿಗಿರಡೇ ಘಟಿಗೆ ವಿಘ್ನವೆ ಮೂಝೆ ನೀನೇಕೆ |

೧೬

ಶ್ರದ್ಧೆಯುಂಟೈ ಬರುವ ಭಂಗದ
ಸುದ್ಧಿಯನು ನೀ ಹೇಳಬೇಡೆನೆ
ಸಿದ್ಧಿಯೇನೆಲೆ ವಿಪ್ರ ತಕ್ಷಕನಾನು ಹೇಡೆಂದ || ೧೩

ಎನ್ನ ವಿಷವನು ಪರಿಹರಿಸುವೊಡೆ
ಪನ್ನ ಗಾಭರಣಾದ್ಯರಿಂಗರಿ
ದುನ್ನ ತರಲಾ ವಿಪ್ರ ಪರಿಹರಿಸುವ ಸಮರ್ಥನೆ |
ಅನ್ಯ ನಾನಲ್ಲೀಶ್ವರನ ಕೃಪೆ
ತನ್ನ ದೈ ಸಲೆ ಸರ್ಪ ತಾನದ
ನೆನ್ನ ಲೀ ಹೊತ್ತೇನು ಫಲ ಕಂಡಖಿಯಬಹುದೆಂದ || ೧೪

ಕಂಡಖಿವೆನೀ ಹೊದಲಾನೆಲೆ
ಪಂಡಿತನೆ ತೋರುವುದು ನಿನ್ನು
ದಂಡಮಂತ್ರದ ಗಿಂತ್ರದಳವನು ನೋಡೈ ನೀಮರನ |
ಕೊಂಡು ಮುಗಿಸುವೆ ನೆತ್ತು ನೆಜೆ ನೀ
ಗಂಡುತನವುಂಟಾದೊಡೆನೆ ಕೈ
ಕೊಂಡೆನಾನದ ಬಣಗುಸರ್ಪನೆ ಬೇಗ ಮಾಡೆಂದ || ೧೫

ನನ್ನ ವಿಷದಿಂದ ಸುಟ್ಟ ಬೀಳುವ ಈ ಮರವನ್ನು ಬದುಕಿ
ಸೆನಲು ಅದೇರೀತಿಯಾಗಿ ಬದುಕಿಸುವಿಕೆ.

ಆತುರಿಸಬೇಡಾದೊಡಿದ ಕೋ
ಕೌತುಕವೆ ನೋಡೆನುತ ¹ ಕ್ರೋಧಾ
ಘಾತಯುತತಾ ² ಮ್ರಾಹ್ಮಣೊಂದಾಲದ ಮಹಾಮರನ |
ಘಾತುಕನು ಮುಟ್ಟದೊಡೆ ಭಸ್ತ್ರೇ
ಘಾತವಾದುದು ಬಿದು ದವನಿಗೆ
ಚೇತರಿಸು ನೀನಾಪ್ತೊಡಿದ ಕೊಳ್ಳಂದನಾ ದ್ವಿಜಗೆ || ೧೦

¹ ಮುಳುಗುವೆ ಕ. ಬ.

² ಗ್ನಿಯಲಿ ತಾ ಕ. ಬ.

ಮುಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿಸಿದರೆ ಮಹಾದ್ವಿಜ
ಸೃಷ್ಟಿಗದುವೇ ಭಂಗ ನೋಡಾ
ದುಷ್ಕೃಪನ್ನಗ ಮಂತ್ರಜಲವನು ನೋಡು ನೋಡೆನುತ |
ದೃಷ್ಟಿಯಲಿ ಮಂತ್ರಜ್ಞ ನೀಕ್ಷಿಸೆ
ಕೊಟ್ಟು ದಸುವನು ಭಸ್ತ್ರಭಾವವೆ
ಬಿಟ್ಟು ದಂಕುರಿಸಿತ್ತು ಪಲ್ಲವಿಸಿತ್ತು ಮರನಾಯ್ತು ||

೨೧

ಹೊನ್ನ ಬಣ ವದಾಯ್ತು ಮರವದು
ಹೊನ್ನ ಶಾಖೆಗಳಿಂದ ಮೆಜೆದುದು
ಮುನ್ನಿನಿಂದತಿಶಯಸಮಗ್ರತರಾಗ್ರಪರ್ಣದಲಿ |

ಅದನ್ನು ಕಂಡು ತಕ್ಷಕನು ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಧನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು
ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವಿಕೆ.

ಪನ್ನಗೇಂದ್ರನು ಕಂಡನುನತಿ
ಖಿನ್ನನಾದನು ವಿಫಲವಾದುದು
ತನ್ನ ಮನದಂಗವೆ ತೀಯೆನೆಂತೆಂದನಾ ದ್ವಿಜಗೆ ||

೨೨

ಏನನಭ್ಯರ್ಥಿಸುವೆ ಹೋಹೆ ಯ
ದೇನು ಕಾರಣ ಮಾಯ್ದೇನಾ
ಮಾನವೇಶ್ವರನಾವುದದು ಕರ್ತವ್ಯ ನಿನಗೇನಲು |
ಹಾನಿಯಿಂ ವಿರಹಿತರ ಮಾಡಿ ಮೆ
ಹಾನುಭಾವರ ಕೆಡುವರೇ ಧನ
ಹೀನಗಿನಗವನೀವನಿಷ್ಕರ್ಥವನು ಕೇಳೆಂದ ||

೨೩

ಐಸಲೇ ತಾನೀವನರ್ಥವೆ
ನೇಸನಭ್ಯರ್ಥಿಸುವೆ ಹೇಡೆನೆ
ಶೇಸನಾಡಿದೆ ಬಿಡಿದೆ ಧನವನು ಕೊಂಡು ಫಲವೇನು |
ನಾಶವಲ್ಲ ಪರರ ಜೀವವ

ಸಾಸಿಗನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಫಲವೆವಿ
ನಾಶಪದವೆಂದೆಂಬರುಭಯಾರ್ಥವದು ತನಗೆಂದ || ೨೪

ವಿಪ್ರಶಾಪದಲಟವ ನೃಪನನು
ತಪ್ಪಿಸುವೆನೆಂತೆಂಬಿ ವಿಧಿಕ್ಯತ
ತಪ್ಪಲಿಖುವುದೆ ಕಾವರಾರಾಯುಷ್ಯವಿಲ್ಲದನು |
ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಲಘುತ್ವ ನಿನಗೆಲೆ
ವಿಪ್ರ ಭಾವಿಸಿ ನೋಡು ಧನವನು
ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಯಲಿ ತುಂಬಿ ಕೊಡುವೆನು ಹೋಗು ನೀನೆಂದ || ೨೫

ಏಕೆ ನಿನಗೀ ವೈರ ತಕ್ಷಕ
ಸಾಕು ನಾ ರಕ್ಷಿಸುವೆನೆನೆ ಹಿಂ
ದೇಕೆ ಶಾಂಡವದಹನದಲಿ ಫಲುಗುಣನು ಸಲೆಮುಳಿದು |
ಸೋಕಿದನು ತನ್ನ ವನು ಬಜುರ್ದೇ
ಕಾಕುಳವ ಮಾಡಿದನು ಹಗೆಯನು
ಸಾಕುವೆನು ಬಲು ವಿಪ್ರಶಾಪ ಸಹಾಯವಾಯ್ತೆಂದ || ೨೬

ಎಂದೊಡಾಲಿಸಿ ನೋಡಿ ತನ್ನೊಳ
ಗಂದು ತಿಳಿದನು ವಿಗತಜೀವನ
ನಿಂದು ಬಜುರ್ದೇ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಲದೇನು ¹ ಫಲವೆನುತ |
ಎಂದವನನಿತು ಧನವನುಂ ಕೊಡ
ಲಂದು ಮರಳಿದನಾದ್ವಿಜೋತ್ತಮ
ಸೊಂದುಪಾಯವ ಗೆಲಿದೆನೆಂದನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ || ೨೭

ತಾನು ರಾಜನನ್ನು ಸೇರವುದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಸಂಗಡ ಇರುವರನ್ನು
ಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇಷದಿಂದ ಫಲಪಾಣಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗೇದು
ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಇಂತು ತಪ್ಪಿಸಿ ಬರುತ ತನ್ನಲಿ
ಚಿಂತಿಸಿದನಾ ತಕ್ಷಕನು ನೃಪ

ನೆಂತು ಗೋಚರವಹನು ಕೊಲುವೆನೆದೆಂತು ತಾನವನ |
ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಲುಮಂತ್ರವಾದಿಗ
ಳಂತರಾಳದಲಿರ್ವವನನಂ

ದಿಂತು ತನ್ನೊಡನಿರ್ದವರಿಗಿದನೆಂದನುರಗೇಂದ್ರ ||

೮೪

ಭೂಸುರರು ನೀವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಮೆ
ಹೀಶನಲ್ಲಿಗೆ ಮರೆಸಿ ಕೊಂಡೀ
ವೇಷದಲಿ ಕೊಡುವುದು ಸುಪ್ರಪ್ಪಳಲಾವಳಿಯನನುತ |
ಸಾಸಿಗನು ಕಳುಹಿದರೆ ಬಂದರು
ಭೂಸುರಾಕಾರದಲಿ ಕೊಟ್ಟರು
ಲೇಸೆನಿಸ ಫಲಪ್ರಪ್ಪನಿಕರಂಗಳನು ಭೂಪತಿಗೆ ||

೮೫

ಅವರೊಪ್ಪಿದ ಒಂದು ಫಲದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಕನು ಹುಳವಾಗಿದ್ದ
ಹೊರಟು ರಾಜನನ್ನು ಕಚ್ಚುವಿಕೆ.

ಅದಜೊಳಗೆ ತಾನೊಂದು ಫಲದ
ಲೊದಗಿ ಬಂದನು ಕುಹಕತಕ್ಷಕ
ಹೃದಯಹರವೆಂದೆನಿಸಬಹಳಾಮೋದ ಮಘಮಘಿಸೆ |
ಅದಜೊಳುತ್ತಮವಾದ ಫಲವನು
ಮೊದಲವನಿಸ ತಾನೆ ಕೊಂಡು
ದುದನು ಕೊಟ್ಟನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿವ ಮಲ್ಲಿ ನೀವನುತ ||

೨೦

ಇತಿದನಪರಾಂಬುಧಿಗೆ ರವಿಯರ
ಘಳಿಗೆಗಂಜುವನಲ್ಲ ತಾನಿ
ನ್ನೆಲವೊ ತಕ್ಷಕಗಿಕ್ಷಕನಿನಿನ್ನೇನೆಂದು ಹರುಷದಲಿ |
ಫಲವ ಕಯ್ಯಲಿ ಹಿಡಿದು ಮಂತ್ರಿಗ
ಳೊಲಿಯೆ ಸುಗಿಸುತ ಕಂಡನೊಂದನು ¹

ಹುಳುವನದಜೊಳು ಕೃಷ್ಣ ವರ್ಣದ ಸೂಕ್ಷ್ಮರೂಪದಲಿ || ೨೧

ಬಾರನೇತಕೆ ತಕ್ಷಕಾಬ್ಧಮು
ಹೋರಗನು ವಿಪ್ರಾತ್ಮಜನ ನುಡಿ
ಸೋರಶಾಪವಿದೆಂತು ತಪ್ಪಿಸಬಲ್ಲರಾದನು |
ಸಾರವಿದೆಲೇ ಹುಳುವಿದೆನ್ನ ಸು
ಹಾರಿ ತಕ್ಷಕನಾಗಿ ಸುಡಲಿ ಶ
ರೀರವನು ಭೂಸುರನ ಶಾಪವ ಸಲಿಸಬೇಕೆಂದ ||

೩೦

ನಕ್ಕು ಸರಸವೆ ಮಾಡಿ ಮುದದಲಿ
ಸೊಕ್ಕಿ ಕೊರಳನು ಹೊಡೆಯೆ ಫಲದಲಿ
ಡೊಕ್ಕು ರಿಸಿದನು ನಾಗರಾಜನು ಕೊರಳನವನಿಪನ |
ಧಿಕ್ಕನಲು ಚಲಿಸಿದುದು ಸಭೆ ನೃಪ
ಚಕ್ರವರ್ತಿಯನುರಗ ವೇಷ್ಟಿಸ
ಲಿಕ್ಕಲದ ಮಂತ್ರಜ್ಞ ರೋಡಿದರಂಜಿ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ||

೩೩

ಭೂಪನನುನೀಕ್ಷಿಸುತ ಸಂವಿ
ದ್ರೂಪಪರಮಾತ್ಮನಲಿ ಬಂದನು
ಕಾಪಟಗನುರುಹಿದನು ಕಾಯವನುರುವಿಷ್ಣು ಯಲಿ |
ತಾಪಗೊಂಡುದು ಸಕಲಜನವಾ
ಭೂಪನನವನು ಕಂಡು ಮನದಲು
ತಾಪವುದಿಸೆ ವಿಷ್ಣು ಮೂತ್ರದಲೊಂದು ನಿಮಿಷದಲಿ ||

೩೪

ಹಳಚಿ ಹೋದನು ಮಿಂಚಿನಂತಿರೆ
ಥಳಥಳಿಸಿ ಗಗನದಲಿ ಸೂರ್ಯನ
ಹೊಳಪು ಹುರಿಗೊಂಡಂತೆ ತಕ್ಷಕನಾ ನಿಜಾಲಯಕೆ |
ಬಚಿಕ ನಿಜಸಂಸಾರಕರ್ಮವೆ
ನೊಲಿದು ಮಾಡಿದುದಾಪ್ತಜನವೆಲ
ವೆಲವೊ ವಿಪ್ರನ ಹದನಿದೆಂದರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ನೃಪಗೆ ||

೩೫

ನೋಡಿದೆವು ಬಾಲ್ಯದಲಿ ನಿನ್ನ ನು
 ರೂಢಿಗಾತ್ರಯವಾಗಿ ನಿನ್ನ ಯ
 ಪ್ರಾಥ ಮಗನೇ ಕಲ್ಪತರುವಿನ ಬೀಜದಂಕುರವು |
 ಬೇಡಿಕೊಂಬೆವು ದೇವ ಸಂಶಯ
 ಬೇಡ ನಿನ್ನಲಿ ಕರುಣವನು ನೆಜಿ
 ಮಾಡುವನು ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನು ಮನವೊಲಿದು || ೩೬

ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹದಿನೈದನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಗುರುಚರಣಸೇವೆಯಲಿ ಪಡೆದರು
 ಪರಮಪಾವನವಾಪ ಕೀರ್ತಿಯ
 ಧರೆಯೊಳುದ್ದಾಲಕನು ಮುನಿಕುಲತೀಲಕನುಪಮನ್ಯು ||

ಕೌನಕ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಸೂತ ಹೇಚ್ಚೆ ಪೂರ್ವದಲಿ ವಿ
 ಬ್ಯಾತನನಿಸುವುದಂಕಮುನಿಯೊಡ
 ನಾತಪೋನಿಧಿಯನಿಸುವುದ್ದಾಲಕನುನುಪಮನ್ಯು |
 ಭೀತಿಯನು ನೆಜಿ ತೊಜಿದು ಸಹಜ
 ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಗುರುವಿನ ನಿರೂಪವೆ
 ನೋತು ಬಿರದಲಿ ಧರಿಸಿ ನಡೆದುದನುಕುಹು ನಮಗೀಗ || ೧

ಉತ್ತರದಕ್ಷಿಣ—ಉದ್ದಾ ಲಕನೂ ಉಪಮನ್ಯುಷ್ಠಂ ಧೌಮ್ಯೇಹಿ
ಶಿಷ್ಯರಾಗ್ವೇವೇನಲು ಸಂವಾದ.

ಎನಲು ಹೇಳಿದನು ಸೂತನಾವರ
ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಭೃಗುವರಕುಲಜನಿತ
ರೆನಿಸುವನುಪಮಚರಿತನುದಾ ಲಕನುನುಪಮನ್ಯು
ಘನತಪೋನಿಧಿಯೆನಿಪುದಂಕನು
ಮನದ ಧೃತಿಯಿಂದಾದರವಲಂ
ದನುನಯದಲಾಯೋಧಧೌಮ್ಯನ ಕಂಡು ನಮಿಸಿದರು || ೧

ಮುನಿವರೇಣ್ಯ ಮಹಾಮಹಿಮ ಸೀ
ನನಘನೇಂಬುದ ಕೇಳು ಬಂದೆವು
ಮನವೊಲಿದು ಪೊದಾದಿದ್ಭಾವ ಕಲಿಸಿ ಸಲಹೆಂಮು |
ಸಿನಗೆ ಶಿಷ್ಯರು ನಾವು ನಮ್ಮಯ
ಮನವಚನಕಾಯದಲಿ ತವ ಪದ
ವನಜಸೇವೆಯನಮೆಗೆ ತಾರಣವಾಗಿ ಚಕುಸುವೆವು || ೨

ಎನಲು ನಗುತಾ ಮುನಿಪ ನುಡಿದನು
ಘನವಲಾಗುಂಭಜನೆ ಲೋಕಕೆ
ಮನವೊಡಲು ತಾ ಸಕಲ ಸಾಧನವು ತಪ್ಪಿದರೆ ಘನದುರಿತ |
ನೆನೆಯಬಾರದ ತೆವದಲಪ್ಪುವು
ದನುನಯವು ನೀವು ನೆನೆದು ನಿಶ್ಚಯ
ವನು ತಿಳಿದು ಹೇಳುವುದು ನೀವೆನೆ ನುಡಿದರವರಂದು || ೪

ಎಲೆ ಮುನೀಶ್ವರ ನಿಮ್ಮಚರಣದ
ಲಲಿತಸೇವೆಯೆ ಗತಿಗೆ ಸಾಧನ
ವಲಸದೆಮ್ಮವಧಾನ ತ್ರಿಕರಣ ಶುದ್ಧ ನಿಮ್ಮೆಡಿಯ |
ಸುಲಭದಲಿ ಭಜಿಸುವವು ವಿದ್ಯೆಯು

ಕಲಿಸುವುದು ಕರುಣವಲಿ ನೀವೆಯೆ
ನಲು ಸುಶಿಷ್ಯನೊಂದು ಪತಿಕರಿಸಿದನು ಮುನಿ ನಗುತ || ೫

ಎಲೆ ಮುನಿಗಳರ ಮೇಲೆ ಪೇಚ್ಚನು
ಸಲೆ ವುದಂಕಚರಿತ್ರವನು ಮೆ
ತ್ತೊಲಿದು ವುದ್ದಾಲಕನ ಯುಪಮೆನ್ಯುವೆ ಮಹಾಕಥೆಯ |
ಸುಲಭದಲಿ ನಾನೊರೆವೆ ನೀವಿದ
ನೊಲಿದು ಕೇಳುವುದೆನುತ ಮತ್ತಾ
ಲಲಿತಸನ್ಮತಿ ¹ ಸೂತ ಹೇಳಿದನಾ ಮಹಾಕಥೆಯ || ೬

ತನ್ನ ಭೂಮಿಗೆ ಹರಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಮಾಡಿದ
ಗುರುವಿನಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ಉದ್ದಾಲಕನು ನಡೆದುವಿಕೆ.

ಗುರುವಿನಾಜ್ಞೆಯ ತಲೆಯಲಾನುತ
ಪರಮವೇದಾಧ್ಯಯನಪರರಾ
ಗಿರಲು ಸಂತೋಷದಲಿ ಮಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದುದಿನವದಲಿ |
ಗುರು ಕರೆದನುದ್ದಾಲಕನಸಲೆ
ತರುಣ ನಮ್ಮೆಯ ಮೊನ್ನವೆತ್ತಿಯ
ಲುರುತರಧರಣಿಯಲ್ಲಿ ಜಳದಿಮುದಲ್ಲಿ ಘನವಾಲಿ || ೭

ಹರಿವ ಜಲವನು ನಮ್ಮ ಧರಣಿಯ
ಹೊರಗಿರಿಸಲನ್ನರು ಕೊಂಡು ಹೋ
ಹರು ಘನದುರಾತ್ಮಕರವರ ಸೀಮೆಗೆ ಪೋಗದಂದದಲಿ |
ಭರದಿನುದಕವ ತಿರುಹು ನಮ್ಮೆಯ
ಧರಗೆ ನೀನೆನೆ ಶಿರದಲಾನುತ
ಭರವೆಸದಿ ತಾ ಬಂದು ಕಂಡನು ಹರಿವ ಶಂಬರವ || ೮

ಪರರ ಭೂಮಿಗೆ ಪೋಪುದಕಟಾ
ಭರದೆ ಜಲವನು ತಾನು ತಿರುಹಲು

ತರಲೆ ಗುದ್ದಿಯೆಂದು ಪೋದರೆ ತಡವಲಾ ಯೆನುತ |
 ಭರದಿ ಪೋಪೀಯುವಕವನು ತಾ
 ತಿರುಹಿಸುವೆನೆಂದೆನುತಲಲ್ಲಿಯೆ
 ಕರದ ತಲೆದಿಂಬಿನಲಿ ಸವಡಿಸಿದನು ನಿಜೇಚ್ಚೆಯಲಿ || ೯

ಸಂದಿಯಲಿ ಜಲ ಪೋಗಲೀಯದೆ
 ತಂದು ಮೈತ್ತಿ ಕೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟೆಯೆ
 ಬಂದ ಜಲವೆಲ್ಲವನು ತಿರುಹಿದನಾತ್ಮಧಾರುಣಿಗೆ |

ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಗುರುವು ಬಂದು ಕಂಡು ಸಂತೋಷಿಸಿ ನಿನಗೆ ಸಕ
 ಲವಿದ್ಯಾಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲಿಯೆಂದು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ.

ಸಂದುದೀಪರಿ ಹಲವು ದಿನವದ
 ಕಂದು ಗುರು ತಾ ನೆನೆದನಾಗಳ
 ಕಂದನಾವೆಡೆ ಯೆನುತ ಬಂದನು ಕಂಡನೀಹದನ || ೧೦

ಅಕಟ ಮಗನ ನಿರರ್ಥದಲಿ ತಾ
 ನಕುಟಲನ ಕಳುಹಿದರೆ ನಮ್ಮಯ
 ಬಕುತಿಯಲಿ ತನ್ನೊಡಲ ಮೋಹವ ತೊಜಿದು ದೃಢತೆಯಲಿ |
 ಪ್ರಕಟದಲಿ ತಾನಡ ಬಿದ್ದೀ
 ಸಕಲಜಲವನು ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಗೆ
 ಸುಕರದಲಿ ತಿರುಹಿದನು ಹರ ಹರ ಯೆನುತ ಹರುಷದ || ೧೧

ಬಂದು ಕೈವಿಡಿದೆತ್ತಿ ಕೇಳಲೆ
 ಕಂದ ಮೆಚಿದೆನೆಂದು ಬಹಳಾ
 ನಂದದಲಿ ಹರಸಿದನು ಮೆಸ್ತ ಕಕಿರಿಸಿ ಹಸ್ತವನು |
 ಸಂದ ಸಕಲಸುವಿದ್ಯೆಗಳು ನಿನ
 ಗಿಂದು ಫಲಿಸಲಿ ಗಾರುಹಸ್ತೈಕೆ
 ಭಂದದಲಿ ನಡೆ ಯೆಂದು ಕಳುಹಿದರಾತ ಬೀಚ್ಚೊಂಡ || ೧೨

ಬಳಿಕ ಉಪಮನ್ಯುವನ್ನು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಗೋರಕ್ಷಣೆ
ಮಾಡೆಂದು ವನಕೆ ಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ.

ಬಚಿಕಲಂದುಪಮನ್ಯುವಿರುತಿರೆ
ಕಳೆದು ಪೋದುದು ಕೆಲವು ದಿನ ಮೆ
ತ್ತೆಳುಕದವನಧ್ಯಯನಪಾಠದ ಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದಿರಲು |
ತೀಯಲೆಂದೀತನ ಮನವನಾ
ಕಳೆನು ಕಾವುದು ಹೋಗು ನೀನೆಂ
ದಳುಹದಟ್ಟಲು ಕಾದನವ ಗೋವುಗಳ ಮನವೊಲಿದು || ೧೩

ಆಗ ಒಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಗೋವನ್ನು ಮನೆಗೆ ತರಲು
ಗುರುವು ಕೋಟು ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಆರ್ಕಸತ್ರಗಳನ್ನು ತಿಂದು
ಸಾಯಂಕಾಲಕ್ಕೆ ಗೋಸಹಿತ ಬಾಯೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಒಂದುದಿನ ಗೋವೊಂದವನು ಸಾ
ನಂದದಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಮಯದ
ಲಂದು ತರಲಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಗುರು ಕಂಡಧಿಕಕೋಪದಲಿ |
ಬಂದೆಯೇತಕೆ ಪಶುಗಳನು ನೀ
ನಿಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ದಲಿ ತಂದರೆ
ನೊಂದವುಪವಾಸದಲಿ ಕೆಡಿಸಿದೆ ಯೆಂದು ಗರ್ಜಿಸಿದ || ೧೪

ಎಲೆ ಗುರುವೆ ನಿವ್ಯಾಜದಲಿ ತಾ
ನೊಲಿದು ಬಂದವನಲ್ಲ ನನಗಿಂ
ದಲವಕ್ಷುಧೆಯನು ತಾಳಲಾರದೆ ಬಂದೆನೆಂದೆನಲು |
ಘಟಲನಾಮುನಿ ನುಡಿದನಡವಿಯ
ಲಲಿತಕೋಮಲದರ್ಶನಪತ್ರವೆ
ಸುಲಭದಲಿ ನೀ ಭುಜಿಸಿ ಕಾವುದು ದಿನವೆ ಕಡೆಗಣಿಸಿ || ೧೫
ಎನೆ ಹಸಾದವೆನುತ್ತ ಹೋದನು
ಮನದೊಳನುಮಾನಿಸದೆ ಗೋವುಗ
ಳನು ಗೊಳಿಸಿ ಘನದರ್ಶನಪತ್ರವೆ ಭುಜಿಸಿ ಹಲಕಾಲ |

ಅನುನಯದ ಸಾಯಾತ್ಮ ಸಮಯಕ್ಕೆ
ಮನೆಗೆ ಬಹುನೀ ತೆಹದಲಿರುತ್ತಿರೆ
ಘನತರೋಷ್ಯ ವದಡರಿ ಕೆಟ್ಟವು ನಯನವಾಮುನಿಗೆ || ೧೬

ಹೀಗೆ ಬಹುಕಾಲ ನಡೆಯಲು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ದೇಹತ್ಯಾಣ ಕಡಿಮೆ ಯಾದುದಂ
ಕಂಡು ಗುರುವುಪದೇಶಿಸಿದ ಮಂತ್ರಜಪದಿಂದ ಸೂರ್ಯಾಪರೋಕ್ಷವಂ
ಹೊಂದಿ ರೋಗನಿವೃತ್ತಿ ಯಾಗುವಿಕೆ.

ಇರಲಿರಲು ಪಥ ಕಾಣಬಾರದೆ
ಕರದ ಸನ್ನೆಯ ಸೋಹೆವಿಡಿದಾ
ಚರಿಸುತ್ತಿರೆ ಗುರುವುಬಿದನಕಟಾ ಶಿಷ್ಯನಾಯಸವ |
ಪರಿಹರಿಸೆನೀ ಹ್ವಣದಲೆನುತವೆ
ಕರೆದು ಮನದೊರಕದಲಿ ಪೇಳು ನು
ತರಣಿ ಮೆಚ್ಚು ವ ಮಂತ್ರಗಳನತಿಸಾಧ್ಯತರವಿಧಿಯ || ೧೭

ಬರೆದು ಘನಮಂತ್ರೋಪದೇಶವ
ನಿರದೆ ಕಳುಹಲು ಬಂದು ಮಿಂದಾ
ಸುರನದಿಯ ತೀರದಲಿ ನಿಂದಾವಶ್ಯಕವ ರಚಿಸಿ |
ವರಮುನೀಶ್ವರನಿತ್ತ ಮಂತ್ರವ
ಸ್ಮರಿಸಿ ಕರಗಳನತ್ತಿ ರವಿಯ
ನುಜಿ ಮನದಿನಿಕ್ಷಿಸಿ ಸುರುಚಿರಧ್ಯಾನಪರನಾದ || ೧೮

ಜನನರಹಿತನೆ ಲೋಕಭಾವನ
ನನಿಖಿಳಾತ್ಮಕನೆಯಜರವರೇ
ಞ್ಞಾನೇ ಯನುಪಮಾನಘಶುಭದಧರ್ಮ¹ ಸ್ವರೂಪಕನೆ |
ಘನಮಹಿಮ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿ ನಿಧಾ
ನನೆ ಪ್ರಳಯರೂಪಕಸೂರ್ಯನಿ
ಯನುಪಮಾರ್ಥವ ಕಾರುಣಿಕ ರವಿ ನಿನಗೆ ಶರಣೆಂದ || ೧೯

¹ ನನುಪಮಧರ್ಮ, ಕ. ಖ.

ಘನವಿವಸ್ವಾನುವೆ ಮಹಾಜಗ
 ವನು ಧರಿಸಿಯಿದ್ರಂತರಾತ್ಮನೆ
 ಜನವಬೆಳಗುವ ದೀಪರೂಪನೆ ಲೋಕಹಿತಕಾರಿ |
 ಅನುದಿನವು ನೀನಾದಿ ನಿನ್ನನು
 ನೆನೆವೊಡರಿದು ಸದಸ್ರಲೋಚನ
 ಗನುಸಮಿತತೇಜನೆ ಸುರರೊಳುತ್ತಮ ನಮೋಯೆಂದ || ೮೦

ನಮಿಸುವೆನು ಸವಿತೃಸ್ವರೂಪನೆ
 ನಮಿಸುವೆನು ಜಗದೇಕಚಕ್ಷುವೆ
 ನಮಿಸುವೆನು ಜಗದುದಯರಕ್ಷಾಪ್ರಳಯಕಾರಣನೆ |
 ನಮಿಸುವೆನು ವೇದಸ್ವರೂಪನೆ
 ನಮಿಸುವೆನು ತ್ರಿಗುಣಾತ್ಮಕಾರಣ
 ನಮಿಸುವೆನು ಬ್ರಹ್ಮೇಶ ನಾರಾಯಣ ನಮೋ ಯೆಂದ || ೮೧

ಎಂದು ಬಹುವಿಧವಾದ ತುತಿಗಳ
 ಲಂದು ಹೊಗಳ ಮಹಾಮಹಿಮೆನಪ
 ಛಂದದಲಿ ವೇದಾತ್ಮನನು ¹ ಮೆಚೆ ಸಲು ರವಿ ಬಂದು |
 ಕುಂದದಾನಂದದಲಿ ದೃಷ್ಟಿಗ ²
 ಳೊಂದೆ ಕಾಣಿಸಿ ಬೇಗನಾ ರವಿ
 ಸಂದನಂದಾಕಾಶಕತ್ತಲು ಮುಸಿಪ ಹರುಷಿಸಿದ || ೮೨

ಅದನ್ನು ಗುರುವು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ
 ಉಪಮನ್ಯವಂ ಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ

ಬಂದು ಗುರುಚರಣಾರವಿಂದಕೆ
 ವಂದಿಸಲು ಮಿಗೆ ಕೇಳ್ವ ನಧಿಕಾ
 ನಂದದಲಿ ಪರಿಣಮಿಸೆ ಮೆಚೆ ದನಾತ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ |
 ತಂದೆ ನಿನಗೆ ಸಮಸ್ತವೇದಗ ³

¹ ಛಂದವೇದೋರೂಪನನು, ಕ. ಬ.

ಳಿಂದು ಫಲಿಸಲಿ ಹೋಗು ನೀನೆಂ
ದಂದು ಮಸ್ತಕಕಿರಿಸಿ ಕರವನು ಕಳುಹಿದನು ನಲಿದು || ೨೩

ಬಂದನಂದುಪಮೆನ್ಯು ಬಹಳಾ
ನಂದದಲಿ ಲೋಕದಲಿ ಕೀರ್ತಿಯು
ನಂದು ಪಡೆದನು ಗುರುಪ್ರಸಾದ ಕರುಣದ ಬಲದಿಂದ |
ಇಂತಿದನು ಹೇಳಿದನು ಸಿಮಗಿ
ನ್ನೊಂಧಿತೇ ಘನಹರುಷವೆನೆ ಮನ
ದಂದು ನಿತ್ಯಾತುಮನ ನೆನೆದರು ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಲಿ || ೨೪

ಹದಿನೈದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಹದಿನಾರನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂತನೆ.

ಬಂದು ಕಂಡನುದಂಕನವನಾ ¹
ಕಂದಜನಮೇಜಯಮಹೀಪತಿ
ಗಂದು ಕಥನವನಱುಹಿ ಸರ್ಪಾಧ್ಯರಕೆ ತೊಡಗಿಸಿದ ||
ಸಕಿಷ್ಕರಾದ ಉದಂಕರು ಬರಲು ಅವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಆಗಮನಕಾರಣ
ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಾಂಭ.
ಹೇಳಿದರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭೂಮಿ
ಪಾಲಜನಮೇಜಯಗೆ ಬಚ್ಚಿಕಾ
ವೇಳೆಯಲಿ ಶಿಷ್ಯಪ್ರಶಿಷ್ಯರು ಸಹಿತುದಂಕಮುನಿ |

ಜಾಳಿಸಿದ ಶಾಂತಿಯಲಿ ಪೂರ್ವದ
ಕಾಲದಲಿ ತಕ್ಷಕನು ಮಾಡಿದ
ಬಾಳತನವನು ನೆನೆದು ಬಂದನು ನೃಪನ ಹೊರಗಾಗಿ || ೧

ಬರಲು ಮುನಿಗಿದಿರೆದು ಭಕ್ತಿಯ
ಭರದಿ ವಂದಿಸಿ ಸತ್ಕೃತಿಯನಂ
ದರಸ ವಿರಚಿಸಿ ಬಚ್ಚಿಕ ಬರವೇನೆಂದು ಬೆಸಗೊಳಲು |
ಹಿರಿದು ಸಲ್ಲಾಪಗಳ ಮಾಡುತ
ಪರಮತತ್ವವನೊರೆದು ಮೆಲ್ಲನೆ
ದುರುಳತಕ್ಷಕಗುಪಹತಿಯ ನೆನೆದಾಗಳಂತೆಂದ || ೨

ರಾಜ್ಯಪಾಲನವೂ ಕೃತುಸಂಹಾರವೂ ರಾಜಧರ್ಮವು.

ಆದೊಡನೇಲೆ ಭೂಪ ರಾಜರು
ಮೇದಿನಿಯ ನಾಳ್ವವೆರೆಗೊಂದೇ
ಕಾದ ಕರಣ ಪದುಳದಿ ರಾಜ್ಯವನಾಳ ಧರ್ಮವಲಿ |
ಕಾದಿದರೆ ಪ್ರತಿಭಟನ ನಿಖಿವುದು
ಭೇದದಲಿ ನೆಹಿ ಕೊಂದವರ ಮಿಗೆ
ಭೇದಿಸಿಯೆ ಕೊಲಬೇಕು ಹಿಂಸೆ ಯದಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರವಲಿ || ೩

ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರು ನಾರದೋಪದೇಶದಿಂದ ರಾಜನೂಯ ಮಾಡಿದ

ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಎನುತ ಯತಿವಗನೆಂದ ಕೇಳು
ಜನಪ ನಿನ್ನಯ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
ವಿನುತಶಾರ್ಯವನುಚಿಯಲುಶ್ರೀಸೋಮಕುಲದವರ |
ಜನಪತಿಲಕರ ಕುಂತಿಪುತ್ರರ
ಮನೆಗೆ ನಾರದ ಬಂದ ಪಾಂಡುವಿ
ಗನಿತು ದುರ್ಧರವೃತ್ತಿಯೆಂಬುದ ಹೇಜೆಯಾಕ್ಷಣದಿ || ೪

ಜನಪತಿಯ ಬಲ ಬಹಳವಿರಲಿಕೆ
 ವಿನುತಭಂಡಾರವನು ತರಿಸಿದ
 ಜನಪ ಮಾಡಿದ ರಾಜಸೂಯವನಂದು ಪಾಂಡುವಿಗೆ |
 ಎಸಿತೊ ಫಲ ಮೇಳವಿಸೆ ಯಿಂದ್ರನ
 ವನಿತೆಯರು ಬಚ್ಚಕಾತನೋಲಗ
 ದನುವ ಕಾಣರು ಪಾಂಡುನೃಪತಿಯ ಭೂಪ ಕೇಳಿಂದ || ೫

ತಾಯಿತಂದೆಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಭಿಷೇಕಿಸಿ ವುದು ಪುತ್ರನ ಕರ್ತವ್ಯ
 ನಾದ ಕಾರಣ ಸರ್ಪಾರ್ಥವ ಮಾಡೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಮಾತೃಪಿತೃಗಳ ಹಗೆಯು ತೆಗೆಯದ
 ನೇತಕಾ ಸುತ ಜನಿಸಿ ಫಲವೇ
 * ಭೂತನಿಕರದುದರದಲಿ ಜನಿಸಿದರೆ ಜಗತ್ತುಗಳು |
 ಓತು ಕೇಳೈ ಸಗಣೆಯೊಳು ತಾವ್
 ನೇತು ಸಾವಿರಹುಳುಗಳೆಂಬೀ
 ಮಾತು ವೊದಗುಗು ಜನದ ವಚನದಿ ರಾಯ ಕೇಳಿಂದ || ೬

ಆ ಮಹಾಪಾಂಡವರ ಕುಲದಲಿ
 ಭೂಮಿಪತಿ ಸೀ ಜನಿಸಿ ತಂದೆಯೊ
 ಳಾ ಮಹಾಹಗೆ ವುರಗತಕ್ಷಕಸಿರಲು ಕೈಗಾದೆ |
 ಭೂಮಿಯೊಳಗಿವೆಂಶನಾದ

ಗ. ಪುಸ್ತಕಪಾಠ—

* ನಾತಗನಿತ್ಯೈಶ್ವರ್ಯಸಂಪದವೆಂದು ಫಲವೇನು |
 ಖ್ಯಾತಿಯನಿತ್ತಿದ್ದೆನು ಸುಜನ
 ಪ್ರೀತಿಕರವನೆ ತಂದೆಗಧಿಕನು
 ಖಾತಿಯವನು ದೊರೆಯೆನು ವುದೇ ಧರ್ಮಮತವೆನು || ೭
 ಕಾಮನಾಗಲಕಾಮನಾಗಲಿ
 ಭೂಮಿಗಧಿಕದ್ವೇಷಗಳ ನಿ
 ಸ್ನೇಹತನದಿಂ ಕೂಳುಪುಷ್ಪ ಸಜ್ಜ ನರ ಧರ್ಮವಧು ||

ಸ್ತೋಮವನು ನೀ ಕೆಡಿಸಬೇಕೆನೆ
ಭೂಮಿಸತಿ ಬಚ್ಚಿಕೆಂದನಾಮುನಿಗಧಿಕಪದವಿ || ೩

ಅಮ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ರಾಜನೆನ್ನಲು ವಿವ್ರಾನುಗ್ರಹದಿವ ಸರ್ವವೂ
ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೆಂದು ಉತ್ತರ.

ಹುದುಗಿದನು ತಾನೆಂಬ ಭೇದದ
ಹದನನಖಿಯೆನದೆಂದೊಡಾಯತಿ
ಯಿದು ಬಚ್ಚಿಕೆ ತಾನೊಂದು ಗಡನವೆ ದ್ವಿಜರ ಭಜಿಸಿದೊಡೆ |
ಹದನ ಕಾಂಬರು ಭೂಸುರೋತ್ತಮ
ರದಕೆ ತತ್ಕ್ಷಣ ಹೋಮದಲಿ ತಾವ್
ಸದೆದು ಕೊಡುವರು ನಿನಗೆ ವಿಪ್ರರು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೪

ಅನಿಮಿಷರ ಮುಖರೂಪನಪ್ಪ¹ ನ
ಲನ ಕರೆದು ಸರ್ವಗ್ರಸನವಜು
ದನೆ ವನಧಿಯ ಗಭೀರತನವನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ |
ಮುನಿಸನೊಬ್ಬನು ಕುಡಿದು ಕಳೆಯನೆ
ಜನಪ ನಿನ್ನಯ ಪೂರ್ವಪುರುಷನ
ತನುವಿನ ಕ್ಷಯ ತಳೆಯಲಾಕ್ಷಣ ಹೀನಕಳಗಳನು || ೫

ಕೂಡಿ ತಳೆಯರೆ ಶಶಿಯನೆಂದರೆ
ರೂಢಿಯಹ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕವ
ಮಾಡನೇ ಕಮಲಜನು ಭೂಮಿಗೆ ತಾನು ಗೋಹಲನ |
ನೋಡಿ ಕಳೆಯರೆ ಯಾ ಸುರೇಶನ
ಗಾಢದೈಶ್ವರ್ಯವನು ರೂಢಿಸಿ
ರೂಢಿಯಲಿ ಭಿಕ್ಷುಕನ ಮಾಡರೆ ತೀರ್ಥಮೊಳೆಯನು || ೧೦

ತಾಮಸಕ್ಕಧಿಕಾರಿ ಮಾಡರೆ
ಭೂಮಿಯೊಳ್ ದ್ವಿಜರಿಗೆ ತಾನದು

ನೇಮಿಸಲು ನಿಲಲುಂಟೆ ಯೆಂದರೆ ಭೂಪನಿಂತೆಂದ |

ರುದ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿಸಿದವರ ಹಸರುಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಸೋಮಶೇಖರಮುಖ್ಯನಾಕಿ

ಸ್ತೋಮವನು ಶಪಿಸಿದವರ್ಗಳ

ನಾಮವನು ತನಗಾಹಿ ಯೆಂದರೆ ಮುನಿಪನಿಂತೆಂದ || ೧೧

ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ—ಸುರರು ಸರ್ವೋತ್ತಮದೇವತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಭೃಗು
ರುಷಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ.

ಮೊದಲು ಮನ್ವಂತರದ ಕೃತಯುಗ

ವಿದಿತದಲಿ ತೆತ್ತೀಸಕೋಟಿಯ

ತ್ರಿದಶರಲ್ಲರು ನೆರೆದು ಪದ್ಮಜವಿಷ್ಣು ರುದ್ರರಲಿ |

ಅದಟುದೈವವದಾರು ಸಂಬಲು

ವಿದಿತವನು ತಾವೆಳುವವೆಂದಾ

ತ್ರಿದಶಗಂಗೆಯ ತಡಿಯ ನೆರೆಯಲಿ ಕೂಗಿ ಭೃಗುಖುಷಿಯ || ೧೨

ಆಗ ಭೃಗುವು ಈಶ್ವರನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೋಪದಿಂದಿರುವವರ ಕಂಡು
ಬಿಸುವಿಕೆ.

ನೆರೆದು ಕಳುಹಿದರವರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ

ವರಮಹಾಖುಷಿ ಮೊದಲು ಹರಿದನು

ಹರನ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶಾಲಿಯ ಸಮಯವೇನೆನಲು |

ಹರನು ಕೇಳುತ್ತ ಕೋಪದಿಂದವ

ಬರೆ ಮಹಾಖುಷಿ ಕಂಡು ಶಾಪವ

ಸೋರೆದ ಗಂಗಾಧರಗೆ ತಾಮಸಜನಕ್ಕೆ ಗುರು ನೀನು || ೧೩

ಬಳಿಕ ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಳಿಗೆ ಬರಲು ಆತನು ತನಗೆ ಮನಮಾಡದೆ ಇದ್ದದ್ದ
ರಂದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಶಾಪವಂ ಕೊಡುವಿಕೆ.

ಎಂದು ಬೇಗದಿ ಕಮೇಳಭವನನ

ಮುಂದಿರಕೆ ಬರ ಪದ್ಮಸಂಭವ

ಬಂದ ಮುನಿಗಾಸನವನೀಯದೆ ಯಿರಲಿಕಾಮುನಿಸು |
 ಅಂದು ಕಾಪವ ಕಮಲಜಂಗಿಂ
 ತಂದನೀಜಗದಲ್ಲಿ ಮೇಣೊಂ
 ದೊಂದು ಗ್ರಾಮದ್ವಾರಬಂಧದ ಮುಂದೆ ಗೋಪಲನ || ೧೪

ಭಂದದಿಂದಿರುತಿಹುದದಗಸೆಯೊ
 ಳೆಂದು ತಾ ಶೀತೋಷ್ಣ ವಾತಕೆ
 ವೊಂದು ಸದ್ವಿಜರಿಂಗಮವಸರವೀಯದನ ಗತಿಯು |
 ಲೆಂದುವೀ ಪರಿಯಹುದು ಧರೆಯಲಿ
 ಸಂದ ಜನರ ವಿವಾಹದಾದಿಯು
 ಲೊಂದು ರಾತ್ರಿಯ ನಾಲ್ಕು ಹಗಲಿ ಬಂದು ಗೋಪಲನ || ೧೫

ವೇದಿಸಿದ ನೈವೇದ್ಯದಿಂದವೆ
 ಯಾದರಿಸಿ ತಾ ಮಿಥುನವರ್ಗಕೆ
 ಸಾಧಿಸಿದ ಪರಮಾರ್ಥಭೋಗವ ಭೂಪ ಕೇಳಂದ |
 ಆದುರಾಗ್ರಹಿಮಿಥುನಕೆಯು ಬಹು
 ಬಾಧೆ ತಾನಹುದೆಂದು ಭೃಗುನುಷಿ
 ಮೇದಿಸಿಯಿಲ್ಲದನು ಬಂದನು ಕ್ಷೀರಸಾಗರಕೆ || ೧೬

ಕ್ಷೀರಸಾಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮಲಗಿದ್ದ ವಿಷ್ಣು ವಿನ ಎದೆಗೆ ಒದೆಯಲು ಕೋಪ
 ಸದ ಪರಮಾದರದಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದ್ದರಿಂದ ವಿಷ್ಣು ವೇ ಸರ್ವೋ
 ತ್ತಮನೆಂದು ತಿಳಿಸುವಿಕೆ.

ಬೇಗದಲಿ ಬಂದುರಗವಾಸಿಯು
 ಯೋಗನಿದ್ರಾಂಗನೆಯ ಭೇದದ
 ರಾಗದಲಿ ಪವಡಿಸಿದ ಮಧುಮದನನ ಬಂದೊದದ |
 ಆಗಲಾತನ ವಕ್ಷಭಾಗವ
 ತಾಗಿಸಿದ ತಾನಗ್ರಪಾದದಿ
 ಮೇಗಲಾತನಾದೇವನೆದ್ದನು ಮುನಿಯ ಚರಣವನು || ೧೭

ಹಿಡಿಕಿಸುತ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ಮುನಿಪಗೆ
 ನುಡಿದನೈ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ನಿನ್ನಯ
 ಯಡಿಗಳೆವು ಭರದೊಡವೀಗಳು ತನ್ನ ಹೇರುರವೆ |
 ಅಡಿಗಡಿಗಮಾ ಸರ್ವದೈತ್ಯರ
 ಹೊಡೆಗಳಿಂದವೆ ಕಠಿಣವಾದುದ
 ನೆಡೆಹಿ ನೊಂದವನೆನುತಲಿದಿರಾಗೆದ ನಸುರಾರಿ ||

೧೪

ಎನಲು ಹರುಷದಿ ಮುನಿಪನಾಕ್ಷಣ
 ವನಿಮಿಷರು ಮುಂತಾಗಿ ಹೊಗಳಲು
 ಜನಜನಿತ ತಾನೊಬ್ಬ ತಾಮಸನೊಬ್ಬ ರಾಜಸನು |
 ವಿನಯದಲಿ ತಾನೊಬ್ಬ ಸಾತ್ವಿಕ
 ವನಜಲೋಚನದೇವ ತಾನೇ
 ಜನಜನಿತ ಸರ್ವೋತ್ತಮೋತ್ತಮನೆಂದು ಹೊಗಳಿದನು ||

೧೫

ಹೊಗಳಲಾತನ ಪದದ ಹೆಜ್ಜೆ ಯ
 ಬಗೆಯಲಾ ಶ್ರೀವತ್ಸಲಾಂಭನ
 ಜಗಕೆ ಶ್ರೀವತ್ಸಾಂಕನಾದನು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ |
 ನಿಗಮಗೋಚರದೇವನನು ತಾ
 ಜಗವೆನಿಯಲೊದೆದಾಮಹಾಮುನಿ
 ವಿಗಡದೇವೋತ್ತಮನ ಕಂಡನು ದ್ವಾಪರಾಂತ್ಯದಲಿ ||

೧೬

ಹಿರಿಯರನು ತಮ್ಮಂಥ ಸೋಂಕಿದ
 ವರಮುನಿಪಗಾಮ್ಲೇಷ ಜನ್ಮವು
 ಭರವಸವು ತಾನೆಂದು ಮುಂದಣಕಥೆಯ ಕೇಳಂದ |
 ಸುರಪತಿಯ ಸಕಲಾನುಪಿಭವವೆ
 ನುಜುಹಿ ಮುನಿ ದೂರ್ವಾಸನಾಕ್ಷಣ
 ಶರಧಿಯೊಳು ತಾ ಮುಜುಗಿಸಿದನಾಸುರೇಶ್ವರನ ||

೧೭

ಅಗಸ್ತ್ಯರ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಸುರರು ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ವಾತಾಪಿಲ್ವರ
ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಮತ್ತೆ ಕೇಳೈ ನೃಪಶಿರೋಮಣಿ
ಚಿತ್ತವಿಸು ಮತ್ತಾಯಗಸ್ತ್ಯನ
ಸತ್ತ್ವದುನ್ನತಿಯನು ಮೆಪಾಂರಾಶಿಯನು ಕುಡಿದುದನು |
ಬಿತ್ತರದಿ ತಿರುಗುವನು ಲೋಕಕೆ
ಹತ್ತಿದನು ನಾಚ್ಚಿದುವಸ್ತಿಗ
ಳೂತ್ತಿ ಯಾತ್ರ್ಯಲೋಕೈಜೀವನ ಕಾದುತಿರೆ ಬಚ್ಚಿಕ || ೮೦

ಸಕಲಸುರಗಣ ನೆರೆದು ಬಂದಾ
ಬಕುತಿಯಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಂಗೆ ಲೋಕವ
ವಿಕಳಗೊಳಿಸುವ ಹದನ ಬಿನ್ನಹ ಮೊಡಿದುದು ಬಚ್ಚಿಕ |
ವಿಕಳವಾಗಲು ವಾತಪಿಲ್ವಲ
ರಕಟ¹ ಭೂಸುರನಿಕರ ನೆಲ್ಲವ
ಪ್ರಕಟದಲಿ ಭಕ್ಷಿಸುತಲಿರ್ಪರು ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದಿ || ೮೨

ನಿಂದಿರದೆ ತಾವಂದವಾಗಿಯೆ
ಮುಂದೆ ಸೂರ್ಯನ ರಥದ ಮೇಲಕೆ
ನಿಂದು ಲಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಯಿಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರಕೆ |
ಇಂದಿಳಯ ಪೂಡೆಗೆಡುವುತ್ಯದಳ
ತಂದ ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲ ತೆಂಕಣ
ಸಿಂಧುವಿನೊಳಡಗಿದ್ದು³ ತಮನು ಕೊಂದು ಕೂಗುವರು || ೮೪

ಅವರಿಗವದಿರು ನೆರವುಗೊಡುತಿವ
ರವನಿಯಲಿ ಲಂಕಾಧಿಪತಿಸಹ
ಶಿವಶಿವಾಅಯ್ಯಿದುಬಾಧೆಗೆ ಯೇನು ಹದನೆನಲು |
ಅವರಿಗೆಂದನು ಕಮಲಸಂಭವ

1 ಸಕಲ, ಕ. ಗ. 2 ವಾದುದು, ಕ. ಗ. 3 ದುಂದುಭಿಯಲಡಗಿದ್ದು, ಕ. ಗ.

ದಿವಕೆ ನಿಂದಿರಲಾಪ ದೈವ
ಪ್ರವರವಿಲ್ಲದೆ ಸಕಲಖುಷಿಕುಲಕಾಗಿ ಯರಿದೆಂದ || ೨೫

ಆವನೊಬ್ಬನು ರಾಜರಾಜರ
ಶಾವನೈದಿಯೆ ರಾಜದರುಶನ
ಸೋವನವನಾ ರಾಜದ್ರವ್ಯವೆ ಕೊಂಬ ರಾಜರಲಿ |
ಆವ ಮನ್ನಿಸಿಕೊಂಬನಾತನೆ
ಯಾವಿಷಯವ ಗೆಲಲರಿದೆಂ ದರೆ
ದೇವಗಣ ತಮಗಣಿಯನಲ್ಕಿಬ್ರಹ್ಮ ನಿಂತೆಂದ || ೨೬

ಆವ ರಾಜರ ದರುಶನಂಗಳು
ಭಾವಿಸಲು ತಮಗಿಲ್ಲವಾದರೆ
ದೇವಕುಲಕಿನ್ನಾರು ಗತಿ ಹೇತೆಂದರಾಸುರರು |
ಅಗಸ್ತ್ಯರ ಖಳಗೆ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮನ
ಉತ್ತರ.

ನೀವು ಹೇಳಿದುದೈದು ಶಾವಿನ
ದೇವವಿಗ್ರಹಕೊಬ್ಬ ಪರಿಭವ
ಭಾವಿಸಲು ನೀವೀಸು ಜಠರವನಗಸ್ತ್ಯಮುನಿರಾಯ || ೨೭

ಆತನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನುಡಿವುದು
ವೀತರಾಗದಲಿದು ಸಮಸ್ತ
ಪ್ರೀತಿಯವ ನೆಚಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾತಗುಸುರುವುದು |
ಆತ ಹೇಳಿದ ತೆಱದೆ ಯಮರರು
ಯಾತತುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬಂದರು
ವೋತು ಹರವರಮುನಿಸಕುಂಭಜನಾಶ್ರಮಕ್ಕೊಲಿದು || ೨೮

ದೇವತೆಗಳು ಅಗಸ್ತ್ಯರಲ್ಲಿ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುವಿಕೆ.
ಬಂದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗದಲಿ ಮುನಿಸಿಗೆ
ವಂದಿಸಿದುದಾದೇವನಿಕರವು

ಹಿಂದುಗಳಯದೆ ತಮ್ಮಭೀಷ್ಮವ ನುಡಿದರಾಮುನಿಗೆ |
ತಂದೆ ಕೇಳೈ ತಮ್ಮವಸ್ಥೆಯ
ನಿಂದು ವಿಧಿಸನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದರೆ
ಯಿಂದು ನಿಮ್ಮಯ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿದನೆಂದರವರಂದು ||

-೯

ದಿನಕರನ ರಥಕಡ್ಡೆ ಲಾಗಿಯೆ
ತನು ಬಳದುದಾವಿಂಧ್ಯಸರ್ವತ
ಕನಿತುವಾಗಿಯೆ ಭೂಮಿ ತಗ್ಗಿ ತು ಬಡಗದಿಕ್ಕಿನಲಿ |
ಮುನಿನಿಕರವೊಂದೆಸೆಗೆ ಸಾರಲು
ವನಧಿಯೊಳಗಡಗಿದ ರಾಕ್ಷಸ
ರನಿತು ತಾವೈನೂರುಕೋಟಿಯಲೆಂಮೆ ಕಾಡುವರು ||

೩೦

ನಿಮ್ಮವಸ್ಥೆಯನೇನು ಕಾರಣ
ನಮ್ಮ ಮುಂದಣುಹುವಿರಿ ನೀವನೆ¹
ಘಮ್ಯನಾಕ್ಷಣ ಮುನಿಗೆ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದರು ಸುರರು |
ನರ್ಮದಾತೀರದಲದಿಬರು
ಕರ್ಮಿಗಳು ವಾತಾಪಿ ಯಿಲ್ಲವ
ರೆಮ್ಮ ಕಾಡುವ ಕಥೆಯ ನೀ ಕೇಳೆಂದರಾಮುನಿಗೆ ||

೩೧

ಮುನ್ನ ನಮ್ಮಿಲ್ಲರನು ಕೃತಕದಿ
ಮನ್ನಿಸಿಯೆ ತಾವ ಕರೆದು ರಾಕ್ಷಸ
ರಿನ್ನು ತಮಗರಿದೆನುತ ಬಂದೊಳ ಹೊಕ್ಕ ರಂಬುಧಿಯ |
ಭಿನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ತನಿಬರ
ವುನ್ನತಿಯ ಕಾಡುತಿವರವರಿಗೆ
ಕುನ್ನಿಗಳ ಕಾಡುವರು ಬಪ್ಪರು ಲಂಕೆಯತಿಬಳರು ||

೩೨

1 ಮುಂದಣುದವುಮುನಲಿಕ, ಕ. ಖ.

ಅವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಬಂದು ಗ್ರಾಸವಂ ಬೇಡಲು ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ವಾತಾ
ಪಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ಆಗ್ನೇಯಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಕೊಡುವಿಕೆ.

ಅವನೊಬ್ಬ ನನು ಕಾಣೆವು
ದೇವಮುನಿ ಯೆನೆ ಮುನಿಪನಾಗಳು
ದೇವಸಿಕರಕೆ ನುಡಿದ ತಾಪವನೀಗ ನೀಗಿಸುವೆ |
ತಾವೆನುತ ಪರಿತಂದನಾಕ್ಷಣ
ದೇವಮುನಿ ವಾತಾಪಿಯಿಲ್ವಲ
ರಾವಸಥಕ್ಕಿ 1 ವರ ಗ್ರಾಸವನಾಗ ಬೇಡಿದನು || ೩೩

ಬೇಡಲಿಕೆ ಹರಿತಂದು ಯಿಲ್ವಲ
ಕೇಡ ನೆನೆ ವಾತಾಪಿಯ ಕರದುಃಖಿ
ನೋಡಿ ಭಿಕ್ಷವ ಕೊಡುತ ಕಟ್ಟನು ಕೊಂದ ಪಾತಕದಿ |
ರೂಢಿ ಮೆಚಲು ಬಚ್ಚಿಕೆ ವಿಪ್ರನ
ಘಾಡದಲಿ ಕಾಲ್ಗೊಳಿದು ಭೋಜನ
ಮಾಡಿಸಿದ ತಾನಧಿಕಹರುಷದೊಳರಸ ಕೇಳಂದ || ೩೪

ಪೂರ್ವದಂತೆ ವಾತಾಪಿಯನ್ನು ಕರೆಯಲು ವಾತಾಪಿ ನನ್ನ ದರದಲ್ಲಿ
ಜೀರ್ಣನಾದನೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಡುವಿಕೆ.

ಅನ್ನವಿಕ್ಕಿ ದೊಡ್ಡುಂಡ ಮುನಿಪನು
ತನ್ನ ಮೊದೊಳು ನೆನೆದು ಮಂತ್ರವೆ
ಮುನ್ನಲಾವಾತಾಪಿಯೆಂದ. ಏನೆಂದು ತಾ ಕರೆಯೆ |
ಸನ್ನತದಿ ಮುನಿ ಕೇಳ್ದ ಮೊನದಿ
ನನ್ನಲಿಯ ವಾತಾಪಿ ಜೀರ್ಣವು
ಮುನ್ನನುತ ಮುನಿ ಸಂದ ವಿಪ್ರರ ಹಾನಿಯೆಲ್ಲವನು || ೩೫

ಅಗಸ್ತ್ಯರು ಮಾರ್ಗವ ಕೇಳಲು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿದ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲವನ್ನು ಭೂಮಿ
ಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತುವಿಕೆ.

ಪರಿಹರಿಸಿ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲೇಂದ್ರಕೆ
ಹರಿದು ಬಂದಾ ಮುನಿಪ ಶಿಷ್ಯನ
ಕರೆದು ನುಡಿದನು ಶಿರವೆ ಕೊಡು ಶೂಲಿಯ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವೆ |
ಅರಸ ಕೇಳೈ ಮುನಿಯ ಮಾತನು
ಸರಕುಗೊಳ್ಳದಲಿರಲಿಕಾಕ್ಷಣ
ವುರವಣಿಸಿ ಶಿರವೇರಿ ವೊತ್ತಿದ ವಾಮಪಾದವಲಿ || ೩೬

ಒತ್ತಲಿಕೆ ವಿಂಧ್ಯಾಚಲೇಂದ್ರನು
ವೆತ್ತ ಸರಿದನು ಭೂಮಿಯೊಳಗಾ
ವಿಸ್ತರಿತ ತಾ ಲಕ್ಷಯೋಜನದುದ್ದ ದಳತೆಯನು |
ಇತ್ತಲಾವಿಂಧ್ಯಾಚಲೇಂದ್ರನು
ಮತ್ತೆ ಭೂತಳದಿಂದ ಕೇಳೈ
ಬಿತ್ತರವಿ ನೋವುತ್ತ ಬಂದನು ಮನದಿ ಯೋಚಿಸುತ || ೩೭

ಅಳವು ನಮಗಿಲ್ಲ ನುತ ವಿಂಧ್ಯನು
ನೆಲೆಯ ಕಾಣದೆ ತನ್ನ ಮನವಲಿ
ತಿಳಿದು ನೋಡುತ ಹವ್ಯನುಳಿದಾಸಾವಘಾತವಲಿ |
ಇಡಿದ ವಿಂಧ್ಯನ ತನ್ನ ನುಜ್ಜೆಯ
ಬಟಿಕ ಸಲಿಸುವುದೆನುತ ಹೇಡಿದ
ಮುಚಿದು ದಕ್ಷಿಣಕಡಲಿನತ್ತಲೆ ಯಜ್ಞ ಪುರುಷನನು || ೩೮

ಅಗ್ನಿಯು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳಾದ ನಳನೀರನ್ನೊಪ್ಪಿಸುವಿಕೆ.

ಕಾಣುತವೆ ಬರೆ ಯಾತನೆದ್ದನು
ಗೋಣ ಮಣಿದು ನುಡಿದನು ತನ್ನಯ
ಜಾಣರಪ್ಪಾ ಪುತ್ರರನು ನಿಮೋವೆ ಕೇಳುವುದು |

ಕ್ಷೀಣಮತಿಯಪ್ಪೆನ್ನ ಪುತ್ರರ
ಕ್ಷೋಣಿಯೊಳಗಾದ್ಯರನು ಮಾಡೆನು
ತಾಣೆಯಲಿ ತಾ ಕೊಟ್ಟ ಮುನಿಸತಿಗಗ್ನಿ ಯಾತ್ಮಜರ || ೩೯

ಅವರೊಡನೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಸಮುದ್ರತೀರದಲ್ಲಿ ಮುನಿಯು ಶೌಚಮಾಡಿ
ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿದ್ದ ಪೂಜೋಪಕರಣಗಳು ಸಮುದ್ರ
ಸೇರುವಿಕೆ.

ಕೊಂಡನಾ ನಳನೀಲರಿಬ ರ
ಚಂಡಮುನಿ ತಾ ಬರುತ್ತಲವನಿಯ
ಮಂಡಲದಿ ಬೆಸಗೊಂಡ ¹ ಶಿಷ್ಯರ ದೇವಪೂಜನಕೆ |
ಕಂಡು ಮೆಕರಾಕರವನೀ ಋಷಿ
ಪಂಡಿತನು ತಾ ಶೌಚಕೆಂದಾ
ದಂಡೆಯಲಿ ತಿರುಗಿದನು ಮುನಿ ಮತ್ತರಸ ಕೇಳೆಂದ || ೪೦

ಶಿಷ್ಯರಿಬ ರು ದೇವಪೂಜೆಯ
ವಶ್ಯದುಪಕರಣಗಳ ಬೆಳಗುತ್ತ
ಮಾಸ್ಯದಲಿ ಕೈಯಿಂದಲೊಂದಾ ಗಿಂಡಿಯುದಕವನು |
ದ್ರವ್ಯದಲಿ ಬುಡುಬಡನೆ ಬಿಡುತ್ತವೆ ²
ಹಾಸ್ಯದಲಿ ತಮ್ಮರ್ಥಿಯಂತಿರೆ ³
ಮೃಶ್ಯವೀಚೆಗಳೆಳದವೆಲ್ಲವಬಿಸುಟ್ಟುದಬಿ ಯಲಿ ⁴ || ೪೧

ಗುರುವು ಬಂದ ಬಳಿಕ ಸಮುದ್ರನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಕೋಪ
ದಿಂದ ಸಮುದ್ರಪಾನಮಾಡುವಿಕೆ.

ವರಮುನಿಯ ತಾ ಬರವೆ ಕಾಣುತ್ತ
ಪರಮದೇವರ ಪೂಜೆ ಯೆಲ್ಲವೆ
ಶರಧಿಯೊಳು ಬಿಟ್ಟುಗ ವಹಿ ತನಯರು ಚಿರಕಾಲ ⁵ |

¹ ಕಂಡಾಗ, ಕ. ಗ. ² ಗಳವತ್ತ, ಕ. ಗ. ³ ಯಾಗಲು, ಕ. ಗ.

⁴ ಮುಸ್ಯನೀಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ಯೆಲ್ಲವಬಿಸುಡ ಶರಧಿಯಲಿ, ಕ. ಗ.

⁵ ಜರಲುಬಿರುಘಾಯ, ಕ. ಗ

ಇರುತ ನೆನೆದರು ತಮ್ಮ ಗುರುವಿನ
ನಿರುತಕೋಪಾಟೋಪವೆಲ್ಲವೆ
ನಶಿದುತತ್ಕ್ಷಣ ಶರಧಿಯುದಕವ ತೋಡಿ ಹಾಕುತಿರೆ || ೪೬

ಚಲ್ಲಿತಾಕ್ಷಣ ದೇವಪೂಜನ
ಕೆಲ್ಲ ಹರಿದುದು ಬರುತಿರಲು ಬಚಿ
ಕೆಲ್ಲ ತರುಮರಗಳನು ಗಿರಿಗಳ ಕಿತ್ತು ಮೊಜಿಯುತನೆ |
ಕಲ್ಲುವರೆಗಾ ವಾಹಿನಿಯು ಬರೆ
ನಿಲ್ಲದಾನಳನೀಲರಿಬ್ಬರು
ಮಲ್ಲಿ ವೊಂದಾಲದೊಳು ವೈಷ್ಣವ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿದರು || ೪೭

ಇರುತಿರಲಿಕೊಂದೆರಡು ಜಾವನ
ನಿರುತದಲಿ ಶೌಚಾಚಮನಗಳ
ನಿರದೆ ಮಾಡಿಯೆ ದೇವಪೂಜೆಯ ಮಾಪ್ಪ ಭರದಿಂದ |
ಬರಲಿಕಲ್ಲಿಯ ತರುಗಿರಿಗಳಾ
ಧರಣಿಯಲಿ ಕೆಡೆದಿರಲು ವಿಸ್ಮಯ
ಭರದಿ ಚಿರ ಸಿಂದಿರಲು ಬಂದರು ಪಿಷ್ಯರಾಕ್ಷಣಕೆ || ೪೮

ವಂದಿಸಿದರತಿಭಯದಿ ಚಾಚಿದ
ರಂದು ಶಿರಗಳನುಗಳಂತ ತಾ
ವೆಂದರಾಗುರುವಿಂಗೆ ವಿನಯದೆ ಬಾಗಿ ಭಾವದಲಿ |
ಇಂದು ನದಿಯಧಿಪತಿಯು ನುಂಗಿದ
ತಂದೆ ಯಾಲದ ಮರನ ಹತ್ತಿಯೆ
ಕುಂದದುಡೆವು ನಾವೆನಲು ಮುನಿಯಧಿಕರೋಷದಲಿ || ೪೯

ಕೋಪಿಸಿದನಾಕದಲುವಾಗಳು
ವಾಪ್ಪುಗಂದರಮುಖ್ಯನಾಕಿಗೆ
ಳಾಪಸತ್ವಾಧಿಕಮಹಾಬ್ಧಿಯ ತಡಿಯ ಸಾರುತಿರೆ¹ |

ತಾಪದೀಕ್ಷಿಸಿ ಮುನಿಪ ತನ್ನಯ
ರೂಪವನು ತೋಖಿಸುವೆನೆನುತಿರೆ
ಕೋಪದಿಂದೀತನ ಮಹತ್ತ್ವವ ಸಮುದ್ರ ಬಗೆಯದಿರೆ || ೪೬

ನುಂಗಿದನು ತಾನೊಂದು ಲಕ್ಷತ
ರಂಗದಗಲಸಮುದ್ರದೇವರ
ನುಂಗಿ ನುಣಗಿ ಯಿರಲಿಕಾತನ ಪಾತ್ರ ಬಯಲಾಯ್ತು |
ಅಂಗವಿಸಿ ಬಿಚಿಕಿತ್ತ ಮುಂದಣ
ತುಂಗಶರಧಿಯದೆರಡು ಲಕ್ಷವೆ
ನುಂಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಯಿರದೆ ಮುಂದಣಬುಧಿಗನುವಾದ || ೪೭

ಬಂದುಲಕ್ಷದ ಘಾತದಜುಳು
ಕುಂದದಿರುತಿಹಜೀವ¹ ಕೋಟಿಯು
ಲೊಂದನಚೆಯದೆ ನುಂಗಿದನು ಬಿಚಿಕಂದಗಸ್ತ್ರಮುನಿ |

ಆಗಿ ಬಿನ್ನನಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡ ಸಮುದ್ರನನ್ನು ಮೂತ್ರರೂಪವಾಗಿ ಬಿಡ
ಲು ಅಲ್ಲಿ ಪರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಮಾಸಸ್ನಾನ ಫಲದ
ವರವಂ ಕೊಡುವಿಕೆ.

ಅಂದು ನಾನಾ ಪರಿಯ ಸತ್ಯವು
ಭಂದದಲಿ ನೆಹು ಕೋಳು ಪೋಗಲಿ
ಕಂದು ಗಂಗಾಪತಿಗೆ ಸಂಕಟವಾಗಿ ಮುನಿಸುತಿಯ || ೪೮

ಪೋಗಿದರೆ ತಾನಾಗ ಮುನಿಪನು
ವುಗುಳಲಿಕೆ ಮನದಿಚ್ಛೆ ಮಾಡಲು
ಜಗದ ನದಿನದವಾಗಳಾಯಿತು ಮುನಿಯ ಕರುಣದಲಿ |
ಉಗುಳುಗಳದಾಬಳಿಕಲಂಬುಧಿ
ಯುಗುಳ ತಾನುಚ್ಛಿಷ್ಟವೇ ಯಹು
ದುಗುಳಬೇಡೈ ಯೆನಲು ಮೂತ್ರಿಸಿ ಕಳೆದನಾಕಡಲ || ೪೯

¹ ಪತ್ತೇಳು, ಕ. ಗಿ.

ಕಡಲ ಮೂತ್ರಿಸಿ ತುಂಬಿ ಮುನ್ನಿನ
ತಡಿಯನೆಲ್ಲವನಾಗ ಶರನಿಧಿ
ನುಡಿಯತೈ ತಾನಾಗಗಸ್ತ್ಯಗೆ ಭೂಪ ಕೇಳಂದ |
ಪೊಡವಿಯಲಿ ತಾನಶುಚಿಯಾದನು ¹
ಮೆಡುಹುವಾದೆನದೊಬ್ಬ ರಾವರು ²
ಬಿಡದೆ ಪಾನಸ್ನಾನಮಾಡುವರಿಲ್ಲ ತನ್ನೊಳಗೆ ||

೫೦

ಎನಲು ಕುಂಭಜನಾ ಸಮುದ್ರಗೆ
ವಿನಯದಿಂದುಸುರಿದನು ಚಂದ್ರಮ
ದಿನಪತಿಯು ತಾನೊಂದು ರಾಸಿಗೆ ಬಂದ ದಿನಗಳಲಿ |
ಮನವೊಲಿದು ತಾ ಮಿಂದ ಮನುಜಗ
ದೆನಿತು ಫಲ ತಾನಹುದದೆಂದೊಡೆ ³
ಘನತರಶ್ರೀಮಾಸವಾಸದ ಫಲವನ್ನೈದುವರು ||

೫೧

ಎಂದು ತನ್ನ ಯ ದೇವಪೂಜೆಯ
ನಂದು ಕಂಡನಗಸ್ತ್ಯ ಕಡಲಿಂ
ಗಂದು ತನ್ನಾಜೆಯನು ಕೊಟ್ಟನು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ |
ಇಂದು ಪೊಡಲಾಗೆನ್ನ ಶಿಷ್ಯರು
ಛಂದದಲಿ ಮುಟ್ಟಿದುದ ನುಂಗಿದ
ರೆಂದು ವೀಪರಿಯೆನಲಿಕೆಂದನು ಜಲಧಿ ಮುನಿವರಗೆ ||

೫೨

ನಿಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರು ಮುಟ್ಟಿದೊಂದುವೆ
ಸುಮ್ಮನಾನುಂಗಿದರೆ ಲೋಕದ
ಧಮ್ಮವೈದುವೆನೆಂದು ಮುನಿಪನ ವರುಣ ಬೀಚ್ಚೊಟ್ಟ |
ಬೊಮ್ಮರಕ್ಕ ಸಕೋಟೆ ನೆರೆದಿಹ

¹ ತಾನಾವೆಯಾದುದು, ಕ. ಗ.   ² ಮಡುಗಪೋದೆನು ಪೊಬ್ಬರಾಗಿಯೆ, ಕ. ಗ.

³ ತಾನಹುದುವಂದಿಸಿ, ಕ. ಗ.

ಗವ್ಯದಾಸಾ ನಕ್ಕೆ ಮೂಡಿದ
ರಮ್ಯನವತಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದೊಳಂಟು ಚೌಕಡಿಗೆ || ೫೩

ಆಯಿತ್ಯ ತಾ ಕೇಡು ಲಂಕೆಗೆ
ನ್ಯಾಯಗತಿಯಲಿ ನೀಲನಳರಿಂ
ದಾಯಿತ್ಯ ತೆತ್ತೀಸಕೋಟಿಗೆ ಹರುಷದುಬ್ಬುಗಳು |
ರಾಯ ಕೇಳೈ ಬಚಕಗಸ್ತುನು
ವಾಯದಲಿ ದಕ್ಷಿಣಕೆ ನಿಲಲಿಕೆ
ಯಾಯಿತ್ಯ ತಾ ರೂಢಿ ಸಮತಳ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ || ೫೪

ದೇವರೆಂದಾಯೈದು ಕಾರ್ಯವೆ
ನೋವಿ ಮಹಮುನಿ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರಕೆ
ತಾವು ಮಾಡಿಯೆ ಮೆಜಿದರುನ್ನ ತತೇಜದಳತೆಯಲಿ |
ಆವುದೈ ಕೌಂಡಿನ್ಯಮುಷಿಪರ
ತಾವಿನಲಿ ತಾ ಕಾಣಬಪ್ಪದು
ಬೂವಿಯಿಂ ¹ ಹದಿನೆಂಟು ಲಕ್ಷಕೆ ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೫೫

ಆಯಿತ್ಯ ತಾನಾಗಗಸ್ತುನು
ನ್ಯಾಯವೆಲ್ಲೆಂದವು ² ಶಿಷ್ಯರ
ಮಾಯ ³ ಶಪಿಸಿದ ನೀವು ಮರ್ಕಟರೂಪ ⁴ ಗೊಂಡಿಹುದು |
ಮಾಯದೀಸಾಗರನ ಮೇಲೆಯು
ದೇವಪೂಜೆಯ ಕೊಂಡೆನೆಂಬೀ
ನ್ಯಾಯವೆಜಿಯದಪರಾಧವಿಟ್ಟರೆ ಯೆಂದು ಕಳುಹಿದನು || ೫೬

ಜಂದ್ರನು ದಕ್ಷಪುತ್ರಿಯರಾದ ಅಶ್ವಿನ್ಯಾದಿಗಳಂ ವಿವಾಹಮಾಡಿಕೊಂಡು
ಸಮವಾಗಿ ವರ್ತಿಸದೆ ಇರಲು ಕ್ಷಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲೆಂದು ದಕ್ಷನ ಶಾಪ.

ಈಮಹಾಚಂದ್ರಮೆಗೆ ದಕ್ಷನು
ನೇಮಿಸನೆ ತನ್ನ ಮಳಪುತ್ರಿಯ

¹ ಭೂವರದಿ, ಕ. ಗ.

² ನ್ಯಾಯವೆಲ್ಲೆಯೆಂದೆನಲು, ಕ. ಗ.

³ ತಾಯಿ, ಕ. ಗ.

⁴ ವರವಾರಾಹ, ಕ. ಗ.

ಕಾಮಸಂಗವ ವರ್ಜಿಸಲು ಹ್ವಯವೆಂದು ಶಾಪವನು |
 ಭೂಮಿಪತಿ ಕೇಳ್ವಪ್ಪವಿಂಶತಿ
 ಯೂ ಮಹಾತಾರೆಗಳು ದಕ್ಷನ
 ಪ್ರೇಮಪ್ರತ್ಯಿಯರಾದರಿಪ್ಪತ್ತಿಜು ನಾಮದಲಿ || ೫೭
 ವರಸತಿಯರವರೊಳಗೆ ಮೋಹದ
 ಪರಮಪ್ರತ್ಯಿಯರಿರಲಿಕ್ಕಲ್ಲರ
 ಧರೆಯ ಪೂಗಟಲು ¹ ಕರ್ಮಕಾರಿಯರೆಂದು ಮೆನ್ನಿಸುತ್ತ |
 ನಿರುತದಿವರಿಂ ಹಿರಿದು ರೋಹಿಣಿ
 ವರಸುತೆಯ ಮೇಲಧಿಕಮೋಹದಿ
 ಹರಿಯ ಜನ್ಮದ ತಾರೆಯೆಂದೇ ಹಿರಿದು ಮೆನ್ನಿಸುವ || ೫೮
 ಆಸುತೆಗೆ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ
 ವಾಸುದೇವನ ಹಿರಿಯ ಕಂದನು
 ಭೂಸುರರ ಮೊದಲಿಗನು ಕರ್ಮಜನಂದು ಮೆನ್ನಿಸುವ |
 ಈಸು ಧನ್ಯರದಾರು ಮಕ್ಕಳ
 ಕೋಶದಲು ರೋಹಿಣಿಯನೆಂದಾ
 ಭೂಸುರೋತ್ತಮ ದಕ್ಷ ಕೊಂಡಾಡಿದನು ರೋಹಿಣಿಯ || ೫೯
 ಆಕೆಮೊದಲಾಗಮಳಸತಿಯಂ
 ನೇಕಲಗ್ನದಿ ಮದುವೆಮಾಡಿದ
 ಲೋಕದಲು ಚಂದ್ರಮೆಗೆ ದಕ್ಷನು ಪರಮಪ್ರೀತಿಯಲಿ
 ಆಕುವರಿ ರೋಹಿಣಿಯ ² ಮೋಹದ
 ನೇಕವಿಧದಲಿ ಚಂದ್ರ ತಾಳುಜಿ ³
 ನಾಕಜರ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷವಿರಲದ ⁴ ಸ್ಮರಿಸದೆ || ೬೦
 ಪುರುಷಸಂಗಮ ವಿಲ್ಲವೆಂದಾ
 ಹಿರಿದು ಖಾತಿಯ ತಾಳ್ದು ತಂದೆಗೆ

1 ಪೂಗಡ, ಕ, ಗ. 2 ಆಕೆ ಕೃತ್ತಿಕೆಯೊಳಗೆ, ಕ. ಗ.

3 ಇರಲಿ ರೋಹಿಣಿ, ಕ. ಗ. 4 ವರದೊಡ, ಕ. ಗ.

ಪರಿಯನಱುಹಲು ದಕ್ಷ ಕೋಪಿಸಿ ಶಾಪವಿರಿಸಿದನು |

ಪಿರಿದು ಸತಿಯರ ಸುಗ ಸಿನಗದು

ಹರಿದು ಹೋಗುವುದೆನಲು ತಾರಾ

ವರನನಿಬರು ಬಿನ್ನ ವಿಸಿ ತಾತನುಜಿ ಬೇಡಿದರು ||

೬೦

ಬೇಡಲಿಕೆ ಪಾರ್ಣಮಿಯಲೊಂದಿನ

ಕೂಡಲಿತನ ಕಳೆಯ ಪೋಡಶ

ರೂಢಿಪತಿ ಕೇಳಂದು ಹ್ವಯಕಳೆಯಾದ ವಿವರವನು ||

ಮಾಡಿದಂತವ ಹೇಳಿ ಪುನರಪಿ

ರೂಢಿಪತಿ ಬೆಸಗೊಂಡನಗ್ನಿಯ

ನೋಡಿ ಶಾಪವೆನಿತ್ತನಾವನದೆಂಬುದನು ತಿಳಿ ||

೬೧

ಇವನು ವೃತ್ರಸುರನ ಸಂಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಧೀಚಿಯ ಬೆನ್ನೆಲುವನ್ನು ತೆಗೆ
ದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಿಕೆ.

ಎನಲಿಕೆಂದನು ಪೂರ್ವಕಾಲದಿ

ವಿನುತಮುನಿಸ ವಧೀಚಿ ಯೊಂದಿನ

ಮನೆಯಲಗ್ನಿ ಪ್ಲೋಮೆಯಾಗವ ಮಾಡುತಿರಲಂದು |

ಅನಿಮಿಷಾಧಿಪ ಬಂದನಗ್ಗದ

ಘನತೆಯಿಂದಾ¹ ತಿಥ್ಯಕಾಲದಿ

ವಿನುತವಿಜಾ ಪತಿಯ ಮಾಡಲಿಕಾತ ಬೆಸಗೊಂಡ ||

೬೨

ಎನು ಪರಿಣತಿ ನಿನಗದೆನೆ ಹರಿ

ಯಾನತದಿ ಮುಸಿಗೆಂದ ಸಿಮ್ಮೆಯ

ಸ್ಥಾನದಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಧಿಯನು ಕೊಡಿ ಯಿಗ ತನಗೆಂದು |

ಮನವಲಿ ಹ್ವಣವಿದ್ದ ಯಾತ್ರೆ

ಜಾನದಲಿ ಭಾವಿಸಲು ತನುವಿಗೆ

ಹಾನಿಯಹುದೆಂದಿದೊಡೊಮ್ಮೆಗೆ ವಿಧಿ ವಿಧಾತ್ರನಲಿ ||

೬೪

¹ ಘನತರದಯಾ, ಕ. ಗ.

ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಗೆಯ್ದ ನಾಕ್ಷಣ¹
 ವೆಂದನಿಂದ್ರಗೆ ತನ್ನಯಸ್ಥಿಯು
 ನಿಂದು ತಾ ತೆಗೆದೀವೆನಾದೊಡಮಾತ್ಮಘಾತವಲಿ |
 ಒಂದು ಹತ್ಯವು ಸಮನಿಸುವುದೆನು
 ತೊಂದು ತೆಗೆವೊಡೆ ನಿನಗೆ ಹತ್ಯದ
 ವಂದುಗವು ದೊಡ್ಡಿಯೆಂದು ಸಮನಿಸುವೆನುತಲುಭಯರಿಗೆ || ೬೫

ಪಾಪವಿಲ್ಲದ ಲೆಕ್ಕ ನೀನೇ
 ಕೋಪವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನಯಸ್ಥಿಯು
 ರೂಪವನು ತೆಗೆ ಯೆನಲಿಕೆಂದ್ರನ ಕಾಮಧೇನುವನು |
 ಆಪುರಂದರ ತರಿಸಿ ಮುನಿಸತಿ
 ಯಾಪವಿತ್ರಾಂಗವನು ನೆಕ್ಕಿಸೆ
 ಪಾಪರಹಿತಳ ಜಿಹ್ವೆಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಯಿಂದ್ರಸಂಪ್ರವನು || ೬೬

ತೇದು ಕೊಡದನು ಬಚ್ಚು ಮುನಿಸನೊ
 ಳಾದ ತನುವಿನ ಮೆಚ್ಚೆ ಮೂಂಸವ
 ನಾದಯಾಂಬುಧಿ ನೆಕ್ಕಿ ಹೋಯಿತು ಚರ್ಮರುಧಿರಗಳ |
 ತೇದು ಹೋಗಲಿಕುಳಿದವಾತನ
 ಕೂದಲಿನ ಸರ್ವಾಂಗದೆಲುಗಳೂ
 ಳಾದಧೀಚಿಯ ಬೆನ್ನ ಬೆಳಗಿನ ಯೆಲುವನಮರೇಂದ್ರ || ೬೭

ಆಗ ದಧೀಚಿಯ ಪತ್ನಿ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು
 ಕೇಳಲು ಉತ್ತರವೇಳದೇ ಇವಳು ಸರ್ವಭಕ್ಷಕನಾಗೆಂದು ಶುಸುವಿಕೆ
 ಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಕಾತನಂಗನೆ
 ಕಂಡಳಾಗ ದಧೀಚಿಯಂಗದ
 ದಂಡಿಯನು ಪರದೆಲುನಿರವನು ಪರಯಶೋನ್ನತಿಯ |
 ಕುಂಡಮಧ್ಯದೊಳಿರ್ದ ಸ್ವಾಹೆಯು

1 ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು ಯಾಕ್ಷಣ, ಕ, ಗ.

ಗಂಡನನು ಕೇಳಿದಳು ತನ್ನೆಯ
ಗಂಡನೇನಾದಪನೊ ಯೆನಲಾಗನಲನುಸುರದಿರೆ || ೬೪

ಕೊಪಿಸಿಯೆ ಶಪಿಸಿದಳು ನಾಕಜ
ಪಾಪರಹಿತರ ಮುನಿನನಾಗಳು
ವೀಪತಿವ್ರತೆ ಸರ್ವಭಕ್ಷಕನಾಗು ಹೋಗೇನಲು |
ಭೂಪ ಕೇಳ್ಯ ಮುನ್ನ ವನಲನು
ತಾ ಪುರೋಡಾಶನವನುಂಬನು
ತಾಪಸನ ಕೈಯಿಂದ ಮತ್ತೇನಾದ ವಸ್ತುವನು || ೬೫

ಅನಲನಾದುತಿಗೊಳ್ಳದಿರುತಿರೆ
ವನಿತೆ ಶಪಿಸಿದಳು ಮೊದಲಾ
ಗನಲನಾದನು ಸರ್ವಭಕ್ಷಕನಾದನವಳಿಂದ |

ಆ ಎಲುವಿನಿಂದ ವೃತ್ರಸಂಹಾರವಾಯಿತೆನಲು ವಜ್ರಪಿರಲು ಅಸ್ಥಿಯನ್ನು
ಯಾಚಿಸಿದ ಕಾಣಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮಧುಕೈಟಭನಿಂದ ಬಾಧಿತರಾದ
ದೇವತೆಗಳ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ನುಂಗಿದುದರಿಂದ ದಧೀಚಿಯ ಅಸ್ಥಿಯು
ಬಲಿಷ್ಠವೆಂದುತ್ತರ.

'ಅನಿಮಿಷಾಧಿಪನಾದಧೀಚಿಯ
ಭನತರತೆ ಯೆಲುವಿಂದ ವೃತ್ರನ
ತನುವನು ಕೆಡಹಿದನುರುಮಾರ್ಗಣದಂತೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿರಲೆ 1 || ೬೦
ಮೊದಲು ವಜ್ರವೆ ನುಂಗಿ ತ್ವಷ್ಟನ
ಯದಟಪುತ್ರನ ಜಯಿಸಲಿಚ್ಛೆಯ 2
ಹದನ ಕೇಳನ್ನಿಂದ್ರನೇತಕೆ ಮುನಿಯಲಸ್ಥಿಯನು |
ಹದನ ಹೇಡೆನಲೊರೆದ ಜೇಡಿದ
ವಿಧಿಯ ಪೂರ್ವದ ಕದನದನಿಮಿಷ
ತುಮರು 3 ಮಧುಕೈಟಭರು ರಾಕ್ಷಸರಿಬ್ಬರಿರಲಿಕ್ಕೆ || ೬೧

1 ಬೆಳವ ದಿನ ದಿನವ, ಕ. ಗ. 2 ಯೆನಲು ಭೂತೀಲ, ಕ. ಗ.

3 ಪದವು, ಕ. ಗ.

ದೇವರೆಲ್ಲರು ನೆರೆದು ತಮ್ಮಯ
 ದೇವಕರ್ಮದ ಕೈದುವೆಲ್ಲವೆ
 ನೋವಿ ಕೊಟ್ಟರು ಜತನ ಮಾಡಲು ಮುನಿಯ ಕರಗಳಲಿ |
 ದೇವದೈತ್ಯರಿಗೀಯದಿರಿ ಯೆಂ
 ದಾವಿಬುಧಸಂತತಿಗಳಾಗಲು
 ದೇವಲೋಕಕ್ಕೆ ಐಲಿತ್ತ ಲವರ್ಗಗಳ ಕೈದುವನು || ೨೦

ಆದಧೀಚಿಯು ಕಾದುಕೊಂಡಿರ
 ಲಾದವೈ ಹದಿನಾಳು ಸಾವಿರ
 ಮೀದಿನಿಯ ವತ್ಸರವು ಮುಸಿ ಬಚ್ಚಿಕಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ |
 ಈ ದುರಾಗ್ರಹದಿಂದ ಕಾಯಲು
 ಮಾಡವೈ ತಮ್ಮಂಗಮಂತ್ರವು
 ವೇದ ವೈದಿಕಜಾಪ್ಯಪೂಜಾಯಜ್ಞ ಮೊದಲಾಗಿ | ೨೧

ಎಂದು ತಾನಾಕೈದುಗಳ ವರ
 ವೃಂದವನು ನುಂಗಿರಲವನಿ ಯೊ
 ಳಂದು ಕೂಡಿರಲನಿ ಗತವಾಗಿರಲು ಹಲಕಾಲ |

ಮೂರುತಲೆಯುಳ್ಳ ವಿಶ್ವರೂಪನ ತಲೆಗಳನು ಇಂದ್ರ ಕಡಿಯಲು ಇಂದ್ರ
 ಸಂಹಾರಾರ್ಥತ್ವಷ್ಟೈ ವೃತ್ರನನ್ನು ಪಡೆಯುವಿಕೆ
 ಸಂದಿರಲಕೀನಾಲ್ಕು ಯುಗಗಳು
 ಕುಂದದೈವತ್ತಾಳು ಸಾವಿರ
 ವೃಂದ ತಿರುಗಲು ತ್ವಾಷ್ಟ್ರನಿಂದ್ರನ ವರಪುರೋಹಿತನು || ೨೨

ಆತನಲಿ ಶಿರ ಮೂಳು ¹ ತಾವಿರ
 ಲೋತು ವೊಂದಣಿಲಮ್ಮ ತಪಾನವು
 ಕಾತರಿಸದೊಂದಣಿಲಿ ಸುರೆ ತಾ ನೊಂದಣಿಲಿನೋಮೆ ² |
 ಈತೆಣದಿ ವೆರಣುಷಿಯ ಸುತನಿಂ

ತಾ ತರುಣಲತೆಯಂತೆ ಕಡಿದನ
ದಾ ತತುಕ್ಷಣ ವರಪುರೋಹಿತಶಿರವೆಮೂಱನು ¹ || ೨೫

ಬಂದು ವರ್ಷವು ಕಳೆಯುತಿರೆ ಮು ²
ತ್ತಂದು ಹೊಳಗಣ ಹೊಲಸು ಹಾದ
ತ್ತಂದು ವಿಪ್ರರ ಮುಖದಿ ಯಾಗವೆ ಮಾಡಿ ದೇವಸನ |
ಇಂದು ಕೊಲುವುವೆನುತ್ತ ತೊಡಗಿದ
ನಂದು ತನ್ನಯ ಕಯ್ಯ ಸಾಗದ
ಕಿಂದು ಯಜ ವೆ ಮಾಡಿ ಭೇದಿಸಿ ಬಂದ ಕೊಲುವುದಕೆ || ೨೬

ಅಂದು ಹುಟ್ಟಿದ ವೃತ್ರದೈತ್ಯನ
ಯಂದವನು ಕೊಲಲೆನುತಲಿದ್ದನು
ಬಂದು ಬೇಡಿದನಾದಧೀಚಿಯನಲುವಿಸುಬ್ಬಟಿಯ |
ಬಂದು ಬೇಡಲಿಕಾದಧೀಚಿಯು
ನೊಂದು ಕೊಟ್ಟನು ತನ್ನ ದೇಹವೆ
ನಂದು ನೋಡದೆ ಪರರ ಕಾರ್ಯವೆ ಮಾಡಿ ಯಿಹಪರವ || ೨೭

ಸಾಧಿಸಿದ ಕೈವಲ್ಯವಾಸವೆ
ಮೇದಿನಿಯಲತಿದಾನಶೂರರು
ವಾದಿವಾಕರತನಯನೊಬ್ಬನು ತಿದಿಯ ಸುಲಿದಿತ್ತ |
ಮೇದಿನೀಪತಿ ಶಿಬಿಯು ಬಿಂಡವೆ
ಶೋಧಿಸಿಯೆ ತೆಗದಿತ್ತ ಕೀರ್ತಿಯ
ಸಾಧಿಸಿದ ತನ್ನೆಲುವನಿತ್ತು ದಧೀಚಿ ಕೇಳಂದ || ೨೮

ಜೀವನವನೊಲಿದಿತ್ತ ಯಕ್ಷನು
ಭಾವಿಸಲು ಸತ್ತೀರ್ತಿ ಕಾಮಿನಿ
ಯಾವಿರಿಂಚಿಯ ಲೋಕಪರಿಯಂತಾಗಿ ಬಳದಿರಲು |
ಆವಧುವಿಗೊಂದಮಳವಸ್ತ್ರವೆ

1 ನೆರಡುಶಿರಗಳನು, ಕ. ಗ. 2 ಕೋಟಿಯುಳ್ಳುದೈವ, ಕ. ಗ.

ಭೂವೆಧೂವಲ್ಲಭನು ಕೊಡಲಿಕೆ
 ದೇವ ನಿನ್ನಯ ಪಿತನನಿತ್ತನು ¹ ದ್ವಾಪರಾಂತ್ಯದಲಿ || ೩೯
 ಪರೀಕ್ಷಿತನ ಬೇಂಟೆಯ ಕಥೆ ತಕ್ಷಕನಿಂದ ಮೃತಿಹೊಂದುವ ಪರ್ಯಂತ.

ಅದು ನಿಮಿತ್ತವೆ ಭೂಪ ನಿಮ್ಮಯ
 ಸದಮಲಾನ್ವಯಚಂದ್ರಮನು ತಾ
 ನದಟು ಮಿಗೆ ನಿಮ್ಮಯ್ಯ ರಾಜ್ಯವನಾಳುತ್ತೊಂದುದಿನ |
 ವಿಧಿತವೆನಲ್ಪಿದನು ಬೇಂಟೆಗೆ
 ಹೃದಯದಲಿ ನೀರಡಿಸಿ ಬಂದನು
 ಸದನವೊಂದಟಲೊರ್ವ ಸಂಯಮಿ ಯೋಗದಿಂದಿರಲು || ೪೦

ನೃಪತಿ ಬಂದಿರೆ ಯೋಗದಿಂದಾ
 ತಪದಿ ಮುನಿ ಯಿರೆ ಲೆಕ್ಕ ಸನಲಾ
 ತಪನಿ ಯೆಂದೆನುತಾಗ ಖಾತಿಯ ಧರಿಸಿ ಮೃತವಾದ |
 ಕುಪಿತಕಾಳೋರಗನ ನೊಂದನು
 ತಪವೆ ಗೆಡಿಸುವೆನುತ ಕೊರಳಿಂ
 ಗಪಯಶವೆಂದೆಂಟಿಯದಾತಗೆ ಸುತ್ತಿ ಮರಳಿದನು || ೪೧

ಇತ್ತಲಾಮುನಿಸೂನು ಶೃಂಗಿಯು
 ಹತ್ತೆ ಬಂದಾ ಪಿತನ ಕಾಣುತ
 ಲತ್ತು ತನ್ನಯ ಜನಕನೊಡಲಲಿ ಕ್ರೂರಸರ್ಪವಿದ |
 ಸುತ್ತಿದವೆಂದೇಬುದಿನದಲಿ
 ಮೆತ್ತೆ ಬಂದಾತಕ್ಷಕನು ಮಿಗೆ
 ಮೃತ್ಯುವಾಗಲೆನುತ್ತ ಶಪಿಸಿದನಾಂತ ರೋಷದಲಿ || ೪೨

ಅರಸ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರ ಶಾಪವೆ
 ಪರಿಹರಿಸಲಾರಳವು ಹೋಗಲಿ
 ಬರುತ ತಕ್ಷಕ ಕಂಡನಾ ಕಶ್ಯಪನ ವಂಶಜನ |
 ತಿರುಗಿಸುವೆ ತಕ್ಷಕನ ವಿಷವನು

ಕರುಣದಲಿ ಸಲಹುವೆನು ಭೂಪನ
ಪರಮಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಕನನೇನುತಿರೆ ಕಂಡನುರಗೇಂದ್ರ || ೧೭೩

ಬಂದ ವಿಪ್ರಗೆ ಧನವ ತಾ ಮುದ
ದಿಂದಲಿತ್ತಾತನನು ಕಳುಹಿಯೆ
ಸಂದ ವಿಪ್ರಾಕಾರದಲಿ ನಾಗವರರನು ಕಳುಹಿ |
ಅಂದು ಫಲರೂಪದಲಿ ತಾನೇ
ಬಂದು ನೃಪತಿಯ ಕಚಿ ಪೋದುದು
ರಿಂದ ಮೃತಿ ಪರುತವಿಸಿದುದು ನಿಮ್ಮ ಪಿತಗಕಟಿಂದ || ೧೭೪

ಅಕಟ ಹರೆಯದ ರಾಜನಾತನ
ನಕುಟಲನನಿವ ಕೊಂದು ಪೋದನು
ಪ್ರಕಟದಿಂದಾವಿಪ್ರನನು ಮರಳಿಸಲು ತನಗೇಕ |
ಸುಕರದಲಿ ನಾಗರುಗಳೆಲ್ಲರ
ವಿಕಳರನು ನೆಹಿ ಮೊಡಿ ತಕ್ಷಕಗಿ
ಕ್ಷಕನುಋವ ತೆಹಿ ನೆನವುದನೆ ಕೈಕೊಳಲು ಪೊಣವೆಂಟ || ೧೭೫

ಉದಂಕಮುನಿಗೆ ತಕ್ಷಕನಲ್ಲಿ ವೈರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಶೌನಕಪ್ರಶ್ನೆ.
ಎನಲು ಕೇಳ್ವರು ಶೌನಕಾದಿಗ
ಳನಘಸೂತನಿಗೆಂದರೇತಕೆ
ಮುನಿಸುದಂಕಗೆ ವೈರ ತಕ್ಷಕನೊಡನೆ ತನಗಿನಿತು |
ಘನಮಹಿಮನಹ ವ್ಯಾಸಮುನಿಪತಿ
ನಿನಗೆ ಪೇಳಿ ದವನು ನೀನಮ
ಗನುವಿನಲಿ ಪೇಡೊಲಿದು ತತ್ಕಾರಣವೆನೆಲ್ಲವನು || ೧೭೬

ಉದಂಕಮುನಿಯು ಅಯೋಧ್ಯಾವೈರಲ್ಲಿ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಗುರುವ
ಕ್ಷೇಣಾರ್ಥವಾಗಿ ಪಾಲಿಸ್ತಾನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ.

ಎನಲು ನುಡಿದನು ಸೂತನಲಿ ಎಲೆ
ಮುನಿಗಳಿರ ಕೇಳೀವುದಂಕನ

ಮನಮುನಿಸು ತಕ್ಷಕನೊಳೇತಕೆ ಬಂದುದೆಂಬುದನು |

ಘನತಪೋನಿಧಿ ಭೃಗುಮುನಿಕುಲಜ

ನನುಪಮನು ತಾಳ್ದು ದ್ವಿಜತ್ವವೆ

ನನುವು ಮಿಗೆ ವೇದಾಧ್ಯಯನಪರನಾಗಿ ಪೂಜಿವೆಂಟೆ ||

V-೩

ಬಂದು ಕಂಡನದೊರ್ವಮುನಿಸಂ

ಕ್ರಂದನನೆನಿವೆಯೋಧಧೈಮ್ಯನ

ನಂದು ವಂದಿಸಿ ಯಧ್ಯಯನಕಾಂಕ್ಷೆಯಲಿ ತಾನೆನಿದ |

ಸಂದ ವೃತ್ತಾಂತವನು ಪೇಳಿಲಿ

ಕಂದು ಹರುಷದಲಾತನೀತಂ

ಗಂದು ಪೊದಲಾಗೆ ಕಲಿಸಿದ ವೇದಾದಿವಿದ್ಯೆಗಳ ||

V-V

ಹಲವು ಶಾಸ್ತ್ರವೆ ಕಲಿತುದಂಕನು

ಕೆಲವು ದಿನ ಗುರುವರರ ಸೇವೆಯ

ಸಲೆ ರಚಿಸುತಿರಲಾತ ಕರೆದು ಮನೋನುರಾಗದಲಿ |

ಬಲುವಿಡಿದು ಶುಶ್ರೂಷೆಯನು ನೀ

ಸಲೆ ರಚಿಯಿಸೆಂದೆನಲು ಪೋದುದು

ಪಲವು ವತ್ಸರ ಪೋಗಿ ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯವನು ಧರಿಸೆಂದ ||

V-F

ಬಂದುದೆಮೆಗಲೆ ಮಗನೆ ನೀ ಕೊಡು

ವಂದನೆನಿಸಿದ ದಕ್ಷಿಣಾರ್ಥವಿ

ದಿಂದು ಪರಿಯಂತರವು ನೀ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಯಿಂದೆಮ್ಮೆ |

ಛಂದದಲಿ ಮೆಚ್ಚಿಸಿದೆ ಬೇಡೆನ

ಲೊಂದಿದರೆ ಭಕ್ತಿಯಲಿ ಮುತ್ತಿಂ

ತೆಂದ ದಕ್ಷಿಣೆ ಯಿತ್ತ ರಲ್ಲದೆ ಪೋಪನಲ್ಲೆಂದ ||

F-O

ಎಂದು ನುಡಿಯಲು ಕೇಳುತಾ ಗುರು

ವೆಂದು ಮನಕದು ಸೊಗಸದಿರೆ ಮೆ

ತ್ತಿಂದುಮುಖಿಯಹ ತನ್ನ ಸತಿಯ ಸಿರೂಪವನು ಕೇಳಿ |

ತಂದು ಕೊಡು ತತ್ಕಾಂತೆ ಬೇಡಿದ
ಭಂದವಹ ವಸ್ತುವನು ನೀನೇನ
ಲೊಂದಿದತಿಹರುಷದಲಿ ಸತಿಯಿದ್ದೆ ಡೆಗೆ ನಡೆತಂದ || ೯೦

ಬಂದು ವಂದಿಸಿ ಗುರುನಿರೂಪದಿ
ಭಂದವನು ಪೇಟೆನಲಿಕಾಸತಿ
ಯಂದು ನುಡಿದಳು ತನಗೆ ವಾಂಛಿತವೆನಿಸಿದಂದವನು |
ಸಂದ ಪಾಲಸ್ಯಸ್ತಪತಿಯ ವಧು
ವಿಂದು ಧರಿಸಿದಳಲೆ ಮಗನೆ ನೀ
ತಂದುಕೊಡು ಕುಂಡಲವನಮರಾವಳಿಗೆ ದುರ್ಲಭವ || ೯೧

ಎಂದಿಗಾದರು ತಂದು ಕೊಡುವೊಡೆ
ಮಂದಮತಿ ತರಬೇಡ ಕೇಳಿದ
ಜಿಂದ ಫಲವನಗಲ್ಲ ವಿಂದಿಗೆ ಮೊಱು ದಿವಸದಲಿ |
ಸಂದ ಪತಿ ಮನವೊಲಿದು ಮೌಞ್ಯನು
ಭಂದವಹ ಪಿತೃಯಜ ವನು ನೀ
ನಂದಿಗವ್ವಂದದಲಿ ತಪುದೇನಲಾತ ಕೃಕೊಂಡ || ೯೨

ಬರುತ ಗಂಗಾಧುನಿಯ ಕಂಡನು
ಭರದಿ ಕಾಲ್ಕೊಗದೊಳದು ಶುದ್ಧಾ
ಚರಣವಿರಚಿತನಾಗಿ ಗುರುಪಾದಾಬ್ಜ ಕಳೆನಮಿಸಿ |
ಪರುಷದಲಿ ತಾ ನಿತ್ಯ ಸೇವಿಸ
ಸುರುಚಿರಾಗ್ನಿಯ ತುತಿಸಿ ಪರುಷದ
ಭರವಸದಿ ತಾ ಬರುತ ತಪಕಿಸುತಿದನಡಗಡಿಗೆ || ೯೩

ಧರಣಿಯೊಳು ಪಾಲಸ್ತ್ಯರಾಯನ
ಪುರವು ತಾಸಿನ್ನೆ ಸಿತು ದೂರವೊ
ಪರ ಪರಾ ಗುರುಪತ್ನಿಯಭಿಮತವೆಂತು ಸಿದ್ಧಿಪ್ರದೋ |

ಪರದ ಸುಖವೀಧರೆಯೊಳಗೆ ತಾ
ಗುರುಭಜಕರಾದವರಿಗಲ್ಲದೆ
ದೊರಕಲರಿಯದೆನುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದನು ಸರಾಗದಲಿ || ೯೫

ಬರಲು ಪಾಲಸ್ತ್ಯನ ಪುರವರವು
ಸುರನಗರಕೆಣೆಯೆನಲು ಮತ್ತಾ
ಪುರದ ಬಹಿರುದ್ಯಾನವೆಸೆದುದು ಚೈತ್ರರಥದಂತೆ |
ಪರಿವೆ ನದಿ ಕಣ್ಣೆ ಸೆದುದುತ್ತುಮೆ
ತರದ ಗಂಗೆಯ ತೆಹದಲ್ಲಿಯ
ಪರಿಜನರು ಕಾಣಿಸಿದರಮರರ ತಪದಿ ಸಾಬ್ಯದಲಿ || ೯೬

ಬರಬರಲು ಮುನಿವರನ ಸನ್ನಿಧಿ
ಗುರುತರಶ್ವೇತಾಂಗದಲಿ ಬಂ
ಧುರಮನೋಹರರೂಪದಲಿ ದೇವೇಂದ್ರ ಮನವೊಲಿಸು |
ಗುರುಚರಣಸೇವಕಗೆ ಹರುಷಿಸಿ
ನಿರುತ ವೈಷ್ಣವಾಕಾರದಲಿ ತಾ
ನಿರಲು ಬಂದನು ವತ್ಸಲತೆಯುಬದಂಕಗಿಂತೆಂವ || ೯೭

ಎಲೆ ಮುನಿಪ ನೀ ಬಂದ ಕಾಯಾಕೆ
ಹಲವು ಲೇಸಾದಡುದು ಬೇಗವ
ಲಲಸದೆನ್ನಯ ಗೋಮಯವ ನೀ ಭುಜಿಸ್ತದೆಂದೆನುತ |
ಸಲೆ ಸುಧೆಯನಾ ತೆಹದಿನೀಯಲು
ಲಲಿತಮತಿ ಕೈಕೊಂಡು ಬಂದನು
ವಿಲಸದಭಿನವರಾಜಮಂದಿರಕಾಗಿ ಶೀಘ್ರದಲಿ || ೯೮

ಬಂದು ರಾಜಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಪೋಗಿ ರಾಜನ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಆತನ
ಸಖಿಯ ಬಳಿ ರತ್ನ ಕುಂಡಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಿಕೆ.
ಬಂದು ದ್ವಾಪರ ಕರೆದುಬಂಕನು
ಸಂದ ವಿಪ್ರನು ಬಂದನೆಂದೆನ

ಲಂದು ತನ್ನೃಪಗಣುಹಲಾತನ ಕರಸಿ ಭೂವರನು |
 ಭಂದವಹ ಸತ್ಕೃತಿಯ ನೀವುತ
 ಲಂದು ತತ್ಕಾರಣವ ಮನದೊಳ
 ಗಂದು ತಾ ತಿಳಿವುತ್ತ ಬೆಸಗೊಂಡನು ಮುನೀಶ್ವರನ ||

೯೯

ಏನು ಬೇಡುದು ನಮ್ಮೆಡೆ ಯೆಲೆಲೆ
 ಭೂನುತನೆ ಹೇಡೆನಲುದಂಕನು
 ಮಾನಿಸದೆ ಸಂದೇಹವೆಲ್ಲವನುಡಿದು ನೃಪನೊಡನೆ |
 ನಾನು ಗುರುಸೇವಾರ್ಥವಾಗಿಯೆ
 ಮಾನವೇಶ್ವರ ಬಂದೆ ನಿನ್ನಯ
 ಮಾನಿನಿಯ ಘನರತ್ನ ಕುಂಡಲಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದೆಂದ ||

೧೦೦

ಎನಲು ನಕ್ಕನು ನೃಪತಿ ನಿನ್ನಯ
 ಮನದಭೀಷ್ಟವನೀವಳನ್ನಯ
 ವನಿತೆಯಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗು ಬೇಡಿದೊಡೀವಳಂದೆನಲು |
 ಘನಮಹಿಮೆನೈತಂದು ಕಾಣದೆ
 ವನಜಮುಖಿಯನಿದೇನು ವಿಸ್ಮಯ
 ವೆನುತ ತನ್ನೃಪನೆಡೆಗೆ ಬಂದಿಂತೆಂದನಾಮುನಿಸ ||

೧೦೧

ಹೋದನೆಂತಪುರಕೆ ಕಾಣೆನು
 ಮೀದಿನೀಶ್ವರ ನಿನ್ನ ಸತಿಯನಿ
 ದಾದ ಕಾರಣವೇನು ಬೆಸಗೊಳಲಾತ ನಸುನಗುತ |
 ಭೂದಿವಿಜ ನೀನಶುಚಿ ಯೆನಿಸುವೆ
 ಪಾದಕರಪ್ರಕ್ಷಾಲನಾಚಮ
 ನಾದಿಪರಿಶುದ್ಧಿಯಲಿ ಪೋದರೆ ಕಾಂಬೆ ನೀನೆಂದ ||

೧೦೨

ಮುನಿಪನಾರೀತಿಯಲಿ ಪೋದನು
 ಘನಸತಿವ್ರತೆಯೆಡೆಗೆ ಮತ್ತಾ
 ವನಿತ ಯಿದಿರ್ದ ಪೂರ್ವಸತ್ಕಾರಂಗಳನು ರಚಿಸಿ |

ಮನದಭೀಷ್ಟವನಣಿದೆನೆನ್ನಯ
ಮನುಜನಾಯಕನೊಲಿದ ಕಾರ್ಯವು
ತನಗೆ ಬೇಕದಣಿಂದಲೀವೆನು ಕುಂಡಲವೆ ನಿನಗೆ || ೧೦೩

ಎಡೆಯಲತಿವಿಘ್ನಗಳು ಬಹವವೆ
ಕೊಡನೆ ತಕ್ಕು ದನೆನೆವುದೆಲೆ ಮುನಿ
ಬಿಡು ಮನದ ಸಂದೇಹವನು ಕೋ ಯೆನುತ ಹರುಷದಲಿ |
ಮಡಗಿ ಧಾರೆಯ ನೆಚಿದು ಕೊಟ್ಟಳು
ಪೊಡವಿಗತಿಶಯಕುಂಡಲಂಗಳ
ನಡೆಹಿದುದು ಸಂತೋಷಸಾಗರವಾಮುನೀಶ್ವರನ || ೧೦೪

ಬೀಳುಕೊಂಡನು ನೃಪಸತಿಯ ಭೂ
ಪಾಲನನು ಹರಸಿದನು ಬಂದನು
ಮೇಲು ಮದದುಬ್ಬಾಳುತನದಲಿ ಪಥದ ಬಟವಿಡಿದು |
ಮೇಲೆ ಮಾಧ್ಯಾಹ್ನ ಕಕ್ರಿಯೆಯನಾ
ಲಾಲಿಸುವೆನೆಂದೆನುತಲಾಗಳು
ಲೋಲಕುಂಡಲಗಳನು ಶಿರದಲ್ಲಿರಿಸಿ ನದಿಗೀಡ || ೧೦೫

ಎಲೆ ಮುನಿಗಳಿರ ಲೇಸೆ ಕಾಂಬರೆ
ಪಲವು ವಿಘ್ನಗಳಹವು ನೋಡಲು
ಸುಲಭವಲ್ಲದು ನಿಯಮನಿಷ್ಠರಿಗದುವೆ ಪುಸಿಯಲ್ಲ |

ಆಗ ದಕ್ಷನು ಅದೃಷ್ಟನಾಗಿ ಕುಂಡಲವನಪರಪರಲು ಅದನ್ನು ಜ್ಞಾನ
ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯುವಿಕೆ.

ಸಲೆಯುದಂಕನು ನಿತ್ಯಕರ್ಮ
ವಳೆಯ ವಿರಚಿಸುತಿರಲು ತಕ್ಷಕ
ನೊಲಿದದೃಶ್ಯದಿ ಬಂದು ಕುಂಡಲಗಳನು ಕೊಂಡೊಯ್ದ || ೧೦೬

ಮೊಯವಾದನು ತಕ್ಷಕನು ಬಟ
ಕಾಯುವಂತನುದಂಕ ತನ್ನ ವಿ

ಧೇಯನಿಯಮುವೆನಿಪ್ಪ ¹ ನಿತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯ ನೆಜೆ ರಚಿಸಿ |
 ಆಯಿತ್ತಿಲ್ಲಿಯೆ ತಡವು ಹೋದನು
 ವಾಯುವೇಗದಲೆನುತ ನೋಡಿದ
 ನಾಯುವತಿ ತನಗಿತ್ತ ನಿರುಪಮದಿವ್ಯಕುಂಡಲವೆ || ೧೦೩

ಕಾಣದಾಕ್ಷಣ ಮುನಿಪ ತನ್ನಯ
 ಪ್ರಾಣ ಹೋದಂದದಲಿ ಚಿಂತಿಸಿ
 ಸ್ಥಾನವನು ನೆನೆದಜುದ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾ ನದೃಷ್ಟಿಯಲಿ |

ತಕ್ಷಕನಿರುವ ನಾಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಭೂಮಿಯಂ ಅಗಿಯುವಿಕೆ.

ಕ್ಷೋಣಿಯಲಿ ತಕ್ಷಕನು ನೆನೆದ
 ನೂಣೆಯವನಕಟಕಟನುತಲಿನ್ನೀ
 ಕ್ಷೀಣವಾಗಿದವೆಗುಪಾಯವೆ ಕಾಣಬೇಕೆಂದ || ೧೦೪

ನಾಗಲೋಕದಲಿಹ ನೆಲೆಯು ತಾ
 ನಾಗಲದಕೇನುತ ಕಾಂಬೆನ
 ದೀಗ ತಡವೆಲ್ಲ ನುತ ಕಾಪ್ತವ ತಾನು ಕೈಕೊಂಡ |
 ಬೇಗ ವೋಪನು ಬಿಲನಿವಾಸ
 ಕ್ಕಾಗಳವ ಕೊಡದಿದ್ದೊಡವನನು
 ನೀಗಿಸುವೆನೆಂದೆನುತ ಧಾರುಣಿಯಗಿದನಾಮುನಿಪ || ೧೦೫

ಎಲೆ ಮುನಿಗಳಿರ ಹೋದ ಕಾರ್ಯದೊ
 ಳಲಘುಧೈರ್ಯವೆ ಮುಖ್ಯ ಮತ್ತಾ
 ಲಲಿತಗುರುಭಕ್ತಿಯ ಮಹಾಲವಲವಿಕೆ ಯಿನ್ನೆಂತೊ |
 ಬಲಿದು ಭೂಮಿಯನಗಿದು ಪಥವನು
 ಸುಲಭದಿಂದಾಗಿಸುವೆನೆಂದಾ
 ಸಲೆ ಮರದ ಕಾಪ್ತ ದಲಿ ಖನನವನೆಸಗಿದನು ಮುಳಿದು || ೧೦೬

¹ ತನ್ನಯ ಮಾನನೀಯವೆನಿಪ್ಪ, ಕ. ಗೆ.

ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇಂದ್ರನು ವಿಪ್ರವೇಷದಿಂದ ಬಂದು ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ
ಗುರುಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ವಜ್ರವಂ ಕೊಡುವಿಕೆ.

ಇದನು ಕಂಡನು ಶಕ್ರನೀತನ
ಮದಮುಖವೆ ಗುರುಭಕ್ತಿ ಯೆಣೆಯಲಿ
ಸದಮೆಳನಲಾ ಯೆನುತ ವಿಪ್ರಾಕಾರದಲಿ ಬಂದು |
ಅದಲು ವೃತ್ತಾಂತವನು ಬೆಸಗೊಳ
ಲುದಿತಧೈರ್ಯ ದಲೆಂದನಂದತಿ
ಮೈದುನುಡಿಯ ನೀಕೇಳು ಭೂಸುರ ನೆನಪಸಿಂತೆಂದ ¹ || ೧೧೧

ನಾನಯೋಧನ ಧೌಮ್ಯ ಮುನಿಸಿಗೆ
ಮಾನಸೀಯಸುಪಿಷ್ಯನಾತನ
ಮಾನಿನಿಯು ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಪೌಲಸ್ತ್ಯವಸೀಶ್ವರನ |
ಸೂನ್ಯತೆಯ ಕುಂಡಲವೆ ತಪುದೆನ
ಲಾನುಡಿಗೆ ತಾ ಪೋಗಿ ತಂದೆನು
ಮಾನಹಾಸಿಯನೆಸಗಿ ತಹ್ಲಕ ಚೌರ್ಯದಿಂದೊಯ್ದ || ೧೧೨

ಆದಕೆ ತಕ್ಕ ದನೆಸಗಿ ತಹ್ಲಕ
ನದಟ ಮುಖದಿಂದಿನಲಿ ಗುರುಪನ
ಪದರಜವೆ ತಾ ಕಾಣಬೇಡುದು ತನ್ನಿ ಮಿತ್ತದಲಿ |
ಬದಗಿದೀಕಾಷ್ಠ ದಲಿ ಭೂಮಿಯ
ನಿದನಗುಟ ಪಾತಾಳಕ್ಕೈದಿಯೆ
ಮದಮುಖನ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಕುಂಡಲಗಳನು ತಪನೀಗ || ೧೧೩

ಎನಲು ನಕ್ಕನು ಕಪಟಭೂಸುರ
ನಲಭುವಿಪ್ರೋತ್ತಮನೆ ಕಾಷ್ಠ ದ
ಲೊನೆದು ನೆನೆಹಿನಲಿದ ಕಾರ್ಯವನೆಸಗಿ ಕಡೆಗಂಡು |
ಮನವೊಲಿದು ತಿರುಗುವುದು ತಾ ಸಂ

1 ಮೈದುನುಡಿಯ ಭೂಸುರಕೇಳು ತನ್ನಯ ನೆನಪಸಿಂತೆಂದ, ಕ. ಗ.

ಜನಿಸುವೆಚ್ಚ ರಿಯೆನಲು ಮತ್ತಾ
ಘನಮಹಿಮೆನೆನಿಪೀವುದಂಕನು ನಗುತಲಿಂತೆಂದ | ೧೧೧

ಎನಗೆ ಗುರು ಕರುಣದಲಿ ಸಾಧ್ಯವೆ
ದೆನಿಸದಿಹುದೇ ಯೇನದಚ ರಿ
ಯೆನಲುತಾನದ ^ಜ 1 ಕಾಗ ಹರುಷಿಸಿ ವಾಸವನು ಬಚ್ಚಕ |

ಘನತರದ ವಜ್ರವನು ಕೊಟ್ಟದ
ನನುವಿನಿಂದಾ ವಹಿಸಿ ನೆನೆದಂ
ತನುನಯದೆ ಫಲ ಸಿದ್ಧಿ ಸಲಿ ನಿನಗೆನುತಲಡಗಿದನು || ೧೧೨

ಭೂಮಿಯನ್ನಗಿದು ಹೋಗಲಾಗಿ ಅಗ್ನಿಯ ಸಹಾಯ ದೊರಕುವಿಕೆ.

ಬಚ್ಚಕಲಗಿದನು ಧರೆಯನಾಕ್ಷಣ
ವಿಚಿದು ಪೋದನು ಬಿಲದ ವಿವರದ
ಲೋಳಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಾಡಬ ದಿವ್ಯತೇಜದಲಿ |
ಹಳಹಳಿಸಿ ನೋಡಿದನುವಲ್ಲಿಯು

ಘಟನೆಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಪೆ ಯೆನಲಾ
ಗಳು ಮನೋಮುದದಿಂದಲೆಂದನುದಂಕಗಿಂತೆಂದ || ೧೧೩

ನೀನು ರಚಿಪುದ್ರೋಗದೊಡ್ಡಯ
ಮಾನಸಕೆ ಪರಿತೋಷವಾದುದು
ನಾನು ವೈಶ್ಯಾನರನು ನೀ ಭಜಿಸಿದ ಮನೋರಥವು |
ಹಾನಿಹೋಗದಂದದಿ ಸಹಾಯವ

ನ್ಯಾನವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವೆನು ಘನ
ಮಾನಸೀಯಮಹಾತ್ಮ ನಡೆ ತಕ್ಷಕನ ಸ್ಥಳಕೆಂದ || ೧೧೪

ನಾಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅಗ್ನಿಯು ತನ್ನ ಜ್ಯಾಲೆಯಿಂದ ಪಾತಾಳ ಲೋಕ
ವನ್ನು ದಬಿಸಲು ವಾಸಕಿ ಮೊದಲಾದವರು ತಕ್ಷಕನಿಂದ ಕುಂಡಲಗ
ಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ.

ಎಂದೊಡಾಕ್ಷಣ ನಡೆದು ಬಂದನು
ನಿಂದು ಕಂಡನು ನಾಗಲೋಕವ

ನಿಂದಿದನು ದಹಿಸುವನೆನುತಲಾವೆಡಬನನು ಕರೆದು |

ನಿಂದು ಪರಭಾಗದಲಿ ಪ್ರಪ್ತವೆ

ನಂದವೆನಲೂದಿದನು ಹುತವಹ

ನಂದು ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸಿದನು ಚಿಜಿಯಾವರಿಸಿತಾಸ್ಥಿಗಳವೆ || ೧೧೪

ನಾಗಲೋಕವನ್ನೆದೆ ತುಂಬಿದು

ದಾಗ ಪ್ರಳಯಾನಳನವೊಲು ಮಿಗೆ

ಬೇಗೆಗಾಱದೆ ವಾಸುಕಿಪ್ರಭೃತಿಗಳು ತಾವಾಗ |

ಆಗಲವರ್ಗಗಳು ತಕ್ಷಕನ ಕರೆ

ದೀಗ ತಾ ಕುಂಡಲವನೆಂದು ಮೆ

ಹಾಗಮಜಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತಿಸಿದರು ಭಕ್ತಿಯಲಿ || ೧೧೫

ಲೇಸು ಲೇಸುವುದಂಕ ಕರುಣಾ

ರಾಶಿ ಗುರುಚರಣಾರವಿಂದೋ

ಪಾಸಕನೆ ಸರ್ವಾಂಗವೇದಾಂಗೈಕಶರಣನಿಧಿ |

ಯೇಸು ದುರ್ದೈವಿತ್ತಿ ಯುತರಾದೊಡ¹

ದೈಸುವನು ನೀ ಹೃಮಿಸು ನಮ್ಮನು

ಸಾಸಿಗನೆ ನೀ ಸಲಹಬೇಕೆಂದರು ಮಹೋಂಗರು || ೧೧೬

ದುರುಳನೀತಕ್ಷಕನದೀತನ

ಭರದ ತಪ್ಪನು ನೋಡಲಾಗದು

ಕರುಣದಲಿ ನೀನೆಮ್ಮ ಸಲಹೆನೆ ನಗುತುದಂಕಮುನಿ |

ಗರುವೆರಿ ನಿಮ್ಮಿಂದಲನುಚಿತ

ಬೆರಸುವರೆ ಸಾಕೆನುತಲವರನು

ಕರೆದು ಕಳುಹುತಲಗ್ನಿಯನು ಸಂಸ್ಕೃತಿಸಿ ಬೀಜೊಟ್ಟು || ೧೧೭

ಪರಮೇಶರುಷದಲಂದು ಬಂದನು

ಗುರುಚರಣಗಳಿಗೊಲಿದು ವಂದಿಸಿ

1 ದುರ್ದೈವಿತ್ತರಾಗಳಾದೊಡ, ಕ. ಗೆ.

ನಿರುಪಮಿತಭಕ್ತಿಯೊಳ್ ಯಾತನ ವನಿತೆಯೆಡೆಗೈದಿ |
 ಪರಮಮಾತೆ ಮಹಾತ್ಮೆ ತಂದೆನು
 ವರಪತಿವ್ರತೆ ಕುಂಡಲಗಳನು
 ಸುರರು ಬಯಸುವೆರಿದನು ದೊರಕಿತು ನಿವೃತ್ತಕರುಣದಲಿ || ೧೦೦

ಎಂದು ಮುಂದಿರಿಸಿದನು ಕಂಡಳು
 ಮಂದಗಮನ ಮನೋನುರಾಗದ
 ಲಂದು ಕೈಕೊಂಡಧಿಕಹರುಷೋದ್ರೇಕದಲಿ ಹರಸಿ |
 ಕಂದ ನೀ ಸುಖಿಯಾಗು ನಿನಗೆ ಮು
 ಕುಂದ ತೋಟಲಿ ವಿಶ್ವರೂಪದ
 ಭಂದವನು ನಿನಗೊಲಿದು ಮೆಚ್ಚಲಿ ಶಕ್ತವಿಧಿಶಿವರು || ೧೦೧

ಗುರುವಿನ ಅವ್ಯಯವೆಂತೆ ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯವಂ ಪಡೆದಿರುವಾಗ ಜನವೇಜಯಗೆ
 ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಕ್ಷಕನ ಆಪರಾಧವಂ ತಿಳಿಸಿದುದಂ ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂ
 ತಿಳಿದು ನೃಪನ ಖಳಗೆ ಬರುವಿಕೆ.

ಆಂದು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಂಡುದಂಕನು
 ಬಂದು ಗುರುವಿಗೆಯಿಗಿ ಪೇಳಿದ
 ರಿಂದನುಚ್ಚೇಯ ಕೊಂಡು ಬಂದು ನಿಜೇಳ್ವೆಯಿಂದಿಗ |
 ಸಂದ ಗಾರ್ಹಸ್ಥ್ಯದ ಸುಧರ್ಮದ
 ಲೊಂದಿ ನಡೆದು ಮಹಾನುಭಾವತೆ
 ಯಿಂದಿರುತಲಾ ತಕ್ಷಕನ ನೆನೆವನು ಸರೋಪದಲಿ || ೧೦೨

ಧರಣಿಪತಿ ಜನವೇಜಯಂಗಾ
 ಸುರುಚಿರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೇಳಿದ
 ಪರಮದಿವ್ಯಜ್ಞಾನದಿಂದಲಿದಧಿಕಹರುಷದಲಿ |
 ಧರೆಯೊಳಗೆ ತಾನಾಗ ಬಂದಾ
 ಭರದ ವೈರದಲಂದು ನೃಪತಿಗೆ
 ಪರುಷಕಾರ್ಯಗಳಿಂದಕುಂದಲಂದಾತನೊಡಬಟ್ಟ || ೧೦೩

ಮನದೊಳಗೆ ಪಿರಿದಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದು
ದನಘಜನಮೇಜಯಗೆ ಖತಿ ಯೆಲೆ
ಮುನಿಗಳರ ನಿಲಿ ಕೇಳ್ವ ಮಾತಿಂಗುತ್ತರವಿದೆಂದ |

ಜನಮೇಜಯನು ಉದಂಕರ ಉಪದೇಶಾನುಸಾರ ಯಾಗಪ್ರಯತ್ನವಂ
ನಡೆಸುವಿಕೆ.

ಘನಮಹಿಮನೆಂತೆನಿಪುದಂಕನ ¹
ವಿನಯದಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಬಚ್ಚಿಕಾ ²
ಜನಸ ಸರ್ವಾರ್ಥರಕೆ ನಿಲವನುನಯದಿ ಬಹುದೆಂದ ³ || ೧೦೬

ಮೊದಲು ತನ್ನಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತನ
ಗೊದವಿದಗದ ಕೋಪಪ್ರಕಟವ
ವಿದಿತದಲಿ ಬಿನ್ನೈಸೆ ಬಚ್ಚಿಕಲದಂಕಮುನಿ ಬಂದು |
ಪದುಳದಲಿ ತನಗೊರೆಯಲಾಕ್ಷಣ
ವೊದವಿದುರುಕೋಪದಲಿ ಸದಮಲ
ಹೃದಯ ನಿತ್ಯಾತುಮನ ನೆನೆದು ಮುಖಗೈಯ್ಯಲನುವಾದ || ೧೦೭

ಹದಿನಾರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ಘನವೆನಿಪುದಂಕನನುಮಿಸತ್ಕರಿಸಿ, ಕ. ಗ.

² ವಿನಯವಮಾಡಿಸರ್ವಾರ್ಥರಕೆನೀ, ಕ. ಗ.

³ ವನುನಯಬಹುದೆಂದವರ ಬೀಚ್ಚೊಟ್ಟ, ಕ. ಗ. ...

ಹದಿನೇಳನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಸರ್ಪಯಾಗವೆ ಮಾಡಿದನು ರಿಪು
 ದರ್ಪಬಂಡನೆ ಪಾಂಡುಕುಲಮುಖ
 ದರ್ಪಣನು ಜನಮೇಜಯಕ್ಷಿತಿಪಾಲನೊಲವಿನಲಿ ||
 ತಕ್ಷಕನ ದ್ರೋಣವಂ ನೆನೆದು ರಾಜನು ಪರಿತಪಿಸುವಿಕೆ.
 ಕರವೆ ಕರದಲಿ ಹಿಡಿದು ಮುಖದನು
 ಜಿರಳನಕಟಾ ಪಾಪಿ ತಕ್ಷಕ
 ಮರಳಚಿದನೇ ವಿಪ್ರನನು ಭೈಷಜ್ಯಕೋವಿದನ |
 ಉರುಮಹಾಧನದಾನದಲಿ ಹಗೆ
 ಧರಣಿಸುರಸುತನಲ್ಲ ಕೊಯ್ದನು
 ಕೊರಳನುರಗನೆನುತ್ತ ಕಿಡಿ ಕಿಡಿ ಯಾದನವನೀಶ || ೧
 ಅವನಿಸುರಸುತ ಶಾಪದಲಿ ಕೊಂ
 ದವನು ತಕ್ಷಕನಹುದೆ ನೆಜೆ ಭ
 ಸ್ತ್ರವನು ಮಾಡುವೆ ಹಾನಿಯಿಂದಲಿದೇನು ಬದುಕುವೊಡೆ |
 ಅವಗೆ ಹಗೆ ಹರಹರ ಮಹಾಪಾ
 ಪವನು ಮಾಡಿದನೆನುತ ಕಂಬನಿ
 ಯವನಿಗಿಚಯಲು ಶೋಕಮೂರ್ಛತನಾದನವನೀಶ || ೨
 ಹೊಳ್ಳುವಾತಿನಲೇನಪುದು ಕೊಲು
 ಬಲ್ಲಿರೇ ನೀವವನ ಜೀವವೆ
 ಕೊಳ್ಳದೀಪರಿ ಜೀವಿಸುವ ನಾನಲ್ಲ ದುರ್ಮತಿಯ |

ಹಲ್ಲ ಬಲುಹನು ನೋಡುವೆನು ನೆಜೆ
ಬಲ್ಲ ಮೂಂತ್ರಿಕರುಳ್ಳರೆನುತಲಿ
ಮಲ್ಲಮರ್ದನನೇತುಲದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನೀಕ್ಷಿಸಿದ || ೩

ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಸರ್ಪಾಧ್ಯರ ಮಾಡಿಸಬಲ್ಲಿರಾ ಯೆಂದು ಕೇಳುವಿಕೆ.
ಕರೆಸಿದನು ಭೂಪತಿ ಪುರೋಹಿತ
ವರರನಾಪ್ತರಿಗೆಂದನೀಪರಿ
ನಿರುತ ಸರ್ಪಾಧ್ಯರವ ಮಾಚ್ಚೆನು ನಿಮ್ಮನುಜೆ ಯಲಿ |
ವರವಿಧಾನವ ಬಲ್ಲಿರಾದೊಡೆ
ವಿರಚಿಸುವುದು ಮಹಾಗ್ನಿ ಕರ್ಮವ
ನುರಗರಾಜನ ಕುಲವನುಲುಹುವೆನೆಂದನವನೀಶ || ೪

ತಾತ ನೋಡು ವಿಷಾಗ್ನಿ ಯಿಂದುರಿ
ದಾತುರದಲಧ್ಯರಮಹಾಗ್ನಿ ಯ
ಲಾತತಾಯಿಗಳುರಿದು ಹೋಗಲಿ ಧರ್ಮಕಂಟಕರು |
ಭೂತಳದ ಮೇಲುರಗರೆಂಬರ
ಮಾತನಾಡದವೋಲು ಮಾಚ್ಚೆನು
ಕೌತುಕಾಧ್ಯರವಿಧಿಯದಾವುದು ಬೆಸಸಬೇಕೆಂದ || ೫

ನಾವು ಮಾಡಿಸಬಲ್ಲೆವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಂಭಾರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದೆಂದು
ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಎನಲು ನುಡಿದರು ಮುನ್ನ ಕಮಲಾ
ಸನನೆ ವಿಧಿಸಿದನಮರಂಗ ಕೇ
ಳನುಪಮನೆ ವರಸರ್ಪಯಾಗಕೆ ಕರ್ತು ನೀನೆಂದು |
ಮನುಜಲೋಕದಲಸ್ಯರಿಲ್ಲದ
ನನುಗೊಳಿಸಿ ನಡೆಸುವ ಸಮರ್ಥರು
ಜನಪ ಬಲ್ಲೆವು ತದ್ವಿಧಾನವೆಂದರಾದ್ವಿಜರು || ೬
ಬೇಗ ಮಾಡಲೆ ತಂದೆ ಕರೆಸು ಮ
ಹಾಗಮಜ್ಞ ರನಮಲಮಂತ್ರವಿ

ದಾಗತೋದಯವಿಪ್ರರನು ಋತ್ವಿಕುಸದಸ್ಯರನು |

ಈಗ ಸಂಭಾರವನು ತರಿಸು ಸ

ರಾಗವುಳ್ಳೊಡೆ ತಡವದೇತಕೆ

ತೂಗಿ ನೋಡದಿರೆಂಮನಂದರು ನೃಪಪುರೋಹಿತರು || ೩

ನೃಪನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೆಸಸಲು ಸಂಭಾರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿ
ಸುವಿಕೆ.

ಬಂದನಾಗಳ ತಕ್ಷಕನ ಹೋ

ಕೊಂದೆನುರಗರ ಕುಲವನೆನ್ನಯ

ತಂದೆಗಾಂ ಮಗನಾದೆ ನಿಂದಿನಲೆನುತ ನೃಪನೆದ್ದು |

ನಿಂದು ಬೆಸಸಿದನೆಲವೊ ಮಾಡುವೆ

ನಿಂದು ತನ್ನ ಬಸಾಧನಂಗಳ

ವೃಂದವನು ತಡುದೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಜನಕೆ || ೪

ಬೆಸಸಲಿಕೆ ತಾ ಮುನ್ನ ಬಂದುದು

ವಿಷಧರಾಧ್ವರಕರ್ಮಸಾಧನ

ವಿಸರವಿದ್ದುದ್ವೀಪ್ಯವೆರಭೂವರದಿಶಾವರರು |

ಮುಸುಕಿದುದು ವರಸಾಗಭೂಮಿಯ

ನೆಸಗಿದರು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತದಂದದಿ

ಋಷಿವರರು ಮೂಡಿಸಿದರಗಲಕೆ ಕೊಂಡವನು ಪಿಬಿಗೆ || ೫

ಸ್ಥಪತಿಮುಖ್ಯರು ಯಾಗಕಾಲೆಯ

ವಿಪುಳವೆನೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದರದಹೊಳು

ನಿಪುಣಮತಿಯೊವನು ನಿಮಿತ್ತವೆ ಕಂಡು ಭಯಗೊಂಡು |

ಈಯಾಗಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ವಿಘ್ನ ಬರುವುದೆಂದು ಬಡಗನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ನೃಪತಿಯಧ್ವರಕರ್ಮವಿದು ಕೆ

ಟ್ಟಪುದು ಕಡಗೀಡೇಱದೆಂದಾ

ನೃಪನ ಸಭೆಯೊಳು ಸೋಪ್ಪಿಸಿದನತಿಬಹಳರಭಸದಲಿ || ೧೦

ಹೇಳು ಹೇಡಿದಕಾರು ವಿಘ್ನವೆ
ನೇಡಿಸುವರೈ ಯೆನಲು ಭೂಸುರ
ಮೌಳಿಮಣಿವಿಪ್ರೋತ್ತಮನದೇಸೆಯಿಂದ ವಿಘ್ನವಿದು |

ಒಳಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಬಿಡಬೇಡವೆಂದು ರಾಜನ ಆಪ್ತನೇ.

ಕೇಳಿನಲು ಕೇಳುತ್ತ ಪೃಥ್ವೀ
ಪಾಲ ದ್ವಾರ್ಥನ ಕರೆದು ನೀನೀ
ಕೋಲ ತೆಗೆಯದಿರಬಹುದೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ವಿಪ್ರರಿಂಗಿಂದ || ೧೧

ಅರಿದೆನಿಸಿದ ಗೃಹವಿತರ್ದಿಕೆಯುಂ
ಹೊಜುವುದೇ ಕೇಳೆ ಭೂಮಿಲಂಬದ
ನೆರವಿಯುಂ ಋತ್ವಿಕ್ ಭಾಸದವರ್ಗದುತ್ತಮ |
ಭರಿತಲಕ್ಷ್ಮಿಯನೇನನೆಂಬೆನು
ಪರಮಪುಷ್ಪಮುಖ್ಯರಲಿ ಋತ್ವಿ
ಗ್ವರಮಹಾಕರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿಸಿಯೋಗವನು ಕೇಳಂದ || ೧೨

ಚಂಡಕಾಶಿಕನೆಂಬವನು ಕೈ
ಕೊಂಡನಾಹೋತೃತ್ವವನು ಕೈ
ಕೊಂಡನುದ್ಗಾತೃತ್ವವನು ಪರಜೈಮಿಸಿವ್ರತಿಪ |
ಮಂಡಿಸಿದನಾಬ್ರಹ್ಮಪದದಲಿ
ಪಂಡಿತನು ಭಾರ್ಗವನು ನೆಜೆ ಕೈ
ಕೊಂಡನಾಧ್ವಾರ್ಯವನು ಪಿಂಗಲಮುನಿಯು ಕೇಳಂದ || ೧೩

ತಿಳಿಯೆ ವೇದವ್ಯಾಸ ಮುದ್ದಲ
ನಲಘುಮುನಿ ನಾರದನು ಕಶ್ಯಪ
ಕುಲಯುತನು ವರದೇವಲಚ್ಯವನಕಣ್ವಪಟುಭಟರು |
ಅಲಘುಮತಿ ಗಾಲವನು ಕೋಮಲ¹

ಲಲಿತನನುಪಮ 'ದೇವಶರ್ಮ'ನು
ಜ್ವಲಿತಜಲರತ್ನೇತಕೇತು ಸದಸ್ಯರಿವರೆಂದ ||

೧೪

ಇವರು ಶಿಷ್ಯಜನಪ್ರಶಿಷ್ಯ
ಪ್ರವರಜನಸಹಿತಾಮಹಾಧ್ವರ
ಭವನದಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಲು ವಿಮಲಸದಸ್ಯರೆಂದೆನಿಸಿ |

ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಋತ್ವಿಕ್ಸಭಾಸದರಿಂದ ಕೂಡಿ ರಾಜನು ಯಾಗವಂ ಮಾಡುವಿಕೆಂ
ಅವನಿಪತಿ ಕೈಕೊಂಡನಂತಾ
ಸವನ ದೀಕ್ಷೆಯನತುಳಪನ್ನಗ
ನಿವಹ ಬೆದಹಲು ಹೋಮವನು ತೊಡಗಿದರು ಋತ್ವಿಜರು || ೧೫

ಕರಿಯ ವಸ್ತ್ರವೆ ಧರಿಸಿ ನೊಸಲಲಿ
ಕರಿಯ ತಿಲಕವನಿಟ್ಟು ರೌದ್ರದೇ
ವರಭಯಂಕರನೆಯನಬದ್ಧಭ್ರುಕುಟಭೂನಿಕರ |
ಕರೆದರುರಗವ್ರಾತವನು ಮೋ
ಹರಿಸಿ ಮಹಿಷಾಸುರಮರ್ಧಿನಿ
ಥರವಿಡಿದು ಕುಳ್ಳಿರ್ದ ವಿಪ್ರರು ಸ್ಥೋತ್ರಮಂತ್ರದಲಿ ||

೧೬

ಆಗ ಉದಂಕಮುನಿಯು ಬರುವಿಕೆ.

ಬಂದನಾಸಮಯದಲುದಂಕನು
ನೊಂದ ಮೈಗಪತಿಯಂತಕರುಣದೆ
ಕಂದು ಬಿಡುವುದ್ದಂಡತಕ್ಷಕ ಮಡಿವ ತೆಹನೆಂತೋ |
ಇಂದು ನಾವದ ನೋಡ್ತೆವೆಂದಾ
ಸಂದಶಿಷ್ಯವ್ರಜಸಹಿತಲಾ
ನಂದ ಮಿಗೆ ತಾನಯ್ದ ಮುಖಕನುಕೂಲನೆನಿಸಿದನು ||

೧೭

ನಾನಾರೀತಿಯಿಂದ ಸರ್ಪಗಳು ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡದಲಿ ಬೀಳುವಿಕೆ.

ಏನೆನೆಂಬೆನು ಮುನಿಪ ಮಂತ್ರಾ

ಧೀನವಲ್ಲಾ ಲೋಕ ವಿಪ್ರಮ

ಹಾನುಭಾವವನಣಿವರಾರಾಕ್ಷಣದಲಹಿನಿಕರ |

ಸಾನಕಂಪಿತವಾಯ್ತು ಗತಿಯಿ

ನ್ನೇನು ಕೆಟ್ಟವೆನುತ್ತ ಶೋಕದೆ

ಹಾನಿಮುಖರೊರಲುತ್ತು ಬಂದರು ಗಗನಮಂಡಲಕೆ ||

೧೪

ಹಲವು ಸುತ್ತನು ಸುತ್ತಿ ತೆಕ್ಕೆಯ

ವಳಯದಲಿ ತಲೆಸುತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳಂ

ದಲೆದು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಬೀಜುತಲಿದುಗ್ನಿಯಲಿ |

ಕೆಲರು ಕೆಲವರ ಹಿಡಿದು ಹೊಕ್ಕರು

ಕೆಲಕೆಲರು ಮಕ್ಕಳನು ಕರೆಯುತ್ತ

ಳಲುತ ಸಂಕುಳವಾಯ್ತು ಸರ್ಪವ್ರಾತವೃದ್ಧಲಿ ||

೧೫

ಕೆಲರು ವಿಷ್ಣು ಸುತಭ್ರದಲಿ ಕೆಲ

ಕೆಲರು ಮೂತ್ರಿಸುತ್ತೊಡಲು ಕಂಪಿಸೆ

ಕೆಲರು ಕಾಲುತ ರಕುತವನು ವೀರ್ಯವನು ಕೆಲಕೆಲರು |

ಕೆಲರು ಬಾಲವನೊಣಿ ಮತ್ತಾ

ಕೆಲರು ತಲೆಗಳನೊಣಿ ತೆಕ್ಕೆಯ

ವಳಯವನು ಕೆಲರೊಣಿ ಬೀಜುತ್ತಿದ್ವಾರಿಯೊಳಗೆ ||

೧೬

ಹೆಡೆಗಳಂದವು ವರಘನಾಮಣಿ

ಸಿಡಿದು ಹಾಳಿದುದುರಿಯ ಹೊಯ್ಲಲಿ

* ಕಿಡಿಗಳಂತಿರೆ ಠಣಠಣತ್ಕಾರಗಳು ರಂಜಿಸಲು |

ಅಡಸಿ ಬೆಂದುದು ಭೋಗಿಭೋಗದ

ಗಡಣದಭ್ರದಲೆಂಟುದೆಸೆಯಲಿ

ತಡವಿಡುತ ನೀಕರಿಸಿದುದು ಧೂಮೋಳಧೂಳಡಲು ||

೧೭

* ಕಿಡಿಗಳಂತಿರೆ ರಕ್ತ ನೀದವು ಗಣಿಪರಿದುಕಡಿದು, ಗ.

ಬಸೆಯ ನದಿಗಳು ಬೀದಿವರಿದವು
 ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ನಿಲಿಲಱಿಯದಾಯ್ತು
 ವಸುಧೆ ಸುತ್ತಲು ಮಸಗಿದುದು ದುರ್ಗಾಂಧ ದೃತಿಯಿಂದ |
 ಬೆಸನಿಗಳು ಬೇಳಿದರು ಬೇಸರ
 ದುಸುರಲರಿದನೆ ಪನ್ನಗರ ಕುಲ
 ವಿಸರವೆನು ವಿಧಿಕೋವಿದರು ಕೆಂಗಡಿಸಿದರು ಜಗವೆ || ೬೦

ಅತ್ತಲನ್ನೆ ಗ ಪನ್ನಗನ ತನು
 ಹೊತ್ತಿದುದು ಸಂತಾಪವೊಯ್
 ನುತ್ತರಿಸುವೆನದೆಂತೊ ನರಪತಿ ಮಾಡಿದನು ಮುಖವೆ |

ತಕ್ಷಕನು ಇಂದ್ರನನ್ನು ಮರಣೋಗುಂಕಿ.

ಮೃತ್ಯುವಿದು ಹಾ ಯೆನುತ ಹೋದನು
 ವೃತ್ರವೈರಿಯ ಜೊರೆಗೆ ರಕ್ಷಿಸು
 ಭೃತ್ಯನನು ಮುಖೋಕ್ಕನೆಂದನು ನಡುಗಿ ಸುರಪತಿಯ || ೬೧

ಅಂಜಬೇಡೆಲೆ ಮಗನೆ ತಾ ಪವಿ
 ಪಂಜರವು ನಿನಗಿನ್ನು ಯಾಗಧ
 ನಂಜಯನು ಸುಡುವೆನೆ ನಿಜಾಂಘ್ರಿಸವಾಶ್ರಿತರನಕಟೆ |
 ಅಂಜಲಿಸಬೇಡೆನುತ ದಾನವೆ
 ಭಂಜನನು ಮಸ್ತಕದಲಭಯಕ
 ರಾಂಜಲಿಯನಿರಿಸಿದನು ಸುಖದಿಂದಿದರ್ನುರಗೇಂದ್ರ || ೬೨

ವಾಸುಕಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಜರತ್ತಾರುವು ಅಸ್ತೀಕನನ್ನು ಯುಗವಿಘ್ನ
 ಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹುಂಕಿ.

ಹೋದವರನೀಕ್ಷಿಸುತ ವಾಸುಕಿ
 ಗಾಮದಂತಸ್ತು ಪ ಮನದಲಿ
 ತೀರುದಿನ್ನೇನುರಗಕುಲ ನೆಜಿ ಬಂದುದವನಿಪನ |
 ಬೀದಿಗಿಚೆ ನಲುರಿದು ಹೋದಂ
 ೨೬

ತಾದುದೆಮಗಿನ್ನೆನು ಗತಿ ಕರೆ
ಮೈದುನನ ಮಗನೆಲ್ಲಿ ಯೆಂದನು ತಂಗಿಯನು ಕರೆದು || ೨೫

ಕಳುಹು ಕಳುಹೆಲೆ ತಂಗಿ ಮಗನನು
ಕಳುಹು ತಡೆಯದೆ ಕಳುಹು ತನ್ನ ಸು
ವೃಷವುದಾತನ ಕಯ್ಯಲದಲೇ ತಾಯಿ ಕಳುಹೆನಲು |
ನಳಿನಲೋಚನೆ ಯೆಲ್ಲವನು ನೆಜಿ
ತಿಳಿಹಿ ಪೂರ್ವಾಪರವನವನಿಪ
ನಲಳುಮೆಬಭಂಗವನು ಮಾಡೆಂದಳು ನಿಜಾರ್ಥಕಗೆ || ೨೬

ಇದು ನಿಮಿತ್ತವೆ ನಿನ್ನ ತಂದೆಗೆ
ಮದುವೆಯನು ಮಾಡಿದರು ತನ್ನನು
ಬದುಕುವಭಿಲಾಷೆಯಲಿ ಮಾವಂದಿರು ಮಹಾಮುನಿಗೆ |
ಪದುಮಭವನಾಜಾ ಪಿಸಿದ ಗಡ
ತ್ರಿದಶಂಗೆ ನಿನ್ನಿಂದೆ ಕುಲವಿದು
ಬದುಕುವುದು ಗಡಬೇಗ ಮಾಡೆಂದಳು ಸರೋಜಮುಖಿ || ೨೭

ಬೇಗಲೆಂದೇನೆಂಬೆ ನಿಲಿಸುವೆ
ನೀಗಳಂತಿರೆ ಭೂಮಿಪಾಲನ
ಯಾಗವನು ನೀನೇತಕಂಜುವೆ ತಾಯಿ ತನ್ನಳವ |
ತೂಗಿ ನೋಡಿದರಡವಿಯಲ್ಲಾ
ಭೋಗಿಭೂಷಣನೊಂದುಬಾರಿಗೆ
ಭೋಗಿಕುಲವನು ರಕ್ಷಿಸುವನೆಂದೆನುತ ಹೊಸವೆಂಟ || ೨೮

ಕಾಲಿಗೆಱಗಲು ಹರಸಿ ಪನ್ನಗ
ಪಾಲನಪ್ಪಿದನಳಿಯನನು ಕ
ಣ್ಣಾ ಲಿಗಳು ನೀರೇಱಲಧಿಕಾನಂದಭಾವದಲಿ |
ಪಾಲಿಸೆನ್ನನು ಪರಮಧಾರ್ಮಿಕ

ಮೌಳಿರತ್ನವೆ ನಿನ್ನ ಕೈಲೆಡೆ
ಹೊಳಿದರ್ಥವಿದೆಮ್ಮ ಜೀವನವೆಂದನುರಂಗೇಂದ್ರ ||

೨೯

ಏತಕಂಜುವೆ ಮಾವ ಬಹುದೇ
ಕಾತರಿಸದಿರು ತನ್ನ ಮೇಲಾ
ಭೂತನಾಥನ ಕರುಣವುಂಟಂಜದಿರು ನೀನೆನುತ |
ಮಾತೆ ಮಾತುಳರುಂಘ್ರಿಗೊಳಿಯ
ಭೀತನೆದ್ದ ನು ಬೀಯುಕೊಂಡಾ
ಭೂತಳಾಧಿಪನಧ್ವರಕ್ಕೆ ನಡೆತಂದನೊಲವಿನಲಿ ||

೩೦

ಅಸ್ತೀಕನು ಯಾಗವಂದಿರದ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬರಲು ಒಳಗೆ ಬಿಡದಿರಲು ನಾನಾ
ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಾಗವನ್ನೂ ರಾಜನನ್ನೂ ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ.

ಬಂದನಾಸ್ತೀಕಾಖ್ಯನಧ್ವರ
ಮಂದಿರದ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಡಿ
ಲ್ಲೆಂದು ಪಡೆವಳನಡ್ಡವಿಸಲಿದು ಮಾರಿಯಾಯ್ತೆನುತ |
ನಿಂದನಲ್ಲಿಯೆ ಯಾಗಶಾಲೆಯ
ಮುಂದೆ ನೃಪನಾ ಯಜ್ಞವೆನು ಮುನಿ
ವೃಂದವನು ಹೋಗಿತ್ತದನು ವಿನಯೋಪೇತನೆಂದೆನಿಸಿ ||

೩೧

ಯಮನ ವರುಣನ ವೈಶ್ರವಣನಾ
ಕಮಲತನಯನ ರಂತಿದೇವನ
ಹಿಮಕರನ ಗಯನ್ಮಪನ ನೃಗನಜಮಿಡಲೋಹಿತನ |
ವಿಮಲದಶರಥನಂದನನ ಭೂ
ರಮಣಧರ್ಮಾತ್ಮಜನ ಭರತನ
ಸಮಮಹಾಯಜ್ಞಂಗಳೇನ್ಮಪಯಜ್ಞ ಕೊರೆ ಯೆಂದ ||

೩೨

ಈಸಮಾಹಿತಮುಖಕ್ಕೆ ತೇಜೋ
ರಾಶಿ ಮುನಿಕುಲವರ್ಯ ವೇದ
ವ್ಯಾಸನಲ್ಲಾ ವರಸದಸ್ಯನು ಭುವನಭೂಸುರರು |

ಈ ಸಕಲಖುತ್ವಿಜರು ಮುಖ್ಯರು
ಲೇಸನೊಡವಿಟ್ಟಂತೆ ನೆರೆದಿರೆ
ಯೇಸು ಧನ್ಯನೊ ಭೂಪವರ ಯಜಮಾನನಕಟಿಂದ || ೩೩

ಏನನೆಂಬೆನು ಸಕಲದಿವಿಜರಿ
ಗಾನನವಲಾ ಪಾವಕನು ಪವ
ಮಾನಸಖನಾ ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿಯಿವನೆಂದೆನಿಸಿ |
ಮಾನವೇಂದ್ರನ ವರಮನೋರಥ
ದಾನಿಯಲ್ಲಾ ಕೃಷ್ಣ ವರ್ತಕೃತ್
ಶಾನುಮುಖ್ಯಾನಲಸುನಾಮನಂತಗುಣನೆಂದ || ೩೪

ಆರು ನೀನಲೆ ಭೂಪ ಸಾಕ್ಷಾ
ದ್ವಾರಿಜಾಸನನೋ ಮಹೇಂದ್ರನೋ
ಘೋರನಯನನೋ ಮೇಣು ವಿಷ್ಣು ವಿನಂಶಸಂಭವನೋ |
ಆರು ನೆನೆವರು ಮಖವನಿದಮೇ
ಣಾರು ಮಾಚ್ಚರು ಸಮಿಧೆಯಾಯ್ತು ಮ
ಹೋರಗರ ಕುಲ ನಿನ್ನ ಹೋಲುವ ನೃಪನದಾರೆಂದ || ೩೫

ಭೂಪವರ ಖಟ್ಟಾಂಗ ನಹುಪದಿ
ಳೀಪ ಮಾಂಧಾತ್ಯಪ್ರಮುಖಮಹಿಪ
ರೀಪರಿಯ ಮಖವರವ ಮಾಡಿದರುಂಟೆ ಪೂರ್ವದಲಿ |
ಭೂಪ ತೇಜೋನಿಧಿಯ ವರಧೃತಿ
ರೂಪಗುಣಸುಂದರನೆ ತನ್ನಾ
ಳಾಪವನು ಚಿತ್ತೈಸು ವಿಕ್ರಮಶರ್ಯವಾರಿಧಿಯೆ || ೩೬

ರವಿಯ ವೋಲು ತೇಜೋಭರದಲಿಹು
ತವಹಗೇಣೆ ¹ ದುರ್ದರ್ಶತೆಯಲಿಂ
ದುವಿನ ವೋಲು ಸೌಖ್ಯದಲಿ ಶಕ್ರನ ವೋಲು ಪ್ರಭುತ್ವದಲಿ |

ಭವನ ವೋಲಾಸುಪ್ರಸಾದದ
ಲವನಿಯ ವೋಲು ಹ್ವಮೆಯಲಿ ಹುತ್ತು ಶಿ
ಶುವಿನ ¹ ವೋಲಾಯತಿಯಲಿ ವೆಸಿಪ್ಪಗೆಣೆ ಶಾಂತಿಯಲಿ || ೩೬

ಸಮತೆಯಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ತು ನೀನೇ
ಕಮಲಭವನೇಲೆ ಭೂಪ ಧರ್ಮದ
ಮಮತೆಯಲಿ ಯಮನಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಂಗಳಲಿ ಧರಣಿಜಿಯ |
ರಮಣನಪಿಳ್ಳಶ್ಯರ್ಯದಲಿ ಶಿವ
ನಮಲಶ್ಯರ್ಯದ ಮಹಿಮೆಯಲಿ ² ಸಂ
ಭ್ರಮದಲಿರೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ತು ನಾರಾಯಣನು ನೀನೆಂದ || ೩೭

ರಾಜನು ಈತನ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆಯಲು
ಮತ್ತು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ.

ಆರದಾರೋ ಸ್ತುತಿಸುವವ ನೀ
ಭೂರಿಮಖವನು ಋತ್ವಿಜರನಾ
ಘೋರಭೂಭುಜನನ್ನನೇತಕ್ಕೆ ಶೌರ್ಯವೇನೆನುತ |
ಭೂರಮಣನಾತನನು ಕರೆ ಕರೆ
ಕಾರಣವ ಬೆಸಗೊಂಬೆನೆನಲಾ
ದ್ವಾರಪಾಲರು ಹುಗಿಸಿದರು ವಹಿಲದಲಿ ಭೂಸುರನ || ೩೮

ಮೆಚಿ ದೆನು ಮೆಚಿ ದೆನು ಹೇಡಲೆ
ಸಚ ರಿತ ಮನದಿಚ್ಛೆಯಾವುದು
ಮುಚ್ಚು ಮುಚ್ಚಿಯ ಕೀವನಭಿಮತಸಿದ್ಧಿಯನು ಸಿನಗೆ |
ಅಚ್ಯುತಾಂಘ್ರಿಯ ಸಾಕ್ಷಿ ಬೇಡಿದ
ನೊಚ್ಚು ತೀವನು ತನ್ನ ಧರೆಯನು
ನಿಚ್ಛೆಯದಿ ಸರ್ವಸ್ವವನು ಮಿಗೆ ಚಿಂತೆ ಬೇಡೆಂದ || ೪೦

¹ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ, ಕ. ಖ.

² ಶಮಗುಣವೀರ್ಯ ಶೌರ್ಯದ ಮಹಿಮೆಯಲಿ, ಕ, ಖ.

ವಸುಮತೀವಲ್ಲಭನೆ ನಿನಗಿದು
 ಪೊಸತೆ ಪಾಂಡುನೃಪಾಲವಂಶ
 ಪ್ರಸರಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕನಲ್ಲಾ ತಂದೆ ನೀ ದಿಟಕೆ |
 ಎಸೆವೆ ಗುಣವಿಸಿತಿಲ್ಲದಿರೆ ಸುರ
 ವಿಸರಸನ್ನತಪಾದಪೀಠನು
 ವಶವಹನೆ ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನು ನಿಮಗೆಂದ ||

ಹದಿನೇಳನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

೪೧

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ.

ಸೂಚನೆ.

ಲೋಕ ಬೆದರುಲು ಮೌಢ್ಯ ಸರ್ಪಾ
 ನೀಕಮುಖವನು ಮಾಣಿಸಿದನಾ
 ಸ್ತೀಕಮುನಿ ಮುಂಕೊಂಡು ಸಲಹಿದ ಸಕಲಬಾಂಧವರ ||
 ವಿಪ್ರವಚನದಿಂದ ಸಂತೋಷಿಸಿ ವಿಪ್ರನನ್ನು ರಾಜನು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ.
 ಕೇಳು ಶೌನಕ ವಿಪ್ರವಚನವೆ
 ಕೇಳುತ್ತವೆ ಹಿಗ್ಗಿದನು ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ಲೋಲನೋಲವಿನ ದಾಸರಹ ನಿಜಪಿತೃಪಿತಾಮಹರ |
 ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಫಲವೇನು ಸಭ್ಯರ
 ಜಾಲವನು ನೋಡುತ್ತ ಭೂಪತಿ
 ಬಾಲನಲ್ಲಿವನಧಿಕವೃದ್ಧನೆ ಯಾಗಬೇಕೆಂದ ||
 ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ವಕಥನವೆ
 ಬಲ್ಲನೆಂತೀ ಹಸುಳೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ವಲ್ಲಭನ ಕೀರ್ತಿಯನು ವಾರ್ತೆಯನಖಿವನಿವನೆಂತು |

೧

ಸೊಲ್ಲು ಸರಿಯಾಯ್ತೀವೆನೇನನು
 ವೆಲ್ಲಭನೆ ಹೇಡೆನುತ ಕರಪುಟ
 ಪಲ್ಲವೆಕ್ಕೊ ಸರಿಸಿದನಂಗವ ವಿಪ್ರಪುಂಗವನ ||

೧

ಇತ್ತುಲಾದ್ವಿಜನೊಡನೆ ಮಾತಾ
 ಡುತ್ತ ಕಂಡನು ತಿರುಗಿ ವರಭೂ
 ಪೂರತ್ತ ಮನು ಬೆಸಗೊಂಡನಂದಾ ಚಂಡಕೌಶಿಕನ |

ಬಳಿಕ ರಾಜನು ಯಾವಯಾವ ಸರ್ಪಗಳು ಹುತವಾದವೆಂದುಕೇಳಲು
 ಕೌಶಿಕರ ಉತ್ತರ.

ಮತ್ತೆಬೆಂದವರಾರು ಬಹುದು
 ವೃತ್ತರತರೀ ಶಿಖಿಗೆ ಹೇಡಿದ
 ತುತ್ತಲಾತಕ್ಷಕನು ತಡೆದನಿದೇನು ಹೇಡೆಂದ ||

೨

ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬೆಂದವರ ಹೆಸರುಗಳು.

ಎಂದೊಡೆಂದನು ಹೋತೃ ಲೆಕ್ಕಿಸ
 ಲೆಂದುಧರಗರಿದನಲಮುಖದಲಿ
 ಬೆಂದವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನು ಮಿಕ್ಕವರಳವೆ ಮುಖ್ಯರನು |
 ತಂದೆ ಕೇಳಾವಾಸುಕಿಯ ನಿಜ
 ನಂದನರು ಹದಿಮೂರುಲಕ್ಷದ
 ಮಂದಿ ಬಿದ್ದರು ಗಿರಿಶಿಖರಸಂಸಿಭರು ಕೇಳೆಂದ ||

೪

ಅಚಿದರವ್ಯಾಧಶಮಹೋರಗ
 ಕುಲಪತಿಗಳಾ ತಕ್ಷಕಾತ್ಮಜ
 ರಲಘುವಿಷವೀರ್ಯೋದ್ಭಟ ¹ ರು ಗಿರಿಶೃಂಗಸಂಸಿಭರು |
 ಬಲನದೈರಾವತಮಹೋರಗ
 ಕುಲದಲೀರೈವರು ಹುತಾಶನ
 ನೊಳಗೆ ಮುಗ್ಧ ದರುಗ್ರವಿಷದೋಷರು ಜಗತ್ತಯದಿ ||

೫

ಹೊತ್ತಿದರು ಕೌರವೈಕುಲದಲಿ
ಹತ್ತು ಹುತವೆಹಮುಖದಲಖುವೊಡೆ
ಮತ್ತೆಗಜಸನ್ನಿ ಭರು ನಾನಾವರ್ಣಸಂಯುತರು |
ಮತ್ತೆ ದೃತರಾಷ್ಟ್ರಾಂಕಕುಲ ಮೂ
ವತ್ತು ನಾಲಕು ನಾಗಪತಿಗಳು
ಮೃತ್ಯುವಿಗೆ ಮೊಖಿದರು ತನುವನು ಘೋರವಿಕ್ರಮರು || ೬

ಕನಕವರ್ಣದ ವಿನುತಪಿಂಗಲ
ದಿನಪತೇಜದ ರೂಪ್ಯವರ್ಣದ
ಘನತರತ್ಯಾಮಾಕೃತಿಯ ಕಾಮಸ್ವರೂಪಿಗಳು |
ಅನಲನೇಪಕದ ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪಿನ
ಕೊನರು ಗಿಡಿಗಳ ವಿಷದ ಹೊಗೆಗಳ
ಹೊನಲ ಹೊಗೆಗಳ ದುರುಳರೊಡೆ ಮುಗ್ಧರು ಪಿಪ್ಪಿಯೊಳಗೆ || ೭

ಎರಡುಯೋಜನದೀರ್ಘದೇಹರು
ನಿರುತ ಯೋಜನಗಳ ಶರೀರರು
ಗಿರಿನಿಭರು ಪಾವಕನಿಭರು ರವಿಸಿಭರು ಶಶಿಸಿಭರು |
ಎರಡು ಹೆಡೆಗಳ ಮೂರುಫಣೆಗಳ
ತರದೊಳ್ಳದಾಖೀಲು ಹೆಡೆಗಳ
ದುರುಳದುಷ್ಟೋರಗರು ಮುಗ್ಧ ದರಗ್ನಿಯೊಳಗೆಂದ || ೮

ಲೆಕ್ಕವನು ತಾನೀಗಲಖಿಯೆನು
ಹೊಕ್ಕವರ ಹೊಗುವವರ ಬಾರಿಯು
ತೆಕ್ಕೆಯನು ಮಂಡಳಿಸಿ ನಭದಿಂದೊಡಲತಿಳಿಯುವರ |
ಮಕ್ಕಳನು ಮಱುಮಕ್ಕಳನು ಹೆ
ಮ್ತಕ್ಕಳನು ಹೋಮಿಸಿದವಾವುದ
ಶಕ್ಯವೆಮಗೆಲೆ ಭೂಪ ಕಾಣೆವು ತಕ್ಷಕನನೆಂದ || ೯

ರಾಜನು ಬಿಂಬ ಸರ್ಪಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿ ತಕ್ಷಕನು ಏಕೆ ಬೀಳಲಿ
 ಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಲು ಇಂದ್ರಾಶ್ರಯದಿಂದ ಬೀಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಹಗೆಯ ಮೂಲಿಕೆ ಯುಚಿದುದೇತಕೆ
 ಮಗುವ್ರತನವನು ಮಾಚ್ಚಿರಕಟಾ
 ನಗೆಯಲಾ ಕೊಂದವನ ಕೊಂದಿರಲೇಕೆ ನೀವೆನಲು |
 ಮುಗುಧ ಭೂಪತಿ ಕೇಳುತೆಮ್ಮಲಿ
 ಮಗುವ್ರತನವಿಲ್ಲಿದ್ರನಾತನ
 ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುತಿಹನು ¹ ಬಿಡ ಶರಣಾಗತನನೆಂದ || ೧೦

ಕೊಟ್ಟನಾತಂಗಾತನಭಯವ
 ಶಿಷ್ಯನವನೆಂದೊಲಿದು ಭೂಪತಿ
 ಯಿಷ್ಟಿಯಲಿ ನೀ ಬೀಳದಿರು ತಾನಿತ್ತ ವರವೆಂದು |
 ವಿಷ್ವಪೇಶ್ವರನಾತನನು ಹಿಂ
 ದಿಟ್ಟ ಕೊಂಡಿರುತಿಹ ² ಸುಧರ್ಮಾ
 ವಿಷ್ವನನು ತಾವಣುವೆಂದರು ಋತ್ವಿಜರು ನೃಪಗೆ || ೧೧

ರಾಜನು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೋಪದಿಂದ ಇಂದ್ರನೊತನಾಗಿ ಬಿಂಕಿಯಲ್ಲಿ
 ಬೀಳುವಂತೆ ವಿಧಿಸಿ ಎಂದ ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಐಸಲೇ ತಪ್ಪೇನು ವರವನು
 ಬಾಸ ³ ಕೊಟ್ಟನೆ ತಕ್ಷಕಂಗಾ
 ವಾಸವನು ಲೇಸಾಯ್ತು ಲೇಸಾಯ್ತಿದುವೆ ಲೇಸಾಯ್ತು ⁴ |
 ತಾ ಸಹಿತ ಬೀಳಲಿ ಸಮೃದ್ಧ ಹು
 ತಾಶನನ ಮುಖಕನುತ ಭೂ
 ವೀಶನಾಋತ್ವಿಜರಿಗೆಂದನು ಹೋಮಿಸುವುದೆಂದು || ೧೨

¹ ಡ್ಯಧಾನೆ, ಕ. ಖ. ಗ.

² ಡ್ಯಧಾನೆ, ಕ. ಖ. ಗ.

³ ಹಾಸಿ, ಕ. ಖ.

⁴ ಸೂಗಸಾಯ್ತು, ಗ.

ಅರಿತಿ ಮಾಡಲು ಇಂದ್ರನು ಭಯದಿಂದ ತಕ್ಷಕನನ್ನು ಬಿಡುವಿಕೆ.

ಅಹುದು ಭೂಪನ ಮಾತು ತಪ್ಪದು

ಕುಹಕಿಗಳಭಯವೆನಿತ್ತೊಡೇನಾ

ಯ ಹಿತನು ಘಡ ಮೃಡನ ಮೆಚಿ ಹೊಗೆಯು ಕೊಲು ವೆವೆಂದೆನುತ |
ವಹನದಲಿ ಬೇಳಿದಲಿ ಬರಲಾ

ಕುಹಕಿ ಮೇಣಿಲ್ಲದೊಡೆ ಸುರಪತಿ

ಸಮಿತ ಬೀಜುವುದೆನುತ ಕರೆದರು ಮಂತ್ರಕೋವಿದರು || ೧೩

ನಡುಗಿದನು ದೇವೇಂದ್ರನೊಡಲೊಳ

ಗುಡಿದುದಲಗೆನೆ ಮೇಣು ಸುಣ ವ

ನಿಡಿಯನುಂಗಿದವೋಲು ಬೆಂದನು ನೊಂದನಡಿಗಡಿಗೆ |

ಹಿಡಿದು ನೂಕಿದವೋಲು ಸುರಸಭೆ

ನಡುಗಲೇಣುದ ಸಿಂಹಪೀಠವ

ತಡೆದುರಗನನು ಬೀಜುಕೊಟ್ಟನು ತೊಡಕು ಬೇಡೆನುತ || ೧೪

ಆಶ್ರಯ ತಪ್ಪಲು ತಕ್ಷಕನು ಸಂತಾಪದಿಂ ಆಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಳಲು ಖರುವಿಕೆ.

ಸುಡು ಬದುಕಲೇಕಿನ್ನು ಮೂಜಗ

ಕೊಡೆಯ ನಾನೆಂದೆನ್ನ ಮೆಚಿ ಹೊ

ಕೊಡೆ ಗತೋದಕಸೇತುವಾದುದು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ |

ಪೊಡವಿಯಮರರು ಕೊಂದರೆನುತವೆ

ತಡೆಯದೇಣಿ ವಿಮಾನವನು ನಭ

ದಡೆಗೆ ಬಂದನು ಬಹಳಸಂತಾಪದಲಿ ಸುರನಾಥ || ೧೫

ಇಂಬಿನಲಿ ಬೀಜುತ್ತ ನುಗ್ಗಿಯ

ಕೊಂಬ ಹಿಡಿದಂತಾಯ್ತು ಕೆಟ್ಟನು

ನಂಬಿ ನಯನಸಹಸ್ರನನು ತಾನೆನುತ ತಕ್ಷಕನು |

ಅಂಬರಕ್ಕೆ ತಂದನೊಡಲಲಿ

ತುಂಬಿದಂತಸ್ತಾಪ ಶಿಖಿಯಲಿ

ಬಂಟಿನ ಬಲುಗಿಡಿಯ ಧೂಮದ ಧಾಳಿಗಿದಿರಾಗಿ || ೧೬

ಉರುಳುತುರುಳುತಜಾಂಡಮಂಡಲ

ಬಿರಿಯಲೆಂದರು ತನಿಯ ಹೊಗೆಗಳ

ಹೊರಳಿಯಲಿ ಹೊಡಕರಿಸಿ ಮಂಡಳಸುತ್ತ ನೀಗುರುತ |

ಕರೆಕರೆದು ಬಸವೊಡು ನೆಜಿ ಕಂ

ಡರಿಗೆ ಕಾರುಣ್ಯವನು ತೋಟು

ತುರಗರಾಜನು ಸಿಗುಳಿಕೆಯ ಸಸಿಯಾದನಭ್ರದಲಿ || ೧೩

ಬೆಂಕಿಯ ಸಮಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಇಂದ್ರನನ್ನು ತಿರುಗಿ
ಮರೆಹೋಗಲು ಆಸ್ತಿಕನು ತಕ್ಷಕನನ್ನು ನೋಡಿ ನಿಲ್ಲೆಂದು ಹೇಳು
ವಿಕ.

ಉರಿಯ ಸಮೈಖಿಕಿಯುತಿಯುತ

ಭರದಲಂಬರಗತಿಗೆ ಗಮಿಸುತ

ತಿರುಗಿ ಸುರನಾಥನನು ನೋಡುತ್ತ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳನುತ |

ಹೊರಳುತಿರ್ದನು ಹೊಗೆಯೊಳಗೆ ಖೇ

ಚರರು ಹಾ ಹಾ ಕೆಟ್ಟನುರಗೇ

ಶ್ವರನುರಿದನೆನೆ ಕಂಡನಾಸ್ತಿಕನಾದ ದುಸ್ಥಿತಿಯ || ೧೪

ಹೋ ಹೊ ನಿಲುನಿಲ್ಲೆ ನುತಲಾನಿಜ

ಬಾಹುದಂಡವ ನೆಗಹಿದನು ಮುನಿ

ಸಾಹಸಿಗನೇತಕ್ಕೆ ಬಾರನು ಪಾವಕನ ಮುಖಕ್ಕೆ |

ತಕ್ಷಕನು ಏಕೆ ಉರಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಬೀಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಲು ಯಾಚಕ
ನಿಗೆ ದಾನಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಬೀಳುವನೆಂದು ಪುರೋಹಿತರ ಉತ್ತರ.

ದ್ರೋಹಿ ತಕ್ಷಕನೆಂದು ನೃಪವರ

ನಾಹಿತಾಗ್ನಿಗಳಿಗೆ ಬೆಸಸಲು

ದೇಹಿಯೆಂಬವೆಗಿತ್ತು ಬಚ್ಚಿಕೆನ್ನ ಹುದು ಖಳದಹನ || ೧೫

ಸುಡುವುದರಿದಲ್ಲಹಿವನನು ನಭ

ದೊಡೆಯನಲ್ಲಿ ಒಂದನಿದೆ ಯಿದೆ

ಕೊಡು ಕುಮಾರಂಗಿಪ್ಪವರವನು ಮುನ್ನ ನೀನೆನಲು |

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ನಿನಗೇನಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವಿಕೆ.

ನುಡಿದನೇನಿಷ್ಟಾರ್ಥ ಹೇಚೆನೆ
ಸುಡದಿರಬೆಂಗಳ ನಿನ್ನ ಮುಖಕೀ
ತಡೆ ಸುಡಿಹುದಿದಿಹುಂ ಮದೀಪ್ಪಿತವರವಿದೇ ಯೆಂದ || ೮೦

ಏನು ಹೇಚೆನೇನು ಹೇಚು ಮೆ
ಹಾನುಭಾವನೆ ಧರಣಿಯಮರನ
ಸೂನುವಲ್ಲವೆ ನೀನು ಹೇಚೈ ತಂಗೆ ಏಂ ನಿನಗೆ |
ಹಾನಿ ಹೇಚಿನ್ನೊಂದ ಬೇಡೆನೆ
ತಾನುಹಿಯೆನಿನ್ನೊಂದಗಿಂದನು
ಮಾನವೇಶ್ವರ ಸಲಿಸು ಕೃಪೆಯುಂಟಾದೊಡೆನಗೆಂದ || ೮೧

ರಾಜನು ಋತ್ವಿಜರು ಮುಂತಾದವರಿಂದ ಹೇಳಿಸಲು ದುಷ್ಟಿಸಿ ಅವರೂ
ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಯಾಗ ಮುಗಿಸು ಎನ್ನುವಿಕೆ.

ಹೇಚಿರೈ ಋಷಿವರರು ಸಭ್ಯರು
ಹೇಚಿರೈ ಋತ್ವಿಜರು ವಿಪ್ರರು
ಹೇಚಿರೈ ಬುದ್ಧಿಯನು ವಿಪ್ರಕುಮಾರಸಿಂಗೇಂದ |
ಹೇಚಿದರು ಮುನ್ನವೆ ನೃಪೋತ್ತಮ
ಹೇಚಿಲೇಕಿನ್ನಾ ಮಹಾತ್ಮರ
ಕಾಲಧೂಳಿಯ ಶಿಷ್ಯನೆಂದನು ನಗುತ ಮುನಿನಾಥ || ೮೨

ತಪ್ಪದೆಂದರು ಋತ್ವಿಜರು ನೃಪ
ಕಲ್ಪಿತವಿದೆಂದರು ಸಭಾಸದ
ರೊಪ್ಪುವುದು ನಿನಗೆಂದರಾಭೂಸುರರು ¹ ಪಾವಕನ |
ಉಪ್ಪರವೆ ಮಾಣೆಂದನಿಂದ್ರನು
ನೊಪ್ಪನಾಯ್ತೆ ಮುಗಿಂದರಮರರು
ತಪ್ಪುದೈ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯ ಮೊಡೆಂದರವನಿಪಗೆ || ೮೩

ರಾಜನು ಯಜ್ಞಂ ವೃ ನೆರವೇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಚಿಂತಿಸಲು ಋತ್ವಿಜರು ಬ್ರಹ್ಮ
ದೇವರ ಸಂಕಲ್ಪವೇ ಇದೆಂದು ಪೂರ್ವಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಒಂದೆ ಮತವಾಯ್ತೆಲ್ಲರಿಗೆ ನಾ

ನೆಂದು ಫಲವೇನೊಬ್ಬ ನಾನಕ

ಟಂದಗೆಡಿಸಿದನಧ್ವರವೆ ನೀ ಭೂಸುರೋತ್ತಮನ ।

ನಂದನನು ಹಾ ಯೆನುತ ಭೂಪತಿ

ನೊಂದು ಸುಯ್ಯುತ್ತಿರಲು ಪೇಟಿದ

ರೊಂದು ಕಥೆಯನು ಋತ್ವಿಜರು ಕೋವಿದರು ಭೂಪತಿಗೆ ॥ ೨೪

ಅಮೃತನುಫನಾಂತರದಲಂದಾ

ಯಮರರಿಗೆ ತಾ ಹೇಟಿದನು ತನ್ನಲಿ

ಮಮತೆಯುಳ್ಳೊಡೆ ತಾಯಿ ಶಾಪವೆ ಮಾಡಿಸುವುದೆಂದು ।

ಸುಮತಿ ವಾಸುಕಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಲಂ

ದಮರರೈದಿದರಾತ ಸಹಿತಾ

ಕಮಲಭವನೋಲಗಕೆ ಬಿನ್ನ ಹಮಾಡಿದರು ಹದನ ॥ ೨೫

ಜೇಯ ಬಿನ್ನ ಹವನ್ನ ಲಾಲಿಸು

ತಾಯಿ ಶಾಪವನುರಗಪತಿಯಿದ

ಬೀಯ್ಯಮಾಡುವೆನೆಂದು ಜನಮೇಜಯನು ಮುಖವರವ ।

ಕಾಯಲದಿದೆಮೆಗ್ಗಿತನನು ಕೈ

ಗಾಯಜೇಯನು ಜಲಧಿಮಥನಸ

ವಾಯನನು ಸಿಮ್ಮಡಿಗಳಂದರು ಸುರರು ಕಮಲಜಗೆ ॥ ೨೬

ಎಂದೊಡಾತನು ಬೆದಕುರೇಡೆಲೆ

ಕಂದ ಕಲ್ಪಾಂತರ ಬದುಕು ಕುಲ

ನಂದನ ಜರತ್ಕಾರು ನಂದನನಭಯವನು ನಿಮಗೆ ।

ಕಂದ ಮಾಯನು ಮುಖಕೆ ತಡೆಯವ

ನಿಂದ ಜನಿಸುವುದಂಜಬೇಡುರ

ಗೇಂದ್ರಕುಲಕೀವಿಪ್ರ ವರ್ಧನನೆಂದಬುಜಭವ ॥ ೨೭

ವೀರ ತಗೆ ಕೇಳಿದುಸಿಮಿತ್ತ ಮು
 ಹೋರಗರ ಕುಲರಕ್ಷಕ ಜರ
 ತ್ವಾ ರುನಂದನಸೀತನಧ್ವರಣಾತಕನು ವಿಧಿಯು |
 ಪ್ರೇರಣೆ ಯದಲ್ಲದೆ ತಳವೆಡವು
 ದಾರವೆವೆಲೆ ತಂದೆ ಹೋಗಲಿ
 ಬೇಳುಗೊಲೆ ಬೇಡೆಂದು ಸುತೈಸಿದರು ಚುಟ್ಟಿಜರು || ೮೪

ಸರ್ವಸಂವತವಾಗಿ ಯಾಗಸಮಾಪ್ತಿ ಮಾಡುವು ಪೂಜಿಸುವಿಕೆ,
 ಸತ್ತವನಲಾ ವುರಿಯೊಳಗೆ ಹೋರ
 ಳುತ್ತಲೈದನೆಯಾಜ್ಞೆ ಯನು ತಾ
 ನುತ್ತರಿಸಲಳವಲ್ಲವೈ ದ್ವಿಜಮಂತ್ರ ರಕ್ಷೆಯನು |
 ಹೊತ್ತಿ ಹೋಗದ ಮುನ್ನವೇ ಸೀ
 ಸಿತ್ತ ವರವನು ಪಾಲಿಸೆನೆ ಭೂ
 ಪೂತ್ತಮನು ನನು ನಗುತ ನುಡಿದನು ವರಸದಸ್ಯರಾಗಿ || ೮೫

ಮಾನಭಂಗವಮರಣ ಹೋಗಲಿ
 ದೀನನನು ಕೂಲಬೇಕೆ ವಿಸ್ತನ
 ಸೂನುವನು ಮೆಸ್ಸಿಸಿದವಿಷ್ಟಾ ತಿಥಿಯಲಾ ತನಗು |
 ಉನಸಿತ್ತು ದಧೀಚಿ ಮುಚ್ಚಿದು
 ಹಾನುಭಾವರು ಪಡೆದರಭಯ
 ಸ್ಥಾನವನು ಮೆಚವಿಮ ಮಹಾಸಂಪೂರ್ಣವಾಯ್ತೆಂದ || ೮೬

ಮಾಡಿ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯನನಲಾ
 ಖೋಡಿಯೊಳಗಿಸಿತಿಲ್ಲ ಸುರಪನ
 ಹೋಡು ಮಾಡಲಬೇಕೆ ಮಾತನು ಮೆಸ್ಸಿಸಿದ ಯನಲು |
 ಕೂಡೆ ಬೇಸಂದಾಮಹಾಜನ
 ಕಾಡಮರನೇ ಕಲ್ಪತರು ದಯ
 ಮಾಡುತಿವ್ವಾರ ವನನುತಲಿದುದು ಸುರಸ್ತೋಮ || ೮೭

ಎಸಗಿದರು ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯ ನಾ
 ಋಷಿವರನು ಸರ್ವರನು ಸಂತ
 ಪಿಸಿದನಿಷ್ಟಧನಪ್ರದಾನದಲಾತಪೋಧನರ |
 ವಸುಧೆಯರಸನು ಮುದದಲವೆಭೃಥ
 ದೊಸಗೆ ಮಿಗೆ ಮಜ್ಜನವ ಮಾಡಿದ
 ನಸಮವಿಭವದಲಖಿಳಜನ ನಿಜಬಂಧುಜನ ಸಹಿತ || ೩೦

ತಕ್ಷಕನು ಬದುಕಿ ಹೋಗಲು ರಾಜನು ಆಸ್ತೀಕನನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸುವಿಕೆ.
 ಹೋ ಹೋ ಬದುಕಿದನೊಮ್ಮೆಗೆನ್ನಯ
 ದೇಹ ವ್ರತದುದನುತ್ತ ವೀರಮೆ
 ಹಾಹಿ ತಕ್ಷಕ ತೋಲಗಿದನು ಪಾವಕನ ಮುಖದಿಂದ |
 ಬೇಹ ಧನವನು ಕೊಟ್ಟನವನಿಪ
 ನುಹುತಿಯ ಕಾಲೆಯಲಿ ವಿಘ್ನವೆ
 ನೂಹಿಸಿದ ಬಿನ್ನಾಣಿಗಧಿಕಮನೋನುರಾಗದಲಿ || ೩೩

ಕಳುಹಿದನು ಕೈಮುಗಿದು ಮುನಿಸಂ
 ಕುಳವನುಚಿತೋಕ್ತಿಯಲಿ ಮನ್ನಿಸಿ
 ಬಲದಲಾಸ್ತೀಕನನಭೀಷ್ಟಧನಪ್ರದಾನದಲಿ |
 ಬಲವ ಮಣಿಯದಿರೈ ತಹುದು ಮೇ
 ಲಲಘುಜಯಮೇಧವನು ಮಾಚ್ಚನು
 ಕೆಳಯ ಋತ್ವಿಜನಾಗಬೇಕೆಂದವನನವನೀಶ || ೩೪

ತಂದೆ ನಿನ್ನ ವರಾವನುತ ಮುನಿ
 ನಂದನನ ಕಳುಹಿದನು ಧರ್ಮದ
 ಲಂದು ಧರೆಯನು ಪಾಲಿಸುತಲಿದನು ಮಹೀಪಾಲ |
 ಸಂದ ಪಿತೃಪೈತಾಮಹರ ಪದ
 ದಿಂದ ಹರಿಪದಭಕ್ತನೆನಿಸಿ ಮು
 ಕುಂದದಾಸನು ಮಾಡಿದನು ರಾಜ್ಯವನು ಮನವೊಲಿದು || ೩೫

ಈ ರೀತಿ ಕೃತಕಾರ್ಯನಾಗಿ ಬಂದ ಅಸ್ತೀಕನನ್ನು ಶಾಫಿಸಲು ಸಂತೋಷ
ದಿಂದಿರುವಿಕೆ.

ಅತ್ತಲಾಸ್ತೀಕಾಖ್ಯನ್ನೈದಿದ
ನುತ್ತುಮೋರಗರಾಜಮಂದಿರ
ದತ್ತ ಪರಿಜನ ವಿದುರುಗೊಳಲತ್ಯಧಿಕವಿಭವದಲಿ |
ಎತ್ತು ಗನ್ನಡಿ ಗಳಶವಾದ್ಯದ
ಸೊತ್ತದೊಳಗಿಕ್ಕಲದಿ ಪಾಡಲು
ಹೆತ್ತ ತಾಯಣ್ಣಂದಿರಂಭ್ರಗೆ ನಮಿಸಿದನು ಮುನಿಸ | ೩೬

ತೆಗೆದು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿದನು ಹರುಷಾಂ
ಬುಗಳ ನಯನದ ತಳದ ಪುಳಕದ
ಹೊಗರ ಹೊಳಹಿನ ನಗೆ ಮೊಗದ ನಾಗೇಂದ್ರನೈತಂದು |
ಬಗೆಯ ಬಯಕೆಯನಿತ್ತ ಮುನಿಮೌ
ಳಗಳ ರತ್ನವೆ ತನ್ನ ಹೃದಯದ
ದಗೆಯ ಡಾವರವಡಗಿತೆಂದರು ಹರಸಿ ಬಾಲಕನ || ೩೭

ಬದುಕಿದೆವೆಲೈ ತಂದೆ ನಾವಿಂ
ದುದಿಸಿದೆವೆಲೈ ಪಾವಕನೊಳಗೆ
ಕುದಿವ್ರತಿದೇವ ಯಂತ್ರಕಾಲದ ಭಯಮಹಾಗ್ನಿಯಲಿ |
ಉದಕಸುರಿಸಿದುದಾಯ್ತು ¹ ತಂಗಿಯ
ಮದುವೆಯು ಫಲಿಸಿತಮ್ಮವೋಲಾ
ವೃದಿತಭಾಗ್ಯರದಾರನು ² ತ ಕೊಂಡಾಡಿದರು ಮುನಿಯ || ೩೮

ಬೇಡು ಬೇಡೆಲೆ ಮಗನೆ ವರವನು
ಬೇಡು ಮುಚಿ ದೆವೆಮ್ಮ ವಂಶದ
ಕೇಡ ತಪ್ಪಿಸಿದಧಿಕಕರುಣಾನಿಧಿಯ ಗುಣನಿಧಿಯ |

1 ಉದಿಸಿದುದುಪಟವಾ ಕ, ಬ.

2 ದಾರಭಾಷನುತ, ಕ. ಬ.

ನೋಡಲಪ್ರತಿಯಲ್ಲವೇ ನೀ
ಮಾಡಿದುಪಕ್ವತಿ ತಂದೆ ಬಯಕೆಯು
ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ ತಡೆಯದಿರು ನೀನೆಂದರನುಪಮಗೆ || ೩೯

ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೇಳಿದವರಿಗೆ ಸರ್ಪಗಳ ಬಾಧೆ ಕೂಡದೆಂದು ಅಸ್ತಿ
ಕನಸ್ವಣೆ.

ಅವನಿದನೋದುವನು ಕೇಳುವೆ
ನಾವನಿದ ಮುಚ್ಚ ರಿತವನು ಸಂ
ಭಾವಿಸುವ ದಿನದಲುದಯಾಸ್ತ ಮೆಯದೊಳಗವರುಗಳ¹ |
ನೀವು ನಮ್ಮಯ ಕುಲಜರೊಳಗಾ
ರಾವರಾಗಲಿ ಮುಟ್ಟಲಾಗದು
ಕಾವುದಾಪುಷ್ಪಾತ್ಮರನು ನೀವೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೪೦

ಐಸಲೇ ನೀ ಬೇಡಿಕೊಂಡುದಿ
ದೇಸು ಘನವೆಲೆ ತಂದೆ ನೆನೆವರ
ದೇಶದೊಳಗಿದ ವರ ಮುಟ್ಟುವ ಮಾತದೇಕೆನುತ |
ಸಾಸಿಗನನಪ್ಪಿದರು ಹರುಷಾ
ವೇಶದಲಿ ಮನಮುಖುಗಿ ಘನಪರಿ
ತೋಪದಲಿ ಕೊಂಡಾಡಿದರು ಮುನಿವರಕುಮಾರಕನ || ೪೧

ವರಜರತ್ನ ರುವಿಗೆ ನಾಗೇ
ಶ್ವರಿಜರತ್ನ ರುವಿನಲುದಿಸಿದ
ಪರಮೇಶುಷಿ ಯಾಸ್ತೀಕನುನ್ನತಕೀರ್ತಿ ಸತ್ಯನಿಧಿ |
ಉರಗದತ್ತಣವಹಿಯ ಭಯವಿ
ಲ್ಲರುತರದಿ ರಕ್ಷಿಸುದು ಪರಿಸುವೆ
ನರರಿಗಿಲ್ಲಹಿಬಾಧೆ ಯೆಂದನು ಶೌನಕಗೆ ಸೂತ || ೪೨

¹ ದಯಮೋಕ್ಷಸ್ತಮಯಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಕ. ಖ.

ಏನನೆಂಬೆನು ಪನ್ನಗರ ಸ
 ನ್ಯಾನವನು ಸುಖದಿಂದ ತಂಗಿಯ
 ಸೂನುವನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಹಾನುಭಾವನನು |
 ಜ್ಞಾನವಂತರವೋಲು ಭಾವವೆ
 ನೇನುವನು ತಾವಜಿಯದಾಸಂ
 ದಾನುಭವವಲಿ ಚರಿಸುತ್ತಿರ್ದರು ಧರ್ಮಸಿಪ್ಪೆಯಲಿ || ೪೩

ಫಲಕಥನ.

ಇದು ಮಹಾಮಂಗಳಮಹೋದಯ
 ವಿದು ಮಹಾಯುಕ್ತಿಕೀರ್ತಿವರ್ಧನ
 ವಿದು ವಿಷಯಭಯರೋಗದಾರಿದ್ರ್ಯದಿಮುಖಪರ |
 ಇದನು ಶೌನಕ ಕೇಳು ಸಂಕ್ಷೇ
 ಪವಲಿ ಹೇಳಿದೆನಿನ್ನು ತಾನಾ
 ವುದನು ನಿನಗಭಿವರ್ಣಿಸುವುದೆಂದಜ್ಞಾನದನು ಸೂತ || ೪೪

ಲೇಸನಾಡಿದೆ ಸೂತ ನೀನವೆ
 ನೀಶ ಜನಮೇಜಯಗೆ ಮುಸಿಯಂ
 ದೈಸೆ ವೈಶಂಪಾಯನನೊರೆದ ಭಾರತಾಮೃತವೆ ¹ |
 ವಾಸುದೇವನ ಪುಣ್ಯಕೀರ್ತನ
 ವಾ ಸಭಾಗ್ಗೌರ ಪಾಂಡವರ ಕಥೆ
 ಯೇಸಹುದದನು ವರ್ಣಿಪುದೆಮಗೆ ಪುಣ್ಯಕಥನವನು || ೪೫

ಮೆನ್ನಿಸಿದ ನಾಸೂತನವೆ ಸಂ
 ಪನ್ನ ಗುಣನಿಧಿ ಪಾವನಕಥಾ
 ಕರ್ಣನ ಸುಕೌತುಕರಸಾಸ್ವಾದನಸುಲಂಪಟರ |

¹ ನುಸುರಿದಭಾರತವನಾದ್ಯಂತವನುತಮಗೆ, ಕ. ಖ.

ಧನ್ಯನಾದೆನೆನುತ್ತ ನೆನೆದನು

ತನ್ನ ಮನದಲಿ ಪರಮಕಾರು

ಣ್ಯಾರ್ಥವನ ನಿತ್ಯಾತ್ಮನಾರಾಯಣನ ಶ್ರೀಪದವೆ ||

೪೬

ಕರಿವದನವಾಗ್ಗೆ ಲೀನಾರದ

ಪರಮವೇದವ್ಯಾಸಪ್ಪಣ್ಣುಖ

ಗಿರಿಜೆಸುರರಧಿನಾಥಸನಕಾದಿಗಳ ದಿಗಧಿಪರ |

ಹರಿಹರರ ಕಮಲಜನ ರವಿಶಶಿ

ಧರಣೀಶುಕವಾಲ್ಮೀಕಿಗಳ ವರ

ಚರಣಗಳ ನೆನೆವುತ್ತ ಭಾರತಕಥೆಯ ಹೇಳಿದನು ||

೪೭

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

